

Stjórnartíðindi

1932 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Skrifað inn á bls. 250-252.

Gallar á bls. 51, 161, 203, og 214.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ÁRIÐ 1932

A-DEILD

REYKJAVÍK 1932
RÍKISPRENTSMÍÐJAN GUTENBERG

Efnisyfirlit

við

Stjórnartíðindi fyrir Ísland árið 1932.

A.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
1	11. jan.	Opið bréf, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febrúar 1932	1
2	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	2
3	18. jan.	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Brasíliu um gagnkvæm beztu kjör að því er snertir inn- og útflutningstolla	2
4	25. febr.	Lög um ríkisábyrgð á innstæðufé Útvegsbanka Íslands h/f	3
5	10. marz	Auglýsing um samning milli Íslands og Finnlands um lausn deilumála með friðsamlegum hætti, gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930	4—11
6	S. d.	Auglýsing um samning milli Íslands og Noregs um lausn deilumála með friðsamlegum hætti, gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930	12—16
7	S. d.	Auglýsing um samning milli Íslands og Svíþjóðar um lausn deilumála með friðsamlegum hætti, gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930	17—22
8	16. marz	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Bandaríkja Norður-Ameríku um gagnkvæma viðurkenningu á hleðslumerkjaskirteinum skipa	22
9	1. apríl	Lög um heimild handa atvinnumálaráðherra til að veita Transamerican Airlines Corporation leyfi til loftferða á Íslandi o. fl.	23—25
10	27. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 42, 14. júní 1929, um rekstur verksmiðju til bræðslu sildar	26
11	4. júní	Konungsbréf um þingsuppsögn	27
86	16. júní	Auglýsing um framlengingu á samkomulögum þeim, er gerð voru þann 11. ágúst 1927 og 11. júlí 1931, milli	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Íslands og Danmerkur, um ívilnun í tekju- og eignarskatti til ríkisins og um ívilnun í útsvörum	255
12	23. júní	Lög um breyting á lögum nr. 29, 3. nóv. 1915, um þingsköp Alþingis	28
13	S. d.	Lög um ljósmæðra- og hjúkrunarkvennaskóla Íslands	29—30
14	S. d.	Lög um opinbera greinargerð starfsmanna ríkisins ..	31
15	S. d.	Lög um breyting á yfirsetukvennalögum, nr. 63, 19. maí 1930	32
16	S. d.	Lög um eignarnám á landspildu á Bolungavikurmölum í Hólshreppi	33
17	S. d.	Lög um eignarnám á landspildu í Skeljavík við Hnifsdal	34
18	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 19, 4. nóv. 1887, um aðför	35
19	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 72, 7. maí 1928, um hvalveiðar	36
20	S. d.	Lög um ríkisskattanevnd	37—39
21	S. d.	Lög um skiptameðferð á búi Síldareinkasölu Íslands	39—41
22	S. d.	Lög um forkaupsrétt kaupstaða og kauptúna á hafnarmannvirkjum o. fl.	41—42
23	S. d.	Lög um kosningu sáttanefndarmanna og varasáttanefndarmanna í Reykjavík	43
24	S. d.	Lög um próf leikfimi- og íþróttakennara	44
25	S. d.	Lög um nýjan veg frá Lækjarbotnum austur í Ölfus	45—46
26	S. d.	Lög um Brunabótafélag Íslands	46—51
27	S. d.	Lög um samgöngubætur og fyrirhleðslur á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts	51—54
28	S. d.	Lög um undirbúning á raforkuveitum til almenningsparfa	54—55
29	S. d.	Lög um breyting á póstlögum, nr. 5, 7. maí 1921	56—57
30	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viðurkenning dóma og fullnægju þeirra	58—62
31	S. d.	Lög um byggingu fyrir Háskóla Íslands	62—63
32	S. d.	Lög um brúargerðir	63—66
33	S. d.	Lög um stofnun nýs prófessorsembættis í læknadeild Háskóla Íslands	67
34	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 7, 14. júní 1929, um tannlækningar	68
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 16, 20. júní 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum	69—70
36	S. d.	Lög um breyting á 11. gr. hafnarlaga fyrir Vestmannaeyjar, nr. 60, frá 10. nóv. 1913	71
37	S. d.	Lög um útvarp og birtingu veðurfregna	72—73
38	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 63, 7. maí 1928, um varðskip landsins og skipverja á þeim	73—74
39	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararéttar	75

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
40	23. júní	Lög um sölu á Reykjatanga í Staðarhreppi í Húnavatnssýslu	76
41	S. d.	Lög um jöfnunarsjóð	77—78
42	S. d.	Lög um sölu á nokkrum hluta heimalands Auðkúlu í Svínadal	78
43	S. d.	Lög um barnavernd	79—83
44	S. d.	Lög um skipun læknishéraða, verksvið landlæknis og störf héraðslækna	84—88
45	S. d.	Lög um afnám laga nr. 17 frá 1930, um stofnun flugmálasjóðs Íslands	89
46	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60, 14. júní 1929, um varnir gegn berklaveiki	90—91
47	S. d.	Lög um lækningaleyfi, um réttindi og skyldur lækna og annara, er lækningaleyfi hafa, og um skottulækningar	91—98
48	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33, 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands	99
49	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurkaupstað, nr. 19, 11. júlí 1911	100—101
50	S. d.	Lög um útflutning hrossa	102—103
51	S. d.	Lög um hlunnindi fyrir annars veðréttar fasteignalánafélög	104
52	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán til að koma upp frystihúsum á kjötútflutningshöfnum	105
53	S. d.	Lög um greiðslu andvirðis millisildar úr búi Sildar-einkasölu Íslands	106
54	S. d.	Lög um afnám laga nr. 33, 20. okt. 1905, um stofnun geðveikrahælis	107
55	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 58, 14. júní 1929, um eftirlit með skipum og bátum og öryggi þeirra	108—109
56	S. d.	Lög um ráðstafanir til öryggis við siglingar	110—111
57	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Landsbanka Íslands	112
58	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 75 1919, um skipun barnakennara og laun þeirra	113
59	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 81, 28. nóv. 1919, um sjúkrasamlög	114—115
60	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	116
61	S. d.	Lög um lax- og silungsveiði	117—143
62	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71, 28. nóv. 1919, um laun embættismanna	144
63	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 7, 15. júní 1926, um raforkuvirki	145—147
64	S. d.	Lög um kirkjugarða	147—156
65	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 37, 8. sept. 1931, um heim-	

VI

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		ild fyrir ríkisstjórnina til ýmsra ráðstafana vegna útflutnings á nýjum fiski	157
66	23. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að leyfa erlend- um manni eða félagi að reisa og starfrækja sildar- bræðsluverksmiðju á Austurlandi	158
67	S. d.	Lög um lántöku fyrir ríkissjóð	159
68	S. d.	Lög um breyting á fátækralögum, nr. 43, 31. maí 1927	160—162
69	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 55, 27. júní 1921, um skipulag kauptúna og sjávarþorpa	162
70	S. d.	Lög um gjaldfrest bænda	163—166
71	S. d.	Lög um byggingarsamvinnufélög	167—170
72	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga um verðtoll	171
73	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36, 7. maí 1928 (Gengis- viðauki)	172
74	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1931	173—175
75	S. d.	Lög um breytingar á lögum nr. 58 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki	176
76	S. d.	Lög um bráðabirgðabreytingu nokkurra laga	177
77	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1930	178—185
78	S. d.	Lög um samþykkt á landsreikningnum 1930	186—187
79	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að leggja á tekju- og eignarskattsauka	188
80	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1933	189—241
81	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að ábyrgjast lán fyrir dráttarbraut í Reykjavík	242
82	S. d.	Lög um sjúkrasamlög	243—245
83	S. d.	Lög um raforkuvirki	246—249
91	S. d.	Lög um varnir gegn kynsjúkdómum	276—280
84	6. júlí	Lög um bifreiðaskatt o. fl.	250—253
85	S. d.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 55, 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi ..	253
87	7. sept.	Reglugerð fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	256—264
88	S. d.	Samþykkt fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	264—273
89	21. okt.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 50, 23. júní 1932 um útflutning hrossa	273—274
90	5. des.	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til í- hlutunar um sölu og útflutning á fiskframleiðslu ársins 1933	274—275

Yfirlit

effir stafrófsröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Aðför.	
18	23. júní	Lög um breyting á lögum nr. 19, 4. nóv. 1887, um aðför	35
		Alþingi.	
1	11. jan.	Opið bréf, er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febrúar 1932	1
2	S. d.	Konungsbréf um setning Alþingis	2
11	4. júní	Konungsbréf um þingsuppsögn	27
12	23. júní	Lög um breyting á lögum nr. 29, 3. nóv. 1915, um þingsköp Alþingis	28
		Auðkúluland.	
42	23. júní	Lög um sölu á nokkrum hluta heimalands Auðkúlu í Svínadal	78
		Bankamál.	
4	25. febr.	Lög um ríkisábyrgð á innstæðufé Útvegsbanka Íslands h/f	3
57	23. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Landsbanka Íslands	112
60	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	116
87	7. sept.	Reglugerð fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	256—264
88	S. d.	Samþykkt fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	264—273
		Barnavernd.	
43	23. júní	Lög um barnavernd	79—83
		Berklaveiki.	
46	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60, 14. júní 1929, um varnir gegn berklaveiki	90—91
		Brúargerðir.	
32	S. d.	Lög um brúargerðir	63—66

VIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Brunamál.	
26	23. júní	Lög um Brunabótafélag Íslands	46—51
		Byggingar.	
71	S. d.	Lög um byggingarsamvinnufélög	167—170
		Bæjarmálefni.	
22	S. d.	Lög um forkaupsrétt kaupstaða og kauptúna á hafn- armannvirkjum o. fl.	41—42
		Bændur, sjá landbúnaður.	
		Dráttarbraut.	
81	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að ábyrgjast lán fyrir dráttarbraut í Reykjavík	26
		Eignarnám.	
16	S. d.	Lög um eignarnám á landspildu á Bolungavíkurmöl- um í Hólshreppi	33
17	S. d.	Lög um eignarnám á landspildu í Skeljavík við Hnífs- dal	34
		Eimskipafélag Íslands h/f.	
48	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33, 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands	99
		Einkasala.	
75	S. d.	Lög um breytingar á lögum nr. 58 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki	176
		Fasteignir.	
51	S. d.	Lög um hlunnindi fyrir annars veðréttar fasteigna- lánafélög	104
		Fátækralög.	
68	S. d.	Lög um breyting á fátækralögum, nr. 43, 31. maí 1927	160—162
		Fiskur, fiskveiðar.	
65	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 37 8. sept. 1931, um heim- ild fyrir ríkisstjórnina til ýmsra ráðstafana vegna útflutnings á nýjum fiski	157
66	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að leyfa er- lendum manni eða félagi að reisa og starfrækja sild- arbræðsluverksmiðju á Austurlandi	158
85	6. júlí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 55, 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi ..	253

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsiðutal
90	5. des.	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til íhlutunar um sölu og útflutning á fiskframleiðslu ársins 1933	274—275
		Fjárlög, fjáraukalög.	
74	23. júní	Fjáraukalög fyrir árið 1931	173—175
77	S. d.	Fjáraukalög fyrir árið 1930	178—185
80	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1933	189—241
		Flugmálasjóður.	
45	S. d.	Lög um afnám laga nr. 17 frá 1930, um stofnun flugmálasjóðs Íslands	89
		Frystihús.	
52	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán til að koma upp frystihúsum á kjötútflutningshöfnum	105
		Geðveikrahæli, sjá heilbrigðismál.	
		Hafnarmálefni.	
22	S. d.	Lög um forkaupsrétt kaupstaða og kauptúna á hafnarmannvirkjum o. fl.	41—42
36	S. d.	Lög um breyting á 11. gr. hafnarlaga fyrir Vestmannaeyjar, nr. 60 frá 10. nóv. 1913	71
49	S. d.	Lög um breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurkaupstað, nr. 19, 11. júlí 1911	100—101
		Háskólinn.	
31	S. d.	Lög um byggingu fyrir Háskóla Íslands	62—63
33	S. d.	Lög um stofnun nýs prófessorsembættis í læknadeild Háskóla Íslands	67
		Heilbrigðismál.	
34	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 7, 14. júní 1929, um tannlækningar	68
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 16, 20. júní 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum	69—70
44	S. d.	Lög um skipun læknishéraða, verksvið landlæknis og störf héraðslækna	84—88
46	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60, 14. júní 1929, um varnir gegn berklaveiki	90—91
47	S. d.	Lög um lækningaleyfi, og réttindi og skyldur lækna og annara, er lækningaleyfi hafa, og um skottulækningar	91—98
54	S. d.	Lög um afnám laga nr. 33, 20. okt. 1905, um stofnun geðveikrahælis	107

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
91	23. júní	Lög um varnir gegn kynsjúkdómum Héraðslæknar, sjá heilbrigðismál.	276—280
		Hvalveiðar.	
19	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 72, 7. maí 1928, um hval- veiðar	36
		Jöfnunarsjóður.	
41	S. d.	Lög um Jöfnunarsjóð	77—78
		Kennslumál.	
24	S. d.	Lög um próf leikfimi- og íþróttakennara	44
58	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 75 1919, um skipun barna- kennara og laun þeirra	113
		Kirkjumálefni.	
64	S. d.	Lög um kirkjugarða	147—156
		Kynsjúkdómar.	
35	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 16, 20. júní 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum	69—70
91	S. d.	Lög um varnir gegn kynsjúkdómum	276—280
		Landbúnaður.	
27	S. d.	Lög um samgöngubætur og fyrirhleðslur á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts	51—54
50	S. d.	Lög um útflutning hrossa	102—103
52	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán til að koma upp frystihúsum á kjötútflutningshöfn- um	105
70	S. d.	Lög um gjaldfrest bænda	163—166
		Landsreikningur.	
78	S. d.	Lög um samþykkt á landsreikningnum 1930	186—187
		Lántaka.	
67	S. d.	Lög um lántöku fyrir rikissjóð	159
		Launalög.	
62	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 71, 28. nóv. 1919, um laun embættismanna	144
		Leikfimi, sjá kennslumál.	
		Ljósmaður og hjúkrunarkonur.	
13	S. d.	Lög um ljósmaðra- og hjúkrunarkvennaskóla Íslands	29—30

XI

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
15	23. júní	Lög um breyting á yfirsetukvennalögum, nr. 63, 19. maí 1930	32
Löftferðir.			
9	1. apríl	Lög um heimild handa atvinnumálaráðherra til að veita Transamerican Airlines Corporation leyfi til loftferða á Íslandi o. fl.	23—25
Lækningaleyfi.			
47	23. júní	Lög um lækningaleyfi, um réttindi og skyldur lækna og annara, er lækningaleyfi hafa, og um skottulækningar	91—98
Læknishéruð, sjá heilbrigðismál.			
Milliríkjasamningar, sjá utanríkismál.			
Póstmál.			
29	S. d.	Lög um breyting á póstlögum, nr. 5, 7. maí 1921	56—57
Raforkumál.			
28	S. d.	Lög um undirbúning á raforkuveitum til almenningsþarfa	54—55
63	S. d.	Lög um viðauka við og breyting á lögum nr. 7, 15. júní 1926, um raforkuvirki	145—147
83	S. d.	Lög um raforkuvirki	246—249
Reykjatangí.			
40	S. d.	Lög um sölu á Reykjatanga í Staðarhreppi í Húnavatnssýslu	76
Ríkisábyrgð.			
4	25. febr.	Lög um ríkisábyrgð á innstæðufé Útvegsbanka Íslands h/f	3
52	23. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán til að koma upp frystihúsum á kjötútflutningshöfnum	105
57	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Landsbanka Íslands	112
60	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f	116
81	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að ábyrgjast lán fyrir dráttarbraut í Reykjavík	242
Ríkisborgararéttur.			
39	S. d.	Lög um veiting ríkisborgararéttar	75

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Ríkisskattanevnd.	
20	23. júní	Lög um ríkisskattanevnd	37—39
		Sáttanevndarmenn.	
23	S. d.	Lög um kosningu sáttanevndarmanna og varasáttanevndarmanna í Reykjavík	43
		Siglingar, skip.	
55	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 58, 14. júní 1929, um eftirlit með skipum og bátum og öryggi þeirra	108—109
56	S. d.	Lög um ráðstafanir til öryggis við siglingar	110—111
		Síld, síldareinkasala.	
10	27. apríl.	Lög um breyting á lögum nr. 42, 14. júní 1929, um rekstur verksmiðju til bræðslu síldar	26
21	23. júní	Lög um skiptameðferð á búi síldareinkasölu Íslands	39—41
53	S. d.	Lög um greiðslu andvirðis millisíldar úr búi Síldareinkasölu Íslands	106
66	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að leyfa erlendum manni eða félagi að reisa og starfrækja síldarbræðsluverksmiðju á Austurlandi	158
		Sjúkrasamlög.	
59	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 81, 28. nóv. 1919, um sjúkrasamlög	114—115
82	S. d.	Lög um sjúkrasamlög	243—245
		Skattar, tollar.	
48	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga nr. 33, 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Íslands	99
72	S. d.	Lög um framlenging á gildi laga um verðtoll	171
73	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 36, 7. maí 1928 (Gengisviðauki)	172
76	S. d.	Lög um bráðabirgðabreytingu nokkurra laga	177
79	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að leggja á tekju- og eignarskattsauka	188
84	6. júlí	Lög um bifreiðaskatt o. fl.	250—253
		Skipulag.	
69	23. júní	Lög um breyting á lögum nr. 55, 27. júní 1921, um skipulag kaптúna og sjávarþorpa	162
		Starfsmenn ríkisins.	
14	S. d.	Lög um opinbera greinargerð starfsmanna ríkisins ..	31

Tannlækningar, sjá heilbrigðismál.

XIII

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
Útanríkismál.			
3	18. jan.	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Brazílu um gagnkvæm beztu kjör að því er snertir inn- og útflutningstolla	2
5	10. marz	Auglýsing um samning milli Íslands og Finnlands um lausn deilumála með friðsamlegum hætti, gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930	4—11
6	S. d.	Auglýsing um samning milli Íslands og Noregs um lausn deilumála með friðsamlegum hætti, gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930	12—16
7	S. d.	Auglýsing um samning milli Íslands og Svíþjóðar um lausn deilumála með friðsamlegum hætti, gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930	17—22
8	16. marz	Auglýsing um samkomulag milli Íslands og Bandaríkja Norður-Ameríku um gagnkvæma viðurkenningu á hleðslumerkjaskírteinum skipa	22
86	16. júní	Auglýsing um framlengingu á samkomulögum þeim, er gerð voru þann 11. ágúst 1927 og 11. júlí 1931, milli Íslands og Danmerkur, um ívilnun í tekju- og eignarskatti til ríkisins og um ívilnun í útsvörum	255
30	23. júní	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viðurkenning dóma og fullnægju þeirra	58—62
Útflutningur.			
50	S. d.	Lög um útflutning hrossa	102—103
65	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 37, 8. sept. 1931, um heimild fyrir ríkisstjórnina til ýmsra ráðstafana vegna útflutnings á nýjum fiski	157
89	21. okt.	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 50, 23. júní 1932, um útflutning hrossa	273—274
90	5. des.	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til íhlutunar um sölu og útflutning á fiskframleiðslu ársins 1933	274—275
Útvarp.			
37	23. júní	Lög um útvarp og birting veðurfregna	72—73
Varðskip.			
38	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 63, 7. maí 1928, um varðskip landsins og skipverja á þeim	73—74
Veðurfregnir.			
37	S. d.	Lög um útvarp og birting veðurfregna	72—73

XIV

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
25	23. júní	Vegir.	
27	S. d.	Lög um nýjan veg frá Lækjarbotnum austur í Ölfus Lög um samgöngubætur og fyrirhleðslur á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts	45—56 51—54
61	S. d.	Veiði. Lög um lax- og silungsveiði	117—143

OPIÐ BRÉF

1

11. jan.

er stefnir saman Alþingi til reglulegs fundar 15. febrúar 1932.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt stjórnarskrá konungsríkisins Íslands, 18. maí 1920, allramildilegast höfum ákveðið að láta Alþingi koma saman til reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1932.

Um leið og vér birtum þetta, bjóðum Vér öllum þeim, er setu eiga á Alþingi að koma nefndan dag til Reykjavíkur, og verður þá sett Alþingi eftir að guðsþjónustugerð hefir farið fram í dómkirkjunni.

Gjört á Christiansborg, 11. janúar 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

2

11. jan.

KONUNGSBRÉF

um

setning Alþingis.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Vér viljum hér með veita yður sem forsætisráðherra
Vorum umboð til þess í Voru nafni að setja Alþingi, er koma á saman
til reglulegs fundar mánudaginn 15. febrúar 1932.

Gjört á Christiansborg, 11. janúar 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

3

18. jan.

AUGLÝSING

um

samkomulag milli Íslands og Brasilíu um gagnkvæm beztu kjör að því er snertir
inn- og útflutningstolla.

Þann 30. nóv. f. á. var í Rio de Janeiro undirritað samkomulag milli Íslands og Brasilíu þar sem það er ákveðið, að vörur hvers landsins um sig skulu sæta beztu kjörum við innflutning til hins landsins, að því er snertir innflutningstolla og önnur atriði í sambandi við innflutninginn. Tilsvarandi ákvæði er og sett um útflutningstolla.

Samkomulag þetta gildir þar til endanlegur verzlunarsamningur kann að verða gerður milli landanna, eða þar til því hefir verið sagt upp af öðrum hvorum samningsaðilanum með 6 mánaða fyrirvara.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 18. janúar 1932.

Tryggvi Þórhallsson.

L Ö G**4**

25 febr.

um

ríkisábyrgð á innstæðufé Útvegsbanka Íslands h/f.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur.
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með
samþykki Voru:

1. gr.

Ríkissjóður ábyrgist allt innstæðufé, sem tekið er til ávöxtunar í Útvegs-
banka Íslands h/f. og útibúum hans, og kemur sú ábyrgð næst á eftir hlutafé
og áhættufé bankans.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 25. febrúar 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

AUGLÝSING

um

samning milli Íslands og Finnlands um lausn deilumála með friðsamlegum hætti gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930.

SAMNINGUR

milli Íslands og Finnlands um lausn deilumála með friðsamlegum hætti.

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur og forseti Lýðveldisins Finnland, sem óska eindregið að styðja viðleitnir að jafna á friðsamlegan hátt milliríkjadeilum, hafa, með það fyrir augum, komið sér saman um að gera samning um friðsamlega lausn deilumála, sem kunna að rísa milli Íslands og Finnlands, og hafa útnefnt sem fulltrúa sína til þess að gera slíkan samning:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur:

Forsætisráðherra Íslands Tryggva Þórhalls-son og

Forseti Lýðveldisins Finnland:

Fyrsta varaforseta fínska Ríkisþingsins, borgarstjóra Väinö Pietari Hakkila,

SUOMEN

ja Islannin välinen sopimus riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta.

Suomen Tasavallan Presidentti ja Hänen Majesteettinsa Islannin ja Tanskan Kuningas ovat, haluten edistää pyrkimystä kansainvälisten riitaisuuksien rauhalliseksi ratkaisemiseksi, sitä varten päättäneet tehdä sopimuksen niiden riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta, joita saattaa syntyä Suomen ja Islannin kesken, ja ovat valtuutetuikseen tällaisen sopimuksen tekoon määränneet:

Suomen Tasavallan Presidentti:

Suomen Eduskunnan ensimmäisen Varapuhemiehen, Pormestari Väinö Pietari Hakkilan, ja

Hän Majesteettinsa Islannin ja Tanskan Kuningas:

Islannin Pääministerin Tryggvi Thorhallsson'in

KONVENTION

mellan Finland och Island angående fredligt avgörande av tvister.

Republiken Finlands President och Hans Majestät Konungen av Island och Danmark, vilka äro besjälade av önskan att främja strävandena till avgörandet på fredlig väg av mellanstatliga tvister, hava i detta syfte överenskommit att avsluta en konvention angående fredligt avgörande av tvistar, som må uppstå mellan Finland och Island, och hava till Sina fullmäktige för avslutandet av en sådan konvention utsett:

Republiken Finlands President:

Finska Riksdagens förste Vicetalman, Borgmästar- en, Väinö Pietari Hakkila och

Hans Majestät Konungen av Island och Danmark:

Islands Försteminister Tryggvi Thorhallsson,

sem með gildu umboði hafa orðið ásáttir um eftirfylgjandi ákvæði:

1. grein.

Réttardeilum, sem kunna að rísa milli Íslands og Finnlands, sem hægt er að heimfæra undir einhverja þá tegund, sem nefndar eru í 36. grein 2. málsgrein í reglugjörð fasta alþjóðadómstólsins, skal svo framarlega sem ekki hefir tekizt að jafna deilurnar milli stjórnarfulltrúa ríkjanna, vísað til úrlausnar fyrnefnds dómstóls í samræmi við ákvæði reglugjörðarinnar.

Deilur, sem eru þess efnis, að um þær gilda sérstök ákvæði milli þessara tveggja landa um dóms- eða gjörðardómsmeðferð, skulu sæta þeirri meðferð, sem þau hin sömu ákvæði mæla fyrir um.

Ágreiningar um skilning á samningi þessum skulu úrskurðaðir af fasta alþjóðadómstólnum.

2. grein.

Samningsaðilarnir skuldbinda sig til að bera undir gjörðardóm samkvæmt eftirfarandi ákvæðum allar aðrar deilur en þær, sem nefndar eru í 1. grein.

jotka asianmukaisesti valtuutettuina ovat sopineet seuraavista määräyksistä:

1 artikla.

Suomen ja Islannin välillä syntyvät oikeudellista laatua olevat riita-asiat, jotka ovat luettavat johonkin Pysyväisen kansainvälisen tuomioistuinten perussäännön 36 artiklan 2 momentissa mainittuun luokkaan, ovat, mikäli niitä ei ole voitu ratkaista diplomaattista tietä, saatettavat sanotun tuomioistuimen ratkaistaviksi mainitun perussäännön määräysten mukaisesti.

Riitaisuudet, joihin nähden sopimuspuolten kesken on olemassa erikoisia tuomioistuinten tai välitystuomiomenettelyä koskevia sopimuksia, ovat käsiteltävät näiden sopimusten määräysten mukaisesti.

Tämän sopimuksen tulkintaa koskevat erimielisyydet ovat Pysyväisen kansainvälisen tuomioistuinten ratkaistavat.

2 artikla.

Sopimuspuolet sitoutuivat välitystuomiomenettelyllä ratkaistaviksi edempänä olevien määräysten mukaisesti saattamaan kaikki muunt kuin

vilka därtill vederbör-
ligen bemyndigade, över-
enskommit om följande
bestämmelser:

5
10. marz

Artikel 1.

Uppstår mellan Finland och Island rättstvíst, som är hänförlig till någon av de i art. 36, mom. 2 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skall den hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i sagda stadga.

Tvister, i fråga om vilka särskilda avtal om doms- eller skiljedomsförfarande gälla mellan de fördragslutande parterna, skola behandlas enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen av förevarande konvention skall avgöras av den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 2.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till skiljedomsförfarande jämlikt nedanstående bestämmelser hänskjuta alla andra än de i art. 1 om-

5 Áður en gjörðardómsmeð-
10. marz ferð hefst, munu aðilarnir
leitast við að vísa málinu
til rannsóknar og satta-
meðferðar fyrir sérstakri
þartil útnefndri satta-
nefnd.

Nú líða 6 mánuðir frá
því er annar aðilinn stakk
upp á rannsóknar- og
sattameðferð, og ekki hef-
ir náðzt samkomulag um
að vísa deilunni til slíkrar
meðferðar og um útnef-
ning sáttanefndar, þá getur
hvor aðilinn um sig farið
fram á að láta gjörðardóm
skera úr deilunni.

Aðilarnir eru ásáttir um,
að deilur þær, sem þessi
grein fjallar um, skulu
leystar á grundvelli rétt-
lætis og sanngirni.

3. grein.

Sé ekki öðruvísi ákveð-
ið með samningi, skal
gjörðardómur sá, er fer
með deilumál samkvæmt
2. grein þessa samnings,
útnefndur í samræmi við
ákvaði IV. þáttar II kapi-
tula Haagsamþykktarinn-
ar frá 18. október 1907
um jöfnun deilumála milli

1 artiklassa mainitut ri-
itaisuudet. Ennenkuin
joku asia lyätään väli-
tystuomiomenettelyyn, tu-
lee sopimuspuolten koet-
taa saada asia erikoisesti
sitä varten asetetun sovit-
telulautakunnan tutkitta-
vaksi ja soviteltavaksi.

Ellei kuuden kuukauden
kuluessa siitä, kuin toinen
sopimuspuolista on ehdot-
tanut tutkinta- ja sovin-
tomenettelyä, ole päästy
yksimielissyyteen riita-
asian alistamisesta sellai-
seen menettelyyn tai sovit-
telulautakunnan kokoo-
npanosta, on riita-asia
jommankummen sopim-
uspuolen vaatimuksesta
alistettava välitystuomen-
ettelyyn.

Sopimuspuolet ovat
yhtä mieltä siitä, että ri-
itaisuudet, joita tarkoite-
taan tässä artiklassa, ovat
ratkaistavat oikeuden ja
kohtuuden periaatteiden
mukaisesti.

3 artikla.

Elleivät riifapuolet toi-
sin sovi, on välitystuomioi-
stuin, joka käsittelee ri-
itaisuutta tämän sopimuk-
sen 2 artiklan mukaisesti,
asetettava kansainvälisten
riitaisuuksien sovinnollis-
esta ratkaisemisesta Haag-
issa 18 päivänä lokakuuta
1907 tehdyn sopimuksen

nämnda tvister. Innan en
tvist göres till föremål
för skiljedomsförfarande,
skola parterna söka enas
om dess hänskjutande till
undersöknings- och för-
likningsförfarande inför
en i sådant syfte sär-
skilt tillsatt förliknings-
nämnd.

Därest icke inom sex
månader efter det en av
parterna föreslagit under-
sökings- och förlikn-
ingsförfarande enighet
uppnåtts om tvistens hän-
skjutande till sådant för-
farande och om förlikn-
ingsnämndens samman-
sättning, skall tvisten på
endera partens yrkande
hänskjutas till skiljedom.

Parterna äro ense om
att de tvister, som avses i
förevarande artikel, skola
avgöras efter grundsät-
serna för rätt och billighet.

Artikel 3.

Därest parterna ej an-
norlunda överenskomma,
skall skiljedomstol för be-
handling av tvist jämlikt
art. 2 i denna konvention
tillsättas i enlighet med
bestämmelserna i Haag-
konventionen den 18 okto-
ber 1907 för avgörandet
på fredlig väg av interna-

rikja með friðsamlegum hætti.

4. grein.

Að svo miklu leyti sem aðilarnir taka ekki aðra ákvörðun um gjörðardómsmeðferð, skulu ákvæðin í IV. þætti III. kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti koma til framkvæmda.

Verði slíkt gjörðardóms-samkomulag, sem um ræðir í nefndri Haagsamþykkt, ekki undirritað áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því annar aðilinn bar upp við hinn til mæli um að deiluatridinu skyldi vísa til gjörðardóms, skal gjörðardómssamkomulagið, samkvæmt ósk annars aðilans, gert á þann hátt, er mælt er fyrir um í 53. og 54. grein nefndrar Haagsamþykktar.

Í þeim tilfellum, að í samningi þessum er vísað til ákvæða Haagsamþykktarinnar, skal ákvæða þessara gætt milli aðilanna, án tillits til þess, hvort samþykkt þessi er gildandi fyrir aðilana.

IV osaston II luvussa olevien määräysten mukaisesti.

4 artikla.

Mikäli riitapuolet eivät välitystuomiomenettelystä toisin sovi, on kansainvälisten riitaisuuksien sovinnollisesta ratkaisemisesta Haagissa 18 päivänä lokakuuta 1907 tehdyn sopimuksen IV osaston III luvussa olevia määräyksiä noudatettava.

Ellei sellaista erityistä välikirjaa, jota sanottu Haagin sopimus tarkoittaa, allekirjoiteta kuuden kuukauden kuluessa siitä kuin toinen riitapuoli on toiselle esittänyt vaatimuksen, että riita-asia on saatettava välitystuomiolla ratkaistavaksi, on välikirja jommankumman riitapuolen vaatimuksesta vahvistettava mainitun Haagin sopimuksen 53 ja 54 artiklen määräämällä tavalla.

Niissä tapauksissa, jolloin tämä sopimus viittaa Haagin sopimuksen määräyksiin, on näitä määräyksiä sovellettava riitapuolten kesken, olipa viimeksi mainittu sopimus heihin nähden voimassa tai ei.

tionella tvister, avdelning IV, kap. II.

5
10. marz

Artikel 4.

I den mån parterna i fråga om skiljedomsförfarandet ej annorlunda överenskomma, skola bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. III, därvid lända till efterrättelse.

Därest sådant skiljeavtal, som avses i sagda Haag-konvention, ej under tecknats inom sex månader efter det ena parten till den andre framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas i den ordning, som föreskrives i artiklarna 53 och 54 i nämnda Haag-konvention.

I de fall, då förevarande konvention hänvisar till bestämmelserna i Haag-konventionen, skola dessa bestämmelser tillämpas parterna emellan uavsett om sistnämnda konvention är för dem gällande.

5

5. grein.

10. marz Að ósk annars aðilans skal gjörðardómurinn mæla fyrir um þær bráðabirgðaráðstafanir, sem ber að gera til þess að vernda réttarstöðu þessa sama aðila, svo framarlega sem hægt er að gera þessar ráðstafanir með framkvæmdarathöfnum.

6. grein.

Sé ástæða til þess talin skal í dómsorði tekið fram, hvernig dómnum skuli fullnægt, einkanlega að því er snertir þá fresti, sem gæta ber.

7. grein.

Að því er snertir mál efni, sem samkvæmt lögjöf þess lands, sem krafan er á hendur gerð, eiga að sæta úrlausn dómstóls, hér með einnig talinn umboðsstjórnardómur, getur hlutaðeigandi aðili ekki krafizt, að aðferð sú, sem nefnd er í 1. eða 2. grein, verði viðhöfð, áður en endanleg dómsniðurstaða er fengin. Í slíku tilfelli skal málinu vísað til dóms eða gjörðardóms í síðasta lagi ári eftir að málinu hafði verið ráðið þannig til lykta.

5 artikla.

Välitystuomioistuin osittakoon jommankumman riitapuolen vaatimuksesta ne ennakkotoimenpiteet, joihin on ryhdyttävä tämän riitapuolen oikeuksier turvaamiseksi, mikäli nämä toimenpiteet voidaan saada aikaan hallinnollista tietä.

6 artikla.

Kun aiheita siihen on, tulee välitystuomissa olla osoitettuna tapa, miten se on täytäntöön pantava, eritoten niiden määrääkain puolesta, jotka silloin on otettava varteen.

7 artikla.

Niissä kysymyksissä, mitkä sen maan lakien mukaan, johon vaatimus kohdistuu, ovat ratkaistavat tuomioistuimessa, jolla tässä tarkoitetaan hallintooikeudellistakin tuomioistuinta, ei asianomainen riitapuoli voi vaatia riitakysymykseen sovellettavaksi 1 tai 2 artiklassa mainittua menetelyä, ennenkuin asiaa tuomioistuimessa käsiteltäessä on annettu lopullinen päätös. Siinä tapauksessa on riita-asia saatettava tuomioistuimen tai välitystuomioistuimen ratkaistavaksi viimeistään vuoden kuluessa tästä päätöksestä.

Artikel 5.

Skiljedomstolen äger på endera partens yrkande angiva de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas för skyddande av denna parts rätt, för så vitt dessa åtgärder kunna vidtagas på administrativ väg.

Artikel 6.

Skiljedomen skall, när anledning därtill förefinnes, innehålla anvisning rörande sättet för dess verkställande, särskilt rörande de tidsfrister, som därvid skola iakttagas.

Artikel 7.

Beträffande frågor, som enligt lagstiftningen i det land, mot vilket yrkande framställes, skola avgöras av domstol, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstol, kan vederbörande part icke påfordre, att det i artiklarna 1 eller 2 avsedda förfarande kommer till användning förrän genom sakens behandling vid domstol slutligt utslag avkunnats. I sådant fall skall tvistens hänskjutande till dom eller skiljedom ske senast ett år efter sådant utslag.

8. grein.

Ef að því er lýst yfir í uppkveðnum dómi eða gjörðardómi, að ákvörðun eða framkvæmd dóms eða annars yfirvalds annars-hvors ríkisins fari að einhverju leyti eða öllu í bága við alþjóðarétt, og ef að stjórnlög þessa ríkis leyfa ekki að afmá að öllu eða einhverju leyti afleiðingarnar af slíkri ákvöðun eða framkvæmd, þá eru aðilarnir ásáttir um, að í dómnum eða gjörðinni megí dæma þeim aðilanum, er misrétti hefir verið beittur, hæfilegar bætur á annan hátt.

9. grein.

Meðan að stendur á dóms- eða gjörðardóms-meðferð skuldbinda samningsaðilarnir sig til þess að leiða hjá sér, svo sem frekast er unnt, hverskonar ráðstöfun sem getur orðið til tálmunar fullnægju dómsins eða gjörðarinnar.

Aðilarnir skulu, að viðlögðum drengskap, hlýta dóms- eða gjörðardómsniðurstöðunni.

10. grein.

Deilur, sem kynnu að rísa milli aðilanna, snert-

8 artikla.

Jos tuomioissa tai välitystuomioissa on todettu, että toisessa valtiossa olevan toisessa valtiossa olevan tuomioistuimen tai muun viranomaisen päätös tahi toimenpide on kokonaan tai osittain ristiriidassa kansainvälisen oikeuden kanssa, ja jos tämän valtion valtiosäännön mukaan päätöksen tai toimenpiteen seuraamuksia ei voida kokonaan tai osittain poistaa ovat sopimuspuolet yhtä mieltä siitä, että riitapuolelle, jonka etua on loukattu, määrättäköön tuomioissa tai välitystuomioissa sopiva, muulla tavalla annettava hyvitys.

9 artikla.

Sopimuspuolet sitoutuivat tuomioistuin- tai välitystuomiomenettelyn kestäessä niin paljon kuin suinkin välttämään kaikkia toimenpiteitä, jotka voivat haitallisesti vaikuttaa tuomion tai välitystuomion täytäntöönpanoon.

Riitapuolten tulee tunnollisesti ja kunniansa nimessä noudattaa tuomiota tai välitystuomiota.

10 artikla.

Riitakysymykset, joita saattaa syntyä riitapuolten

Artikel 8.

5

Har i dom eller skiljedom förklarats, att ett beslut eller en åtgärd av domstol eller annan myndighet i ene staten helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet eller åtgärden icke helt eller delvis undanröjas, så äro parterna ense om att den förfördelade parten i domen eller skiljedomsutslaget må tillerkännas lämplig gottgörelse på annat sätt.

Artikel 9.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att under pågående doms- eller skiljedomsförfarande i möjligasta mån undvika varje åtgärd, som kan motverka domens eller skiljedomens verkställande.

Parterna skola efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Artikel 10.

Twister, som må uppstå mellan parterna angående

5 andi skilning eða fram-
10. marz kvæmd dómsins eða
gjörðarinnar, skulu, sé
ekki öðruvisi ákveðið, út-
kljáðar af þeim rétti, sem
kvað upp dóminn eða
gjörðina.

11. grein.

Samning þennan skal
fullgilda, af hans hátign
konungi Íslands og Dan-
merkur, að áskildu sam-
þykki Alþingis Íslendinga
og af forseta lýðveldisins
Finnland. Fullgildingar-
skjölin skulu afhent í
Helsingfors.

12. grein.

Samningur þessi gengur
í gildi þann dag er fullgild-
ingarskjölin eru afhent.
Samningurinn gildir í 20
ár frá gildistöku. Ef hon-
um verður ekki sagt upp
minnst tveimur árum fyr-
ir lok þessa tímabils, gildir
hann í önnur 20 ár, og skal
framvegis álitast gildandi
fyrir 20 ára tímabil, svo
framarlega sem honum
verður ekki sagt upp
minst 2 árum fyrir lok
líðandi 20 ára tímabils.

Deilur, sem við lok gild-
istima samningsins sæta

kesken tuomion tai väli-
tystuomion tulkinnasta tai
toimeenpanosta, ovat, ellei
toisin ole määrätty, saatet-
tavat sen tuomioistuimen
ratkaistaviksi, joka on
tuomion tai välitystuom-
ion julistanut.

11 artikla.

Tämä sopimus on Su-
omen puolesta Suomen
Tasavallan Presidentin ja
Islannin puolesta Islannin
altingin suostumuksen ed-
ellytyksin Hänen Maj-
esteettinsa Islannin ja
Tanskan Kuninkaan rati-
fioitava. Ratifioimiskirjat
ovat vaihdettavat Helsing-
issä.

12 artikla.

Tämä sopimus tulee
voimaan ratifioimiskirjain
vaihtopäivänä. Se on voi-
massa 20 vuotta voima-
antulosta lukien. Ellei sitä
viimeistään kahta vuotta
ennen mainitun ajanjak-
son loppua ole sanottu irti,
on se oleva voimassa edel-
leen 20 vuotta, ja sen voi-
massaoloaika on katsot-
tava yhä edelleen pidenne-
tyksi aina 20 vuoden aja-
ksi, ellei sitä vähintään
kahta vuotta ennen lähin-
nä edellisen kaksikym-
menvuotiskauden umpeen-
kulumista ole sanottu irti

Riita-asia, joka tämän
sopimuksen voimassaoloa-

tolkningen eller utföran-
det av dom eller skilje-
dom, skola, därest ej an-
norlunda bestämts, under-
kastas avgörande av den
domstol, som avkunnat
domen eller skiljedomen.

Artikel 11.

Denne konvention skall
ratificeras, för Finlands
del av Republiken Fin-
lands President, och för
Islands del av Hans Maje-
stät Konungen av Island
och Danmark under for-
utsättning av isländska al-
tingets bifall. Ratifika-
tionerna skola utväxlas i
Helsingfors.

Artikel 12.

Denna konvention trä-
der i kraft å dagen för
ratifikationernas utväx-
lande. Den gäller för en
tid av tjugo år räknat från
ikraftträdandet. Därest
den ej senast två år före
utgången av nämnda tid-
rymd blivit uppsagd, skall
den gälla för ytterligare
tjugo år, och skall den
allt framgent anses för-
längd för tidrymder av
tjugo år, om den icke
minst två år före utgån-
gen av närmast före-
gående tjugoårsperiod bli-
vit uppsagd.

Tvist, som vid utlöpan-
det av konventionens gil-

dóms- eða gjörðardóms- meðferð samkvæmt þessum samningi, skulu útkljáðar á þann hátt, er hann mælir fyrir um.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúarnir undirritað samning þennan og sett við hann innsigli sín.

Gert í tveim eintökum á Þingvöllum.

27. júní 1930.

Tryggvi Þórhallsson.
(L. S.)

jan umpeen mennessä on sen perusteella tuomioistuimessa tai välitystuomioistuimessa vireillä, on käsiteltävä loppuun tämän sopimuksen mukaisesti.

Tämän vakudeksi valtuutetut ovat tämän sopimuksen allekirjoittaneet ja sen sineteillään vahvistaneet.

Laadittu kahtene kapaleena Tingvellirillä.

Kesäkuun 27 päivänä 1930.

Väinö Hakkila.
(L. S.)

tighetstid är föremal för doms- eller skiljedomsförfarande på grund av denna konvention, skall slutbehandlas i enlighet med konventionens bestämmelser.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention och försett den med sina sigill.

Som skedde i två exemplar på Thingveller

27. Juni 1930.

Fullgildingarskjölin voru afhent í Helsingfoss þann 5. febrúar 1932. Samkvæmt 12. grein samningsins gekk hann því í gildi á sama degi. Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 10. marz 1932.

Tryggvi Þórhallsson.

5
10. marz

AUGLÝSING

um

samning milli Íslands og Noregs um lausn deilumála með friðsamlegum hætti,
gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930.

SAMNINGUR

milli Íslands og Noregs um lausn deilumála með friðsamlegum hætti.

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur og hans hátign konungur Noregs, sem óska eindregið að styðja viðleitnir að jafna á friðsamlegan hátt milliríkjadeilum, hafa, með það fyrir augum, komið sér saman um að gera samning um friðsamlega lausn deilumála, og hafa útnefnt sem fulltrúa sína til þess að gera slíkan samning:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur forsætisráðherra Íslands **Tryggva Þórhallsson,**

og Hans hátign konungur Noregs hermaðaráðherra **Torgeir Anderssen-Rysst.**

sem hafa orðið ásáttir um eftirfylgjandi ákvæði:

1. grein.

Réttardeilum sem kunna að risa milli Íslands og Noregs, sem hægt er að heimfæra undir einhverja þá tegund, sem nefndar eru í 36. grein 2. málsgrein í reglugjörð fasta alþjóðadómstólsins, skal, svo framarlega sem ekki hefur tekizt að jafna deilurnar milli stjórnarfulltrúa ríkjanna vísað til úrlausnar fyrnefnds dómstóls í samræmi við ákvæði reglugjörðarinnar. Deilur, sem eru þess

AVTALE

millom Norig og Island um fredeleg löysing av tvistemål.

Hans Majestet Norigs Konge og Hans Majestet Kongen av Island og Danmark, som ynskjer å fremja arbeidet for å få avgjort millomfolkelege tvistemål på fredeleg måte, hev vorte samde um til dette fyremålet å gjera ei avtale um fredeleg löysing av tvistemål, som kjem upp millom Norig og Island, og hev nemnt upp til fullmektigane sine til å gjera ei slik avtale:

Hans Majestet Norigs Konge: Riksråd Herr **Torgeir Anderssen-Rysst,**

Hans Majestet Kongen av Island og Danmark: Islands Statsminister Herr **Tryggvi Thorhallsson,**

som hev vorte samde um desse fyresegnene:

1ste artikkel.

Kjem det upp rettstvistemål millom Norig og Island, og tvistemáli höyrer til dei, som er nemnde i artikkel 36, andre stykkjet, i vedteknene for den faste domstolen for millomfolkeleg rettingang, og dei so ikkje vert löyste på diplomatisk veg, skal dei havast inn for denne domstolen til avgjering i samhöve med fyresegnene i vedtektene for domstolen.

efnis, að um þær gilda sérstök ákvæði milli þessara tveggja landa um dóms- eða gjörðardómsmeðferð, skulu sæta þeirri meðferð, sem þau hin sömu ákvæði mæla fyrir um.

Ágreiningar um skilning á samningi þessum skulu úrskurðaðir af fasta alþjóðadómstólnum.

2. grein.

Samningsaðilarnir skuldbinda sig til að bera undir gjörðardóm samkvæmt eftirfarandi ákvæðum allar aðrar deilur en þær, sem nefndar eru í 1. grein. Áður en gjörðardómsmeðferð hefst, munu aðilarnir leitast við að vísa málinu til rannsóknar og sáttameðferðar fyrir sérstakri þartil útnefndri sáttanefnd eða sáttasemjara.

Nú líða 6 mánuðir frá því er annar aðilinn stakk upp á rannsóknar- og sáttameðferð, og ekki hefur náðst samkomulag um að vísa deilunni til slíkrar meðferðar, þá getur hvor aðilinn um sig farið fram á að láta gjörðardóm skera úr deilunni.

Aðilarnir eru ásáttir um, að deilur þær sem þessi grein fjallar um skulu leystar á grundvelli réttlætis og sanngirni.

3. grein.

Sé ekki öðruvísi ákveðið með samningi, skal gjörðardómur sá er fer með deilumál samkvæmt 2. grein þessa samnings, útnefndur í samræmi við ákvæði IV. þáttar II. kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti.

4. grein.

Að svo miklu leyti, sem aðilarnir taka ekki aðra ákvörðun um gjörðardóms-

6
10. marz
Tvistemál, som går inn under serlege avtalor millom dei tvo landi um doms- eller skilsdomsfyrehaving, vert avgjorde etter fyresegnene i desse avtalone.

Den faste domstolen for millomfolkeleg rettargang avgjer meiningskilnad um korleis denne avtale skal tolkast.

2dre artikel.

Traktatpartane bind seg til å leggja tvistemål, som ikkje er umhandla i 1ste artikel, under skilsdom i samhöve med fyresegnene nedanfor. Fyrr ei sak vert lagd under skilsdom, vil partane sjå å få henne inn for ei granskings- og forliknemnd eller ein forliksmann, som er serskilt vald til å granska saki og få forlik i stand.

So framt ikkje partane innan 6 månader etter ein av dei gjorde framlegg um granskings- og forliksfyrehaving vert samstellte um å visa tvistemålet til slik fyrehaving, kann kvar part krevja skilsdom.

Partane er samde um, at dei tvistemål, som går inn under denne artikelen, skal löysast etter grunnsetningane for rett og skil.

3dje artikel.

Um ikkje partane gjer onnor avtale, skal skilsdomstolen, som skal ha fyre seg tvistemål etter andre artikelen i denne avtale, verta ihopsett i samhöve med fyresegnene i bolc IV, kapitel II i Haag-avtala frå 18. oktober 1907 um fredeleg löysing av millomfolkelege tvistemål.

4de artikel.

So langt partane ikkje tek onnor avgjerd um skilsdomsfyrehavingi, skal

6 meðferð, skulu ákvæðin í IV. þætti III. kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti koma til framkvæmda, án tillits til þess, hvort samþykkt þessi er gildandi fyrir aðilana.

Verði slíkt gjörðardómssamkomulag, sem um ræðir í nefndri Haagsamþykkt ekki undirritað áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því annar aðilinn bar upp við hinn tilmæli um að deiluatríðinu skyldi vísa til gjörðardóms, skal gjörðardóms-samkomulagið, samkvæmt ósk annars aðilans, gert á þann hátt, er mælt er fyrir um í 53. og 54. grein nefndrar Haag-samþykktar.

Í þeim tilfellum, að í samningi þessum er vísað til ákvæða Haagsamþykktarinnar, skal ákvæða þessara gætt milli aðilanna, einnig þótt annar eða báðir aðilarnir hafi sagt upp samþykktinni.

5. grein.

Að ósk annars aðilans skal gjörðardómurinn mæla fyrir um þær bráðabirgðaráðstafanir, sem ber að gera til þess að vernda réttarstöðu þessa sama aðila, svo framarlega sem hægt er að gera þessar ráðstafanir með framkvæmdarathöfnum.

6. grein.

Sé ástæða til þess talin skal í dómsorði tekið fram, hvernig dómnum skuli fullnægt, einkanlega að því er snertir þá fresti sem gæta ber.

7. grein.

Að því er snertir málefni, sem samkvæmt löggjöf þess lands, sem krafan er á hendur gerð, eiga að sæta úrlausn dómstóls, hérmeð einnig talinn umboðsstjórnar-dómur, getur hlutaðeigandi

fyresegnene i bolk IV, kapitel III i Haag-avtala frá 18. oktober 1907 um fredeleg löysing av millomfolkelege tvistemål nyttast, utan skil um den nemnde avtale gjeld millom partene.

Er ikkje ei slik skilsdomsavtale, som er umhandla i den nemnde Haag-avtala, underskrivi innan 6 månader etter den eine parten andsynes den andre kravde skilsdom, kann kvar av partane krevja at skilsdomsavtala vert fastsett etter reglane i artiklane 53 og 54 i Haag-avtala.

I dei høvi, der denne avtala her viser til fyresegnene i Haag-avtala, skal desse fyresegnene nyttast millom partane jamvel um ein av partane eller bae hev sagt upp Haag-avtala.

5te artikel.

Når ein av partane krev det skal skilsdomstolen fastsetja høvelege fyrebils-åtgjerder til vern for rettsstoda til den parten, so langt dei kan takast på administrativ veg.

6te artikel.

Når det synes høve til det, skal skilsdomen segja fyre, korleis han skal setjast i verk, serleg når det gjeld dei tidfrestane, som ein skal halda sig efter.

7de artikel.

Når det gjeld spursmål, som etter lovene i det landet, det er reist eit krav imod, høyrer under ein domstol, her og styringsdomstol, kann vedkomande part ikkje krevja, at den framgangsmåten

aðili ekki krafizt, að aðferð sú, sem nefnd er í 1. eða 2. grein, verði viðhöfð, áður en endanleg dómsniðurstaða er fengin. Í slíku tilfelli skal málinu vísað til dóms eða gjörðardóms samkvæmt 1. eða 2. áðurnefndra greina í síðasta lagi ári eftir að málinu hafði verið ráðið þannig til lykta.

8. grein.

Ef að því er lýst yfir í uppkveðnum dómi eða gjörðardómi, að ákvörðun eða framkvæmd dóms eða annars yfirvalds annarshvors ríkisins fari að einhverju leyti eða öllu í bága við alþjóðarétt, og ef að stjórnlög þessa ríkis leyfa ekki að afmá að öllu eða einhverju leyti afleiðingarnar af slíkri ákvörðun, eða framkvæmd, þá eru aðilarnir ásáttir um, að í dómnum eða gjörðinni megi dæma þeim aðilanum, er misrétti hefir verið beittur, hæfilegar bætur á annan hátt.

9. grein.

Meðan að stendur á dóms- og gjörðardómsmeðferð skuldbinda samningsaðilarnir sig til þess að leiða hjá sér, svo sem frekast er unt, hverskonar ráðstöfun sem getur orðið til tálmunar fullnægju dómsins eða gjörðarinnar.

Aðilarnir skulu, að viðlögðum drengskap, hlýta dóms- eða gjörðardómsniðurstöðunni.

10. grein.

Deilur, sem kynnu að rísa milli aðilanna, snertandi skilning eða framkvæmd dómsins eða gjörðarinnar, skulu, sé ekki öðruvísi ákveðið, útkljáðir af þeim rétti, sem kvað upp dóminn eða gjörðina.

skal nyttast, som er nemnd i artikkel 1 eller 2, fyrr sakfyrehavingi for domstolen hev fört til ei endeleg avgjerd. I slike tilfelle skal tvistemålet visast til dom eller skilsdom i samhöve med artikkel 1 eller 2 seinast eit år etter domstolen hev avgjort saki som nemnt.

6
10. marz

8de artikkel.

Er det sagt i ein dom eller skilsdom, at ei avgjerd eller ei åtgjerd, som ein domstol eller ei onnor tenestemakt i den eine staten hev teke, er i strid med folkeretten, heilt ut eller i noko stykkje, og kann etter riksskipnaden i denne staten fylgjone av avgjerdi eller åtgjerdi ikkje takast burt, heilt ut eller i nokon mun, er partane samde um, at det kan fastsetjast i domen eller skilsdomen, at den parten, som vart ute for uretten, skal få eit høvelegt vederlag på annan måte.

9de artikkel.

Traktatpartane bind seg til, medan ei sak vert fyrehavd for domstol eller skilsdomstol, mest råd er å halda seg ifrå slike åtgjerder, som kann vera til hinder eller hefte, når domen eller skilsdomen skal setjast i verk.

Partane skal retta seg etter domen eller skilsdomen på tru og ære.

10de artikkel.

Kjem det upp meiningsskilnad millom partane um, korleis domen eller skilsdomen skal tolkast eller setjast i verk, skal den same retten, som hev sagt domen eller skilsdomen, avgjera slik meiningsskilnad, um ikkje anna er fastsett.

6

11. grein.

10. marz Samning þennan skal fullgilda, af hans hátign konungi Íslands og Danmerkur, að áskildu samþykki Alþingis Íslendinga, og af hans hátign konungi Noregs, að áskildu samþykki Stórþings Norðmanna.

12. grein.

Samningur þessi gengur í gildi þann dag er fullgildingarskjölin eru afhent, og kemur, að því er snertir Ísland og Noreg, við gildistöku sína, í stað gjörðardómssamningsins frá 8. okt. 1908. Samningurinn gildir í 20 ár frá gildistöku. Ef honum verður ekki sagt upp minnst tveimur árum fyrir lok þessa tímabils, gildir hann í önnur 20 ár, og skal framvegis álitast gildandi fyrir 20 ára tímabil, svo framarlega sem honum verður ekki sagt upp minnst 2 árum fyrir lok liðandi 20 ára tímabils.

Deilur, sem við lok gildistíma samningsins sæta dóms- eða gjörðardómsmeðferð samkvæmt þessum samningi, skulu útkljáðar á þann hátt er hann mælir fyrir um.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúarnir undirskrifað samning þennan og sett við hann innsigli sín.

Gert í tveim eintöku á Þingvöllum

27. júní 1930.

Tryggvi Þórhallsson.

(L. S.)

Fullgildingarskjölin voru afhent í Osló þann 6. febrúar 1932. Samkvæmt 12. grein samningsins gekk hann því í gildi á sama degi.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 10. marz 1932.

Tryggvi Þórhallsson.

11te artikel.

Denne avtala vert ratifisera av Hans Majestet Norigs Konge med samtykkje frå det norske Stortinget, og av Hans Majestet Kongen av Island og Danmark med samtykkje frå det islandske Altinget. Ratifikasjonane vert bytte i Oslo.

12te artikel.

Denne avtala tek til á gjelda den dagen ratifikasjonane vert bytte, og i hövet millom Norig og Island kjem ho då i staden for skilsdomsavtala frá 8. oktober 1908. Ho gjeld for ei tid på tjuge ár frá den dagen ho tok til á gjelda. Vert ho ikkje uppsagd seinast tvo ár fyrr denne tid er ute, skal ho gjelda for tjuge ár til og vert rekna for gjeldande for tidbolkar på tjuge ár, um ho ikkje vert uppsagd minst tvo ár fyrr den tjugeårsbolken er ute, som er næstfyre.

Når eit tvistemål vert fyrehavt for domstol eller skilsdomstol etter denne avtala på den tid ho held upp á gjelda, skal det vera fyre framleis etter fyresegnene i denne avtala til det er avgjort.

Til stadfesting hev fullmektigane skrive under denne avtala og sett sine segl for ho.

Uppsett i tvo eksemplar i Tingvellir.

27. juni 1930.

Torgeir Anderssen-Rysst.

(L. S.)

AUGLÝSING

um

7
10. marz

samning milli Íslands og Svíþjóðar um lausn deilumála með friðsamlegum hætti,
gerður á Þingvöllum þann 27. júní 1930.

SAMNINGUR

milli Íslands og Svíþjóðar um lausn
deilumála með friðsamlegum hætti.

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur og hans hátign konungur Svíþjóðar, sem óska eindregið að styðja viðleitnir að jafna á friðsamlegan hátt milliríkjadeilum, hafa, með það fyrir augum, komið sér saman um að gera samning um friðsamlega lausn deilumála, sem kunna að rísa milli Íslands og Svíþjóðar, og hafa útnefnt sem fulltrúa sína til þess að gera slíkan samning:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur: Forsætisráðherra Íslands Tryggva Þórhallsson og

Hans hátign konungur Svíþjóðar: Sendiherra sinn í Kaupmannahöfn Oskar Anton Herman Ewerlöf, sem með gildu umboði hafa orðið ástaddir um eftirfylgjandi ákvæði:

1. grein.

Réttardeilum, sem kunna að rísa milli Íslands og Svíþjóðar, sem hægt er að heimfæra undir einhverja þá tegund, sem nefndar eru í 36. grein 2. málsgrein í reglugjörð fasta alþjóða-

KONVENTION

mellan Sverige och Island angående
fredligt avgörande av tvister.

Hans Majestät Konungen av Sverige och Hans Majestät Konungen av Island och Danmark, vilka äro besjälade av önskan att främja strävandena till avgörandet på fredlig väg av mellanstatliga tvister, hava i detta syfte överenskommit att avsluta en konvention angående fredligt avgörande av tvister, som må uppstå mellan Sverige och Island, och hava till Sina fullmäktige för avslutandet av en sådan konvention utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige: Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Köpenhamn, Oskar Anton Herman Ewerlöf och

Hans Majestät Konungen av Island och Danmark: Islands Försteminister Tryggvi Thorhallsson, vilka, därtill vederbörligen bemyndigade överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Uppstår mellan Sverige och Island rättstvister, som är hänförlig till någon av de i art. 36, mom. 2, av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier och som icke kun-

7 dómstólsins, skal, svo framarlega sem
10. marz ekki hefir tekist að jafna deilurnar milli stjórnarfulltrúa ríkjanna, vísað til úrlausnar fyrnefnds dómstóls í samræmi við ákvæði reglugjörðarinnar.

Deilur, sem eru þess efnis, að um þær gilda sérstök ákvæði milli þessara tveggja landa um dóms- eða gjörðardómsmeðferð, skulu sæta þeirri meðferð, sem þau hin sömu ákvæði mæla fyrir um.

Ágreiningar um skilning á samningi þessum skulu úrskurðaðir af fasta alþjóðadómstólnum.

2. grein.

Samningsaðilarnir skuldbinda sig til að bera undir gjörðardóm samkvæmt eftirfarandi ákvæðum allar aðrar deilur en þær, sem nefndar eru í 1. grein. Áður en gjörðardómsmeðferð hefst, munu aðilarnir leitast við að vísa málinu til rannsóknar og sáttameðferðar fyrir sérstakri þartil útnefndri sáttanefnd.

Nú liða 6 mánuðir frá því er annar aðilinn stakk upp á rannsóknar- og sáttameðferð, og ekki hefir náðst samkomulag um að vísa deilunni til slíkrar meðferðar og um útnefning sáttanefndar, þá getur hvor aðilinn um sig farið fram á að láta gjörðardóm skera úr deilunni.

Aðilarnir eru ásáttir um, að deilur þær, sem þessi grein fjallar um, skulu leystar á grundvelli réttlætis og sanngirni.

nat lösas på diplomatisk väg, skall den hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i sagda stadga.

Tvister, i fråga om vilka särskilda avtal om doms- eller skiljedomsförfarande gälla mellan de fördragsslutande parterna, skola behandlas enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen av förevarande konvention skall avgöras av den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 2.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till skiljedomsförfarande jämlikt nedanstående bestämmelser hänskjuta alla andra än de i art 1 omnämnda tvister. Innan en tvist göres till föremål för skiljedomsförfarande, skola parterna söka enas om dess hänskjutande till undersöknings- och förlikningsförfarande inför en i sådant syfte särskilt tillsatt förlikningsnämnd.

Därest icke inom sex månader efter det en av parterna föreslagit undersöknings- och förlikningsförfarande enighet uppnåtts om tvistens hänskjutande till sådant förfarande och om förlikningsnämndens sammansättning, skall tvisten på endera partens yrkande hänskjutas till skiljedom.

Parterna äro ense om att de tvister, som avses i förevarande artikel, skola avgöras efter grundsatserna för rätt och billighet.

3. grein.

Sé ekki öðruvísi ákvæðið með samningi, skal gjörðardómur sá, er fer með deilumál samkvæmt 2. grein þessa samnings, útnefndur í samræmi við ákvæði IV. þáttar II. kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti.

4. grein.

Að svo miklu leyti sem aðilarnir taka ekki aðra ákvörðun um gjörðardómsmeðferð, skulu ákvæðin í IV. þætti III. kapitula Haagsamþykktarinnar frá 18. október 1907 um jöfnun deilumála milli ríkja með friðsamlegum hætti koma til framkvæmda.

Verði slíkt gjörðardómssamkomulag, sem um ræðir í nefndri Haagsamþykkt, ekki undirritað áður en 6 mánuðir eru liðnir frá því annar aðilinn bar upp við hinn tilmæli um að deiluatriðinu skyldi vísa til gjörðardóms, skal gjörðardómssamkomulagið, samkvæmt ósk annars aðilans, gert á þann hátt, er mælt er fyrir um í 53. og 54. grein nefndrar Haagsamþykktar.

Í þeim tilfellum, að í samningi þessum er vísað til ákvæða Haagsamþykktarinnar, skal ákvæða þessara gætt milli aðilanna, án tillits til þess, hvort samþykkt þessi er gildandi fyrir aðilana.

5. grein.

Að ósk annars aðilans skal gjörðardómurinn mæla fyrir um þær bráðabirgðaráðstafanir, sem ber að gera til þess að vernda réttarstöðu þessa sama

Artikel 3.

7

10. marz

Därest parterna ej annorlunda överenskomma, skall skiljedomstol för behandling av tvist jämlikt art. 2 i denna konvention tillsättas i enlighet med bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. II.

Artikel 4.

I den mån parterna i fråga om skiljedomsförfarandet ej annorlunda överenskomma, skola bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. III, därvid lända till efterrättelse.

Därest sådant skiljeavtal, som avses i sagda Haag-konvention, ej undertecknats inom sex månader efter det ena parten till den andra framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas i den ordning, som föreskrives i artiklarna 53 och 54 i nämnda Haag-konvention.

I de fall, då förevarande konvention hänvisar till bestämmelserna i Haag-konventionen, skola dessa bestämmelser tillämpas parterna emellan oavsett om sistnämnda konvention är för dem gällande.

Artikel 5.

Skiljedomstolen äger på endera partens yrkande angiva de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas för skyddande av denna parts rätt, för så vitt

7 aðila, svo framarlega sem hægt er að
10. marz gera þessar ráðstafanir með fram-
kvæmdarathöfnum.

6. grein.

Sé ástæða til þess talin skal í dóms-
orði tekið fram, hvernig dómnum skuli
fullnægt, einkanlega að því er snertir
þá fresti, sem gæta ber.

7. grein.

Að því er snertir málefni, sem sam-
kvæmt löggjöf þess lands, sem krafan
er á hendur gerð, eiga að sæta úrlausn
dómstóls, hér með einnig talinn um-
boðsstjórnardómur, getur hlutaðeig-
andi aðili ekki krafizt, að aðferð sú,
sem nefnd er í 1. eða 2. grein, verði við-
höfð, áður en endanleg dómsniðurstaða
er fengin. Í slíku tilfelli skal málinu
vísað til dóms eða gjörðardóms í síð-
asta lagi ári eftir að málinu hafði verið
ráðið þannig til lykta.

8. grein.

Ef að því er lýst yfir í uppkveðnum
dómi eða gjörðardómi, að ákvörðun
eða framkvæmd dóms eða annars yfir-
valds annarshvors ríkisins fari að ein-
hverju leyti eða öllu í bága við alþjóða-
rétt, og ef að stjórnlög þessa ríkis leyfa
ekki að afmá að öllu eða einhverju leyti
afleiðingarnar af slíkri ákvörðun, eða
framkvæmd, þá eru aðilarnir ásáttir
um, að í dómnum eða gjörðinni megi
dæma þeim aðilanum, er misrétti hefir
verið beittur, hæfilegar bætur á annan
hátt.

Þessa átgärder kunna vidtagas på ad-
ministrativ väg.

Artikel 6.

Skiljedomen skall, när anledning
därtill förefinnes, innehålla anvisning
rörande sättet för dess verkställande,
särskilt rörande de tidsfrister, som
därvid skola iakttagas.

Artikel 7.

Beträffande frågor, som enligt lag-
stiftningen i det land, mot vilket yrk-
ande framställes, skola avgöras av
domstol, varmed här avses jämväl för-
valtningsdomstol, kan vederbörande
part icke påfordra, att det i artiklarna
1 eller 2 avsedda förfarande kommer
till användning förrän genom sakens
behandling vid domstol slutligt utslag
avkunnats. I sådant fall skall tvistens
hänskjutande till dom eller skiljedom
ske senast ett år efter sådant utslag.

Artikel 8.

Har i dom eller skiljedom förklar-
ats att ett beslut eller en åtgärd av dom-
stol eller annan myndighet i ena sta-
ten helt eller delvis står i strid med
folkrätten, och kunna enligt denna stats
författning följderna av beslutet eller
åtgärden icke helt eller delvis undan-
röjas, så äro parterna ense om att den
förfördelade parten i domen eller skilje-
domsutslaget må tillerkännas lämplig
gottgörelse på annat sätt.

9. grein.

Meðan að stendur á dóms- eða gjörðardómsmeðferð skuldbinda samningsaðilarnir sig til þess að leiða hjá sér, svo sem frekast er unnt, hverskonar ráðstöfun, sem getur orðið til tálmunar fullnægju dómsins eða gjörðarinnar.

Aðilarnir skulu, að viðlögðum drengskap, hlýta dóms- eða gjörðardómsniðurstöðunni.

10. grein.

Deilur, sem kynnu að rísa milli aðilanna, snertandi skilning eða framkvæmd dómsins eða gjörðarinnar, skulu, sé ekki öðruvísi ákveðið, útljáðar af þeim rétti, sem kvað upp dóminn eða gjörðina.

11. grein.

Samning þennan skal fullgilda, af hans hátign konungi Íslands og Danmerkur, að áskildu samþykki Alþingis Íslendinga, og af hans hátign konungi Svíþjóðar, að áskildu samþykki Ríkisþings Svía. Fullgildingarskjölin skulu afhent í Stokkhólmi.

12. grein.

Samningur þessi gengur í gildi þann dag er fullgildingarskjölin eru afhent, og kemur þá, að því er snertir Ísland og Svíþjóð, í stað gjörðardómssamningsins frá 17. júlí 1908. Samningurinn gildir í 20 ár frá gildistöku. Ef honum verður ekki sagt upp minnst tveimur árum fyrir lok þessa tímabils, gildir hann í önnur 20 ár, og skal framvegis álitast gildandi fyrir 20 ára tímabil, svo

Artikel 9.

7

De fördragsslutande parterna förbinda sig att under pågåenda doms- eller skiljedomsförfarande i möjligaste mån undvika varje åtgärd, som kan motverka domens eller skiljedomens verkställande.

Parterna skola efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Artikel 10.

Tvister, som må uppstå mellan parterna angående tolkningen eller utförandet av dom eller skiljedom, skola, därest ej annorlunda bestämts, underkastas avgörande av den domstol, som avkunnat domen eller skiljedomen.

Artikel 11.

Denne konvention skall ratificeras, för Sveriges del av Hans Majestät Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall, och för Islands del av Hans Majestät Konungen av Island och Danmark under förutsättning av isländska altingets bifall. Ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm.

Artikel 12.

Denna konvention träder i kraft å dagen för ratifikationernas utväxlande och ersätter därvid, i förhållandet mellan Sverige och Island, skiljedomskonventionen den 17. juli 1908. Den gäller för en tid av tjugo år räknat från ikraftträdandet. Därest den ej senast två år före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla för ytterligare tjugo år, och skall den

7 framarlega sem honum verður ekki
10. marz sagt upp minnst 2 árum fyrir lok lið-
andi 20 ára tímabils.

Deilur, sem við lok gildistíma samningsins sæta dóms- eða gjörðardóms-meðferð samkvæmt þessum samningi, skulu útkljáðar á þann hátt, er hann mælir fyrir um.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúarnir undirritað samning þennan og sett við hann innsigli sín.

Gert í tveim eintökum á Þingvöllum
27. júní 1930.

Tryggvi Þórhallsson.
(L. S.)

allt framgent anses förlängd för tidrymder av tjugo år, om den icke minst två år före utgången av närmast föregående tjugoårsperiod blivit uppsagd.

Tvist, som vid utlöpanet av konventionens giltighetstid är föremål för doms- eller skiljedomsförfarande på grund av denna konvention, skall slutbehandlas i enlighet med konventionens bestämmelser.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention och försett den med sina sigill.

Som skedde i två exemplar på Tingvelli 27. juni 1930.

O. Ewerlöf.
(L. S.)

Fullgildingarskjölin voru afhent í Stokkhólmi þann 10. febrúar 1932. Samkvæmt 12. grein samningsins gekk hann því í gildi á sama degi. Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 10. marz 1932.

Tryggvi Þórhallsson.

AUGLÝSING

8
16. marz

um

samkomulag milli Íslands og Bandaríkja Norður-Ameríku um gagnkvæma viðurkenningu á hleðslumerkjaskírteinum skipa.

Þann 16. jan. þ. á. var í Washington undirritað samkomulag milli Íslands og Bandaríkja Norður-Ameríku um gagnkvæma viðurkenningu á hleðslumerkjaskírteinum verzlunarskipa þessara ríkja.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 16. marz 1932.

Tryggvi Þórhallsson.

L Ö G

um

9

1. apríl

heimild handa atvinnumálaráðherra til að veita Transamerican Airlines Corporation leyfi til loftferða á Íslandi o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Atvinnumálaráðherra skal vera heimilt að veita Transamerican Airlines Corporation í Cleveland, Ohio, Bandaríkjunum í Norður-Ameríku, sem í lögum þessum nefnist leyfishafi, leyfi til að halda uppi loftferðum milli Íslands og annara landa, svo og innanlands, til flutninga á mönnum, pósti og varningi fyrir borgun, hvort heldur er með loftförum, sem leyfishafi á eða hefir til afnota. Verði öðru félagi, einstaklingi eða stofnun veitt einkaleyfi til flutninga á mönnum eða varningi innanlands, fellur niður réttur leyfishafa til þess samtímis.

2. gr.

Í leyfinu skal ákveða, að leyfishafa skuli heimilt hér á landi:

1. Að gera landingarstaði fyrir loftför, einn eða fleiri, og að hann þurfi eigi að hlíta því, að aðrir noti þá.
2. Að öðlast notkunarrétt eða, að fengnu samþykki atvinnumálaráðherra í hvert sinn, eignarrétt yfir landi undir landingarstaði, hús, bryggjur, vegi eða önnur mannvirki, er nauðsynleg kunna að vera vegna atvinnurekstrar hans.
3. Að setja á stofn og starfrækja stöð fyrir þráðlaust firðtal eða firðritun, enda sé gerð, afl og bylgjulengd stöðvarinnar samþykkt af atvinnumálaráðherra. Á stöð þessari má leyfishafi þó aðeins taka á móti eða senda veðurfregnir eða skeyti, er varða flug flugvéla hans, nema leyfi landssimastjóra komi til í hvert skipti.

3. gr.

Atvinnumálaráðherra skal heimilt að láta fram fara lögnám á landi og nauðsynlegum réttindum yfir því, eftir beiðni leyfishafa, til þess að hann geti komið fyrirætlunum sínum í framkvæmd samkvæmt lögum þessum.

9

1. apríl

Löftför þau, er leyfishafi hefir til afnota, mega hafa og starfrækja áhöld til þráðlausrar firðritunar eða firðtals, og gilda um þessar löftskeytastöðvar samskonar ákvæði og fram eru tekin í 3. lið 2. gr. fyrir stöðina í landi.

5. gr.

Starfræksla löftskeytastöðvanna eftir 2. og 4. gr. skal að öðru leyti á hverjum tíma háð alþjóðafyrirmælum þeim, er íslenska stjórnin hefir undirritað, svo og lögum, reglugerðum og eftirliti ríkisstjórnarinnar um, að settum fyrirmælum sé fylgt.

6. gr.

Leyfishafi skal vera undanþeginn tekju- og eignarskatti til ríkissjóðs og útsvari til sveitar. Ennfremur skal hann laus við að greiða innflutningsgjöld af efni og tækjum til flugstöðvanna fyrstu 5 ár leyfistímans. Í stað framtalinna gjalda skal hann greiða árlega 5% af brúttó fargjöldum og flutningsgjöldum, sem hann tekur við fyrir flutninga hérlandis til ákvörðunarstaðar innanlands eða utan.

Hundraðsgjaldi af fargjöldum og flutningsgjöldum eftir þessari grein skal skipt eftir ákvörðun atvinnumálaráðherra milli ríkissjóðs og sveitarfélaga þeirra, er leyfishafi hefir flugstöðvar í. Leyfishafi skal árlega fyrir 1. marz senda atvinnumálaráðherra skýrslu um fargjöld og flutningsgjöld, er hann hefir tekið hér á landi undanfarið ár. Skal skýrsla þessi gefin að viðlagðri þeirri ábyrgð, sem íslenskir gjaldþegnar sæta fyrir ranga eða ófullnægjandi skýrslugjöf til skattanefnda.

Hundraðsgjald það, sem grein þessi ákveður, skal óbreytt standa fyrstu 10 ár leyfistímans, og má þá breyta því með lögum, og síðan á 5 ára fresti, meðan leyfið er í gildi. Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum íslenskra laga um skattgreiðslur og gjalda til ríkis og héraða.

7. gr.

Leyfið skal gilda í 75 ár frá dagsetningu þess að telja.

8. gr.

Ákveða skal í leyfinu, að fyrstu 15 árin af leyfistímanum skuli engum einstaklingi, sem á ríkisfesti í Bandaríkjunum í Norður-Ameríku eða rekur þar atvinnu, og engu félagi eða stofnun, sem stofnsett er samkvæmt lögum einhvers af fylkjum Bandaríkjanna eða rekur þar atvinnu, öðrum en leyfishafa, heimilt að halda uppi loftferðum milli Íslands og annara landa til flutninga á mönnum, pósti eða varningi fyrir borgun.

9. gr.

Leyfishafa skal heimilt að framselja rétt sinn samkvæmt leyfinu, að nokkru eða öllu leyti, félögum, er stofnsett eru samkvæmt lögum einhvers af

fylkjum Bandaríkjanna eða Canada, enda sé leyfishafi meðeigandi eða hlut-takandi í því félagi.

9
1. apríl

Að loknum leyfistíma, eða ef leyfishafi eða sá, sem löglega er kominn í hans stað, hættir starfrækslu, er ríkissjóði Íslands áskilinn forkaupsréttur að öllum lóðarréttindum og mannvirkjum leyfishafa hér á landi, eftir mati, sem framkvæmt skal samkv. lögum um framkvæmd eignarnáms.

10. gr.

Í málum út af leyfi þessu eða út af atvinnurekstri leyfishafa hér á landi skal leyfishafi hafa varnarþing á Íslandi og hlíta íslenskum lögum. Leyfishafi skal hafa umboðsmann búsettan hér á landi, er birta megí stefnu og svari til saka fyrir dómi í þessum málum gegn leyfishafa.

11. gr.

Ákveða skal í leyfinu, að réttur leyfishafa samkvæmt því skuli fallinn niður, hafi hann eigi komið á föstum loftferðum milli Íslands og annara landa fyrir árslok 1936.

12. gr.

Félagið skal háð ákvæðum íslenskra laga um eftirlit með loftferðum, þar á meðal öryggisákvæðum, er sett eru eða sett verða vegna ófriðar eða ófrið-arhættu.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 1. apríl 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

10

27. apríl

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 42, 14. júní 1929, um rekstur verksmiðju til bræðslu síldar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Síðari málsg. 3. gr. laga nr. 42 1929 orðist þannig:

Nú verður meira framboð af síld til bræðslu en sýnilegt er, að verksmiðjan geti unnið úr, og getur þá stjórn verksmiðjunnar ákveðið, hve mikið verði tekið til vinnslu af hverjum framleiðanda, enda sé framleiðanda tilkynnt það, svo fljótt sem verða má, ef ekki er hægt að taka þá síld til vinnslu, sem hann óskar að fá lagða inn í verksmiðjuna.

2. gr.

7. gr. laganna orðist svo:

Atvinnumálaráðherra skipar þrjá menn í stjórn verksmiðjunnar til þriggja ára í senn. Gengur einn úr stjórninni árlega, í fyrsta og annað skipti eftir hlutkesti, síðan eftir kjöraldri. Ráðherra setur stjórninni erindisbréf og ákveður laun hennar.

Stjórn verksmiðjunnar kys sér formann úr sínum flokki, ræður framkvæmdarstjóra til eins árs í senn, ákveður starfssvið hans og laun. Hún hefir á hendi sölu afurða verksmiðjunnar með ráði framkvæmdarstjóra.

3. gr.

Atvinnumálaráðherra skipar tvo endurskoðendur til eins árs í senn og ákveður þóknun fyrir störf þeirra.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 27. apríl 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Tryggvi Þórhallsson.

KONUNGSBRÉF

um

þingsuppsögn.

11

4. júní.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér viljum hérmeð veita yður sem Vorum forsætisráðherra umboð til þess í Voru nafni að segja Alþingi slitið þegar það hefir lokið störfum sínum nú bráðlega.

Gjört á Sorgenfri, 4. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

12
23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 29, 3. nóv. 1915, um þingsköp Alþingis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir „5) sjávarútvegsnefnd“ í 16. gr. laga nr. 29, 3. nóv. 1915, um þingsköp Alþingis, kemur: 6) iðnaðarnefnd.

2. gr.

Tölurnar „6)“ og „7)“ verða 7) og 8).

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

13
23. júní

um

ljósmæðra- og hjúkrunarkvennaskóla Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Í sambandi við landsspítalann í Reykjavík skal vera ljósmæðra- og hjúkr-
unarkvennaskóli.

2. gr.

Stjórn landsspítalans hefir á hendi stjórn skólans.

3. gr.

Skólinn skal vera í tveimur deildum, ljósmæðradeild og hjúkrunar-
kvennadeild, og er námið í báðum deildum bæði bóklegt og verklegt.

Námstími í ljósmæðradeildinni er eitt ár. Yfirlæknir og yfirljósmóðir fæð-
ingaradeildar landsspítalans skulu vera aðalkennarar ljósmæðradeildarinnar, og
þar fá ljósmæðraefnin hina verklegu tilsögn. Einnig má ráða eina eða fleiri
ljósmæður í Reykjavík til að taka ljósmæðraefnin til skiptis með sér út í bæinn,
til þess að þau kynnist þar ljósmóðurstörfum í heimahúsum.

Námstími í hjúkrunarkvennadeildinni er 3 ár. Yfirlæknar og yfirljúkr-
unarkona landsspítalans skulu vera aðalkennarar hjúkrunarkvennadeildarinnar.
Í hinum ýmsu deildum landsspítalans, hinum öðrum ríkisspítölum og stærri
sjúkrahúsum landsins fá hjúkrunarkvennaefnin hina verklegu tilsögn. Yfirlækn-
ar annast kennslu við hjúkrunarkvennadeildina án sérstakrar aukapóknunar.

4. gr.

Tala nemenda ljósmæðradeildarinnar skal að jafnaði ekki vera hærri
en 12.

Tala nemenda hjúkrunarkvennadeildarinnar skal að jafnaði ekki vera
hærri en nemi tveimur á hverja fulllærða hjúkrunarkonu í þeim sjúkrahúsum,
þar sem þeim er séð fyrir verklegri tilsögn.

13

23. júní

5. gr.

Nemendur ljósmæðradeildarinnar fá styrk úr ríkissjóði, sem stjórnarráðið ákveður, allt að því, að hann nemi fæðiskostnaði þeirra, meðan þær eru við námið. Fæðið leggur landsspítalinn til með kostnaðarverði, en húsnæði með ljósi og hita, vinnuföt og þjónustu ókeypis. Styrkurinn greiðist mánaðarlega, og skal hann að jafnaði vera bundinn því skilyrði, að ljósmæðraefnin hafi skuldbundið sig til að þjóna ljósmóðurumdæmi að afloknu prófi og gegna því ekki skemur en 3 ár samfleytt, nema sérstök forföll banni, en endurgreiða styrkinn að öðrum kosti.

Nemendur hjúkrunarkvennadeildarinnar hafa ókeypis vist og vinnuföt í sjúkrahúsum þeim, er þeir starfa í, en laun eftir því sem um semst.

6. gr.

Ríkissjóður leggur fram styrk til skólans, er nema má allt að 4000 kr. á ári.

7. gr.

Stjórn skólans semur reglugerð fyrir skólann, sem stjórnarráðið staðfestir.

Í reglugerðinni skal gera grein fyrir:

1. Inntökuskilyrðum, og má krefjast inntökuprófs í almennum fræðum eða sérstaks undirbúningsnáms.
2. Tilhögun kennslunnar.
3. Tilhögun prófa.
4. Kjörum nemendanna.
5. Þóknun til kennara.

8. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og eru jafnframt úr gildi felld lög um ljósmæðraskóla í Reykjavík, nr. 49, 4. júní 1924.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

14

23. júní

um

opinbera greinargerð starfsmanna ríkisins.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Skylt er embættismönnum landsins og sýslunarmönnum án endurgjalds að flytja árlega eitt eða tvö erindi, eftir ákvörðun útvarpsráðs, í útvarp ríkisins um stofnun þá eða starfsgrein, er þeir veita forstöðu. Ef aðili óskar að vera laus við flutning erindis, eða hann getur það ekki útvarpinu eða ríkissjóði að kostnaðarlausu, vegna fjarvistar, skal hann í tæka tíð senda útvarpsráðinu erindi sitt fullsamið, en það felur aftur einhverjum starfsmanni útvarpsins að flytja erindið.

Lengd erindanna miðast við venjuleg útvarpserindi, og skulu þau miða til þess að veita almenningi yfirlitsfræðslu um unnin störf og fyrirætlanir í framkvæmdum þjóðarinnar og opinberri starfrækslu.

2. gr.

Fyrir 1. október ár hvert semur útvarpsráðið skrá yfir þau erindi, er það óskar að fá samkvæmt lögum þessum. Skylt er útvarpsráði að tilkynna aðila með að minnsta kosti fjögurra vikna fyrirvara, hvenær erindi skuli flytja eða hvenær handrit að erindi skuli vera komið til útvarpsráðs.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

15

23. júní

L Ö G

um

breyting á yfisetukvennalögum, nr. 63, 19. maí 1930.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur.
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Péttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 4. gr. bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Ríkissjóður leggur til áhöld í ljósmæðraumdæmin, og ákveður landlæknir,
í samráði við yfirlækni fæðingardeildar landsspítalans, hver þau skuli vera.

2. gr.

Lög þessi ganga í gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

16
23. júní

um

eignarnám á landspildu á Bolungavíkurmölum í Hólshreppi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Hreppsnefnd Hólshrepps í Norður-Ísafjarðarsýslu veitist heimild til að
láta taka eignarnámi landspildu í kringum öldubrjótinn í Bolungavík, sem sé
nægilega stór til þess að koma skipulagi á um landtöku mótorskipa sunnan
öldubrjótsins og undir fiskverkunarstöð norðan öldubrjótsins, ásamt þeim hús-
um og mannvirkjum, sem eru á þessu landi.

2. gr.

Réttindi Vatnsfjarðarkirkju til uppsáturstolla af landinu haldist óbreytt.

3. gr.

Að öðru leyti skal eignarnámið framkvæmt samkvæmt lögum nr. 61, 14.
nóv. 1917.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

17
23. júní

L Ö G

um

eignarnám á landspildu í Skeljavík við Hnífsdal.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Hreppsnefnd Eyrarhrepps í Norður-Ísafjarðarsýslu veitist heimild til að
láta taka eignarnámi landspildu til afnota við starfrækslu bátabryggju í svo-
nefndri Skeljavík innan við Hnífsdal.

Stærð landsins má vera allt að 25000 fernetrar.

2. gr.

Eignarnámið skal framkvæmt samkvæmt lögum nr. 61, 14. nóv. 1917.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

18

23. júní

um

breyting á lögum nr. 19, 4. nóv. 1887, um aðför.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

27. gr. laganna orðist svo:

Ekki má fjárnámi taka rúm og sængurföt, sem nauðsynleg eru skuldunaut, konu hans og börnum, né heldur lín og íveruföt, er þau mega ekki án vera.

Nú á skuldunautur fyrir heimili að sjá, og á hann þá rétt á að undanþiggja fjárnámi nauðsynjar, er nema að virðingarverði allt að 500 kr., og auk þess allt að 100 kr. fyrir hvert barn, sem er á skylduframfæri hans.

Ef skuldunautur á ekki fyrir heimili að sjá, má hann undanþiggja fjárnámi 100 kr. að virðingarverði og fyrir börn eins og segir í 2. málsg. r.

Skuldunautur ræður sjálfur, hvað undanþegið skal vera fjárnámi. Ef hann er ekki sjálfur viðstaddur fjárnámið, skal fógeti fela öðrum að kveða á um þetta, ef skuldunautur hefir ekki falið það öðrum.

Rétt þann, sem ræðir um í 2. og 3. málsg. r., á skuldunautur þó ekki, þegar aðför er gerð fyrir sköttum eða opinberum gjöldum. Ekki má heldur undanskilja fjárnámi þá hluti, sem veðsettir eru fyrir þeirri skuld, sem fjárnámi er heimt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

19
23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 72, 7. maí 1928, um hvalveiðar.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 2. gr. bætist:

Árin 1932 og 1933 er þó sérleyfishafa heimilt að nota 3 erlend skip til
veiðanna.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi nú þegar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

um

ríkisskattaneðnd.

20

23. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisskattaneðnd skipa þrír menn og 2 varamenn, er taka sæti í nefndinni í forföllum aðalmanna í þeirri röð, er fjármálaráðherra ákveður.

2. gr.

Fjármálaráðherra skipar menn í nefndina og ákveður formann hennar. Skulu nefndarmenn skipaðir til 6 ára þannig, að einn nefndarmaður fer frá annaðhvert ár, í fyrstu tvö skiptin eftir hlutkesti. Einn nefndarmanna skal hafa þekkingu á landbúnaði og annar á sjávarútvegi og viðskiptum.

3. gr.

Ríkisskattaneðnd hefir aðsetur í Reykjavík. Skal nefndinni ætlað rúm í húsnæði Skattstofu Reykjavíkur. Skattstjórinn í Reykjavík skal vera ráðunautur nefndarinnar og aðstoða hana að því leyti, sem starf hans leyfir og eigi kemur í bága við endurskoðun og úrskurði nefndarinnar um hans eigin verk.

4. gr.

Störf ríkisskattaneðndar eru þessi:

1. Að úrskurða kærur út af úrskurðum yfirskattaneðnda um álagningu tekju- og eignarskatts og útsvara. Séu kærur um tekju- og eignarskatt ásamt öllum nauðsynlegum gögnum komnar til nefndarinnar eigi síðar en í júlilok. Ríkisskattaneðnd skal hafa lagt úrskurð á kærur þessar fyrir októberlok, og tilkynna innheimtumanni skattsins og aðilunum úrslitin tafarlaust.

Kærur um útsvör séu komnar til nefndarinnar eigi síðar en 2 mánuðum eftir dagsetningu úrskurða yfirskattaneðnda.

2. Að hafa eftirlit með störfum skattaneðnda, skattstjóra og yfirskattaneðnda og samræma skattaframtöl og skattaákvörðun í hinum einstöku skattaumdæmum. Skulu nefndarmenn eða þeir, er nefndin kveður til þess, ferðast

20

23. júní

um á milli skattanefnda og yfirskaðanefnda í þessu skyni, þegar ástæða þykir til, og yfir höfuð leiðbeina um allt, er að skattaákvörðun og skattaframtali lýtur. Nefndin eða umboðsmenn hennar skulu og yfirfara skattaskrár og framtalsskýrslur. Ríkisskattanefnd getur af eigin hvötum rannsakað hvert það atriði, er varðar framkvæmd laga um tekju- og eignarskatt, og getur í því skyni krafizt allra upplýsinga hjá skattþegnum, skattanefndum, skattstjórum og yfirskaðanefndum.

Loks getur ríkisskattanefnd af sjálfsdáðum breytt ályktunum skattanefnda, skattstjóra og yfirskaðanefnda, þótt ekki hafi verið kært, en jafnan skal hún þó gera aðilum aðvart áður en hún breytir skattgjaldi þeirra án þess að yfir hafi verið kært.

Úrskurður ríkisskattanefndar um eignar- og tekjuskatt er fullnaðarúrskurður, nema um dómstólamál sé að ræða samkvæmt gildandi lögum um tekju- og eignarskatt. Úrskurður nefndarinnar um útsvarskæru er fullnaðarúrskurður um útsvarsupphæð.

5. gr.

Yfirskaðanefndum ber að senda ríkisskattanefnd skattskrá ásamt framtalsskýrslum og skrá um eignir og tekjur framteljenda, er engan skatt greiða, jafnskjótt og þær hafa lokið störfum.

6. gr.

Ríkisskattanefnd hefir sama rétt til upplýsinga frá einstaklingum og stofnunum og skattanefndir samkvæmt gildandi lögum um tekju- og eignarskatt, og enn fremur hefir nefndin ætíð aðgang að bókum banka og sparisjóða og annara peningastofnana fyrir sig og þá menn, er hún felur að rannsaka skuldir, innieignir, verðbréfaeign og annað, er lýtur að efnahag gjaldþegna.

7. gr.

Ríkisskattanefnd skal hafa gerðabók og rita í hana úrskurði og aðrar ákvarðanir.

8. gr.

Um skilyrði og skyldu til setu í ríkisskattanefnd, um þagnarskyldu nefndarmanna og um þátttöku þeirra í úrskurðum, er varða þá sjálfa eða venzlamenn þeirra, gilda sömu ákvæði og um skattanefndarmenn og yfirskaðanefndarmenn samkvæmt gildandi skattalögum, og sömuleiðis um viðurlög, ef út af er brugðið. Þeir menn, sem ríkisskattanefnd kynni að kveðja sér til aðstoðar um störf samkvæmt 6. gr., skulu sömu skyldum háðir um drengskaparvottorð og þagnarskyldu sem skattanefndamenn.

9. gr.

20

Kostnaður við störf nefndarinnar greiðist úr ríkissjóði og skal ákveðinn 23. júní í fjárlögum.

10. gr.

Nánari fyrirmæli um störf nefndarinnar er fjármálaráðuneytinu heimilt að setja með reglugerð.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

21

23. júní

um

skiptameðferð á búi Sildareinkasölu Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Bú Sildareinkasölu Íslands skal tekið til skiptameðferðar. Skiptin framkvæmir skilanefnd tveggja manna, sem atvinnu- og samgöngumálaráðherra

21 skipar. Skilanefnd kemur í stað stjórnar einkasölunnar, og hefir samskonar
23. júní vald og skyldur að því leyti sem við á.

2. gr.

Meðan skiptin standa yfir má hvorki taka til greina neina kröfu um gjaldprotaskipti á búi einkasölunnar, né leggja löghald eða löggeymslu á eignir hennar eða gera í þeim fjárnám, né aðra fullnustugerð.

3. gr.

Við skiptin skal farið eftir reglum þeim, er gilda við gjaldprotaskipti um skuldajöfnuð, um ógildinguna gerninga, fjárnáms eða löggeymslu og um skuldaröð. Öðrum ákvæðum skiptalaganna og laganna um gjaldprotaskipti, þeim er eigi lúta að sjálfri skiptaaðferðinni, skal beitt eftir því sem unnt er.

4. gr.

Skilanefnd skal heimilt að taka lán, ef þörf gerist, til þess að standast nauðsynlegar greiðslur meðan á skiptunum stendur, svo sem flutningsgjöld og annan kostnað við ráðstöfun óselldrar sildar, enda verði þeir, sem slík lán veita, forgangskröfuhafar í búinu samkvæmt 82. gr. skiptalaganna.

5. gr.

Atvinnumálaráðherra skal heimilt að setja í reglugerð nánari ákvæði um skiptameðferðina, eftir því sem hinar sérstöku ástæður, sem fyrir hendi eru, kynnu að gera nauðsynlegt, og má í reglugerð þessari víkja frá reglum þeim og venjum, sem um einkasöluna gilda, eftir því sem hentugt þykir.

Síld sú, sem veidd er eftir 15. nóvember 1931, og sem ekki er þegar í vörzlum einkasölunnar til útflutnings, né hún hefir haft meðferð á, nema að því leyti, að umboðsmenn hennar kynnu að hafa framkvæmt skoðun á síldinni til útflutnings, sbr. 14. gr. laga nr. 61, 14. júní 1929, er búi einkasölunnar óviðkomandi. Setur atvinnumálaráðherra reglur um flokkun, mat og merkingu þeirrar sildar, eftir því sem þurfa þykir. Þó er útflutningur þessarar sildar því aðeins heimill, að hann komi eigi í bága við hagsmuni bús einkasölunnar í sambandi við samninga um sölu á síld, sem gerðir hafa verið af einkasölunni áður en lög þessi öðluðust gildi, og þarf til slíks útflutnings leyfi skilanefndar til 1. maí 1932.

Að því er til þeirrar sildar kemur, sem einkasalan hefir til umráða og veidd er fyrir miðjan nóvember 1931, koma téð lög, nr. 61, 14. júní 1929, um einkasölu á útfluttri síld, og reglugerð, sem sett hefir verið samkvæmt þeim, aðeins til framkvæmda að svo miklu leyti, sem samrímlegt er skiptameðferðinni og reglum þeim, sem atvinnumálaráðherra kann að setja um hana.

6. gr.

Kostnaður allur við skiptin, þar á meðal laun skilanefndarmanna, greiðist sem forgangsskuld af eignum búsins, samkvæmt 82. gr. skiptalaganna.

7. gr.

21

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað. Falla þá jafnframt úr gildi, að öðru leyti en í 5. gr. segir, lög nr. 61, 14. júní 1929, um einkasölu á útfluttri síld, svo og lög nr. 60, 9. sept. 1931, um breyting á þeim lögum.

23. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

22

23. júní

um

forkaupsrétt kaupstaða og kauptúna á hafnarmannvirkjum o. fl.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt er bæjarstjórn í kaupstað að gera samþykkt um það, að áskilja bæjarfélagi forkaupsrétt (forleigurétt) á hafnarmannvirkjum, lóðum þeim, er að sjó liggja, og á lóðum og löndum innan lögsagnarumdæmisins, svo og öðrum fasteignum innan lögsagnarumdæmisins, er bæjarstjórn telur nauðsyn að tryggja bæjarfélaginu forkaupsrétt (forleigurétt) á.

Kauptún, sem er sérstakt hreppsfélag, getur einnig gert samþykkt um forkaupsrétt (forleigurétt) kauptúns á hafnarmannvirkjum, lóðum þeim, er að sjó liggja, og á lóðum og löndum innan hreppsins, svo og öðrum fasteignum innan hreppsins, er hreppstjórn telur nauðsyn að tryggja hreppsfélagi forkaupsrétt (forleigurétt) á.

22

2. gr.

23. júní

Samþykktir samkvæmt 1. gr. skulu gerðar til 5 ára í senn, og skulu í þeim taldar fasteignir þær, er kaupstaður eða kaupsún áskilur sér forkaupsrétt (forleigurétt) á. Samþykkt öðlast gildi, þegar atvinnumálaráðherra hefir staðfest hana, og skal hún birt í B-deild Stjórnartíðinda. Jafnframt skal hún þinglesin á varnarþingi fasteignar.

3. gr.

Eigendur fasteigna þeirra, er samþykktir taka til, skulu skyldir að bjóða bæjarstjórn eða hreppsnefnd forkaupsrétt (forleigurétt) á eignum fyrir það verð, er í raun og veru stendur til boða hjá öðrum, enda séu borgunarkjör og aðrir skilmálar eigi gerðir erfiðari.

Innan tveggja vikna frá því, er forkaupsréttur (forleiguréttur) var boðinn, skal bæjarstjórn eða hreppsnefnd skylt að segja til, hvort hún ætlar að nota forkaupsrétt (forleigurétt) eða eigi.

Yfirlýsing bæjarstjórnar eða hreppsnefndar um það, að hún afsali sér forkaupsrétti (forleigurétti), gildir eigi lengur en eitt ár. Nú svarar bæjarstjórn eða hreppsnefnd eigi boði um að neyta forkaupsréttar (forleiguréttar) innan ákveðins tíma, og skal þá lita svo á, sem hún hafi hafnað boðinu.

4. gr.

Nú er eigi gætt fyrirmæla laga þessara um að bjóða bæjarstjórn eða hreppsnefnd forkaupsrétt (forleigurétt), og getur þá aðili, er forgangsréttur hans er fyrir borð borinn, krafizt þess, að gerningur sá, sem í bága fer við ákvarðanir þessar, sé ógildur metinn gagnvart honum, og á hann rétt á að ganga inn í kaupin, enda sé lögsókn til þess hafin innan 6 mánaða frá því, er hann fékk vitneskju um misfelluna, og málinu fram haldið með hæfilegum hraða. Auk þess ber seljanda að bæta rétthafa tjón það, er hann kann að hafa beðið af broti gegn ákvæðum laga þessara.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G**23**
23. júní

um

kosningu sáttanefndarmanna og varasáttanefndarmanna í Reykjavík.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Sáttanefndarmenn og varasáttarnefndarmenn í Reykjavík skulu kosnir
af bæjarstjórninni. Þeir skulu kosnir allir samtímis, þá er lög þessi öðlast gildi,
með hlutfallskosningu og til 3 ára í senn.

2. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin þau ákvæði í 12. gr. tilskipunar
10. júlí 1795, um stofnun sáttanefnda, sem koma í bága við lög þessi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

24
23. júní

L Ö G

um

próf leikfimi- og íþróttakennara.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Eftir 1. okt. 1934 verður hver sá leikfimi- eða íþróttakennari, sem fær fast starf eða er ráðinn til íþrótt- eða leikfimikennslu við ríkisskóla eða skóla, sem ríkið styrkir, að hafa lokið prófi eftir fyrirmælum þessara laga í uppeldisfræði, kennsluæfingum, líkamsfræði og leikfimi, eða í öðrum íþróttum, sem kenndar kunna að verða hér á landi. Sama er um leikfimi- og íþróttakennara, sem eru fastir starfsmenn íþróttafélaga eða ungmennafélaga.

2. gr.

Kennslumálaráðuneytið setur reglur um leikfimi- og íþróttakennslu, þar sem höfð er full hliðsjón af mismunandi aðstöðu hinna ýmsu skóla og kröfum þeim, sem til þeirra eru gerðar.

3. gr.

Prófnefnd 3 manna, og skipar kennslumálaráðherra einn, fræðslumálastjóri annan og Íþróttasamband Íslands hinn þriðja, dæmir um kunnáttu þeirra manna, sem vilja starfa sem íþrótt- eða leikfimikennarar samkvæmt 1. gr. Leggur nefndin úrskurð á, hvort þeir skuli ganga undir próf að öllu leyti eða í einstökum greinum, eða hvort áður fengin prófgögn séu fullnægjandi. Prófnefndin skal skipuð til 3 ára í senn, og fær hún þóknun eftir sömu reglum sem prófdómendur við ríkisskólana. Rétt er prófnefnd að kveðja sér til aðstoðar, er henni þykir þess þörf, tvo sérfróða menn, og hafa þeir þá atkvæðisrétt sem hinir reglulegu nefndarmenn.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

25
23. júní

um

nýjan veg frá Lækjarbotnum austur í Ölfus.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallið á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Nýjan veg skal leggja af Suðurlandsbraut hjá Lækjarbotnum sunnan við
Lyklafell, um svo nefnd Þrengsli og Eldborgarlhraun, niður í Ölfus vestanvert
allt að Suðurlandsbrautinni nálægt Reykjum.

2. gr.

Skal fyrst lokið austurkafla vegar þessa, þaðan er hann liggur frá núver-
andi vegi um Svínahraun, skammt fyrir neðan Kolviðarhól, allt austur að vega-
mótum í Ölfusi.

Vegarkafli þessi skal fyrst í stað gerður sem vetrarleið.

3. gr.

Skal gæta þess sérstaklega um legu vegarins og gerð, að hann verjist
sem bezt snjó.

4. gr.

Vegur þessi skal vera þjóðvegur og skal telja kostnað við vegagerðina í
fjárlögum, svo sem annan kostnað við lagningu nýrra akvega. Viðhald vegar-
ins skal greiða af fé því, sem árlega er veitt í fjárlögum til viðhalds þjóðvegum.

5. gr.

Meðan sá kafli vegarins, er um getur í 2. gr., er aðeins vetrarleið, skal
halda við þjóðveginum um Hellisheiði sem aðalflutningaleið, en sýni rann-
sókn, að hagkvæmara verði að leggja veginn sem beinasta leið yfir heiðina, en
malbika þennan kafla, skal það gert.

25

23. júní

6. gr.

Þá er nýr vegur frá Lækjarbotnum að vegamótum Suðurlandsbrautar í Svínahrauni er fullgerður, leggst niður núverandi vegur á þessum kafla.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

26

23. júní

L Ö G

um

Brunabótafélag Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Lænborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Brunabótafélag Íslands, stofnað með lögum 3. nóv. 1915, er gagnkvæmt ábyrgðarfélag með ábyrgð ríkissjóðs fyrir allt að 800000 krónum og ábyrgð vátryggjenda eftir því, sem lög þessi ákveða.

2. gr.

Félagið tekur að sér eldsvoðatryggingar á húseignum utan Reykjavíkur og á lausafé, allt eftir þeim nánari ákvæðum, sem lög þessi og reglugerðir setja.

3. gr.

Skylt er að tryggja í félaginu allar húseignir í kaupstöðum og kauptúnum, þar með talin hús í smíðum, hvort sem þær eru eign einstakra manna, félaga eða opinberar eignir. Sömuleiðis er skylt frá 15. okt. 1934 að tryggja í fé-

laginu öll íbúðarhús utan kaupstaða og kauptúna, úr hverju efni sem þau eru byggð, svo og gripahús, hlöður og geymsluhús, sem þeim eru áföst þannig, að þau megi teljast vera í sameiginlegri brunahættu við íbúðarhúsin; ennfremur kirkjur, skólahús og samkomuhús. 26 23. júní

4. gr.

Heimilt er félaginu að taka eldsvoðaábyrgð á öllum öðrum húsum í sveitum, svo sem gripahúsum og hlöðum. Sömuleiðis er félaginu heimilt að taka í ábyrgð í sveitum utan kauptúna innanstokksmuni og aðra búslóð, ennfremur hey í hlöðum og undir beru lofti og loks búpening í húsum. Í kauptúnunum og kaupstöðum er félaginu einnig heimilt að taka í ábyrgð innanstokksmuni og búslóð, sem húseigandi á í hinum tryggðu húsum.

5. gr.

Vátryggingarupphæð húsa ákveðst með virðingargerð, og vátryggir félagið allt verð húsanna. Þó má tryggja hús í smíðum samkvæmt skýrslu eiganda. Lausafé skal tekið í ábyrgð eftir skrá, er eigandi semur með áætluðu sanngjörnu verði munanna.

6. gr.

Tryggingar félagsins skiptast í tvo flokka, og myndast af iðgjöldum til félagsins tveir tryggingarsjóðir, hvor fyrir sinn flokk:

1. Tryggingarsjóður af iðgjöldum fyrir tryggingar í kaupstöðum og kauptúnunum, 1. flokkur.
2. Tryggingarsjóður af iðgjöldum fyrir tryggingar í sveitum utan kauptúna, hvort sem þær eru í skylduábyrgð eða frjálsri tryggingu, 2. flokkur.

7. gr.

Félagið leitar endurtryggingar eða samtryggingar („coassurance“) hjá öðrum tryggingarfélögum, fyrst og fremst innlendum, þannig að upphæðir þær, sem félagið hefir í eigin ábyrgð, fari ekki fram úr því, sem hér segir, á hverri einstakri áhættueiningu:

	Í kauptúnunum og kaupstöðum	Í sveitum utan kauptúna
1. Steinhús	kr. 20000,00	kr. 12000,00
2. Timburhús eldvarnarklædd	— 15000,00	— 10000,00
3. Önnur hús	— 10000,00	— 8000,00

Áhættueining getur hér verið einstakt hús eða fleiri en eitt hús, ef um sambrunahættu er að ræða, hvorttveggja að meðtöldu lausafé, sem tryggt kann að vera í húsunum.

8. gr.

Allir þeir, sem vátryggja í Brunabótafélagi Íslands samkvæmt 6. gr. 1. og 2. tölulið, eru félagsmenn þess. Félagsmenn ábyrgjast hver í sínum flokki hver

26 gagnvart öðrum, að iðgjaldasjóður þess flokks standi í skilum. Þó nær skuld-
23. júní binding þessi aðeins til eigna þeirra, sem váttryggðar eru í félaginu.

Skaðabóta má krefjast af félagsmönnum aðeins á þann hátt, að heimt sé inn aukagjald, er eigi sé hærra nokkurt ár en helmingur hins árlega iðgjalds, er tiltekið er í brunaskírteininu.

9. gr.

Ríkissjóður ábyrgist með allt að 800000 kr., að félagið uppfylli skyldur sínar. Geti félagið eigi af eigin rammleik borgað skaðabætur, er skylt er að greiða, leggur ríkissjóður til það, er vantar, þó aldrei meira en áðurnefnda upphæð.

Ef félagið hefir orðið að leita aðstoðar ríkissjóðs til þess að greiða skaðabætur, skal styrkur sá, er félagið hefir fengið af ríkissjóði, endurgreiðast smátt og smátt, eftir því sem efni félagsins leyfa. Nú nemur það, er lagt hefir verið fram af ríkissjóði, meira en 50000 kr., og skal félagið þá gera váttryggjendum að greiða aukagjöld þannig, að það, sem fram yfir er 50000 kr., endurgreiðist ríkissjóði á 10 árum í seinasta lagi, ef unnt er, en ávallt skal gæta ákvæða 8. greinar um stærð aukaiðgjalda.

10. gr.

Váttryggingar á lausafé og húseignum samkvæmt 4. gr. gilda til þess tíma, sem tiltekið er í váttryggingarskírteini.

Enga fasteign, sem er í skylduábyrgð, má fella úr tryggingu fyrir þá sök, að iðgjald sé eigi greitt.

11. gr.

Félagið tekur ekki ábyrgð á tjóni, sem orsakast af landskjálfta eða ófriði, né heldur af tjóni, sem af því leiðir, að váttryggjandi, kona hans eða nánustu erfingjar eru valdir að brunanum af ásettu ráði eða fyrir stórkostlegt hirðuleysi.

Félagið á auk þess rétt á að draga fjórðung af brunabótum, er váttryggjandi hefir út af eldsvoðanum verið dæmdur í sekt fyrir brot gegn brunamála-lögunum, eða ef hann hefir gengið undir það sjálfviljugur að greiða slíka sekt.

12. gr.

Skaðabætur má eigi greiða af hendi fyrr en haldin hefir verið réttarrannsókn út af brunanum. Þó má félagið gera undantekningu frá þessu, ef tjónið nemur eigi meiru en 500 kr.

13. gr.

Bætur fyrir tjón á húsum má aðeins greiða til þess að gera við hús, sem skemmt hefir við bruna, eða endurbyggja á sama stað hús, er brunnið hefir, eða þar sem félagið, í samráði við byggingarnefndir í kaupstöðum og kaup-túnum og hreppsnefndir í sveitum, ákveður, og er félaginu skylt að tryggja það,

áður en brunabæturnar eru greiddar, að þeim sé réttilega varið. Félaginu er heimilt að veita undanþágu frá byggingarskyldu samkvæmt ákvæðum fyrri málsgreinar þessarar greinar, þó svo, að 10—20% af brunabótaupphæðinni sé þá dregið frá, nema almannahagur heimti, að vikið sé frá þessu ákvæði um frádrátt. 26
23. júní

14. gr.

Þegar eignir þær, er tryggðar eru hjá félaginu, eru veðsettar, nær veðrétturinn einnig til brunabótafjárins. Glati veðsetjandi rétti sínum til brunabótanna, á veðhafi engu að síður heimtingu á greiðslu þeirra, svo sem með þarf til þess að borga kröfuskuld hans með eins árs vöxtum, ef annað veð eða aðrar eignir veðsetjanda hafa ekki hrokkið til.

15. gr.

Iðgjöld af fasteignum í skyldutryggingu, hvíla á eignunum sjálfum og ganga í tvö ár fyrir öllum öðrum skuldbindingum, er á þeim liggja, nema sköttum til ríkissjóðs.

Öll skyldubundin iðgjöld til félagsins, virðingargjöld og skirteinagjöld má heimta með lögtaki.

16. gr.

Eindagi á öllum iðgjöldum fasteigna í skyldutryggingu skal vera 15. október. Nú eru eignir váttryggðar á öðrum tíma, og skal þá ávallt fyrsta váttryggingartímabilið teljast til 15. okt. þess, er næstur kemur eftir að váttryggingin byrjar, nema váttryggt sé til skemmri tíma. Öll iðgjöld greiðast fyrirfram fyrir váttryggingartímabilið.

17. gr.

Nánari ákvæði um verksvið félagsins, virðingar, iðgjöld, endurtryggingu, brunatjón og brunabætur, ábyrgð félagsmanna og annað fyrirkomulag á málum þess, setur ríkisstjórnin með reglugerð.

18. gr.

Félagið skal hafa heimili og varnarþing í Reykjavík og stendur undir umsjón ríkisstjórnarinnar.

19. gr.

Félaginu stjórnar framkvæmdarstjóri, er skipaður er af ríkisstjórninni. Félagið greiðir laun framkvæmdarstjóra og annan starfrækslukostnað.

20. gr.

Sjóðir félagsins skulu geymdir og ávaxtaðir sem hér segir:

- a. Handbært fé á vöxtum í peningastofnunum, sem fjármálaráðherra samþykkir.

- 26** b. Að öðru leyti í tryggum handhafaverðbréfum, sem fjármálaráðherra sam-
23. júní þykkir.

Heimilt er þó, með samþykki atvinnumálaráðherra í hvert sinn, að verja af fé sjóðanna til sérstakra útlána gegn nægum tryggingum, ef þau á einhvern hátt eru til stuðnings starfsemi félagsins.

Ársreikningur Brunabótafélagsins skal endurskoðaður samkvæmt ákvæðum laga nr. 61, 8. sept. 1931, um ríkisbókhald og endurskoðun.

21. gr.

Félagið hefir umboðsmann í kaupstöðum og kauptúnum, sem eru sérstakur hreppur. Að öðru leyti ræður félagið umboðsmenn eftir því, sem þörf er á.

22. gr.

Iðgjaldasjóði kaupstaða og kauptúna, sem félagið varðveitir samkv. 7. gr. laga nr. 54, 3. nóv. 1915, skal varið þannig, að fyrst séu greiddar af sameiginlegum eignum sjóðanna skuldir einstakra sjóða við Brunabótafélag Íslands og það, er hinir einstöku kaupstaðir og kauptún kunna að hafa greitt til að bæta brunatjón umfram iðgjöld, en afgangurinn sé látinn renna í tryggingarsjóð kaupstaða og kauptúna.

Hinn sameiginlegi brunabótasjóður samkv. 18. gr. laga nr. 35, 27. júní 1921, skal mynda tryggingarsjóð sveitabæja utan kaupstaða og kauptúna.

23. gr.

Brjótí vátryggjandi móti lögum þessum eða reglum þeim og skilyrðum, sem sett eru samkvæmt þeim, varðar það réttindamissi til brunabóta eftir málavöxtum, svo sem reglugerð nánar tiltekur.

Í reglugerð má ákveða sektir fyrir brot á ákvæðum hennar, 10—500 kr., er renni í sjóð þann, sem brotið er við.

24. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið sem almenn lög-reglumál.

25. gr.

Lög þessi öðlast gildi 15. okt. 1932.

Frá sama tíma eru úr gildi felld lög nr. 54, 3. nóv. 1915, um stofnun Brunabótafélags Íslands, lög nr. 53, 28. nóv. 1919, um breyting á þeim lögum.

Frá 15. okt. 1934 falla enn fremur úr gildi lög nr. 35, 27. júní 1921, um vátryggingu sveitabæja og annara húsa í sveitum utan kauptúna, svo og um

lausafjártryggingar, en brunabótasjóðir samkvæmt 1. gr. þeirra laga verða frá sama tíma eign sveitarfélaga þeirra, er hlut eiga að máli, og má ekki skerða þá einstæðu án samþykkis sýslunefndar. 26
23. júní

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

um

samgöngubætur og fyrirhleðslur á vatnasvæði Þverár og Markarfljóts.

27
23. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Til þess að bæta samgöngur um vatnasvæði Þverár og Markarfljóts í Rangárvallasýslu og varna skemmdum og ágangi vatns, skal gera þessi mannvirki:

1. Brú á Þverá nálægt Dufþaksholti.
2. Brú á Affall nálægt Ossabæ.
3. Brú á Markarfljót móts við Litlu Dímon.
4. Nauðsynlegar fyrirhleðslur til þess að veita Markarfljóti og Álum að brúaropinun hjá Litlu Dímon.
5. Nauðsynlegar vegabætur í sambandi við brýrnar.
6. Nauðsynlegar fyrirhleðslur og önnur mannvirki til varnar yfirvofandi stórfelldum skemmdum á vatnasvæðinu að dómi atvinnumálaráðherra.
7. Flóðgáttir til áveitu, þar sem öruggt er og nauðsyn þykir.

27

23. júní

2. gr.

Vegurinn frá vegamótum Fljótshlíðarvegur fyrir vestan Garðsauka um brýr þær, sem taldar eru í 1. gr., skal vera þjóðvegur, og kostar ríkissjóður að öllu mannvirki þau, sem talin eru í 1. gr. 1.—5. lið.

Brýr á Þverá og Affall skal gera sem fulltraustar bráðabirgðabrýr.

Nauðsynlegar fyrirhleðslur og önnur mannvirki, sem talin eru í 1. gr. 6. og 7. lið, skal kosta þannig:

Varnir fyrir innan Hlíðarenda í Fljótshlíð fyrir ágangi Þverár kostar ríkissjóður að $\frac{7}{8}$ hlutum, en sýslufélag Rangárvallasýslu að $\frac{1}{8}$ hluta. Ennfremur í sömu hlutföllum þær varnir, sem annarsstaðar verða nauðsynlegar vegna aukins vatnsmagns af fyrirhleðslum, svo og endurbætur á Seljalandsgarðinum, sem nauðsynlegar þykja í sambandi við brúargerð á Markarfljóti.

Varnir annarsstaðar og flóðgáttir kosta sömu aðilar að $\frac{3}{4}$ og $\frac{1}{4}$ hluta.

3. gr.

Sýslunefnd Rangárvallasýslu veitist heimild til að jafna niður, að einhverju eða öllu leyti, þeim hluta fyrirhleðslukostnaðarins, sem sýslufélaginu ber að inna af hendi samkvæmt 2. gr., á þær jarðir í sýslunni, sem hagnað hafa af fyrirhleðslunni.

Við niðurfjöfnun þessa skal aðallega miðað við þær auknar nytjar, sem jarðirnar hafa fengið vegna fyrirhleðslanna. Skal sýslunefnd afla ábyggilegra skýrslna um þetta áður en jafnað er niður gjaldinu, og skulu skýrslurnar gefnar af tveim óvilhöllum mönnum, er til þess skulu sérstaklega dómkvaddir. Verði þeir eigi sammála um einhver atriði, dómkveður héraðsdómari, ef hann á hér eigi hagsmuna að gæta, ella næsti héraðsdómari, þriðja manninn sem oddamañn.

Niðurfjöfnun sýslunefndar geta jarðeigendur, sem gjaldið er jafnað niður á, skotið til atvinnumálaráðherra, er lætur rannsaka málavöxtu og leggur á þá fullnaðarúrskurð.

4. gr.

Sé gjald það, sem þannig er jafnað niður á jarðir þær, sem hér eiga hlut að máli samkvæmt 3. gr., eigi greitt með þeim hætti, er sýslunefnd áskilur, getur hún látið taka eignarnámi jörð þá, sem vanskilin stafa frá, og verður sýslufélagið eigandi jarðarinnar. Greiðir það jarðeiganda það, sem umfram er af matsverði jarðarinnar, gjaldi því og kostnaði, sem honum ber að greiða.

Til þess að meta jörð til eignarnáms samkvæmt því, sem hér segir, dómkveður héraðsdómari 3 óvilhalla menn, sem ekki eru við fyrirtækið riðnir. Um mat þetta, og yfirmat, þurfi á því að halda, fer að öðru leyti eftir ákvæðum vatnalaganna frá 20. júní 1923.

5. gr.

Ríkisstjórnin sér um framkvæmd allra þeirra mannvirkja, er um ræðir í lögum þessum, en umsjón og viðhald mannvirkja þeirra, er um ræðir í 1. gr.

6. og 7. lið, að þeim loknum, annast sýslunefnd, þó með þeirri undantekningu, **27**
er um getur í 7. gr. Kostnaði, sem af viðhaldi leiðir, getur sýslunefnd jafnað ^{23. júní}
niður á hlutaðeigandi jarðir, eftir sömu reglum og í 3. gr. segir um niðurfjöfnun
á stofnkostnaðarhlutdeild sýslufélagsins.

Leiguliði á jörð skal skyldur, ef jarðeigandi krefst, að viðlögðum ábúðar-
missi, að greiða hinn árlega niðurfjafnaða viðhaldskostnað, en af stofnkostnaði
eigi meira en vexti af því, sem jarðeigandi hefir lagt fram.

6. gr.

Bætur fyrir skemmdir á landi, er sannað þykir að fyrirhleðslur þær,
sem gerðar eru til þess að veita vötnunum í farveg Markarfljóts, hafi beinlínis
valdið, skal telja með kostnaði við verkið. Má ákveða slíkar skaðabætur eftir
samkomulagi milli landeiganda og umboðsmanns stjórnarvalda þeirra, sem
bætur eiga að greiða. Nú næst ekki samkomulag, eða ef um verulegt tjón er að
ræða, og skal þá ákveða bætur eftir mati tveggja dómkvaddra manna, að til-
kvöddum báðum mál aðiljum. Skal að öðru leyti fara um framkvæmd mats-
ins og greiðslu skaðabóta svo sem fyrir er mælt í vatnalögunum frá 20. júní 1923.

7. gr.

Viðhald mannvirkja þeirra, sem gerð verða skv. lögum þessum, skal
kosta af sýslufélagi Rangárvallasýslu og ríkissjóði í sömu hlutföllum og stofn-
kostnað. Framkvæmd viðhaldsins annast ríkisstjórnin.

8. gr.

Ákvæði laga þessara um viðhald flóðgátta og mannvirkja til varnar
ágangi vatns skulu einnig gilda að því er snertir mannvirki, sem gerð hafa
verið samkvæmt lögum nr. 69, 14. nóv. 1917, um fyrirhleðslu fyrir Þverá og
Markarfljót.

9. gr.

Ríkisstjórnin skal hafa eftirlit með því, að mannvirkjum þeim, er gerð
verða, sé vel við haldið, og skal sýslunefnd Rangárvallasýslu skylt að hlíta
fyrirskipunum hennar hér að lútandi.

Um viðhaldið og allt það, er þar til heyrir, skal sýslunefnd gera sam-
þykkt, og skulu þar greindar þær jarðir allar, sem verkið nær til samkvæmt
ákvæðum þessara laga. Samþykktin öðlast gildi, er hún hefir hlotið staðfest-
ing atvinnumálaráðuneytisins.

Sektir má ákveða í samþykktinni fyrir brot gegn henni, og renna þær í
sérstakan sjóð, til viðhalds fyrirhleðslunum. Með mál út af brotum gegn sam-
þykktinni skal fara sem almenn lögreglumál.

10. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán til framkvæmda þeirra, sem talda-
eru í 1.—4. lið 1. gr. laga þessara.

27

23. júní

11. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 69, 14. nóv. 1917, um fyrirhleðslu fyrir Þverá og Markarfljót.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

28

23. júní

L Ö G

um

undirbúning á raforkuveitum til almenningsparfa.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Vegamálastjóra er falið að rannsaka og gera tillögur um heildartillögun á raforkuveitum til almenningsparfa í þeim hlutum landsins, þar sem hann að undangenginni athugun telur hentugt að fullnægja raforkuþörfum almennings með orkuveitum frá háspennuveri, er taki yfir meira en einn hrepp eða kaupstað. Með rannsókn þessari skal leysa úr því, hver fallvötn séu hentust til virkjunar fyrir hvern landshluta og yfir hve stórt svæði henti að leggja veitutaugar frá hverju þeirra. Svo skal og gera kostnaðaráætlanir um þessi mannvirki og áætlanir um rekstrarafkomu og styrkþörf hvers orkuvers með tilheyrandi taugakerfi. Gera skal frumdrætti af fyrirhuguðum mannvirkjum, eftir því sem nauðsyn krefur vegna þessara kostnaðaráætlana.

2. gr.

28

23. júní

Rannsóknir þessar framkvæmir vegamálastjóri og fastlaunaðir starfsmenn hans án sérstaks endurgjalds, eftir því sem þeim vinnst tími til frá öðrum störfum. Ef ríkisstjórnin hefir verkfræðing með sérmenntun í rafmagnsfræði í þjónustu sinni, skal hann einnig vera vegamálastjóra til aðstoðar við rannsóknir þessar án sérstaks endurgjalds.

3. gr.

Jafnóðum og starfinu miðar áfram skal vegamálastjóri leggja skýrslur og áætlanir fyrir atvinnumálaráðuneytið. Ráðherra er heimilt að skipa fimm manna raforkumálanefnd ríkisstjórninni til aðstoðar í þessum efnum. Í nefndinni eiga sæti þrír menn, tilnefndir hver af sínum þingflokki, þeim sem nú eru, forstjóri Rafmagnsveitu Reykjavíkur, að áskildu samþykki rafmagnsstjórnar kaupstaðarins, og hinn fimmti skrifstofustjóri eða fulltrúi úr ráðuneyti atvinnu- og samgöngumála, og er hann formaður nefndarinnar. Bresti tilnefningu eða samþykki einhvers framangreindra aðilja, velur ráðherra mann í þess stað.

Raforkumálanefndin starfar kauplaust, og skal verkefni hennar vera að undirbúa tillögur og lagafrumvörp þessum málum viðvikjandi, sem koma eiga fyrir Alþingi. Atvinnumálaráðuneytið og vegamálastjóri láta nefndinni í té aðstoð eftir þörfum án sérstaks endurgjalds.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

29
23. júní

L Ö G

um

breyting á póstlögum, nr. 5, 7. maí 1921.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Störmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í stað 1. málsg. 2. gr. laganna komi: Póststjórnin veitir móttöku til umönnunar og skila.

Aftan við liðinn a. 1. í sömu grein bætist: allt að 2000 grömm. Í stað „250 grömm (50 kvint)“ í sömu gr. lið b. komi: 2000 grömm.

2. gr.

4. gr. laganna skal orða svo:

Umönnun og skil á póstsendingum, sem getið er um í 2. gr., nær bæði til flutnings milli pósthúsa og útburð þeirra til viðtakenda og til þess að safna þeim saman úr bréfaökssum.

Póststjórnin hefir heimild til að ákveða, hvort útburður póstsendinga megi eiga sér stað á vissu svæði á kostnað póstsjóðs og hve langt frá pósthúsinu staðartaxti megi gilda. Þó getur staðartaxti eigi gilt fyrir lengri veg en 7 kílómetra frá pósthúsi nema innan sveitar sé, og venjulega aðeins fyrir umdæmi hvers einstaks pósthúss eða fyrir sendingar, sem eigi eru fluttar með pósti út úr pósthúsinu sjálfu. Staðartaxti má þó gilda um póstflutning milli Reykjavíkur og Hafnarfjarðar.

3. gr.

6. gr. laganna skal orða svo:

Fyrir utan þau störf, sem nefnd eru í 2. og 4. gr., hefir póststjórnin heimild til að taka að sér önnur störf, sem samrýmanleg eru ætlunarverki hennar, svo sem útburð póstsendinga með hraðboða, póstaritun blaða og rita, staðfesting á innihaldi póstsendinga, váttrygging fram yfir áritað verð, útgáfu á skilríkisspjöldum, útbýting á utanáskriftarlausum sendingum, flutning á farþegum og póstbögglum með bílum.

Nánari ákvæði fyrir þessu starfi setur póststjórnin, svo og taxa bæði

fyrir þessi störf og innanbæjar- og innansveitarsendingar, staðartaxta, og enn- 29
fremur getur hún ákveðið aukagjald fyrir flutning póstsendinga með loftförum. 23. júní

4. gr.

Í stað „Burðargjald“ í upphafi 11. gr. laganna komi: Ríkisburðargjald eða ríkistaxti.

Aftan við greinina bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Burðargjald fyrir innansveitar- og innanbæjarsendingar, sem staðartaxti er látinn gilda um, ákveður póststjórnin, sbr. 4. gr.

5. gr.

Á eftir 10. lið í 12. gr. laganna komi tvær nýjar málsgreinar, svo hljóðandi:

Samkvæmt samningi við póststjórnina geta viðtakendur fengið sendar til sín óborgaðar sendingar, enda þótt þær eftir eðli sínu ættu að vera fullborgaðar fyrirfram, gegn því að borga undir þær einfalt burðargjald.

Póststjórnin getur, þegar svo ber undir, heimtað tryggingu fyrir greiðslu burðargjaldsins.

6. gr.

1. málsg. 13. gr. laganna skal orða svo:

Burðargjald greiðist fyrirfram með því að nota gildandi frímerki, þar í talin álimd og áprentuð almenn frímerki og þjónustufrímerki, og ástimplanir frímerkjavéla, sem póststjórnin tekur gildar.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

30

23. júní

L Ö G

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að láta öðlast gildi ákvæðin í samningi milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viðurkenning dóma og fullnægju þeirra.

Vér Christian hinn Tíundi, áf guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða með auglýsingu í Stjórnartíðindunum, að samningur sá, sem undirritaður var í Kaupmannahöfn þann 16. marz 1932 og prentaður er sem fylgiskjal með lögum þessum, milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, um viðurkenningu dóma og fullnægju þeirra, skuli koma í gildi. Ennfremur er ríkisstjórninni heimilað að setja frekari ákvæði, er kynnu að vera nauðsynleg til þess að framfylgja greindum samningi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

Fylgiskjal.

30

23. júní

Samningur milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar um viðurkenningu dóma og fullnægju þeirra.**1. gr.**

Aðfararhæfir dómur, sem gengið hafa í einhverju samningslandanna í einkamálum, skulu einnig vera bindandi í hinum ríkjum. Sama er um dóma í sakamálum að því er þeir varða bætur fyrir afleiðingar verknaðar, sem tjóni hefir valdið.

Með dómi er átt við úrlausn réttarins um kröfu þá eða réttaratriði, sem málið er um.

2. gr.

Í samningi þessum teljast jafnsettir aðfararhæfum dómum:

- 1) úrskurðir yfiraðfararvaldsmanns (överexekutor) í Finnlandi eða Svíþjóð um greiðsluskyldu í málum, þar sem krafan styðst við skuldabréf eða annað skriflegt sönnunargagn (lagsökningsmál), enda sé frestur til málsskots (be-svār) liðinn;
- 2) sætt, gerð fyrir sáttanefnd eða rétti;
- 3) aðfararhæfir úrskurðir, sem felldir eru í einkamálum, annaðhvort í dóm-in-um eða sérstaklega, um bætur fyrir málskostnað eða um þóknun til votta eða sérfróðra manna.

3. gr.

Útivistardómur, sem í Danmörku, Íslandi eða Noregi hefir verið felldur yfir stefndum fyrir fyrsta dómstigi og „tredskodom“, eða annar dómur, sem í Finnlandi eða Svíþjóð hefir verið felldur fyrir fyrsta dómstigi gegn stefndum, sem ekki mætti, skal því aðeins vera bindandi í hinum ríkjum, að svo standi á sem nú segir:

- 1) að stefndur hafi, þegar stefna, sáttafyrirkall eða fyrirkall til yfiraðfararvaldsmanns (överexekutor) var birt, átt heimilisfang eða skráð firma í því ríki, þar sem dómurinn er dæmdur, eða stjórn sú, sem kemur fram fyrir stefnda, hafi þá átt heima í því ríki, eða fyrirkallið verið birt umboðsmanni, sem stefndum lögum samkvæmt var skylt að hafa í þessu ríki; eða
- 2) að gert hafi verið óbrigðanlegt samkomulag um, að málið skuli rekið fyrir þeim rétti, sem uppkvað dóminn; eða
- 3) að dómurinn sé um bætur fyrir afleiðingar verknaðar, sem tjóni hefir valdið og framinn hefir verið í því ríki, þar sem dómurinn var dæmdur, enda sé stefna birt stefnda sjálfum, meðan hann dvelur í því ríki.

Sama er um útivistardóm, sem á herra dómstigi er felldur gegn stefnda, ef dómurinn hefir og verið útivistardómur á fyrsta dómstigi.

30

23. júní

4. gr.

Krefjast má, að dómum, úrskurðum og sættargerðum, sem samkvæmt 1.—3. gr. eru bindandi utan þess ríkis, þar sem dómurinn eða úrskurðurinn er felldur eða sættin gerð, og hægt er að fullnægja í því ríki, verði fullnægt í hinum ríkjunum.

5. gr.

Beiðni um aðför á að senda: í Danmörku og á Íslandi fógeta, í Finnlandi og Svíþjóð yfiraðfararvaldsmanni (överexekutor), og í Noregi aðfarar-dómstól (namsretten).

6. gr.

Beiðni um aðför eftir dómi eða úrskurði skal fylgja:

- 1) dómurinn eða úrskurðurinn í frumriti eða útskrift, staðfestri af hlutað-eigandi yfirvaldi;
- 2) vottorð um, að dómurinn eða úrskurðurinn sé þess eðlis, sem segir í 1. eða 2. grein, og að hann sé aðfararhæfur og megi fullnægja honum í því ríki, þar sem hann er uppkveðinn;
- 3) dómi, sem um ræðir í 3. grein, vottorð, er sýni, að dómurinn hafi gildi samkvæmt þeirri grein.

Beiðni um fullnægju, sættar skal fylgja útskrift af sættargerðinni, staðfest af hlutaðeigandi yfirvaldi, svo og vottorð um, að sættin sé gerð fyrir sátta-nefnd eða rétti og að henni megi fullnægja í því ríki, þar sem hún var gerð.

Skjölum, sem rituð eru á finnsku eða íslenzku, skal fylgja staðfest þýð-ing á dönsku, norsku eða sænsku.

7. gr.

Vottorð þau, sem getur um í 6. gr., gefa: í Danmörku, Finnlandi, Íslandi og Noregi dómsmálaráðuneytið, í Svíþjóð fylkisstjórn (länsstyrelse).

8. gr.

Ákvörðun um, hvort framkvæma skuli fullnægju samkvæmt þessum samningi, er tekin án þess að gagnaðili sé til kvaddur; þegar sérstaklega stend-ur á, má þó gefa honum tækifæri til að bera fram ástæður sínar.

9. gr.

Aðför fer í hverju ríki fram samkvæmt þar gildandi lögum án tillits til þess, sem dómurinn, úrskurðurinn eða sættin kann að kveða á um þvingunar-ráðstafanir.

10. gr.

Ákvæðin í þessum samningi um réttargildi dóma breyta að engu leyti 22. gr. í samningi frá 6. febrúar 1931, er hefir að geyma alþjóðleg einkamála-réttarákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráð, og leiða ekki af sér, að dómar

eða úrskurðir um slík mál fái gildi í öðrum tilfellum en þar er ákveðið. Fullnægju dómsúrskurða, sem gildi hafa samkvæmt nefndri grein, má krefjast samkvæmt 4. til 9. gr. þessa samnings. 30
23. júní

Nú hefir í Danmörku, á Íslandi eða í Noregi verið dæmdur dómur, þar sem beitt er ákvæðum löggjafarinnar um fjármál hjóna, og skal þá samningur þessi ekki ná til dómsins í Finnlandi eða Svíþjóð, ef þar hefði átt að gera út um deiluatríðið samkvæmt eldri hjúskaparlöggjöf landsins.

Samningur þessi nær ekki til dóma, úrskurða né sátta um meðlagsskyldu í sífjamálum, og breytir að engu leyti samningnum frá 10. febrúar 1931 um innheimtu meðlaga.

Eigi breytir samningurinn heldur að neinu leyti ákvæðum þeim, sem í öðrum samningum felast um gildi eða fullnægju dóma og annara úrskurða.

11. gr.

Samningur þessi nær ekki til dóma, úrskurða né sátta um:

- 1) frændsemi, erfðarétt, ábyrgð erfingja á skuldum, skipti dánarbúa, meðferð þrotabúa, nauðasamninga án gjaldþrotaskipta, eða riftingu réttargernings við gjaldþrot.
- 2) eignarrétt eða annan rétt yfir fasteign í einhverju hinna ríkjanna, skyldu til að gera ráðstafanir um slík réttindi, eða afleiðingar af vanrækslu skyldunnar;
- 3) skatta og gjöld til ríkis eða sveitar- eða bæjarfélags, eða önnur mál opinbers réttar, jafnvel þótt dómurinn eða úrskurðurinn hafi verið kveðinn upp í sama formi sem venja er um einkamál.

Samningurinn nær ekki til úrskurða, sem felld hafa sérstakir dómstólar í atvinnudeilum.

12. gr.

Af samningnum leiðir ekki skylda til að viðurkenna eða fullnægja dómi, úrskurði eða sætt, þegar augljóst er, að það mundi vera ósamrýmanlegt réttarskipulagi landsins.

13. gr.

Samningurinn nær ekki til dóma né úrskurða, sem upp hafa verið kveðnir, né sátta, sem gerðar hafa verið, áður en samningurinn gekk í gildi.

14. gr.

Samning þennan skal fullgilda, og skal fullgildingarskjölunum komið fyrir til geymslu í skjalasafni utanríkismálaráðuneytisins danska, svo fljótt sem auðið er.

Milli þeirra ríkja, er þá hafa fullgilt samninginn, gengur hann í gildi hinn 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því, er fullgildingarskjölum að minnsta kosti þriggja ríkjanna hefir verið komið fyrir til

30 geymslu. Gagnvart ríkjum, er síðar fullgilda, gengur samningurinn í gildi 1. janúar eða 1. júlí næstan eftir að þrír mánuðir eru liðnir frá því, að fullgildingarskjalinu var komið fyrir til geymslu.

Sérhverrt ríkjanna getur sagt samningnum upp gagnvart sérhverju hinna ríkjanna með 1 árs uppsagnarfresti, svo að hann gangi úr gildi 1. janúar eða 1. júlí.

Þessu til staðfestu hafa umboðsmennirnir undirritað samning þennan, og sett þar við innsigli sín.

Gert í Kaupmannahöfn þann 16. marz 1932 á íslenzku, dönsku, finnsku, norsku og sænsku.

L Ö G

um

byggingu fyrir Háskóla Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á árunum 1934—1940 er landsstjórninni heimilt að láta reisa byggingu fyrir Háskóla Íslands. Höfuðbyggingin má kosta allt að 600 þúsundum króna, og skal verkið framkvæmt eftir því, sem fé er veitt í fjárlögum. Skal svo hagað byggingunni, að taka megí nokkurn hluta hússins til afnota fyrir háskólann, þótt byggingin sé ekki fullger.

2. gr.

Skilyrði fyrir því, að ríkissjóður leggi fram fé til háskólabyggingar samkvæmt 1. gr., er það, að samkomulag náist við bæjarstjórn Reykjavíkur um, að Reykjavíkurbær gefi háskólanum til kvaðalausrar eignar 8—10 hektara af landi á þeim stað, sem kennslumálaráðherra og háskólaráði þykir hentugt.

3. gr.

Landsstjórninni heimilast að ætla húsrúm fyrir kennslu í uppeldisvísindum í væntanlegri háskólabyggingu, og að ætla svæði undir heimavistarhús

fyrir kennaraefni á þeim hluta lóðarinnar, sem ætlaður verður fyrir sjálfstæðar smábyggingar. 31
23. júní

Leita skal samninga við bæjarstjórn Reykjavíkur um vatn úr hitaveitu bæjarins, til þess að hita höfuðbygginguna og væntanlegan stúdentabústað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

32

23. júní

um

brúargerðir.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Landsstjórninni er heimilt að láta framkvæma, eftir því sem fé er veitt í fjárlögum, byggingu brúa þeirra, sem 2. gr. ákveður.

Bygging brúanna framkvæmist eftir þeirri röð, er landsstjórninni með ráðum vegamálastjóra þykir rétt.

Allar brýr, er gerðar verða samkvæmt lögum þessum, skulu gerðar úr varanlegu efni, svo sem járn eða járnbentri steinsteypu.

2. gr.

Brýr þær, er landsstjórninni heimilast að láta gera, eru yfir vatnsföll þau, sem hér greinir:

A. Brýr yfir 10 metra haf og lengri:

I. Nýjar brýr á þjóðvegum:

a. Vesturland:

1. Laxá í Kjós.

2. Brynjudalsá í Kjós.

32

23. júní

3. Botnsá í Hvalfjarðarbotni.
 4. Geitabergsá í Svinadal.
 5. Suðurá í Dalasýslu.
 6. Reykjadalssá í Dalasýslu hjá Fellsenda.
 7. Múlaá í Barðastrandarsýslu.
 8. Bæjará í Barðastrandarsýslu.
 9. Víkurá í Strandasýslu.
 10. Ósá í Strandasýslu.
 11. Grjótá í Strandasýslu.
 12. Staðará í Strandasýslu.
 13. Miðdalsá í Strandasýslu.
 14. Laxá á Laxárdalsheiði.
 15. Kaldakvísl á Stykkishólmsvegi.
- b. Norðurland:
1. Kaldakvísl á Tjörnesi.
 2. Svalbarðsá í Þistilfirði.
- c. Austurland:
1. Vestradalsá í Vopnafirði.
 2. Skjalþingsstaðaá í Vopnafirði.
 3. Finnfjarðará í Skeggjastaðahreppi.
 4. Saurbæjará í Skeggjastaðahreppi.
 5. Bakkaá í Skeggjastaðahreppi.
 6. Fossá í Jökulsárhlið.
 7. Reiðhólskvísl í Jökulsárhlið.
 8. Selfljót í Hjaltastaðahringi.
 9. Breiðdalsá.
 10. Berufjarðará.
 11. Fossá í Berufirði.
 12. Búlandsá í Berufirði.
 13. Geithellnaá í Álftafirði.
 14. Hofsa í Álftafirði.
 15. Selá í Álftafirði.
- d. Suðurland:
1. Litla-Laxá í Hreppum.
 2. Laugará hjá Geysi.
 3. Rimhúsaáll undir Eyjafjöllum.
 4. Miðskálaá undir Eyjafjöllum.
 5. Holtsá undir Eyjafjöllum.
 6. Laugará undir Eyjafjöllum.
 7. Skógaá undir Eyjafjöllum.
 8. Hólsa í Mýrdal.
 9. Klifandi og Hafursá í Mýrdal.
 10. Hvammsá í Mýrdal.

11. Kerlingardalsá í Mýrdal.
12. Illagil á Höfðabrekkuheiði í Mýrdal.
13. Múlakvísl hjá Selfjalli.
14. Skálm á Mýrdalssandi.
15. Breiðabalakvísl á Síðu.
16. Hörgsá á Síðu.
17. Eldvatn á Síðu.
18. Brúará í Fljótshverfi.
19. Laxá í Fljótshverfi.
20. Djúpa í Fljótshverfi.
21. Kolgríma í Suðursveit.
22. Heinabergsvötn.
23. Bergá í Hornafirði.

II. Endurbygging trébrúa á þjóðvegum:

a. Vesturland:

Álftá á Stykkishólmsvegi.

b. Norðurland:

1. Grafará í Skagafirði hjá Hofsósi.
2. Glerá hjá Akureyri.
3. Skjálfafljót, vesturkvísl.
4. Klapparós á Kópaskersvegi.

c. Austurland:

1. Böðvarsdalsá í Vopnafirði.
2. Kaldakvísl á Fagradalsbraut.
3. Fagradalsá á Fagradalsbraut.
4. Geithúsaá á Fagradalsbraut.
5. Búðará á Fagradalsbraut.

d. Suðurland:

Brúará á Geysisvegi.

III. Nýjar brýr yfir stórvötn á öðrum vegum en þjóðvegum:

1. Hvítá hjá Húsafelli.
2. Staðará í Staðarsveit.
3. Vatnsholtsá í Staðarsveit.
4. Vatnsdalsá í Vatnsdal framanverðum.
5. Blanda hjá Löngumýri.
6. Eyjafjarðará á Stíflu.
7. Fnjóská í framanverðum Fnjóskadal.
8. Skjálfafljót í Köldukinn.
9. Jökulsá á Fjöllum hjá Grímsstöðum.
10. Jökulsá á Dal hjá Hjarðarhaga.
11. Lagarfljót hjá Lagarfossi.
12. Jökulsá í Fljótsdal.
13. Hvítá í Árnessýslu norðan Bláfells.

32

23. júní

14. Hvítá í Árnessýslu hjá Iðu.

15. Hvítá í Árnessýslu nálægt Kiðjabergi.

16. Þjórsá hjá Þjórsárholti.

IV. Aðrar brýr:

Um fjárveitingar til nýrra brúa og endurbyggingar trébrúa á öðrum vegum en þjóðvegum skal fara sem hér segir:

- a. Brýr á fjallvegum gerist að öllu fyrir fé úr ríkissjóði.
- b. Brýr á sýsluvegum má kosta að $\frac{2}{3}$ hlutum úr ríkissjóði, gegn $\frac{1}{3}$ hluta annarsstaðar frá. Þó má tillag ríkissjóðs til brúargerða, er kosta yfir 8 þús. kr., vera hærra, sem hér segir:
 1. Til brúargerða, sem kosta frá 8—16 þús. kr., smáhækkandi í jöfnu hlutfalli úr $\frac{2}{3}$ hlutum í $\frac{3}{4}$ hluta.
 2. Til brúargerða, sem kosta yfir 16 þús. kr., $\frac{3}{4}$ hlutar kostnaðar.
- c. Brýr á öðrum vegum má kosta að helmingi af ríkissjóði, gegn því, sem á vantar, annarsstaðar frá.

B. Brýr yfir 4 metra haf eða lengra, allt að 10 metra.

Á þjóðvegum og fjallvegum skal greiða kostnað við slíkar brýr að öllu úr ríkissjóði.

Á öðrum vegum má greiða allt að helmingi kostnaðar úr ríkissjóði, gegn framlagi frá hlutaðeigendum að öðru leyti.

C. Brýr yfir styttra en 4 metra haf.

Kostnað við slíkar brýr skal telja með kostnaði við veg þann, sem brúin er á.

3. gr.

Viðhald brúa, sem gerðar verða samkvæmt 2. gr., skal telja með viðhaldskostnaði þess vegar, sem brúin er á. Þó skal greiða úr ríkissjóði viðhaldskostnað þeirra brúa, sem taldar eru í III. kafla.

4. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 62, 20. nóv. 1919, um brúargerðir.

5. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

um

33

23. júní

stofnun nýs prófessorsembættis í læknadeild Háskóla Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Stofna skal nýtt prófessorsembætti, hið þriðja, í læknadeild Háskóla
Íslands.

2. gr.

Um prófessor þennan gilda að öllu sömu reglur sem um prófessorana,
sem fyrir eru við háskólann.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

34

23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 7, 14. júní 1929, um tannlækningar.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

4. gr. laganna orðist svo:

Öllum öðrum en tannlæknum eða þeim, sem tannlækningaleyfi hafa,
er óheimilt að setja gervitennur og tanngarða í menn. Þetta nær ekki til lækna,
ef þeir sanna fyrir heilbrigðisstjórninni, að þeir hafi aflað sér nægilegrar þekk-
ingar í þessari grein. Heimilt er og dómsmálaráðherra, með samþykki land-
læknis, að veita mönnum, er lokið hafa tannsmíðanámi, leyfi til að setja gervi-
tennur og tanngarða í menn í samráði við héraðslækni í þeim héruðum, sem
eru tannlæknislaus.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um

35
23. júní

breyting á lögum nr. 16, 20. júní 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

5. grein laganna orðist svo:

Í hverju héraði skal héraðslæknir veita þeim sjúklingum, sem haldnir eru af kynsjúkdómum, ókeypis læknishjálp, ef hann telur þá þurfa þess með. Nær sú hjálp til allrar læknishjálp, nauðsynlegra rannsókna og lyfja, og skal hún greidd úr ríkissjóði samkvæmt gjaldskrá héraðslækna og gildandi lyfjaskrá, enda sé landlækni send skýrsla um sjúklingana og læknishjálpina, er hann fer með sem trúnaðarmál.

Þar, sem sérfræðingar eru fyrir hendi, er rétt að semja við þá um að hafa þessar ókeypis lækningar með höndum í stað héraðslækna.

2. gr.

6. grein laganna skal orða svo:

Nú ber brýna nauðsyn til að leggja í sjúkrahús sjúkling með kynsjúkdóm, og telur sá læknir, er veitir kynsjúkdómasjúklingum ókeypis læknishjálp á þeim stað, að sjúklingurinn þarfnist ókeypis sjúkrahúsvistar, og greiðir þá ríkissjóður sjúkrahúskostnaðinn í þeim sjúkrahúsum, sem samið hefir verið við um að veita slíkum sjúklingum viðtöku. Semja skal við sjúkrahús í Reykjavík um, að allt að 10 rúm séu jafnan til taks fyrir sjúklinga með kynsjúkdómum, og um greiðslur fyrir þá sjúklinga, er fá þar vist á kostnað ríkissjóðs. Á sama hátt skal samið um eitt sjúkrarúm fyrir kynsjúkdómasjúklinga á hverjum þessara staða: Á Ísafirði, Siglufirði, Akureyri, Seyðisfirði og Vestmannaeyjum.

Sjúklingar skulu eiga aðgang að þeim sjúkrarúmum, sem samið hefir verið um í þessu skyni, eftir tilvísun þess læknis, er veitir kynsjúkdómasjúklingum ókeypis læknishjálp á staðnum, án tillits til heimilisfangs þeirra. Sá læknir má og vísa þangað kynsjúkdómasjúklingum, er greiða sjálfir legukostnað sinn, eftir því sem rúm leyfir.

35 Þar, sem samið hefir verið við sérfræðinga, skulu þeir skyldir að aðstoða
23. júní sjúkrahúslækna við meðferð þessara sjúklinga í sjúkrahúsunum eða stunda þá
að öllu leyti, ef krafizt verður.

Um sjúklinga þá, sem liggja í sjúkrahúsum á kostnað ríkissjóðs, ber að
senda landlækni skýrslu (sbr. 5. gr.) áður en greiðslur fara fram.

3. gr.

Á eftir 6. gr. laganna komi ný grein, sem verður 7. gr., svo hljóðandi
(og breytist greinatala samkv. því):

Ákvæði 5. og 6. gr. ná aðeins til sjálfra kynsjúkdómanna, en ekki til
eftirstöðva þeirra eða fylgikvilla, nema að því leyti, sem þeir kunna að vera
samfara hinum upphaflega sjúkdómi á smitandi stigi.

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

5. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í
lög nr. 16 1923 og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

36

23. júní

um

breyting á 11. gr. hafnarlaga fyrir Vestmannaeyjar, nr. 60,
frá 10. nóv. 1913.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir orðunum: „Gjald þetta, sem og gjöldin samkv. 10. gr. má taka
lög taki“ í 11. gr. laga frá 10. nóv. 1913 komi: og ganga festa-, lesta- og uppsát-
ursgjöld af vélbátum og öðrum skipum í 1 ár eftir gjalddaga fyrir öllum veð-
kröfum í skipum og bátum, samhliða vita- og lestagjaldi til ríkissjóðs.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi nú þegar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um

útvarp og birtingu veðurfregna.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Útvarpa skal veðurfregnum frá útvarpsstöðinni í Reykjavík að minnsta
kosti 4 sinnum á sólarhring — þar af einu sinni að næturlagi — 9 mánuði árs-
ins, frá 1. september til 31. maí. Á tímabilinu 1. júní til 31. ágúst skal útvarpa
veðurfregnum þrisvar á dag. Fela má þó loftskeytastöðinni í Reykjavík að ann-
ast útsendingu veðurfregna að næturlagi, ef það þykir hagkvæmara.

2. gr.

Á stöðum, þar sem útræði er og sjósókn er talin sérstaklega hættuleg,
eða þar sem meiri hluti íbúa héraðs eða sjávarþorps 21 árs eða eldri hefir farið
þess á leit á opinberum fundi, eða með skriflegri áskorun, skulu hreppsnefndir
eða bæjarstjórnir sjá um að fá hæfan og áreiðanlegan mann eða konu til þess
að birta og festa upp á aðgengilegum stað, svo oft sem þurfa þykir, veðurfregnir
þær, sem veðurstofan gefur út og útvarpað er frá útvarpsstöðinni eða loftskeyta-
stöðinni í Reykjavík.

Þóknun fyrir birtingu veðurfregna greiðist að hálfu úr ríkissjóði, þó
ekki yfir 50 krónur á ári á hverjum stað. Að öðru leyti greiðist þóknunin úr
hlutaðeigandi hrepps- eða bæjarsjóði samkvæmt fyrirfram gerðum samningi,
sem atvinnumálaráðherra hefir samþykkt.

3. gr.

Veðurfregnir skulu skrifaðar á þar til gerð eyðublöð, og skal festa þau
upp í kassa með glerrúðu, á stað þar sem umferð er mest, eða þar sem líklegt
er, að flestir geti haft þeirra not, og skulu þau fest upp í kassann strax eftir að
þau voru móttækin.

Veðurstofa Íslands leggur til og sendir ókeypis eyðublöð undir veður-
fregnirnar, þegar hlutaðeigandi hreppsnefnd eða bæjarstjórn óskar þess.

37
23. júní

4. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 63, 7. maí 1928, um varðskip landsins og skipverja á þeim.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

3. gr. laganna orðist svo:

Dómsmálaráðherra gerir starfssamning við skipstjóra, stýrimenn og vél-
stjóra til allt að 6 ára í senn. Í samningi má setja ákvæði um uppsagnarfrest
fyrir hvorn samningsaðila. Ráðherra getur vikið mönnum þessum frá starfi án
fyrirvara, eftir sömu reglum og embættismönnum úr embætti. Slíkur brott-
rekstur fellur þó úr gildi, ef meiri hluti sjávarútvegsnefnda beggja deilda Al-
þingis á sameiginlegum fundi mótmælir brottrekstrinum á næsta þingi eftir
brottvísun.

38
23. júní

38

23. júní

2. gr.

Síðari málsliður 4. gr. laganna orðist þannig:

Um þá starfssamninga, sem skipstjóri og vélameistari gera við skipverja, gilda uppsagnarfrestir frá beggja hálfu samkvæmt ákvæðum hinna almennu sjólaga.

3. gr.

Á eftir 9. gr. laganna komi ný 10. gr., svo hljóðandi:

Ríkisstjórninni er heimilt að búa varðskipin björgunartækjum, eftir því sem ástæður þykja til, og verja til þess fé úr landhelgisjóði.

4. gr.

Á eftir 10. gr. komi ný 11. gr., svo hljóðandi:

Nú fær varðskip laun fyrir björgun, og greiðist þá fyrst af björgunarlaununum öll útgjöld vegna björgunar, önnur en venjulegur rekstrarkostnaður varðskipsins, en af afganginum falla 20—25% til skipshafnar varðskipsins, eftir ákvörðun dómsmálaráðherra, og skiptist féð milli skipverja í réttu hlutfalli við fast kaup hvers þeirra. Að öðru leyti renna björgunarlaun í landhelgisjóð.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um

veiting ríkisborgararéttar.

39

23. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Péttnerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Andersen, Engely Hellum Lynge, mótorviðgerðamaður á Akureyri, fæddur í Danmörku.
2. Andersson, Rasmus Reinhold, klæðskeri í Reykjavík, fæddur í Svíþjóð.
3. Andreassen, Ole Kristian, vélstjóri í Reykjavík, fæddur í Noregi.
4. Björn Pétursson, verkamaður á Mýrum í Skagafjarðarsýslu, fæddur á Íslandi.
5. Hansen, Hans Jakob, bakameistari í Stykkishólmi, fæddur í Danmörku.
6. Höyer, Anders Christian Carl Julius, garðyrkjumaður í Hveradölum, fæddur í Danmörku.
7. Jacobsen, Johan Jentoft Bek, verkamaður á Akureyri, fæddur í Noregi.
8. Jensen, Peter Adolf Aage Edvard, rafvirki í Reykjavík, fæddur í Danmörku.
9. Takács, Georg, lækknisnemi í Reykjavík, fæddur í Ungverjalandi.
10. Tynes, Sverre Alexander, húsmiður á Siglufirði, fæddur í Noregi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

40

23. júní

L Ö G

um

sölu á Reykjatanga í Staðarhreppi í Húnavatnssýslu.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja héraðsskólanum á Reykjum í Hrúta-
firði hinn svonefnda Reykjatanga í Hrútafirði.

2. gr.

Um mat á landinu og greiðslu kaupverðs fer eftir ákvæðum laga nr. 31,
20. október 1905, um sölu þjóðjarða.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

41

23. júní

um

Jöfnunarsjóð.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar tekjur ríkissjóðs á rekstrarreikningi fara fram úr lögboðnum
og óhjákvæmilegum greiðslum og handbært fé ríkissjóðs samkvæmt sjóðsyfirliti
nemur meiru en 4 milljónum króna, skal leggja það, sem umfram er, í sjóð, er
nefnist Jöfnunarsjóður.

Sjóðinn skal ávaxta í banka, og má ekki veita lán úr honum.

2. gr.

Verði greiðsluhalli á sjóðsyfirliti ríkisreiknings, ber að greiða af hand-
bæru fé ríkissjóðs það, sem til er umfram 4 milljónir, en það, sem á vantar,
greiðist úr Jöfnunarsjóði, eftir því sem fé hans hrekkur til.

3. gr.

Nú nægja ekki áætlaðar tekjur ríkissjóðs í fjárlögum til þess að veita fé
til ólögbundinna framkvæmda, sem svara að minnsta kosti meðaltali 5 síðustu
ára, og má þá í fjárlögum ákveða að greiða úr Jöfnunarsjóði það, er á vantar.

4. gr.

Nú er meira fé í Jöfnunarsjóði en ætla má, að nægi til að inna af hendi
þau verkefni, sem í 2. og 3. gr. segir, og er fjármálaráðherra þá skylt að verja
því til aukaafborgana af skuldum ríkissjóðs, að fengnu samþykki fjárhags-
nefnda Alþingis.

41

23. júní

5. gr.

Reikningur Jöfnunarsjóðs skal árlega fylgja landsreikningnum og endurskoðast með honum.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

42

23. júní

L Ö G

um

sölu á nokkrum hluta heimalands Auðkúlu í Svínadal.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Ráðherra er heimilt að selja af landi Auðkúlu í Svínadal það, sem liggur fyrir sunnan Dældarhaus.

2. gr.

Um verð á landi þessu fer eftir mati tveggja dómkvaddra manna.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1932.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

43

23. júní

um

barnavernd.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI.

1. gr.

Barnaverndarnefnd skal vera í öllum kaupstöðum landsins. Utan kaup-
staða vinna skólanefndir störf barnaverndarnefnda og hafa að því leyti réttindi
þeirra og skyldur.

2. gr.

Bæjarstjórn kýs barnaverndarnefnd með hlutfallskosningum, í Reykja-
vík 7 og í öðrum kaupstöðum 5 menn. Um kjörgengi í nefndirnar fer með sama
hætti sem um kjörgengi í bæjarstjórn. Að jafnaði skulu vera 2—3 konur í hverri
nefnd. Ennfremur skal kjósa með sama hætti varamenn í nefndina, 3 í Reykja-
vík og 2 í öðrum kaupstöðum. Starfsmönnum ríkis og kaupstaða er skylt að
veita barnaverndarnefnd þá aðstoð, sem hún óskar, og eftir því sem við verð-
ur komið.

3. gr.

Kjörtími barnaverndarnefnda er hinn sami sem bæjarstjórna. Fyrsta
kosning gildir þó aðeins þar til bæjarstjórnarkosningar fara næst fram.

4. gr.

Það er borgaraskylda að taka kosningu í barnaverndarnefnd. Þó geta
þeir skorazt undan kosningu, er átt hafa sæti í nefndinni allt síðasta kjör-
tímabilið.

Bæjarstjórn ákveður þóknun nefndarmanna, enda greiðist kostnaður af
nefndarstörfunum úr bæjarsjóði.

5. gr.

Nefndin kýs sér sjálf formann, varaformann og ritara, er heldur ná-
kvæma fundabók um öll störf nefndarinnar og sendir barnaverndarráði árs-
skýrslu um þau fyrir miðjan febrúar hvert ár (sbr. 21. gr.).

- 43** Varamenn taka sæti í nefndinni, þegar einhverjir aðalmenn geta ekki
23. júní mætt á fundum hennar.

6. gr.

Hlutverk nefndarinnar er sem hér segir:

1. Hún hefir eftirlit með uppeldi barna innan 16 ára aldurs, svo og vanþroska eða veikra unglunga fyrir ofan þann aldur, er dveljast á heimili vandalausra og njóta ekki fullrar umsjár foreldra.
2. Hún hefir og eftirlit með barnahælum og dagheimilum í umdæmi sínu, svo og með meðferð barna úr kaupstaðnum, sem komið hefir verið fyrir á slíkum stofnunum utan umdæmis hennar.
3. Hún rannsakar kærur eða kvartanir, sem henni berast um meðferð barna eða unglunga (sbr. 1. tölul.) í umdæmi hennar. Einnig hefir hún sjálf frumkvæði að slíkri rannsókn.
4. Hún útvegar í samráði við foreldra, aðra forráðamenn eða sveitarstjórn börnum þeim, sem þurfa þykir, góðan samastað, um lengri eða skemmri tíma, eftir ástæðum.
5. Hún stuðlar að aukinni fræðslu um meðferð og uppeldi barna, t. d. með því að sjá um, að flutt séu erindi um slík efni og veittar leiðbeiningar þeim, er þeirra óska eða þarfnast þeirra.
6. Hún veitir þeim, er þess óska, leiðbeiningar eða aðra slíka aðstoð við uppeldi barna þeirra.
7. Hún getur sett barni sérstakan eftirlitsmann, ef þörf krefur.
8. Hún litur eftir því, að börnum sé ekki ofþjakað með þungri vinnu né löngum vinnutíma.
9. Hún hefir vald til þess, er hún óskar, að rannsaka og kveða upp rökstudda úrskurði um mál barna innan 16 ára aldurs, þau er annars bera undir dóms- og lögregluvaldið.
10. Þar, sem kvikmyndahús starfa, er nefndinni skylt að afla sér áreiðanlegrar vitneskju um hverja mynd, áður en hún er sýnd börnum; og er eigendum kvikmyndahúss skylt að sýna nefndinni hana á undan almenningi, ef hún óskar þess. Telji meiri hluti nefndar mynd skaðlega eða óholla sálarlífi barna, getur hún bannað, að hún verði sýnd börnum.

7. gr.

Þegar nefndin æskir þess, ber hlutaðeigandi valdsmanni að láta fara fram réttarrannsókn á slæmri meðferð á barni. Sú rannsókn fer fram fyrir lokuðum dyrum, enda hvílir jafnan á nefndarmönnum full þagnarskylda gagnvart almenningi.

8. gr.

Nefndinni er rétt að úrskurða, að barn eða ungling (sbr. 6. gr. 1. tölul.) skuli taka af heimili þess og ráðstafa því annarsstaðar:

1. Þegar barn undir 16 ára aldri hefir brotið almenn hegningarlög.

2. Þegar það er svo ódælt, að bersýnilegt þykir, að foreldrar þess eða hús-
bændur ráði ekki við það.
3. Þegar drykkjuskapur, illindi eða annað siðleysi hefir spillt heimilinu svo,
að velferð barnsins er hætta búin.
4. Þegar barninu er misboðið með líkamlegu ofbeldi, illu atlæti, of mikilli
vinnu, slæmum aðbúnaði, eða heimilisástæðurnar eru þannig, að leitt geti
til heilsutjóns fyrir það, svo og ef því er ekki séð fyrir lögskipuðu námi.
5. Þegar barnið er ekki heilt á sál eða líkama, og heimili þess getur ekki veitt
því þá hjúkrun og uppeldi, sem það þarfnast.

43
23. júní

9. gr.

Ráðstafanir þær, sem getur í 8. gr., má þó eigi gera gegn vilja foreldr-
anna, nema 2 af hverjum 3 skólanefndarmanna (sbr. 1. gr.), 4 af hverjum 5
eða 5 af 7 barnaverndarnefndarmönnum séu sammála um þær, enda hafi
nefndin áður gert foreldrunum viðvart.

Ráðstafanir nefndarinnar koma til framkvæmda þegar í stað, og er for-
eldrum barnsins eða forráðamönnum óheimilt að flytja það aftur til sín, fyrr
en nefndin leyfir.

Ráðstöfunum og úrskurðum barnaverndarnefnda samkvæmt 6. og 8.
gr. má skjóta til fullnaðarúrskurðar barnaverndarráðs.

10. gr.

Þegar meiri hluti skólanefndar (sbr. 1. gr.) eða barnaverndarnefndar
telur rétt að taka barn af heimili þess gegn vilja foreldra eða forráðamanna,
geta þeir borið málið undir barnaverndarráð, og skal hlíta úrskurði þess
(sbr. 21. gr.).

11. gr.

Þegar nefndinni er kunnugt um, að heimilismaður, þar sem börn eru,
spillir heimilinu með ofdrykkju eða öðru ósæmilegu athæfi, er henni skylt að
vanda alvarlega um við manninn, en beri itrekaðar umvandanir engan árangur,
ber nefndinni að fela viðkomandi valdsmanni að rannsaka framferði mannsins
á heimilinu og hver áhrif það hafi á hagi barnanna. Verði það ljóst, að þeim sé
háski búinn af framferði mannsins, en þeim gæti annars liðið vel á heimilinu,
er valdsmanni skylt, í samráði við barnaverndarnefnd, að gera ráðstöfun til þess
að tryggja hag barnanna, og er honum þá heimilt að víkja manninum burt af
heimilinu um stundarsakir, eða um lengri tíma, bæti hann ekki ráð sitt.

12. gr.

Komist nefndin að raun um, að húsráðendur, sem hafa tökubarn, van-
ræki uppeldi þess, eða fari illa með það, þá er henni ekki aðeins heimilt að taka
barnið frá þeim, heldur einnig — þegar miklar sakir eru — að banna þeim að
taka vandalaus börn framvegis.

- 43** Þessi ákvæði ná og til barnahæla og annara stofnana, er taka börn til
 23. júní fósturs. En heimilt er bæði þeim og fyrrgreindum húsráðendum að skjóta til barnaverndarráðs úrskurði, er sviptir þau rétti til að taka önnur vandalaus börn (sbr. 21. gr.).

13. gr.

Börnum þeim, sem getur í 8. gr. 1., 2. og 5. tölulið, ber nefndinni, ef unnt er, að koma fyrir um stundarsakir á barnahæli eða öðrum þeim stað, þar sem völ er á sérfræðiathugunum á þeim. Sé um fávita að ræða eða vanþroska börn að vitsmunum, ber nefndinni að hlutast til um, að þau komist til langdvalar á hæli, er hentar slíkum börnum, jafnskjótt sem það verður reist.

14. gr.

Foreldrar eða framfærslumenn eru skyldir að gefa með börnum sínum þangað, sem nefndin ráðstafar þeim, þó eigi yfir meðalmeðgjöf, þar sem barninu er komið fyrir, nema lögreglustjóri telji aðilja, að undangenginni rannsókn á efnum aðilja og ástæðum hans, færan um að greiða meira. Að því leyti, sem framfærslumaður greiðir eigi meðlag, eða hluta þess, samkvæmt framanskraðu, geldur sveitarsjóður eða bæjar það, og telst þá það af meðlaginu, sem aðilja var skylt að greiða, sveitarstyrkur til hans. Nú semur barnaverndarnefnd um herra meðlag með barni en meðalmeðlag, og þarf þá samþykki viðkomandi fátækrastrjórnar til þess að bæjar- eða sveitarfélagi verði skylt að greiða herra meðlag en sem því nemur.

Kostnaður við nauðsynlegan flutning barns greiðist af framfærslumanni, og ef hann þrýtur, af bæjarsjóði eða sveitar.

15. gr.

Sérhverjum þeim, sem kunnugt er um börn eða heimili, sem getið er um í 8. gr. þessara laga, er skylt að tilkynna það nefndinni tafarlaust.

16. gr.

Nefndarmenn eða umboðsmenn þeirra hafa jafnan rétt á að koma á þau heimili eða hæli, þar sem börn eru, sem þeir eiga að hafa eftirlit með, og má ekki hindra það.

17. gr.

Nefndirnar styðja hver aðra eftir því sem kostur er á. Sérstaklega benda nefndir í sveitum kaupstaðanefndum á góð sveitaheimili, sem fáanleg væru til að taka börn úr kaupstöðum.

18. gr.

Brot gegn 6. gr. 10. tölul., 9. gr. 2. málsg., 11., 12., 15. og 16. gr. varða sektum, allt að 500 kr., eða fangelsi, ef miklar sakir eru, enda liggi ekki þyngri refsing við samkvæmt öðrum lögum. Mál vegna brota þeirra, er hér segir, fara að hætti almennra lögreglumála.

II. KAFLI.

43

23. júní

19. gr.

Ráðherra skipar barnaverndarráð, og á það heimili í Reykjavík. Í barnaverndarráði eru 3 menn. Skal 1 skipaður samkvæmt tillögu Prestafélags Íslands, 1 samkvæmt tillögu Kennarafélags Íslands, en einn tilnefnir kennslumálaráðherra, og er hann formaður. Barnaverndarráðsmenn skulu skipaðir til 4 ára.

20. gr.

Heimilt er barnaverndarráði að kjósa sér fulltrúa í fjarlægum héruðum eða kaupstöðum, ef kennslumálaráðherra samþykkir.

21. gr.

Hlutverk barnaverndarráðs eru þessi:

1. Að hafa yfirumsjón með barnaverndarstarfi allra nefnda landsins, veita þeim leiðbeiningar, er þess óska, og vanda um við þær, er vanrækslu sýna.
2. Að taka á móti ársskýrslum allra nefndanna og gefa út stuttan útdrátt úr þeim annaðhvert ár.
3. Að hafa eftirlit með öllum barnahælum landsins og láta einhvern barnaverndarráðsmann eða fulltrúa heimsækja þau, ekki sjaldnar en tvisvar á ári, til að kynna sér heimilishætti og meðferð barnanna.
4. Að leggja úrskurð á þau mál, sem undir hana eru borin (sbr. 5., 9., 10. og 12. gr.).

22. gr.

Kostnaður af barnaverndarráði greiðist úr ríkissjóði.

23. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1932. Frá sama tíma falla úr gildi öll þau ákvæði í lögum, er í bága fara við lög þessi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

um

skipun læknishéraða, verkvið landlæknis og störf héraðslækna.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Íslandi skal skipt í 49 læknishéruð, þau er hér segir:

1. *Reykjavíkurbérað*: Reykjavíkurbústaður og Seltjarnarneshreppur inn að Elliðaám og Fossvogi, að meðtöldri Engey og Viðey. Læknissetur í Reykjavík.

2. *Hafnarfjarðarbérað*: Hafnarfjarðarbústaður, Bessastaðahreppur, Garðahreppur, Seltjarnarneshreppur fyrir ofan Elliðaár og Fossvog, Mosfellshreppur, Kjalarneshreppur og Kjósahreppur. Læknissetur í Hafnarfirði.

Semja skal við einn lækni í Reykjavík um, að hann gegni sjúkravitjunum í Kjós, Kjalarnesi og Mosfellssveit og í Reykjavíkurbéraði utan bústaðarins, enda fari hann eftir taxta héraðslækna. Til þessa má verja fé eftir því sem áætlað er í fjárlögum.

3. *Skipaskagahérað*: Ytri-Akrarneshreppur, Innri-Akrarneshreppur, Skilmannahreppur, Leirár- og Melahreppur og Strandahreppur. Læknissetur á Akranesi.

4. *Borgarfjarðarbérað*: Skorradalshreppur, Andakílshreppur, Lundarreykjadalshreppur, Reykholtshreppur, Hálsahreppur, Hvítársíðahreppur, Þverárhliðahreppur, Norðurárdalshreppur og Stafholtstungnahreppur. Læknissetur á Kleppjárnsreykjum.

5. *Borgarneshérað*: Borgarneshreppur, Borgarhreppur, Álfarneshreppur, Hraunhreppur, Kolbeinsstaðahreppur og Eyjahreppur. Læknissetur í Borgarnesi.

6. *Ólafsvíkurbérað*: Staðarsveit, Breiðavíkurbreppur, Neshreppur utan Ennis, Ólafsvíkurbreppur og Fróðárbreppur. Læknissetur í Ólafsvík.

7. *Stykkishólmshérað*: Eyrarsveit, Stykkishólmshreppur, Helgafellshreppur, Skógarstrandahreppur og Miklaholtshreppur. Læknissetur í Stykkishólmi.

8. *Dalahérað*: Dalasýsla, nema Rauðseyjar og Rúfeyjar. Læknissetur í Búðardal.

9. *Reykhólahérað*: Geiradalshreppur, Reykhólahreppur og Gufudals-
hreppur. Læknissetur á Reykhólum.

44
23. júní

10. *Flateyjarhérað*: Flateyjarhreppur, Rauðseyjar og Rúfeyjar í Dala-
sýslu, Múlahreppur og Hjarðarnes að Vatnsfirði. Læknissetur í Flatey.

11. *Patreksfjarðarhérað*: Rauðasandshreppur, Patrekshreppur, Tálkna-
fjarðarhreppur og Barðastrandarhreppur vestan Vatnsdalsár. Læknissetur á
Patreksfirði.

12. *Bildudalshérað*: Suðurfjarðahreppur og Dalahreppur. Læknissetur
á Bildudal.

13. *Þingeyrarhérað*: Auðkúluhreppur, Þingeyrarhreppur og Mýrahrepp-
ur, að undanteknum Ingjaldssandi. Læknissetur á Þingeyri.

14. *Flateyrarhérað*: Ingjaldssandur í Mýrahreppi, Mosvallahreppur, Flat-
eyrarhreppur og Suðureyrarhreppur. Læknissetur á Flateyri.

15. *Hólshérað*: Hólshreppur. Læknissetur í Bolungavík.

16. *Ísafjarðarhérað*: Eyrarhreppur og Ísafjarðarkaupstaður. Læknisset-
ur á Ísafirði.

17. *Öguruhérað*: Súðavíkurreppur, Ögurreppur, Reykjarfjarðarhrepp-
ur, Nauteyrarhreppur og Snæfjallahreppur. Læknissetur í Ögri.

Íbúar í Álftafirði í Súðavíkurreppi eiga þó jöfnum höndum tilkall til
héraðslæknisins í Ísafjarðarhéraði.

18. *Hesteyrarhérað*: Grunnavíkurreppur og Slétturreppur. Læknissetur
á Hesteyri.

19. *Reykjarfjarðarhérað*: Árneshreppur og nyrzti hluti Kaldrananes-
hrepps að Kallbakskleif. Læknissetur í Árnesi.

20. *Hólmavíkurrehérað*: Kaldrananeshreppur frá Kallbakskleif, Hróf-
bergshreppur, Kirkjubólshreppur, Fellshreppur og Óspakseyrarhreppur.
Læknissetur í Hólmavík.

21. *Miðfjarðarhérað*: Húnavatnssýsla vestan Gljúfurár og Bæjarhreppur
í Strandasýslu. Læknissetur á Hvammstanga.

22. *Blönduóshérað*: Húnavatnssýsla austan Gljúfurár. Læknissetur á
Blönduósi.

23. *Sauðárkrókhérað*: Skefilsstaðahreppur, Skarðshreppur, Sauðár-
krókhreppur, Staðarhreppur, Seiluhreppur, Lýtingsstaðahreppur, Akra-
hreppur og Rípurhreppur. Læknissetur á Sauðárkróki.

24. *Hofsóshérað*: Viðvíkurhreppur, Hólahreppur, Hofshreppur, Fells-
hreppur, Haganeshreppur og Holtshreppur. Læknissetur á Hofsósi.

25. *Siglufjarðarhérað*: Siglufjarðarkaupstaður. Læknissetur á Siglufirði.

26. *Ólafsfjarðarhérað*: Ólafsfjarðarhreppur. Læknissetur í Ólafsfirði.

27. *Svarfdælahérað*: Svarfaðardalshreppur, Árskógshreppur og Hrísey.
Læknissetur í Dalvík.

28. *Akureyrarhérað*: Arnarneshreppur, Skriðuhreppur, Öxnadalshrepp-
ur, Glæsibæjarhreppur, Akureyrarkaupstaður, Hrafnagilshreppur, Saurbæjar-

44 hreppur, Öngulsstaðahreppur. Svalbarðsstrandarhreppur, Háls- og Illugastaðasóknir í Hálshreppi. Læknissetur á Akureyri.

23. júní

29. *Höfðahverfishérað*: Grýtubakkahreppur og Draflastaðasókn í Hálshreppi. Læknissetur í Grenivík.

30. *Reykðælahérað*: Ljósavatnshreppur ofan fyrir Þóroddsstað, Bárðdælahreppur, Reykðælahreppur og Skútustaðahreppur. Læknissetur á Breiðamýri.

31. *Húsavíkurhérað*: Ljósavatnshreppur upp undir Þóroddsstað. Aðaldælahreppur, Tjörneshreppur, Húsavíkurhreppur, Flateyjarhreppur og Grímsøy. Læknissetur á Húsavík.

32. *Öxarfjarðarhérað*: Kelduneshreppur, Öxarfjarðarhreppur, Fjallahreppur og Presthólahreppur. Læknissetur á Kópaskeri.

33. *Þistilfjarðarhérað*: Svalbarðshreppur, Sauðaneshreppur og Skeggjastaðahreppur. Læknissetur á Þórshöfn.

34. *Vopnafjarðarhérað*: Vopnafjarðarhreppur. Læknissetur á Vopnafirði.

35. *Hróarstunguhérað*: Jökuldalshreppur beggja megin Jökulsár upp að Gilsá, Hlíðarhreppur, Tunguhreppur, Hjaltastaðarhreppur, Eiðahreppur og Borgarfjarðarhreppur. Læknissetur á Hjaltastað.

36. *Fljótaldalshérað*: Jökuldalshreppur beggja megin Jökulsár fyrir ofan Gilsá, að meðtaldri Jökuldalsheiði, Möðrudal og Viðidal, Fellahreppur, Fljótaldshreppur, Skriðdalshreppur og Vallahreppur. Læknissetur á Brekku.

37. *Seyðisfjarðarhérað*: Loðmundarfjarðarhreppur, Seyðisfjarðarhreppur og Seyðisfjarðarkaupstaður. Læknissetur á Seyðisfirði.

38. *Norðfjarðarhérað*: Mjóafjarðarhreppur, Neskaupstaður og Norðfjarðarhreppur. Læknissetur í Neskaupstað.

39. *Reyðarfjarðarhérað*: Helgustaðahreppur, Eskifjarðarhreppur, Reyðarfjarðarhreppur og suðurbyggð Reyðarfjarðar. Læknissetur á Eskifirði.

40. *Fáskrúðsfjarðarhérað*: Fáskrúðsfjarðarhreppur, að undantekinni suðurbyggð Reyðarfjarðar, og Stöðvarhreppur. Læknissetur á Fáskrúðsfirði.

41. *Berufjarðarhérað*: Breiðdalshreppur, Beruneshreppur og Geithellnahreppur. Læknissetur á Djúpavogi.

42. *Hornafjarðarhérað*: Austur-Skaftafellssýsla. Læknissetur í Höfn.

43. *Síðuhérað*: Hörgslandshreppur, Kirkjubæjarhreppur, Leiðvallahreppur, Álftavershreppur og Skaftártunguhreppur. Læknissetur á Breiðabólstað á Síðu.

44. *Mýrdalshérað*: Hvammshreppur, Dyrhólahreppur og Austur-Eyjafjallahreppur. Læknissetur í Vík.

45. *Vestmannaeyjahérað*: Vestmannaeyjar: Læknissetur í Vestmannaeyjum.

46. *Rangárhérað*: Rangárvallasýsla, að undanskildum Austur-Eyjafjallahreppi. Læknissetur á Stórólfshevoli.

47. *Eyrarbyggðarhérað*: Villingaholtshreppur, Hraungerðishreppur, Gaulverjabæjarhreppur, Stokkseyrarhreppur, Eyrarbyggðarhreppur, Sandvíkur-

hreppur, Ölfushreppur, Selvogshreppur og Grafningshreppur. Læknissetur á 44
Eyrarbakka.

23. júní

48. *Grímsneshérað*: Skeiðahreppur, Gnúpverjahreppur, Hrunamanna-
hreppur, Biskupstungnahreppur, Grímsneshreppur, Laugardalshreppur og
Þingvallahreppur. Læknissetur í Laugarási.

49. *Keflavíkurhérað*: Vatnsleysustrandarhreppur, Keflavíkurhreppur,
Geiðahreppur, Miðneshreppur, Hafnahreppur og Grindavíkurhreppur.
Læknissetur í Keflavík.

Ráðherra getur, ef nauðsyn krefur og eftir tillögum hlutaðeigandi
hreppsnefnda, leyft héraðslæknum að sitja um stundarsakir annarsstaðar
en á hinum lögskipuðu læknissetrum.

2. gr.

Konungur skipar landlækni og héraðslækna í öll þau héruð, sem talin
eru í 1. gr.

3. gr.

Landlæknir er ráðunautur ráðherra í öllu, sem viðkemur heilbrigðis-
málum. Hann hefir eftirlit með öllum læknum og heilbrigðisstarfsmönnum í
landinu, en einkum héraðslæknum og öðrum opinberum heilbrigðisstarfs-
mönnum.

Ráðherra setur landlækni erindisbréf, og fellur þá jafnframt úr gildi
erindisbréf landlæknis á Íslandi, sett samkvæmt konunglegri tilskipun 25.
febrúar 1824.

4. gr.

Héraðslæknar hafa, hver innan síns héraðs, eftirlit með heilbrigðismál-
um og annast þar framkvæmdir opinberra heilbrigðisráðstafana samkvæmt
lögum og fyrirmælum ráðherra og undir eftirliti landlæknis.

Héraðslæknar stunda almennar lækningar í héraði sínu, annast lyfja-
sölu, þar sem ekki er sérstök lyfjabúð, og eru skyldir að gegna aðkallandi
sjúkravitjunum hvenær sem þess er leitað, nema þeir séu hindraðir af öðrum
embættisverkum, sem eru meira aðkallandi, eða sjálfir sjúkir.

Nú er héraðslæknis vitjað úr öðru læknishéraði til konu í barnsnauð eða
í annari mjög brýnni nauðsyn, fyrir þá sök, að hægra er að ná til hans en við-
komandi læknis, og hefir hann þá sömu skyldur til að vitja sjúklingsins eins
og héraðsbúi hans ætti í hlut.

Héraðslæknar mega ekki, nema með sérstöku leyfi ráðherra, takast á
hendur önnur föst, launuð störf en þau, sem við koma læknisstarfi þeirra. Þeir
mega veita forstöðu eða starfa við almennt sjúkrahús við hæfi héraðs síns, en
viðtækari sjúkrahússtörfum mega þeir ekki gegna nema með sérstöku leyfi ráð-
herra.

Landlæknir setur héraðslæknum erindisbréf, sem ráðherra staðfestir,
og fellur þá jafnframt úr gildi erindisbréf héraðslækna á Íslandi, sett sam-
kvæmt konunglegri tilskipun 25. febrúar 1824.

44

23. júní

5. gr.

Héraðslæknirinn í Reykjavíkurhéraði sinnir ekki sjúkravitjunum nema eftir fyrirætlum ráðherra, en gegnir að öðru leyti héraðslæknisstörfum í bænum.

Hann aðstoðar stjórnarvöld við millilandasóttvarnir og veitir forstöðu sóttvarnarhúsi ríkisins án sérstaks endurgjalds.

Honum er og heimilt að vera yfirlæknir við farsóttarhús Reykjavíkur eða tilsvaramandi stofnun, sem bærinn kann að reka, en óheimilt að gegna viðtækari sjúkrahússtörfum.

6. gr.

Landlæknir og héraðslæknar hafa laun úr ríkissjóði samkvæmt launalögum. Héraðslæknirinn í Reykjavík skal þó hafa hálf önnur héraðslæknislaun.

7. gr.

Verði héraðslæknir að takast ferð á hendur til þess að leysa af hendi störf sín í þarfir hins opinbera eða einstakra manna, ber að sjá honum fyrir flutningi ókeypis, og svo beina leið sem hægt er frá og til heimilis hans. Um borgun fyrir störf héraðslækna og ferðir þeirra fer eftir gjaldskrá, er landlæknir semur og ráðherra staðfestir.

8. gr.

Læknar þeir, sem nú eru í embættum, verða endurgjaldslaust að sætta sig við þær breytingar, sem verða á héruðum þeirra eða embættum eftir lögum þessum.

9. gr.

Lög nr. 34, 16. nóv. 1907, um skipun læknishéraða, lög nr. 58, 59 og 60, 30. júlí 1909, lög nr. 40, 11. júlí 1911, lög nr. 77, 28. nóv. 1919, og lög nr. 45, 27. júní 1921, öll um breyting á lögum nr. 34, 16. nóv. 1907, um skipun læknishéraða, og síðasta málsgrein 12. gr. laga nr. 71, 28. nóv. 1919, um laun embættismanna, eru úr gildi numin.

10. gr.

Ákvæði laga þessara um Reykjavíkurhérað ganga í gildi þegar það hérað verður næst laust. Falla þá jafnframt úr gildi lög nr. 52, 22. júní 1921, um læknaskipun í Reykjavík, en bæjarlæknirinn verður héraðslæknir. Að öðru leyti ganga lög in í gildi 1. jan. 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

45

23. júní

um

afnám laga nr. 17 frá 1930, um stofnun flugmálasjóðs Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Péttnerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Lög nr. 17 frá 1930, um stofnun flugmálasjóðs Íslands, eru úr gildi numin.

2. gr.

Flugmálasjóður Íslands verður eign ríkissjóðs.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar er þau hafa hlotið staðfestingu konungs.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

46

23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 60, 14. júní 1929, um varnir gegn berklaveiki.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. málsg. 14. gr. laganna orðist svo:

Ef berklaveikur sjúklingur þarfnast, að dómi læknis, vistar á heilsuhæli eða sjúkrahúsi, og hann eða sá, sem framfærsluskyldan hvílir á, er svo efnum búinn, að ætla má, að hann mundi liða mikið tjón á efnahag sínum eða jafnvel verða öreigi, ætti hann að standa straum af þeim kostnaði, er af slíkri vist leiðir, þá getur hann fengið ókeypis vist, lyf og læknishjálp (þar með taldar ljóslækningar) á heilsuhælum ríkisins og þeim sjúkrahúsum, sem samið hefir verið um að veita slíkum sjúklingum viðtöku.

4. málsg. sömu greinar orðist svo:

Allur sá kostnaður, sem hér er talinn, greiðist úr ríkissjóði, en sérhvert sýslufélag og bæjarfélag greiði upp í hann gjald til ríkissjóðs, sem nemi 2 kr. fyrir hvern heimilisfastan mann í lögsagnarumdæminu.

5. málsg. sömu greinar orðist svo:

Ráðherra skal semja fyrirfram til hálfis eða heils árs í senn við þau sjúkrahús landsins, sem til þess teljast hæf að hýsa berklasjúklinga, um kostnað allan við dvöl og lækningu styrkhæfra berklasjúklinga. Nú hefir styrkhæfur berklasjúklingur verið, að læknisráði, vistaður um stundarsakir á sjúkrahúsi, sem ekki hefir verið samið við í þessu skyni, vegna þess að ekki hefir náðst til annars sjúkrahúss, og er þá ráðherra heimilt að greiða fyrir hann í samræmi við samninga um dvalarkostnað á tilsvarendi sjúkrahúsi.

2. gr.

15. gr. laganna falli burt, og breytist greinatalan samkvæmt því. Jafn-

framt skal niður falla allur áfallinn en ógreiddur berklavarnaskattur sjúkra- **46**
samlaga. 23. júní

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

47

23. júní

um

**lækningaleyfi, um réttindi og skyldur lækna og annara, er lækningaleyfi hafa,
og um skottulækningar.**

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. Um lækningaleyfi.

1. gr.

Rétt til að stunda lækningar og kalla sig lækna hér á landi hafa þeir
einir, sem til þess hafa fengið leyfi ráðherra.

2. gr.

Þeir eiga rétt á ótakmörkuðu lækningaleyfi og að heita lækna, er lokið
hafa prófi við Háskóla Íslands og framhaldsnámi í sjúkrahúsi í fæðingar-
hjálp og öðru, eftir reglum, er læknadeild háskólans setur og ráðherra stað-
festir, eru íslenskir ríkisborgarar og hafa ekki verið dæmdir til refsingar fyrir

47 athæfi, er svivirðilegt er að almenningsáliti, hafa ekki verið sviptir lækninga-
23. júní leyfi samkvæmt lögum þessum, enda mæli læknadeildin og landlæknir með leyfisveitingunni.

Læknadeildin eða landlæknir mega ekki mæla með lækningaleyfi til handa þeim, sem eru heilsulausir á þann hátt andlega eða líkamlega, að stafað geti hætta af þeim við læknisstörf, eða þeir fyrir það séu óhæfir eða lítt hæfir til læknisstarfa, eða kunnir að drykkjuskaparóreglu eða eiturfjandanotkun eða hafa kynnt sig að alvarlegu hirðuleysi og ódugnaði í störfum sínum.

3. gr.

Ráðherra getur veitt mönnum, er eigi hafa tekið próf það eða lokið því námi, er um getur í 2. gr., ótakmarkað lækningaleyfi og þar með rétt til að kalla sig lækna, ef þeir hafa sannað fyrir læknadeild háskólans, að þeir hafi næga kunnáttu og læknadeildin og landlæknir mæla með leyfisveitingunni. Ráðherra getur einnig veitt mönnum takmarkað lækningaleyfi, svo sem tannlæknum samkvæmt tannlækningalögum, nuddurum og öðrum, ef þeir hafa til þess næga þekkingu að dómi landlæknis og hann mælir með leyfisveitingunni.

Um meðmæli samkv. þessari grein ber læknadeild og landlækni að gæta hins sama og fram er tekið í síðari málsg. 2. gr.

4. gr.

Læknisefni, sem ekki hefir að fullu lokið námi eða verið veitt lækningaleyfi, má, ef nauðsyn krefur og landlæknir mælir með því, fela um stundarsakir að gegna læknishéraði sem settum héraðslækni eða staðgöngumanni eða aðstoðarmanni héraðslæknis eða annars læknis, eða öðrum ákveðnum læknisstörfum, og hefir hann þá lækningaleyfi á meðan hann gegnir þeim störfum.

5. gr.

Enginn læknir má kalla sig sérfræðing nema hann hafi fengið til þess leyfi ráðherra.

Læknadeild háskólans setur reglur um nám sérfræðinga, er ráðherra staðfestir, og getur enginn fengið leyfi til að kalla sig sérfræðing nema hann sanni fyrir læknadeildinni, að hann hafi lokið slíku námi.

Læknir á rétt á leyfi til að kalla sig sérfræðing, ef hann sannar fyrir læknadeild háskólans, að hann hafi lokið tilskildu sérfræðinámi og landlæknir mælir með leyfisveitingunni.

II. Um réttindi og skyldur lækna og annara, er lækningaleyfi hafa.

6. gr.

Læknum og hverjum þeim, sem hafa lækningaleyfi, takmarkað sem ótakmarkað, ber að gegna störfum sínum með árvekni, halda þekkingu sinni

sem bezt við, fara nákvæmlega eftir henni og gæta fyllstu samvizkusemi í 47
 hverju einu, þar á meðal í því að baka ekki sjúklingum sínum eða aðstand- 23. júní
 endum þeirra óþarfan kostnað, svo sem með óhóflegri lyfjanotkun, óþörfum
 vitjunum eða aðgerðum, ónauðsynlegri aðstoð o. s. frv.

7. gr.

Læknar eru skyldir til að láta hinu opinbera í té vottorð um sjúklinga, er þeir hafa eða hafa haft undir höndum, er slíkra vottorða er almennt kraf-
 izt vegna viðskipta sjúklinganna við hið opinbera, vegna fátækrahjálpar, styrk-
 veitinga, trygginga eða þess háttar, og ber þeim að fara nákvæmlega eftir öll-
 um fyrirmælum um gerð vottorðanna. Sama skylda hvílir á sjúkrahúsum og
 öðrum tilsvarendi stofnunum. Heimilt er lækni að senda landlækni einum vott-
 orðið sem trúnaðarmál, ef honum þykir ástæða til vegna ákvæða 10. gr.

Til allra vottorða og umsagna, er læknir gefur út sem læknir, ber hon-
 um að vanda sem bezt og segja það eitt, er hann veit sönnur á, hvort sem vott-
 orðin eða umsagnirnar eiga að vera til leiðbeiningar hinu opinbera eða öðrum.

8. gr.

Sérhverjum lækni, öðrum en þeim, sem fyrir elli sakir eða sjúkdóms er
 hættur störfum, ber í skyndilegum sjúkdóms- eða hættutilfellum, ef hann er
 nærstaddur og til hans leitað — og ekki því alvarlegri forföll banna — að veita
 hina fyrstu nauðsynlegu læknishjálp, unz til annarar hjálpar hefir náðst.

9. gr.

Sérhver læknir, sem stundar almennar lækningar í kaupstað eða kaup-
 túni og hefir opna lækningastofu í því skyni, er skyldur til, einnig þó að hann
 sé ekki embættislæknir, að gegna aðkallandi sjúkravitjunum í kaupstaðnum
 eða kauptúninu, hvenær sem eftir því er leitað, nema hann sé hindraður af
 öðrum meira aðkallandi læknisstörfum eða öðrum alvarlegum forföllum.

Nú tekur læknir í kaupstað eða kauptúni þátt í félagsskap um, að
 læknavörður sé til taks til að gegna sjúkravitjunum innan kaupstaðarins eða
 kauptúnsins, enda sé vörðurinn fullnægjandi að dómi landlæknis, og er læk-
 nirinn þá ekki skyldur til að gegna læknisvitjunum þann tíma, er vörðurinn
 situr, sbr. þó 8. gr.

10. gr.

Sérhverjum lækni ber að gæta fyllstu þagmælsku um öll einkamál, er
 hann kann að komast að sem læknir, nema lög bjóði annað eða hann viti
 sönnur á, að brýn nauðsyn annara krefji, enda láti hann þá ekki uppi annað
 eða meira en minnst verður komið af með til að afstýra hættu.

Um slík einkamál verður læknir ekki leiddur sem vitni í réttarmálum
 gegn vilja þess, er einkamálið varðar, nema ætla megi, að úrslit málsins velti
 á vitnisburðinum, enda sé málið þýðingarmikið fyrir málsaðila eða þjóðfélagið.

47
23. júní Nú er lækni gert að bera vitni í silkum málum, og skal það þá jafnan gerast fyrir luktum dyrum.

Ákvæði þessarar greinar ná einnig til þeirra, sem hafa takmarkað lækningaleyfi, svo og til yfirsetukvenna og aðstoðarfólks lækna við læknisstörf.

11. gr.

Nú verður læknir þess vísari vegna starfsemi sinnar sem læknir, að heilsufari manns er þannig háttað andlega eða líkamlega, að öðrum stafar bein lífshætta af honum eða yfirvofandi heilsutjón, og ber þá læknum að leitast við að afstýra hættunni með því að snúa sér til viðkomanda sjálfs eða, ef nauðsyn krefur, til landlæknis.

12. gr.

Læknum eru óheimilar hverskonar auglýsingar um starfsemi sína sem lækna fram yfir látlausar auglýsingar í blöðum, sem birta má í hæsta lagi þrisvar, eða á lyfseðlum og dyraspjöldum með nafni, lærdómstitli, stöðu, heimilisfangi, síma, viðtalstímum og sérgrein, ef um sérfræðing er að ræða. Læknum og stéttarfélagsskap þeirra ber að vinna á móti því, að eftir þeim séu birt ummæli eða samtöl, eða um þá ritaðar greinar í blöð eða tímarit í auglýsingaskyni, en ef ekki verður komið í veg fyrir það, þá ber þeim eða stéttarfélagi þeirra jafnskjótt að leiðrétta það, sem þar kann að vera ofmælt.

Ákvæði þessarar greinar ná einnig til þeirra, sem hafa takmarkað lækningaleyfi, svo sem tannlækna og nuddara, svo og til yfirsetukvenna og annara tilsvaramandi heilbrigðisstarfsmanna.

13. gr.

Um borgun fyrir störf lækna, annara en héraðslækna, fer eftir því, sem um semst milli stéttarfélags þeirra og ríkisstjórnarinnar.

Við þá samninga skal miða við gjaldskrá héraðslækna og föst meðallaun þeirra, og skal samið um þá hundraðstölu til hækkunar á gjaldskránni, sem ætla má að hækki greiðslur fyrir áætlað meðalársstarf læknis um álíka upphæð og föst meðallaun héraðslæknis.

Í gjaldskránni skal ákveða greiðslur fyrir tannlækningar, nuddaðgerðir og aðrar tilsvaramandi aðgerðir manna með takmörkuðu lækningaleyfi, og eru þau ákvæði bindandi fyrir tannlækna, nuddara og aðra slíka, en kveðja skal fulltrúa frá stéttarfélagi þeirra til, áður en þeir liðir eru ákveðnir.

Semja má um allt að þriðjung hærri greiðslur til handa sérfræðingum fyrir störf, er heyra til sérgrein þeirra.

Nú hefir læknir, annar en héraðslæknir, eða tannlæknir eða nuddari eða aðrir með takmörkuðu lækningaleyfi opinbert starf á hendi fyrir ríkið eða bæjar- eða sveitarfélag og föst laun fyrir það, ekki lægri en meðalhéraðslækni-laun, og ber honum þá að fara eftir gjaldskrá héraðslækna,

Nú nást ekki samningar samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, og semur þá landlæknir gjaldskrá, er ráðherra staðfestir.

47
23. júní

14. gr.

Allir læknar og þeir, sem hafa lækningaleyfi, skulu háðir eftirliti landlæknis. Ber honum að gæta þess, að þeir haldi ákvæði þessara laga, svo og yfirleitt öll ákvæði í heilbrigðislöggjöf landsins. Hann má heimta af þeim þær skýrslur viðvikjandi störfum þeirra og heilbrigðismálum, sem hann telur nauðsynlegar, og að þeir haldi þær bækur, sem eru nauðsynlegar til skýrslugerðarinnar. Má í reglugerð ákveða dagsektir, allt að 5 kr. fyrir hvern dag, er vanrækt er að senda fyrirskipaðar skýrslur, enda fylgi sektunum lögtaksréttur. Um héraðslækna og aðra lækna, sem hafa laun úr ríkissjóði eða frá stofnunum ríkisins, má auk sektanna kveða svo á, er þeir þrátt fyrir áminningu vanrækja að senda fyrirskipaðar skýrslur, að launagreiðslur þeirra verði stöðvaðar, unz skil hafa verið gerð.

Ákvæði þessarar greinar ná einnig til hverskonar sjúkrahúsa og heilbrigðisstofnana, sjúkrasamlaga, heilsu- og slysatryggingarstofnana og annara tilvarandi, svo og til tannlækna, lyfsala og lyfjabúða, nuddara, yfirsetukvenna og annara heilbrigðisstarfsmanna.

Í reglugerðinni má enn fremur ákveða, að sektir lækna samkv. þessari grein renni í Styrktarsjóð ekkna og munaðarlausra barna íslenzkra lækna, en sektir annara heilbrigðisstarfsmanna í tilvarandi styrktarsjóði þeirra, eftir nánari ákvæðum landlæknis.

III. Um skottulækningar.

15. gr.

Hverskonar skottulækningar eru bannaðar hér á landi.

Það eru skottulækningar:

1. ef sá, sem ekki hefir lækningaleyfi, býðst til að taka sjúklinga til lækninga, gerir sér lækningar að atvinnu, auglýsir sig eða kallar sig lækni, ráðleggur mönnum og afhendir þeim lyf, sem lyfsalar mega ekki selja án lyfseðils, og nær það einnig til lyfsala og aðstoðarfólks þeirra.

2. ef læknir með takmörkuðu lækningaleyfi stundar lækningar fram yfir það, sem leyfi hans er takmarkað við samkvæmt leyfisbréfi hans eða lögum. Nær þetta meðal annars til tannlækna, ef þeir fást við aðrar lækningar en tannlækningar, þar með taldar svæfingar, tannsmíði, ef þeir gefa sig við tannlækningum, nuddara, ef þeir taka fólk til meðferðar án tilvísunar og fyrirsagnar læknis, yfirsetukvenna, ef þær fást við svæfingar eða lyfjagjafir fram yfir það, sem þeim er sérstaklega heimilað, o. s. frv.

3. ef læknir, sem ekki hefir sérfræðingsleyfi, kallar sig, auglýsir sig eða gefur á annan hátt í skyn, að hann sé sérfræðingur, og gildir hið sama um sér-

47 fræðing, ef hann gefur á sama hátt til kynna, að hann sé sérfræðingur í annari grein en þeirri, sem hann hefir sérfræðingsleyfi fyrir,

23. júní

4. ef lækni, eða sá, sem lækningaleyfi hefir, ráðleggur eða ávísar eða selur mönnum lyf í þýðingarlausu óhófi eða aðeins til þess að auðga sjálfan sig, eða ef hann ráðleggur mönnum eða framkvæmir að ástæðulausu, nema þá sjálfum sér til ávinnings, lækni- aðgerð, annaðhvort við sjúkdómi, sem aðgerðin getur bersýnilega ekki átt við, eða við sjúkdómi, sem engin ástæða er til að gera ráð fyrir, að viðkomandi sé haldinn af,

5. ef lækni, eða sá, sem lækningaleyfi hefir, ávísar til sölu eða selur lyf undir því yfirskini, að þau eigi að fara til lækninga, en vitandi, að þau verði notuð í öðru skyni, svo sem til nautnar eða til útsölu í hagnaðarskyni.

6. ef lækni, eða sá, sem lækningaleyfi hefir, lætur frá sér vottorð eða umsögn til þess stílaða að gylla í verzlunarskyni lyf, lækningaáhöld eða matvæli, drykki, nautnalyf eða annað, svo að ætla megi, að fólk fyrir það fái skakkar hugmyndir um gildi lyfjanna, lækningaáhalda, matvælna o. s. frv.

7. ef lækni lánar nafn sitt þeim, sem ekkert lækningaleyfi hefir eða takmarkað lækningaleyfi, í því skyni að fólk blekkist til að halda, að sú lækningastarfsemi, sem þeir hafa með höndum, fari fram eftir ráðleggingum, undir eftirliti eða á ábyrgð læknisins. Sama gildir um þá, sem takmarkað lækningaleyfi hafa, ef þeir lána nafn sitt í tilsvarende skyni.

16. gr.

Þeim, sem hefir takmarkað lækningaleyfi, er bannað jafnt og þeim, sem ekkert lækningaleyfi hefir, að taka til meðferðar sjúklinga með kynsjúkdóma, berklaveiki eða aðra smitandi sjúkdóma, svo og sjúklinga með krabbamein og önnur æxli.

Nú hefir viðkomandi orðið þetta á vegna ónógrar læknisþekkingar, og nægir það honum ekki til sýknunar.

17. gr.

Lyfja- og lækningaáhaldaauglýsingar eru bannaðar hér á landi, einnig læknum og lyfsölum. Nær þetta til auglýsinga í blöðum og tímaritum, á sérstökum auglýsingamiðum eða í flugritum og bréfum, á lyfja- og lækningaáhaldaumbúðum, svo og hverskonar annara auglýsingaaðferða, þar með taldar ritgerðir, sem til þess eru stílaðar að gylla í verzlunarskyni sérstök lyf eða lækningaáhöld. Á sama hátt eru bannaðar tilsvarende auglýsingar um lækningakraft drykkja og matvæla, nautnalyfja og annars.

Ennfremur eru bannaðar gyllandi auglýsingar um sjúkrahús og hverskonar heilbrigðisstofnanir fram yfir nafn og stað, hverskonar sjúklingum sé tekið á móti og með hverjum kjörum.

Auglýsingar um lyf, lækningaáhöld, sjúkrahús og heilbrigðisstofnanir eru þó leyfðar í blöðum og tímaritum, sem gefin eru út af læknum eingöngu

fyrir lækna, svo og í auglýsingabréfum til lækna og á umbúðum lyfja og lækningaáhalda, sem eingöngu koma læknum í hendur.

47
23. júní

IV. Um refsingar, sviptingu lækningaleyfis og endurfengið lækningaleyfi.

18. gr.

Brot gegn ákvæðum þessara laga varða sektum, 100—10000 kr., sviptingu lækningaleyfis og fangelsi, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

Í sektir skal dæma fyrir minni háttar brot, er ekki telst sannað, að það hafi valdið eða ef það er ekki sérstaklega líklegt til að geta valdið alvarlegu tjóni, hvorki fyrir einstaklinga né þjóðfélagið í heild sinni.

Í hæstu sektir skal dæma, ef um ítrekuð minni háttar brot er að ræða, eða ef sannað telst, að brotið hafi valdið alvarlegu tjóni, eða ef það er sérstaklega líklegt til að geta valdið alvarlegu tjóni fyrir einstaklinga eða þjóðfélagið í heild sinni. Ef læknir, eða sá, sem lækningaleyfi hefir, á í hlut, má þá jafnframt svipta hann lækningaleyfi.

Lækni og þann, sem lækningaleyfi hefir, má ennfremur svipta lækningaleyfi, þó að ekki teljist sannað, að brotið hafi valdið tjóni, ef það er þess eðlis, að það verði að teljast honum sérstaklega ósamboðið, svo sem ef um er að ræða röng og villandi læknisvottorð eða læknisumsagnir að órannsökuðu máli, skottulækningar eða hlutdeild í skottulækningum, lausmælgir um einkamál, sem hann hefir komið að sem lækni, eða alvarlegt hirðuleysi eða ódugnað í störfum sínum.

Í fangelsi má dæma, ef brotið er þess eðlis, að sannað teljist, að líftjón eða varanlegt heilsutjón hafi hlotið af, eða að sérstaklega líklegt teljist, að það geti orðið slíks valdandi eða haft víðtækar hættulegar afleiðingar fyrir þjóðfélagið, og heyra þar meðal annars undir brot á 16. gr.

Lækni og þann, sem hefir lækningaleyfi, skal svipta lækningaleyfi fyrir þau brot, sem dæma má í fangelsi fyrir, eða, ef um ítrekuð brot er að ræða, sem svipta má lækningaleyfi fyrir.

Í fangelsi skal dæma, ef um ítrekuð brot er að ræða, sem dæma má í fangelsi fyrir.

Lækna og aðra, sem með brotum á lögum þessum gera öðrum skaða, svo að sannað teljist, má auk refsinga dæma til sanngjarnra skaðabóta.

Mál út af brotum gegn lögum þessum sæta meðferð almennra lögreglumála.

19. gr.

Ef landlæknir verður þess var, að lækni eða sá, sem lækningaleyfi hefir, vanrækir skyldur sínar, fer út fyrir verkvið sitt eða brýtur í bág við fyrir-mæli heilbrigðis laga landsins, skal hann áminna hann um að bæta hegðun sína.

Nú kemur áminningin ekki að haldi, eða sé um einhverja óhæfu að ræða viðkomandi læknisstörfum, og ber þá landlækni að kæra málið fyrir ráðherra.

- 47 Getur þá ráðherra úrskurðað, að viðkomandi skuli sviptur lækningaleyfi, en
23. júní skjóta má hann þeim úrskurði til dómstólanna.

20. gr.

Nú telur landlæknir, að læknir, eða sá, sem lækningaleyfi hefir, hafi sýnt, að hann uppfylli ekki lengur þau skilyrði, sem krafizt var, er hann fékk lækningaleyfi, svo sem vegna bilunar á andlegri eða líkamlegri heilsu, sem gerir hann litt hæfan, óhæfan eða hættulegan við störf sín, enda verði hann ekki án þess fenginn til að hætta þeim, eða vegna drykkjuskaparóreglu eða eiturlyfjanoftunar, eða vegna þess að hann hafi kynnt sig að alvarlegu hirðuleysi eða ódugnaði í störfum sínum, og skýrir hann þá ríkisstjórninni frá mála-vöxtum. Ráðherra leitar álots læknadeildar háskólans, og ef hún fellst á álit landlæknis, má svipta viðkomandi lækningaleyfi, en skjóta má hann þeim úrskurði til dómstólanna.

21. gr.

Læknar og aðrir, sem sviptir hafa verið lækningaleyfi samkvæmt lög-um þessum, geta fengið lækningaleyfi á ný, en aðeins samkvæmt ákvæðum 2. og 3. gr.

V. Niðurlags- og bráðabirgðaaðkvæði.

22. gr.

Ákvæði þessara laga um veitingu lækningaleyfis ná ekki til þeirra, sem lækningarétt hafa eða lækningaleyfi, takmarkað eða ótakmarkað, þegar lögin ganga í gildi. Þeir læknar, sem þá hafa fengið leyfi Læknafélags Íslands til að kalla sig sérfræðinga, halda og áfram því leyfi. Önnur ákvæði þessara laga, þar á meðal ákvæðin um sviptingu lækningaleyfis, ná einnig til þeirra, sem hafa lækningarétt eða lækningaleyfi, takmarkað eða ótakmarkað, þegar lögin ganga í gildi, og á sama hátt og þeir hefðu fengið lækningaleyfi samkvæmt þessum lögum.

23. gr.

Lög nr. 38, 11. júlí 1911, um lækningaleyfi, og lög nr. 36, 14. júní 1929, um viðauka við þau lög, eru úr gildi numin, svo og önnur ákvæði, er brjóta í bág við lög þessi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G**48**

23. júní

um

framlenging á gildi laga nr. 33, 7. maí 1928, um skattgreiðslu
h/f Eimskipafélags Íslands.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Gildi laga nr. 33, 7. maí 1928, um skattgreiðslu h/f Eimskipafélags Ís-
lands, framlengist fyrir árin 1933 og 1934.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

49
23. júní

L Ö G

um

breyting á hafnarlögum fyrir Reykjavíkurborg, nr. 19, 11. júlí 1911.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

1. gr. laganna orðist þannig:

Reykjavíkurhöfn takmarkast landmegin af strandlengju lögsagnarumdæmis Reykjavíkur. Að norðanverðu tekur höfnin yfir skipalægi fyrir innan eyjar þær, er að höfninni liggja, að netlögum Engeyjar og Viðeyjar. Þó hefir Viðey óskertan og kvaðalausan rétt til bryggju- og hafnargerðar, þótt lengra nái frá landi en netlög.

Að sunnanverðu tekur Reykjavíkurhöfn yfir skipalægi við strandlengju lögsagnarumdæmis Reykjavíkur við Skerjafjörð.

2. gr.

Aftan við þriðju málsg. 4. gr. bætist svo hljóðandi málsgrein:

Nú notar sá, er fengið hefir leyfi til að gera eitthvert mannvirki í höfninni, eigi leyfi sitt innan tveggja ára frá veitingu þess, og fellur það þá niður.

3. gr.

6. gr. orðist þannig:

Framkvæmd hafnarmála og eftirlit með höfninni skal fela hafnarstjórn. Hafnarstjórn skal skipuð 5 fulltrúum, er bæjarstjórn kys, 3 úr tölu bæjarfulltrúa og 2 utan bæjarstjórnar. Fulltrúar þeir, er kosnir eru utan bæjarstjórnar, skulu vera úr tölu þeirra manna, er þekkingu hafa á verzlun, útgerð og siglingum. Fulltrúa þessa skal kjósa leynilega með hlutfallskosningu, fulltrúana úr tölu bæjarfulltrúanna sér og fulltrúa utan bæjarstjórnar sér.

Kjörtímabil hafnarstjórnar er eitt ár og fylgir kjörtímabili nefnda bæjarstjórnar.

Það er borgaraleg skylda að taka við kosningu í hafnarstjórn. Auk hinna kjörnu fulltrúa mæta borgarstjóri og hafnarstjóri á fundum hafnarstjórnar, og hafa þeir þar málfrelsi og tillögurétt.

Hafnarstjórn kýs formann hafnarstjórnar, og stýrir hann fundum hennar og boðar til þeirra. Kjósa má borgarstjóra eða hafnarstjóra formann hafnarstjórnar, þótt eigi hafi þeir þar atkvæðisrétt. 49
23. júní

Hafnarstjórn sér um viðhald og umbætur á höfninni, stýrir öllum framkvæmdum, er þar að lúta, og annast fjárhald hafnarinnar fyrir hönd bæjarstjórnar.

4. gr.

7. gr. orðist þannig:

Daglegar framkvæmdir og eftirlit annast hafnarstjóri undir umsjón hafnarstjórnar. Bæjarstjórn skipar hafnarstjóra eftir tillögu hafnarstjórnar. Aðra fasta starfsmenn ræður hafnarstjórn.

5. gr.

8. gr. orðist þannig:

Eigum hafnarsjóðs má aðeins verja í þarfir hafnarinnar. Bæjarsjóður ábyrgist skuldir Reykjavíkurhafnar.

Samþykktir, er snerta fjárhag hafnarinnar, öðlast eigi gildi nema samþykki hafnarstjórnar komi til.

6. gr.

Þar, sem í lögum er nefnd hafnarnefnd Reykjavíkur, komi hafnarstjórn Reykjavíkur.

7. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað, og eru með þeim numin úr gildi lög nr. 22 frá 22. okt. 1912.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

50

23. júní

L Ö G

um

útflutning hrossa.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr

Á erlendan markað má ekki flytja eldri hross en 10 vetra og ekki yngri hross en 3 vetra. Atvinnumálaráðherra getur þó leyft útflutning á einstökum hrossum, sem eru eldri en 10 vetra og yngri en 3 vetra, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi, sem mæla með því.

2. gr

Á tímabilinu 15. október til 1. júní er óheimilt að flytja hross á erlendan markað. Frá 1. marz til 1. júní má þó flytja út hross á aldrinum 4—10 vetra, enda séu þau feit og hafi notið innifóðurs ekki skemur en 1 mánuð. Þó þarf leyfi atvinnumálaráðherra til slíks útflutnings í hvert sinn, enda hafi hann áður sett reglur um meðferð hrossanna, frá því þau eru keypt og þar til þau eru látin í skip.

3. gr.

Áður en hross séu flutt úr landi, hvort heldur er til einstakra manna eða til sölu á erlendum markaði, skulu þau skoðuð á útflutningsstaðnum af dýralækni. Þó getur atvinnumálaráðherra skipað aðra menn en dýralækna til þess að hafa eftirlit með útflutningnum, ef fjarlægðir eða aðrar sérstakar ástæður banna, að dýralæknir geti framkvæmt skoðunina. Skoðunarmenn semji skrá yfir hin útfluttu hross í áframhaldandi töluröð, og festi samtímis við hvert hross spjald, þar sem tilgreind er skrásetningartala þess, kynferði, aldur, litur og hæð. Embættisdýralæknar skulu hver í sínu umdæmi skyldir til þess að annast skoðun á útflutningshrossum. Atvinnumálaráðherra ákveður þóknun fyrir skoðun hrossanna og eftirlit með útflutningnum, og greiðist hún úr ríkissjóði.

4. gr.

Dýralækni eða öðrum eftirlitsmanni, sem atvinnumálaráðherra kann að hafa falið eftirlit með hrossaútflutningi (sbr. 3. gr.), er skylt að lita eftir og fullvissa sig um, að rúm það í skipunum, sem hestarnir eru fluttir í, sé nægilega

stórt, loftgott, stíurnar traustar og að brynningaráhöld séu hagkvæm og í lagi. **50**
 Ennfremur að hrossunum sé ætlað nægilegt og gott vatn og fóður og að skip- 23. júní
 stjóri hafi til umráða nægilegan mannafla til þess að annast hirðingu hross-
 anna í skipinu. Á stíugólf og gangrúm, sem hross eru leidd um, skal strá hálmi
 eða sandi, eða gera þau ósleip á annan hátt. Sjá skal fyrir góðri loftræsting,
 þar sem hross eru höfð, og birtu, eftir því sem ástæður frekast leyfa.

5. gr.

Skylt er dýralækni (eftirlitsmanni) að kyrrsetja og banna útflutning á
 hrossum, sem eru mögur og illa útlitandi, glaseygð, meidd, hölt, með mjög snúna
 hófa, áberandi skakka eða hnýtta fætur, áberandi bilun í fótum eða með öðr-
 um verulegum lýtum og göllum.

6. gr.

Þeim, sem senda hross til útlanda, er skylt að tilkynna það dýralækni
 (eftirlitsmanni) með nægum fyrirvara, ennfremur láta dýralækni í té næga
 aðstoð við skoðunina.

7. gr.

Dýralækni og skipstjóra er skylt að láta fylgja farmskrá skipsins vottorð
 um aldur, stærð, heilbrigði og útlit hrossanna á útskipunardegi, sbr. 3. másl.
 3. gr.

8. gr.

Atvinnumálaráðherra getur sett nánari reglur um útbúnað skipa, sem
 flytja hross, vatns- og fóðurbirgðir, hirðingu hrossa í skipunum, um það,
 hvernig eftirlitinu skuli hagað, og annað það, er þurfa þykir vegna útflutningsins.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglum þeim, sem settar kunna að verða sam-
 kvæmt 8. gr., varða sektum frá 50—3000 kr., sem renna í ríkissjóð. Með mál út
 af slíkum brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

10. gr.

Með lögum þessum eru numin úr gildi lög nr. 73, 22. nóv. 1907, um út-
 flutning hrossa, svo og lög nr. 47, 3. nóv. 1915, og lög nr. 34, 19. maí 1930, um
 breyting á þeim lögum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

51

23. júní

L Ö G

um

hlunnindi fyrir annars veðréttar fasteignalánafélög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt að veita félögum, sem stofnuð verða hér á landi með þeim tilgangi að koma í framkvæmd lánunum gegn öðrum veðrétti í fasteignum á tilteknum svæðum, á svipuðum grundvelli og tilsvarandi annars veðréttar lánafélög (Hypothekforeninger) erlendis, þau hlunnindi, er greinir í 2. og 3. gr. laga nr. 62, 7. maí 1928, um hlunnindi fyrir lánsfélag, enda staðfesti ráðherra samþykktir félaganna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

52

23. júní

um

heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán til að koma upp frystihúsum á
kjötútflutningshöfnum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast lán til þess að koma upp frysti-
húsum á kjötútflutningshöfnum, er nemi samtals 400000 kr., með þeim skil-
yrðum, sem segir í lögum þessum.

2. gr.

Ábyrgðarheimildin má ná til lána, sem tekin eru í umræddu skyni af
sýslufélögum eða samvinnufélögum bænda.

Hámark hvers láns, sem ábyrgzt er, má nema allt að $\frac{2}{3}$ kostnaðar.

Frystihúsin séu reist á þeirri höfn, sem að dómi hlutaðeigandi sýslu-
nefnda er bezt fallin til að vera miðstöð til útflutnings á frystu kjöti í héraðinu,
en atvinnumálaráðherra sker úr ágreiningi.

Full skilríki liggi fyrir um, að vel og tryggilega sé frá öllu gengið um
hús og áhöld, enda hafi atvinnumálaráðuneytið samþykkt áætlun og teikningar.

Til baktryggingar ríkisábyrgðinni sé ábyrgð hlutaðeigandi sýslufélaga,
eða aðrar tryggingar, sem ríkisstjórnin metur gildar, auk fyrsta veðréttar í
frystihúsum og vélum þeirra.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

53

23. júní

L Ö G

um

greiðslu andvirðis millisíldar úr búi Síldareinkasölu Íslands.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Heimilt er atvinnumálaráðherra að greiða úr búi Síldareinkasölu Íslands í „likvidation“ ógreitt andvirði millisíldar frá síðasta hausti, að frádregnum sölu-kostnaði, og fella samtímis niður jafnháa upphæð af forgangskröfum (tollkröfum) ríkissjóðs í búi Síldareinkasölunnar, sem téðu andvirði nemur, svo eigi sé gengið á hlut annara skuldheimtumanna hennar.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar er þau hafa hlotið staðfestingu konungs.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

54
23. júní

um

afnám laga nr. 33, 20. okt. 1905, um stofnun geðveikrahælis.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Lög nr. 33, 20. okt. 1905, um stofnun geðveikrahælis, eru úr gildi numin.

2. gr.

Lög þessi ganga þegar í gildi.

3. gr.

Þangað til sett verða sérstök geðveikralög skal daggjald á hvorri deild
Kleppsspítala sem er fyrir hvern þann sjúkling, sem þar er á sveitarframfæri,
ekki fara fram úr kr. 1.50 á meðan lækna spítalans telja honum vistina þar
nauðsynlega.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

55

23. júní

L Ö G

um

viðauka við lög nr. 58, 14. júní 1929, um eftirlit með skipum og bátum og öryggi þeirra.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar Lundúnasamþykktin frá 31. maí 1929 verður staðfest af Íslands hálfu, skal atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið setja reglur um byggingu og búnað þeirra skipa, sem samþykktin nær til, og gefa út eða láta gefa út þau skirteini, sem með þarf til þess að framfylgt verði ákvæðum hennar.

2. gr.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu skal vera heimilt að gera vægari kröfur heldur en reglur þær, sem nú gilda, gera almennt til skipa, sem eru íslenszk eign eða voru í smíðum fyrir íslenskan reikning fyrir 1. júlí 1922, þó ekki um haffærni skipsins, ferðbúnað þess né lífsöryggi manna. Eins verður að krefjast þess, að fullnægt verði samningum við aðrar þjóðir.

Heimilt er og í einstöku tilfellum, ef nauðsyn krefur, að veita slíkar undanþágur fyrir skip, sem keypt eru frá útlöndum.

3. gr.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytinu er heimilt að fela stjórn þeirra ríkja, sem staðfest hafa Lundúnasamþykktina frá 31. maí 1929 um öryggi mannslífa á sjónum, að framkvæma erlendis skoðun á íslenskum skipum, sem ofangreind Lundúnasamþykkt nær til, og gefa út haffæris- og hleðslumerkjaskirteini fyrir þau.

4. gr.

Til þess að fullnægja ákvæðum téðrar Lundúnasamþykktar og annara alþjóðasamninga, ef samþykktir hafa verið, getur atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið gefið út reglur um það, hvernig skip skuli skipað mönnum og hvernig verkum skuli hagað á skipinu. Ennfremur getur ráðuneytið sett reglur um það, hvað til þess þurfi, að starfsmenn á skipinu, aðrir en þeir, sem verða að

fullnægja kröfum þeim, sem lögin um atvinnu við siglingar og vélgæzlu setja, geti fengið vottorð um að vera hæfir til starfa þeirra, er þeim eru ætluð.

55
23. júní

5. gr.

Þegar aðalskoðun fer fram á flokkuðu skipi, sem er í einhverju af hinum viðurkenndu flokkunarfélögum, skal sú skoðun, sem fór fram á skipinu til endurnýjunar á flokknum, talin fullnægjandi um styrkleika bols, véla og eimkatla, ef farið hefir verið eftir reglum, sem settar hafa verið samkvæmt Kaupmannahafnarsamþykktinni frá 28. janúar 1926, um haffærni og búað skipa, og um samvinnu milli viðurkenndra flokkunarfélaga og skipaskoðunarinnar.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

56
23. júní

L Ö G

um

ráðstafanir til öryggis við siglingar.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Þegar Lundúnasamþykktin frá 31. maí 1929 um öryggi mannlífa á sjónum hefir verið staðfest af Íslands hálfu, gerir atvinnu- og samgöngumála-ráðuneytið nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að Ísland taki hæfilegan þátt í birtingu veðurfregna til öryggis fyrir sjófarendur.

2. gr.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið skal krefjast þess af útgerðarfélögum, er kynnu að hafa íslensk skip í förum yfir Atlantshafið, að þau tilkynni, hvaða leiðir skipum þeirra er ætlað að fara, og eins þær breytingar, sem á þeim kunna að verða.

3. gr.

Sérhver skipstjóri á íslensku skipi, sem lendir í eða verður var við alvarlega hættu fyrir sjófarendur, svo sem stórvíðri, hafis, skipsflök o. þ. h., sem hætta getur stafað af, skal strax með öllum þeim senditækjum og merkjum, sem hann hefir til umráða, tilkynna það nálægum skipum, svo og hlutaðeigandi embættis- eða sýslumanni á næsta stað í landi, sem til næst.

Skylda má skipstjóra á íslenskum skipum til að gera veðurathuganir og senda út veðurfregnir, sem telja má nauðsynlegar fyrir sjófarendur.

Atvinnumálaráðuneytið setur nánari reglur um ákvæði þessarar greinar.

Fregnir þær, sem hér ræðir um, skulu sendar íslenskum yfirvöldum án kostnaðar fyrir hlutaðeigandi skip, sem veðurathuganirnar gerði.

4. gr.

Skipstjóri á íslensku skipi er skyldur til þess að hjálpa skipi, sem hann hittir og er í neyð statt, eða skipi, sem beðið hefir um hjálp, ef hann getur gert það án þess að stofna skipi sínu, skipshöfn og farþegum í verulega hættu.

Ef skipstjóra er ekki unnt að veita hjálp, ef svo stendur á að ætla má, 56
að hjálp sé ekki tímabær eða nauðsynleg, skal hann þegar í stað tilkynna skip- 23. júní
verjum eða skipstjóra hins hjálparþurfandi skips það, ef hægt er. Ennfremur
skal skipstjóri rita í skipsdagbókina nákvæma greinargerð fyrir þessari á-
kvörðun sinni.

5. gr.

Ákveða skal með konunglegri tilskipun, hverjar varúðarreglur skuli við-
hafa á íslenzku skipi til þess að forðast árekstur milli skipa.

Þau tákni eða merki, sem ákveðin eru í þessu augnamiði, má ekki nota
í neinum öðrum tilgangi.

6. gr.

Brot á 2. gr. varða sektum frá 50—500 kr.

Brot á 3. og 4. gr. þessara laga varða sektum eða fangelsi, nema þyngri
refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Ef um stórkostlega yfirsjón er að ræða af hendi skipstjóra, má eftir at-
vikum ennfremur dæma af honum réttindi til skipstjórnar.

7. gr.

Með mál út af brotum gegn lögum þessum eða tilskipunum og reglum,
sem settar kunna að verða samkvæmt þeim, skal fara sem almenn lögreglumál.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

57

23. júní

L Ö G

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir
Landsbanka Íslands.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni, fyrir hönd ríkissjóðs, er heimilt að ábyrgjast viðbótar-
rekstrarlán fyrir Landsbanka Íslands hjá erlendum banka eða bönkum, allt að
100000 sterlingspund, eða tilsvarendi fjárhæð í annari erlendri mynt. — Lánið
sé ekki tekið til lengri tíma en eins árs.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

58

23. júní

um

viðauka við lög nr. 75 1919, um skipun barnakennara og laun þeirra.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 13. gr. laganna bætist ný málsgrein:

Nú greiða bæjar- eða sveitarfélög starfsmönnum sínum hærri dýrtíðar-
uppbót en greidd er starfsmönnum ríkisins, og skulu þá kennarar, sem starfa
eftir lögum þessum, njóta jafnhárrar dýrtíðaruppbótar, enda greiðist mismun-
urinn af hlutaðeigandi bæjar- eða sveitarfélagi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

59
23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 81, 28. nóv. 1919, um sjúkrasamlög.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

2. málsgrein 2. gr. laganna orðist þannig:

Auk þessa styrks fær hvert sjúkrasamlag greitt úr ríkissjóði eftir á, samkvæmt ársreikningi þess, upphæð, sem nemur $\frac{1}{4}$ hluta af sjúkrahússkostnaði, þó aldrei meira en kr. 1.50 á legudag hvern.

2. gr.

Á eftir c-lið 2. tölul. 3. gr. komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Gift kona getur ekki orðið hluttækur félagi í sjúkrasamlagi, ef maður hennar hefir hærri tekjur en hér greinir.

2. tölul. d. í sömu grein orðist þannig:

Eigi ekki skuldlausar eignir, er nemi meira en 10 þús. kr., ef um einstakling er að ræða, en ef hjón eru, 15 þús. kr.

5. tölul. sömu greinar orðist þannig:

Réttindi hluttækra samlagsmanna skulu vera: læknishjálp, sjúkrahússvist og lyf, samkvæmt því, sem nánar er tekið fram í samþykktum hvers samlags. En jafnan skal þó hver félagi greiða sjálfur lyf þau að fjórðungi, er hann fær í heimahúsum eða utan sjúkrahúss.

Sjúkrasamlög skulu veita félögum sínum kost á að tryggja sér dagpeninga, sem þó mega ekki vera hærri en nemi $\frac{2}{3}$ af venjulegum tekjum hlutaðeiganda. Dagpeningagreiðslur falla niður, ef sjúklingur hefir tekjur sínar óskertar.

3. gr.

Á eftir 3. gr. laganna koma tvær nýjar greinar, sem verða 4. og 5. gr. svo hljóðandi:

a. (4. gr.). Komi það fyrir, að umsækjandi í sjúkrasamlagi hafi vísitandi gefið rangar upplýsingar, t. d. um aldur, heilsufar, tekjur eða eignir, er hann skyldur að endurgreiða allt, er samlagið hefir þurft að greiða vegna hans.

Ef tekjur eða eignir hluttæks samlagsmanns fara yfir hámark það, sem ákveðið er í 2. gr., c- og d-liðum, er hann skyldur til að tilkynna það

stjórn samlagsins áður en einn mánuður er liðinn frá því honum er kunnugt um breytinguna. Geri hann það ekki, er hann skyldur að endurgreiða samlaginu allan þann kostnað, er það hefir greitt vegna hans frá þeim tíma, er hann hætti að fullnægja framangreindum skilyrðum. Ekki eiga menn þeir, sem um ræðir í 1. og 2. málsg., neina kröfu um endurgreiðslu á neinu af því fé, er þeir hafa greitt í samlagssjóð.

59
23. júní

- b. (5. gr.). Nú nær sjúkrasamlag ekki viðunandi samningum við þá, er það þarf að semja við. Er þá stjórnarráðinu heimilt að undanþiggja samlagið, að meira eða minna leyti, þeirri skyldu að sjá félögum sínum fyrir læknishjálp, lyfjum og sjúkrahúsvist. Skal þá að loknu reikningsári greiða samlagsmönnum sjálfum upp í sjúkrakostnað þeirra, samkvæmt kvittuðum sundurliðuðum reikningum frá læknum, lyfjabúðum eða sjúkrahúsum, eftir því sem fjárhagur samlagsins leyfir, þó aldrei meira en $\frac{2}{3}$ af upphæð reikninganna.

Nú kemur það fyrir, að stjórn sjúkrasamlags sér það, að útgjöld þessi verða svo mikil, að hætta er á því, að samlagið komist í fjárþrot. Skal hún þá kalla saman aukafund í samlaginu, og ráðstafar hann, á hvern hátt ráða skuli fram úr málinu. Er þá heimilt samkvæmt ályktun þessa fundar, hvenær sem er á reikningsárinu:

- 1) Að hækka iðgjöld samlagsmanna, svo sem þurfa þykir.
- 2) Að undanþiggja samlagið, að meira eða minna leyti, þeirri skyldu að sjá félögum sínum fyrir læknishjálp, lyfjum og sjúkrahúsvist.

Ákvarðanir slíkra funda öðlast þó ekki gildi fyrr en þær hafa verið staðfestar af stjórnarráði Íslands, og hefir það vald til að breyta þeim, ef nauðsynlegt þykir.

4. gr.

4. og 5. gr. laganna verða 6. og 7. gr.

5. gr.

Þá er lög þessi hafa öðlazzt staðfesting konungs, skal færa breytingar þær og viðauka, sem ræðir um í þeim og í lögum nr. 28, 14. júní 1929, 1. gr., inn í texta laga um sjúkrasamlög, nr. 81, 28. nóv. 1919, og gefa þau út sem lög um sjúkrasamlög.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

60
23. júní

L Ö G

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að ábyrgjast rekstrarlán fyrir
Útvegsbanka Íslands h/f.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni, fyrir hönd ríkissjóðs, er heimilt að ábyrgjast fyrir eitt
ár rekstrarlán fyrir Útvegsbanka Íslands h/f, er hann tekur hjá einni eða
fleiri lánsstofnunum, allt að 100000 sterlingspundum, eða tilsvarendi fjárhæð í
annari mynt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um

lax- og silungsveiði.

61

23. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI.

Orðaskýringar.

1. gr.

Í lögum þessum merkja:

Drættir: Allir þeir staðir í veiðivatni, þar sem ádráttarveiði verður við komið.

Fastar veiðivélar: Öll veiðitæki, sem fest eru í vatni og fiskur getur ánetjast í eða króast, svo sem lagnet, króknet, kistur og girðingar.

Félagsveiði: Félagsskap eigenda eða notenda veiðiréttar um sameiginlega hagnýtingu veiðihlunninda.

Fiskihverfi: Veiðivatn eða vötn, sem sami fiskstofn byggir og fer um fram og aftur, eða ætla má að sami fiskstofn byggi og fari um fram og aftur, þá er ræktaður hefir verið.

Fiskrækt: Hverskonar aðgerðir, sem ætla má, að skapi eða auki fiskmagn veiðivatns, svo sem klak, flutningur fiskseiða í vatnið, friðun á fiski, eyðing sels og annars veiðivargs og aðgerðir til að greiða fyrir fiskför um vatn.

Fiskur: Lax og silungur.

Fiskvegir: Hverskonar mannvirki, er gera veiðivötn fiskgeng eða gera fiski auðveldari för um þau.

Göngusilungur: Silungur, er gengur úr sjó í ferskt vatn, svo sem sjóbirtingur og sjóreyður.

Lagnir: Allir þeir staðir í veiðivatni, þar sem föstum veiðitækjum verður við komið.

Leirur: Þau svæði við sjó, sem þurr eru eða með grunnum vöðlum um stórstraumsfjöru, en sjór fellur yfir um stórstraumsflóð, og ógróin svæði

61 við stöðuvötn, sem vatn eða ár ganga yfir í flóðum, en þurr eru eða með grunn-
23. júní um vöðlum þegar vötn eru lítil.

Ós í á: Þar sem straumlína þverár sameinast straumlinu höfuðár.

Ós í sjó: Það svæði í á, er liggur milli þess staðar, er straumur fellur niður í ánni um stórstraumsflóð, og niður til þess, er straumur fellur niður um stórstraumsfjöru.

Ós í stöðuvatn: Það svæði, er liggur milli þess staðar, er straumur fellur niður þá er vatn stendur hæst, og þess, er straumur fellur niður, er vatn stendur lægst.

Ós úr stöðuvatni: Sá staður, er straumlína ár hefst.

Sjór: Salt vatn utan árósa.

Straumlína (strengur): Lína, sem liggur eftir endilöngu straumvatni um þá staði þess, þar sem straumur er mestur.

Vatn: Ósalt vatn, straumvatn eða stöðuvatn.

Vatnasilungur: Silungur, sem elur allan aldur sinn í fersku vatni, svo sem vatnaurriði, vatnableikja og murta.

Veiðimagr: Samanlögð þyngd veiddra fiska.

Veiðitala: Tala veiddra fiska.

Veiðivötn: Ár og stöðuvötn, sem veiði er í eða mætti vera í, ef fiskur væri ræktaður í vatninu.

II. KAFLI.

Um veiðirétt.

2. gr.

1. Landeiganda er einum heimil veiði í vötnum á landi sínu.

2. Nú hefir maður fengið veiðiskirteini, slíkt er ræðir um í 20. gr., og er honum þá veiði heimil hvar sem er til klaks eða vísindalegra rannsókna. Veiðieigandi á þó rétt á að hagnýta sér fisk, sem veiddur er með slíkri heimild og drepinn á veiðistað, nema nota verði hann til vísindalegra rannsókna. Að öðru leyti ber veiðieiganda ekki endurgjald fyrir veiði þessa.

3. Nú er jörð byggð á leigu, og fylgir þá veiði ábúðinni, nema öðruvísi semjist og atvinnumálaráðherra samþykki.

4. Eigi má skilja veiðirétt að nokkru eða öllu leyti við landareign, hvorki fyrir fullt og allt né um tiltekinn tíma, sbr. þó 2. málsg. 55. gr. Þó má skilja rétt til stangarveiði við landareign um tiltekið tímabil, er eigi má vera lengra en 10 ár, nema leyfi ráðherra komi til, og mæli veiðimálastjóri og veiðimálanefnd með því að leyfið sé veitt.

5. Nú er réttur til stangarveiði skilinn við landareign samkvæmt 4. málsgrein, og er þá löglegt að landeigandi jafnframt afsali sér afnotarétti til annarar veiði í vatninu það tímabil, er stangarveiðin er við landareignina skilin.

3. gr.

61

23. júní

1. Veiðiréttindi, er skilin hafa verið við landareign áður en lög þessi tóku gildi, er eigendum landareigna þeirra, er þau ella myndu hafa fylgt samkvæmt 1. málsg. 2. gr., rétt að leysa til sín, hverjum fyrir sinni landareign, ef ráðherra leyfir, að fengnu samþykki veiðimálanefndar, enda krefjist $\frac{3}{4}$ hlutar þeirra innlausnar.

2. Nú er innlausnar krafizt samkvæmt 1. málsg., og eigi af hálfu allra þeirra landeigenda, er innlausnarrétt eiga, og getur þá eigandi veiðiréttarins krafizt þess, að þeir landeigendur, sem eigi kröfðust innlausnar, leysi einnig til sín veiðirétt í vatninu, hver fyrir sínu landi. Nú vill landeigandi ekki innleysa veiðirétt fyrir landi sínu, og skulu þá þeir, er innlausnar hafa krafizt, einnig innleysa veiðirétt hans. Þó er því aðeins hægt að krefjast innlausnar á veiðirétti, að veiðifélag sé stofnað til að hagnýta veiðina. Nú er innlausnar eigi krafizt innan fimm ára frá því er lög þessi ganga í gildi, og fellur þá innlausnarréttur niður.

3. Um mat á andvirði veiðiréttarins og greiðslu þess fer eftir því, sem segir í 83. og 85. gr.

4. gr.

1. Nú er landareign eða veiðiréttur í óskiptri sameign, og er þá sameigendum öllum veiði jafnheimil. Rétt er þeim, er telst vanhaldinn, að krefjast skipta á veiði, annaðhvort svo, að hvor hafi sinn hluta vatns eða veiði sinn tíma, dag eða viku, að tiltölu við eignarhluta sinn, en eigi skal skipti lengur standa en eitt ár um sinn. Mat skal ráða, ef menn skilur á um veiðiskipti.

2. Nú er landareign í sameign, en er skipt eftir merkjum, afnotaskiptum eða eignar, og á þá sameigandi hver veiði fyrir sínu landi, nema skipt hafi verið veiði samkvæmt 1. málsg. eða önnur lögmæt skipun verið á ger.

5. gr.

1. Héraðsmönnum öllum er veiði jafnheimil í vötnum í afréttum og almenningum, sem héruð eiga eða nota með löglegri heimild og ekki eru einstaks manns eign.

2. Öllum er veiði heimil í vötnum í afréttum og almenningum og öðrum lendum utan landareigna lögbýla, enda geti enginn sannað einstaklingsréttarheimild til þeirra.

6. gr.

Nú skilur vatn landareignir, enda fylgi veiðiréttur báðum landareignum, og er þá landeiganda hvorum veiði jafnheimil. Rétt er hvorum þeirra að hafa ádráttarveiði og draga vað að hvoru landi sem vill. En bæta skal hinum landspell eftir mati, ef ekki semur. Skipta má veiði samkvæmt 4. gr.

61

23. júní

7. gr.

Nú leggst á eða lækur í nýjan farveg eða stöðuvatn tekur sér nýtt leg, og hverfur þá veiðiréttur til þess, sem land á undir.

8. gr.

1. Landeigendum, er land eiga að stöðuvatni, er einum heimil veiði í almenningi vatnsins, og er hún þeim öllum jafnheimil. Sé forn venja til þess, að veiðiréttur í almenningi stöðuvatns fylgi tiltekinni eða tilteknum landareignum, skal sú venja gilda eftirleiðis.

2. Nú hefir dorgarveiði um ís verið tíðkuð að undanfögnu í almenningi vatns frá jörðum, er ekki eiga land að vatninu, og skal þá slík veiði heimil framvegis.

3. Rétt er að skipta veiði þeirri, er ræðir um í þessari grein, eftir 4. gr.

4. Nú er fiskræktarfélag stofnað við stöðuvatn, og hverfur þá veiðiréttur til þeirra einna, er félagar eru í fiskræktarfélaginu, enda starfi félagið svo sem fyrir er mælt í samþykkt þess.

9. gr.

Eigi má maður leyfa öðrum veiði í sameignarlandi eða félagsvatni (4. gr. 1. málsg. eða í afrétti eða almenning (5. gr. 1. málsg. og 8. gr. 1. og 2. málsg.)

III. KAFLI.

Um skrásetningu veiðivatna, merkingu veiðarfæra og veiðiskýrslur.

10. gr.

1. Skrásetja skal veiðivötn í landinu.

2. Í skránni skal greina:

- a. Nafn veiðivatns og legu þess.
- b. Hvaða jörðum fylgi veiðiréttur í vatninu og frá hvaða jörðum hafi verið stunduð veiði.
- c. Veiðiaðferðir, er tíðkaðar hafa verið í vatninu.
- d. Fastar veiðivélar, er notaðar voru í vatninu síðasta veiðitíma áður en lög þessi tóku gildi, svo og þær, er síðar eru teknar til notkunar.
- e. Lagnir, drætti og hrygningarstaði í vatninu.
- f. Fossa og aðrar fyrirstöður fyrir fiskför í vatninu.
- g. Önnur atriði, sem þýðingu hafa um veiði í vatninu og þörf þykir að skrásetja.

3. Veiðimálastjóri hefir með höndum skrásetningu veiðivatna. Öllum veiðieigendum er skylt að gefa honum þær upplýsingar, er hann óskar, um þau atriði, er skrásetja þarf um veiðivatn þeirra.

4. Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um skrásetningu veiðivatna. Í reglugerðinni má ákveða, hver veiðivötn skuli skrásett.

11. gr.

61

23. júní

1. Ákveða má í samþykkt fiskræktarfélags, eða reglugerð, er ráðherra setur, að merkja skuli tilteknu merki öll ádráttarnet og lagnet, sem nota á til veiði í tilteknu vatni, svo og lagnet, er nota á til silungsveiða í sjó.

2. Eftirlitsmenn með veiði hafa merkingu veiðarfæra með höndum, eða hreppstjórar, þar sem eigi er eftirlitsmaður við veiðivatn.

3. Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um merkingu veiðarfæra. Í reglugerð má kveða á um gjald fyrir merkingu, er eigandi veiðarfæra skal greiða. Gjald þetta rennur til sýslusjóðs upp í kostnað hans til eftirlits með veiði.

12. gr.

1. Hver veiðieigandi skal gefa skýrslu um veiði sína.

2. Skýrslur þessar skulu gerðar eftir fyrirmynd, er veiðimálastjóri setur, og skal veiðimálastjóri sjá um, að þeir menn, sem skýrslur eiga að gefa, geti fengið eyðublöð undir þær sér að kostnaðarlausu. Kostnaður við prentun eyðublaðanna greiðist úr ríkissjóði.

3. Eftirlitsmenn með veiði, eða hreppstjórar, þar sem eigi er eftirlitsmaður við veiðivatn, skulu safna veiðiskýrslum hver í sínu umdæmi og senda þær veiðimálastjóra.

IV. KAFLI.

Um friðun lax og göngusilungs.

13. gr.

1. Eigi má veiða lax í sjó.

2. Nú veiðist lax í sjó í veiðitæki, sem ætluð eru til veiði annara fiska, og skal þá þeim, er veiðir, skylt að sleppa honum í sjó aftur.

3. Nú hefir laxveiði í sjó annaðhvort verið metin sérstaklega til dýrleika í fasteignamati því, er öðlaðist gildi á árinu 1932, eða tillit hefir verið tekið til hennar við ákvörðun fasteignarverðs í því mati, og skal þá sú veiði leyfileg framvegis.

4. Ef veiðieigendur, einn eða fleiri, í veiðivatni, er svo nærri liggur sjávarveiði, slíkri sem ræðir um í 3. málsg., að ætla meg, að álit veiðimálastjóra, að sjávarveiðin rýri veiði í vatninu, óska að leysa sjávarveiðina til sín, þá skal það heimilt, ef ráðherra leyfir, að fengnu samþykki veiðimálanefndar. Um mat á andvirði veiðiréttarins og greiðslu þess fer eftir því, sem segir í 83. og 85. gr.

14. gr.

1. Veiða má silung í sjó á færi og á stöng, í ádráttarnet og í lagnet, þó eigi í króknet, fleygnætur, herpinætur né önnur net, þau er lax má í veiða.

- 61 2. Eigi má hafa ádrátt í sjó nær árosum en 500 metra, ef um á er að
23. júní ræða, sem lax gengur í úr sjó.

15. gr.

1. Eigi má hafa ádrátt í ósum í sjó eða á leirum við sjó.
2. Eigi má veiða fisk í ósum í ár eða í ósum í stöðuvötn, og eigi 100 metra upp frá slíkum ósum eða 250 metra niður frá þeim. Eigi má heldur veiða fisk í ósum úr stöðuvötnum þeim, er lax eða göngusilungur fer um, né 50 metra upp eða niður frá slíkum ósum.
3. Ráðherra getur, eftir tillögum veiðimálastjóra, veitt undanþágu að nokkru leyti eða öllu frá banni því, er ræðir um í 1. og 2. málsg., þar sem svo hagar til, að veiði í ós eða við eigi er talin skaðvænleg.
4. Ráðherra getur einnig, með samþykki veiðimálanefndar og eftir tillögum veiðimálastjóra, bannað veiði lengra upp frá ós eða niður frá ós en segir í 2. málsg., enda þyki það nauðsynlegt til viðhalds veiði í vatninu.

16. gr.

1. Eigi má veiða lax nema á tímabilinu frá 20. maí til 1. september ár hvert. Stangarveiði er þó heimil eftir þann tíma, sbr. næstu málsg.
2. Á tímabili því, er getur í 1. málsg., má þó hvergi stunda laxveiði, aðra en stangarveiði, nema 3 mánuði. Ráðherra setur, eftir tillögum veiðimálastjóra og með samþykki veiðimálanefndar, ákvæði um það, hvenær veiðitími þessi skuli standa í hverju fiskihverfi. Skytt er að leita álits hlutaðeigandi fiskiræktarféлага eða sýslunefnda um þetta efni.
3. Göngusilungur má eigi veiða nema á tímabilinu frá 1. apríl til 1. september ár hvert. Þó getur ráðherra, eftir tillögum veiðimálastjóra, heimilað, að göngusilungur sé veiddur lengur í lagnet.
4. Á tímabilinu frá 1. apríl til þess er laxveiði byrjar má eigi nota önnur veiðitæki til veiði göngusilungs en lagnet og dráttarnet.
5. Nú veiðist lax á tímabilinu frá 1. apríl til þess er laxveiði byrjar, og er þá þeim, er veiðir, skytt að sleppa honum í vatn aftur.
6. Á friðunartímum þeim, sem ræðir um í þessari grein, skulu allar fastar veiðivélar teknar upp úr veiðivötnum, sbr. þó 3. málsg.

17. gr.

1. Á veiðitíma þeim, er getur um í 16. gr., skal lax og göngusilungur vera friðaður fyrir allri veiði, annari en stangarveiði, 60 stundir á viku hverri, frá föstudagskvöldi kl. 9 til mánudagsmorguns kl. 9. Ádrátt má auk þess aldrei hafa frá kl. 9 síðdegis til kl. 9 árdegis, og aldrei nema þrjá daga í viku hverri, frá mánudegi til miðvikudags. Þó getur ráðherra, eftir tillögum veiðimálastjóra, leyft, að hafa megi ádrátt í á fjóra daga í viku, ef drættir eru fáir og skammir í ánni.
2. Ráðherra getur ákveðið, að friðun sú, sem ræðir um í 1. málsg., skuli

gilda aðra daga ofar í á en neðar, enda telji veiðimálastjóri það nauðsynlegt til að jafna fiskgengd í vatninu.

61
23. júní

18. gr.

1. Heimilt er ráðherra að banna alla veiði, aðra en stangarveiði, í hyljum undir fossum, eða á öðrum þeim stöðum, þar sem fiskur safnast fyrir vegna fyrirstöðu á göngu sinni, enda telji veiðimálastjóri hættu á því, að önnur veiðitæki á þeim stað hindri fisk svo mjög á göngu, að fiskstofni árinna sé hættu af því búin. — Með sama skilorði getur ráðherra bannað að nota fastar veiðivélar, eða vissar tegundir þeirra, í fossum eða á fossa-brúnum.

2. Ráðherra er og heimilt, eftir tillögum veiðimálastjóra, að banna alla veiði, aðra en stangarveiði, á tilteknum svæðum ár, þar sem fiskur safnast saman til hrygningar, enda telji veiðimálastjóri, að önnur veiði á þeim stöðum sé hættuleg fyrir fiskstofn árinna.

3. Ráðherra getur ennfremur, eftir tillögum veiðimálastjóra, friðað tiltekna drætti fyrir ádráttarveiði, þar sem á er svo auðdræg, að veiðimálastjóri telur fiskstofn árinna hættu búna af ádráttarveiði. Á sama hátt getur ráðherra friðað heilar ár fyrir allri veiði, annari en stangarveiði, enda hagi svo til, að friðun sé nauðsynleg til að koma í veg fyrir verulega rýrnun eða gereyðingu fiskistofns árinna. Í slíkum ám skal þó veiðifélagi vera heimilt að stunda veiði með föstum veiðivélum, en þó því aðeins, að veiðimálastjóri samþykki.

4. Friðun þá, er ræðir um í 1.—3. málsg., má binda við tiltekinn tíma. Friðunarákvæði þessi liggja undir samþykki veiðimálanefndar.

19. gr.

1. Eigi má veiða lax, er minni sé en 35 cm. að lengd, og eigi göngusilung, sem sé minni en 25 cm. að lengd.

2. Nú veiðist lax eða göngusilungur, minni en segir í 1. málsg., og skal þá þeim, er veiðir, skylt að sleppa honum aftur í vatn.

20. gr.

1. Þrátt fyrir ákvæði 15.—19. gr. skal leyfilegt vera að veiða lax eða göngusilung hvenær sem er og hvar sem er og án tillits til stærðar til klaks eða vísindalegra rannsókna.

2. Til veiði þeirrar, er ræðir um í 1. málsg., þarf veiðiskirteini. Ráðherra gefur út veiðiskirteini, að fengnum meðmælum veiðimálastjóra. Skal skirteinið gefið út til tiltekins tíma og hljóða á nafn eða vera gefið út fiskræktarfélagi til handa. Skirteini um veiði til klaks skal þó aðeins heimila veiði í fiskihverfi því, sem klakið er starfrækt í, og má binda leyfið því skilyrði, að sleppt sé hæfilegri tölu seiða í vatn það, er veitt var í.

61

23. júní

21. gr.

1. Á tímabilinu frá 20. september til 20. maí ár hvert skal vera bannað að gefa, selja eða láta lax með öðrum hætti af hendi, kaupa hann, þiggja að gjöf eða taka við honum með öðrum hætti, svo og að flytja hann úr landi.

2. Bann það, er ræðir um í 1. málsg., gildir eigi um:

- a. Lax eða göngusilung, sem sannanlega er veiddur erlendis.
- b. Lax og göngusilung, sem sannanlega er veiddur á lögleyfðum tíma, enda sé hann afhentur eða útfluttur frosinn, saltaður, reyktur eða niðursoðinn.
- c. Lax eða göngusilung eða seiði þeirra, sem afhent eru til fiskræktar innanlands.

3. Sönnunarbyrði þess, að lax eða göngusilungur sé veiddur erlendis eða á lögleyfðum tíma, hvílir á þeim, er sóttur er til sakar fyrir brot gegn banni því, er felst í þessari grein.

V. KAFLI.

Um friðun vatnasilungs.

22. gr.

1. Í vötnum, sem klak er ekki starfrækt í, skal vatnasilungur, annar en murta, vera friðaður fyrir allri veiði, annari en dorgar- og stangarveiði, á tímabilinu frá 27. september til 31. janúar ár hvert.

2. Í vötnum, sem klak er starfrækt í, má friðunartími sá, sem ræðir um í 1. málsg., vera jafnmörgum vikum styttri en í 1. málsg. segir, sem tala seiða, sem sleppt er í vatn úr klaki, er mörgum sinnum hærri en veiðitala í vatninu. Þá er sleppt er í vatnið 18 seiðum fyrir hvern silung veiddan, má friðun falla niður, ef veiðimálastjóri mælir með því og fiskræktarfélag við vatnið eða $\frac{2}{3}$ hlutar þeirra, er veiði eigi í vatninu, æskja þess.

3. Veiðimálastjóri setur reglur um það, hvernig friðun skuli stytta eftir 2. málsg. í hverju fiskihverfi, og skal haga styttingunni svo, að jafnan falli burt sá hluti friðunartímans, þegar hrygning er minnst. Ef hrygning er mismunandi á ýmsum hlutum fiskihverfisins, má stytta svo, að friðunartími verði mismunandi, þótt í sama vatni sé. Reglur um styttingu skulu háðar samþykki veiðimálanefndar.

4. Ráðherra setur, eftir tillögum veiðimálastjóra, í reglugerð ákvæði um friðun vatnasilungs í vötnum, þar sem hann hrygnir að sumarlagi. Skal friðunartími þá vera einn mánuður í vötnum, sem klak er ekki starfrækt í, en styttest samkv. ákvæðum 2. málsg. í öðrum vötnum.

23. gr.

61

1. Ráðherra getur, með samþykki veiðimálanefndar og eftir tillögum 23. júní
veiðimálastjóra, bannað, að nokkru eða öllu leyti, silungsveiði á tilteknum svæð-
um í vötnum, þar sem hitasilungur eða ungviði safnast fyrir, eða þar, sem sil-
ungsgengd er mikil til hrygningar, enda sé hætt á, að önnur silungsveiði á þeim
svæðum sé hættuleg fiskstofni vatnsins eða rýri hann til muna.

2. Ráðherra getur, eftir tillögum veiðimálastjóra, takmarkað eða
felld með öllu niður friðun þá, er ræðir um í 22. gr. og 1. málsg. þessarar
gr., þar sem nauðsynlegt þykir að fækka fiski í vatni eða uppræta úr því
úrkyndaðan kynstofn, til þess að rækta annan fiskstofn kynbetri.

3. Ráðherra getur og, eftir tillögum veiðimálastjóra og með samþykki
veiðimálanefndar, leyft lagnetaveiði á friðunartíma þeim, er ræðir um í 22. gr., í
þeim fiskihverfum, þar sem fiskrækt er stunduð. Leyfi þetta skal binda þeim
skilyrðum, er nauðsynleg þykja til tryggingar því, að hrygnandi fiskur verði
eigi veiddur á þennan hátt, svo sem með fjarlægð lagna frá hrygningarsvæðum.

4. Ákvæði greinar þessarar um friðun og undanþágu frá friðun má binda
við tiltekið tímabil.

24. gr.

Ákvæði 20. gr. gilda einnig um veiði vatnasilungs.

VI. KAFLI.

Um veiðitæki og veiðiaðferðir.

25. gr.

1. Í ám má aðeins nota þau veiðitæki til laxveiða eða silungs, er
hér segir: Stöng, færi, kistur, lagnet, króknet, ádráttarnet og girðingar.

2. Ráðherra getur þó leyft, að reynd séu eða upp tekin önnur veiðitæki,
enda mæli veiðimálanefnd og veiðimálastjóri með því. Leyfi þessi skal binda
þeim skilyrðum um gerð tækjanna eða notkun, er nauðsynleg þykja.

26. gr.

1. Eigi má veiða lax eða silung með krók eða sting eða í háf. Þó
má nota þessi tæki til að ná á land fiski, sem fastur er á öngli eða í neti
eða kominn er í kistu eða veiðikró, og skal gerð þeirra miðuð við þau not ein.

2. Eigi má veiða lax eða silung með því að veita af þeim vatni.

27. gr.

1. Laxakistur og silunga skulu þannig gerðar, að í þeirri hlið kist-
unnar, er mest veit móti straumi, séu ekki færri en tíu spelar sívalir, er
standi lóðrétt og nái frá botni kistunnar til yfirborðs vatns, og má eigi

61 vera minna bil en 4,5 cm. á milli spelanna. Slár má því aðeins hafa milli
23. júní spela, að þær gangi þvert í þá, og sé aldrei minna bil en 50 cm. á milli slánna.

2. Garður sá, sem gengur milli lands og kistu, skal einnig vera gerður úr spelum, og skal spelunum og slám á milli þeirra vera svo fyrir komið, sem segir í 1. málsg. Á garði þessum skal vera hlið, þar sem straumur er mestur eða ætla má, að fiskur eigi greiðasta för í þeim hluta ár, er garðurinn nær yfir, eigi þrengra en 40 cm. og ná frá botni til yfirborðs vatns.

3. Garður sá, sem gengur forstreymis frá kistu, skal vera gerður úr spelum, og skal spelunum og þverslám í garðinum svo hagað sem segir í 1. málsg. Eigi má garður þessi ná lengra út í á en svo, að $\frac{2}{3}$ hlutar af breidd árinna séu utan hans, og aldrei má hann ná yfir aðalstraumlínu árinna, sbr. þó 68. gr. veiðimálastjóri getur skipað fyrir um, að sett skuli hlið í garð þennan, þar sem ætla má, að fiskför verði mest í þeim hluta árinna, er garðurinn nær yfir. Hlið þessi skulu svo gerð, sem fyrir er mælt í 2. málsg.

4. Þann tíma viku, er á er friðuð samkv. 17. gr., skulu hlið þau öll, er ræðir um í 2. og 3. málsg., opin standa. Inngangur í kistu skal þá vera lokaður eða hlið opið úr kistu straummegin, svo gert sem segir í 2. málsg.

5. Kistum öllum skal þannig fyrir komið, að auðvelt sé að ganga að þeim úr landi til eftirlits.

28. gr.

1. Lagnet og króknet, sem notuð eru í ám þeim, er lax og göngusilungur fer um, mega eigi vera smáriðnari en svo, að 4,5 cm. séu milli hnúta, þá er net eru vot.

2. Ráðherra setur, eftir tillögum veiðimálastjóra, reglur um möskvastærð lagnetja og króknetja, er nota á til veiði vatnasilungs í ám, er lax eða göngusilungur fer ekki um.

3. Aldrei má lagnet, króknet eða leiðari frá slíku neti ná lengra út í á en svo, að $\frac{2}{3}$ hlutar af breidd árinna séu utan þeirra, og aldrei svo, að aðalstraumlína ár sé girt með þeim, sbr. þó 68. gr.

4. Eigi má nota tvöföld net. Þó má í ám, sem mikið bera af slýi eða slafaki, hafa net til varnar fyrir reki þessu. Varnarnet þessi mega þó hvergi vera nær neti eða netgarði en 3 metra, og skulu þau vera þannig gerð, að fiskur geti ekki ánetjast í þeim eða króast. Veiðimálastjóri getur sett reglur um gerð varnarnetja þessara.

5. Þann tíma viku, er á er friðuð samkv. 17. gr., skulu öll lagnet upp tekin eða svo um þau búið, að fiskur geti með engu móti í þau veiðzt eða hindrazt af þeim á göngu.

29. gr.

1. Ádráttarnet, sem nota á í ám, er lax og göngusilungur fer um, mega eigi vera smáriðnari en svo, að 4,5 cm. séu milli hnúta, þá er net eru vot.

2. Eigi má draga ádráttarnet yfir meira en $\frac{2}{3}$ hluta af breidd ár í **61** senn, og skal fiskför því jafnan vera frjáls og óhindruð um þriðjung af breidd ^{23. júní} árinna.

3. Fyrirstöðunet eða annað, er tálmar undankomu fisks, má eigi nota við ádrátt í ám. Eigi mega ádráttarnet vera tvöföld.

4. Eigi má hafa ádrátt í á nær fastri veiðivél en 200 metra.

5. Ráðherra getur, eftir tillögum veiðimálastjóra, sett reglur um lengd ádráttarnetja þeirra, er nota má í tiltekinni á eða í tilteknum dráttum í henni.

30. gr.

1. Girðingar í veiðivötnum, er lax eða göngusilungur fer um, skulu þannig gerðar, að við inngang í veiðikrær sé hlið á girðingu, eigi minna en 5 metrar á breidd. Veiðimálastjóri getur auk þess mælt fyrir um, að hlið skuli sett á girðingar þar, sem þær liggja yfir ála, sem ætla má að mikil fiskför sé í. Hlið þessi öll skulu standa opin þann tíma viku, er á er friðuð samkvæmt 17. gr., en krærnar sjálfar þá vera lokaðar, sbr. þó 68. gr.

2. Girðingar mega aldrei ná yfir meira en $\frac{1}{3}$ hluta af breidd ár, óss eða leiru, miðað við smástraumsfjöruborð, og aldrei má girða yfir aðalstraumlinu ár.

3. Í girðingum og veiðikróm mega net eigi vera smáriðnari en svo, að 4,5 cm. séu milli hnúta, þá er net eru vot.

4. Inngangur í veiðikrær skal jafnan vita undan straumi og má leiðari frá girðingu aldrei liggja upp á móti straumi, né girðingu að öðru leyti vera þannig hagað, að hætta sé á, að hún taki fisk, er leitar út úr á eða árósi.

31. gr.

1. Lengd fastrar veiðivélar frá bakka og út í á skal miðuð við það, að meðalrennsli sé í ánni.

2. Milli fastra veiðivéla, hvort heldur eru sömu megin ár eða sín frá hvoru landi, skal jafnan vera 100 metra bil eftir endilangri á, þar sem skemmst er á milli þeirra. Þó má bilið aldrei vera skemmra en fimmföld lengd veiðivélarinnar frá árbakka og út í á. Leiðari, er liggur frá fastri veiðivél, telst hluti hennar.

32. gr.

1. Í þann hluta ár, sem fiskur á að eiga frjálsa för um framhjá fastri veiðivél, samkvæmt því, sem að framan er sagt, má ekki láta grjót eða aðra hluti, er tálma myndu för fisksins framhjá veiðivélinni. Eigi má heldur dýpka farveg ár niður frá fastri veiðivél eða upp frá henni, svo að dýpri verði en sá hluti árinna, sem fiskur á för um framhjá veiðivélinni.

2. Nú hefir veiðieigandi brotið gegn ákvæðum 1. málsg. og skal honum þá skylt, er þess er krafizt, að nema farartálmann í burtu eða fylla farveg svo, að í samt lag komist og áður. Verk þetta má eftirlitsmaður með veiði eða hreppstjóri láta vinna á kostnað veiðieiganda, ef hann læt-

61 ur eigi vinna það sjálfur. Veiðivél skal þá og upp tekin og má eigi setja
23. júní hana niður í á fyrr en áin er komin í samt lag og áður.

3. Bannað er að styggja eða teygja fisk í fastar veiðivélar eða ádráttarnet, svo sem með hávaða, grjótkasti, ljósum eða þesskonar.

33. gr.

Nú rennur á í kvíslum, og skal þá svo haga veiði í kvísl hverri sem væri hún sjálfstæð á. Þó getur ráðherra, eftir tillögu veiðimálastjóra, veitt heimild til að leggja veiðivélar út í miðja kvísl, ef ekki er lagt nema í eina.

34. gr.

1. Í stöðuvötnum má nota þau veiðitæki ein til fiskveiða, er hér segir: Færi, dorg, stöng, lóð, lagnet og ádráttarnet. Þó getur ráðherra leyft, að upp séu tekin önnur veiðitæki samkvæmt því, sem segir í 2. málsg. 25. gr.

2. Ráðherra getur, eftir tillögum veiðimálastjóra, sett reglur um möskvastærð netja þeirra, er notuð eru í vötnum þeim, er ræðir um í 1. málsg., um lengd lagnetja og millibil milli þeirra, um gerð ádráttarnetja og notkun og um lágmarksstærð silungs, er veiða má.

3. Nú veiðist vatnasilungur minni en leyfilegt er að veiða samkv. reglum þeim, er ræðir um í 2. málsg., og skal þá þeim, er veiðir, skylt að sleppa honum aftur í vatn.

VII. KAFLI.

Um fiskvegi og aðra mannvirkjagerð í veiðivötnum.

35. gr.

1. Ráðherra getur leyft að gera fiskveg í vatni eða meðfram vatni. Leyfi þetta skal því aðeins veitt, að veiðimálastjóri mæli með því og hafi samþykkt gerð fiskvegarins og tilhögun, enda sé verkið unnið undir umsjón hans.

2. Hverjum manni er skylt að láta af hendi land eða landsafnot, svo og vatn eða afnot vatns, er með þarf til þess að fiskvegur sé gerður, svo og þola þær eignarkvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti, sem fiskvegurinn kann að hafa í för með sér, enda komi fullar bætur fyrir, eftir mati, nema samkomulag verði.

3. Um breytingu á fiskvegi, eða ef vatnsmagn í honum er aukið eða minnkað, fer eftir því, sem segir í 1. og 2. málsg.

36. gr.

1. Eigi má veiða eða styggja fisk í fiskvegum né nær neðra mynni þeirra en 50 metra og nær efra mynni þeirra en 30 metra. Ákvæði þetta

gildir þó eigi um veiði til klaks eftir veiðitíma, né um veiði til vís- **61**
indalegra rannsókna, enda hafi þeir, er veiða, fengið veiðiskirteini sam- 23. júní
kvæmt 20. gr.

2. Eigi má spilla fiskvegum né tálma með nokkrum hætti fiskför að þeim né um þá.

37. gr.

1. Nú er stífla gerð í veiðivatni eða önnur mannvirki, sem eigi eru lög-
leg veiðitæki, er tálma fiskför í vatninu, og skal þá þeim manni, er gera
lætur það mannvirki, skylt að gera fiskveg í vatninu eða meðfram því, svo
að fiskur geti átt jafngreiða för um það og áður, og að halda fiskveginum
við. Gerð fiskvegarins og tilhögun liggur undir samþykki veiðimálastjóra,
og sé verkið unnið undir umsjón hans.

2. Ákvæði 1. málsg. gilda ekki:

- a. Ef vatnið eigi er fiskgengt af öðrum ástæðum.
- b. Ef talið er í matsgerð, að gerð fiskvegarins og viðhald hafi meiri
kostnað í för með sér en hagnaður er af veiðinni, enda séu þá veiði-
spjöll þau, er af mannvirkinu leiðir, goldin fullum bótum.

3. Heimilt er eignarnám samkv. 2. málsg. 35. gr. til fiskvega, sem
gerðir eru samkv. þessari grein.

38. gr.

Nú er vatni veitt úr veiðivatni til áveitu, vatnsveitu eða annarar
áþekkrar notkunar, eða vatni er veitt í veiðivatn úr áveituskurðum, vatns-
veituskurðum eða þess háttar skurðum eða leiðslum, og getur þá veiði-
málastjóri krafist þess, að búið sé svo um skurðina eða leiðslurnar, að fiskur
eða fiskseiði gangi ekki í þá. Kostnaðinn af umbúnaði þessum greiðir eig-
andi veitunnar.

VIII. KAFLI.

Um fiskræktarfélag.

39. gr.

Heimilt er mönnum þeim, er veiðirétt hafa í sama fiskihverfi, að
gera félagsskap með sér um fiskrækt, með þeim hætti, er hér segir á eftir.

40. gr.

1. Nú vilja menn stofna fiskræktarfélag við fiskihverfi, sem veiði er
í, og skal þá kveðja til fundar eigendur allra þeirra jarða, þar sem veiði er
stunduð eða hefir verið stunduð í því fiskihverfi. Ef félag á land, skal
boða formann félagsstjórnar. Hafi veiðiréttur verið skilinn með öllu frá
landareign, skal boða eiganda eða eigendur veiðiréttarins í stað landeig-

61 23. júní anda. Verði landeiganda eigi boðaður fundur nægilega snemma vegna fjarveru, skal boða leiguliða á fundinn. Þá menn, er veiði eiga í almenningi stöðuvatna, samkv. 2. málsg. 8. gr., er eigi skylt að boða á fundinn, en gefa skal þeim kost á þátttöku í félaginu, er það hefir verið stofnað.

2. Þegar stofna á fiskræktarfélag við fiskihverfi, sem áður er veiðilaust, skal boða á fund alla þá, sem lönd eiga að fiskihverfinu.

3. Fundi skal boða skriflega og eigi síðar en 3 dögum fyrir fundardag.

41. gr.

1. Á fundi þeim, sem boðaður hefir verið samkv. 40. gr., skal ræða stofnun félags og verkefni. Bóka skal fundargerð.

2. Atkvæðisrétt á fundinum hafa allir þeir, er boða skal til fundar samkv. 40. gr. Fela mega þeir öðrum að fara með atkvæði sitt, enda sé umboðið skriflegt og þess getið í fundarbók. Nú er leiguliði boðaður á fund í stað landeiganda, og má hann þá taka þátt í umræðum, en hefir eigi atkvæðisrétt, fyrr en hann hefir verið úrskurðaður félagi í stað landeiganda, samkv. 44. gr.

3. Ef allir þeir, sem kvaddir eru til fundarins samkv. 40. gr. og atkvæðisbærir eru, samþykkja félagsstofnunina, má stofna félagið þegar á fundinum.

4. Nú verður félagið ekki stofnað á þessum fundi, og skal þá fundurinn kjósa nefnd, er búi málið undir annan fund. Skal nefndin semja frumvarp til samþykktar fyrir félagið samkvæmt 46. gr., gera áætlun um kostnað þann, sem líklegt er, að starfsemi þess hafi í för með sér, leita álits kunnáttumanna um það, sem þurfa þykir, og að öðru leyti afla þeirra gagna, sem fundurinn óskar eða nauðsynleg þykja.

42. gr.

1. Þegar nefndin hefir lokið störfum, skal hún kveðja til fundar á ný, samkv. 40. gr.

2. Á fundinum skal nefndin leggja fram öll þau gögn, er hún hefir aflað. Skal þá enn ræða stofnun félagsins og taka ákvörðun um hana, Ef $\frac{2}{3}$ þeirra manna, er boða skal á fund samkvæmt 40. gr. og atkvæðisbærir eru samkvæmt 41. gr., eða umboðsmenn þeirra, samþykkja félagsstofnunina, skal öllum hinum, sem boðaðir voru á fundinn, skylt að gerast félagar.

43. gr.

Nú mæta eigi á fundi $\frac{2}{3}$ þeirra manna, er boða skal á fund, eða umboðsmenn þeirra, og skal þá nefndin enn boða til fundar á hæfilegum fresti. Ef samþykkt er á þeim fundi með $\frac{2}{3}$ atkvæða að stofna félagið, skal öllum hinum, sem boðaðir voru á fundinn, skylt að gerast félagar.

44. gr.

61

1. Stofnfundur, eða annar lögmætur félagsfundur, getur úrskurð- 23. júní
að, að leiguliði skuli gerast félagi í stað landeiganda, ef leiguliði óskar
þess og landeigandi samþykkir, eða ef fyrirsjáanlegt er, að land-
eigandi geti ekki tekið þátt í félagsskapnum. Jafnan skal boða leigu-
liða sjálfan á þennan fund.

2. Skylt er landeiganda, þá er leiguliði fer frá jörð, að greiða hon-
um 10-falda þá upphæð, sem úttektarmenn meta, að árlegt afgangur jarð-
arinnar megi hækka fyrir þá veiðiaukningu, sem orðið hefir á jörðinni,
meðan leiguliði bjó þar og greiddi gjöld þau, er jafnað er niður sam-
kvæmt 48. gr., enda megi þakka veiðiaukninguna starfsemi félagsins.

45. gr.

Taka má í félagið aðra menn en þá, sem taldir eru í 40. og 44. gr.,
ef lögmætur félagsfundur samþykkir, en ekki skulu þeir hafa atkvæðis-
rétt í félaginu, nema þeim séu ákveðin iðgjöld í gjaldskrá félagsins.

46. gr.

1. Nú er stofnun félags löglega ákveðin, og skal þá gera samþykkt
fyrir félagið þegar á stofnfundi, eða öðrum fundi, boðuðum á sama hátt.
Um samþykktina ræður afl atkvæða, svo og um önnur félagsmálefni,
hafi eigi verið öðruvísi um mælt í samþykkt. Hver félagsmaður hefir
eitt atkvæði í félagsmálum, sbr. þó 45. gr.

2. Í samþykkt félags skulu vera ákvæði um:

- a. Nafn félags, heimilisfang og varnarþing.
- b. Verkefni félags og félagssvæði.
- c. Skipun og starfssvið félagsstjórnar.
- d. Fundahöld.
- e. Reikninga félags og endurskoðun.
- f. Hvernig fara skuli um greiðslu kostnaðar þess, er leiðir af starfsemi
félagsins.
- g. Sektir fyrir brot á samþykkt félags.
- h. Hvernig samþykkt félags verði breytt.
- i. Hvernig fara skuli um félagsslit.

47. gr.

Samþykkt skal félagsstjórn senda ráðherra til staðfestingar og
láta fylgja henni kostnaðaráætlun. Ef samþykkt þykir ekki svo úr garði
gerð, að staðfesta megi hana, sendir ráðherra hana aftur til félagsstjórn-
ar með athugasemdum um það, er ábótavant þykir. Ella staðfestir hann
samþykkt, svo og þegar lagað hefir verið það, er athugavert þótti, enda mæli
veiðimálastjóri og veiðimálanefnd með staðfestingu. Aldrei má samþykkt brjóta

61 í bág við réttarákvæði, almennar grundvallarreglur laga né réttindi einstakra
23. júní manna.

48. gr.

1. Kostnaði þeim, sem starfsemi félagsins hefir í för með sér, skal jafna niður eftir áætlðu veiðimagni jarða þeirra, sem taka þátt í félagsskapnum. Samkvæmt þessum reglum skal semja skrá, er sýnir hundraðshluta þann af kostnaði (stofnkostnaði og árskostnaði), sem hver félagsmaður á að greiða. Skráin skal gerð með hliðsjón af veiðiskýrslum undanfarinna ára, ef til eru.

2. Gjaldskrá skal lögmætur félagsfundur samþykkja, og gildir hún um 5 ár, nema $\frac{2}{3}$ félagsmanna samþykki að breyta henni fyrr. Gjaldskrá skal senda ráðherra til staðfestingar samkvæmt 47. gr.

49. gr.

1. Nú verða eigendaskipti að jörð, sem er á félagssvæðinu, og er þá hinum nýja eiganda skylt að gerast félagi. Þegar ábúendaskipti verða á jörð, þar sem leiguliði er félagsmaður í stað landeiganda, getur lögmætur félagsfundur úrskurðað, að hinn nýi ábúandi gerist félagi.

2. Nú er veiði hafin fyrir landi jarðar eða jarða, er liggja að fiskihverfi, er fiskræktarfélag starfar við, en utan félagssvæðis, og má þá leggja þær jarðir við félagssvæðið og skylda eigendur þeirra til að gerast félagsmenn, ef lögmætur félagsfundur samþykkir, enda hafi eigendum jarða þessara verið boðað á fundinn og þeir átt þar atkvæðisrétt um samþykkt þessa.

50. gr.

1. Nú þykir æskilegt, að félag nái til fleiri en eins fiskihverfis, og er það heimilt, ef $\frac{2}{3}$ af eigendum þeirra jarða, þar sem veiði er stunduð í hverju fiskihverfi fyrir sig, samþykkja félagsstofnunina. Að öðru leyti fer um stofnun félagsins eins og sagt er í lögum þessum.

2. Nú þykir æskilegt, að tvö félög eða fleiri sameinist í eitt, og er það heimilt, ef $\frac{2}{3}$ félagsmanna í hverju félagi samþykkja, enda mæli veiðimálastjóri með sameiningunni. Skal þá stofna eitt félag, er nái yfir svæði beggja félaganna eða allra, og fer um stofnun þess eins og lög þessi mæla fyrir.

51. gr.

Gjöld félagsmanna, sem ákveðin eru í staðfestri gjaldskrá, má taka lögtaki, og fylgir þeim í 2 ár frá eindaga lögveð í jörð eða veiðiréttindum, er stendur frammar öllu sammingsbundnu veði.

52. gr.

1. Ef einhverjir félagsmenn þykjast vanhaldnir um skiptingu veiði eða um aðrar framkvæmdir félagsins, er þeim heimilt að skjóta máli sínu til veiði-

málástjóra. Úrskurðar hann um ágreiningsefnið með samþykki veiðimálanefndar. Skýlt er að gera stjórn félagsins kost á að láta uppi álit sitt um málið.

61
23. júní

2. Stjórn fiskræktarfélags skal árlega gefa veiðimálástjóra skýrslu um starfsemi félagsins. Þær upplýsingar, er veiðimálástjóri kann að óska eftir, er stjórninni og skýlt að gefa honum.

53. gr.

1. Nú starfa fiskræktarfélag við fiskihverfi, þar sem áður hefir engin veiði verið eða svo lítil, að hún hefir eigi verið talin í skýrslum um undanfarin 10 ár, og er þá félaginu heimilt að gera samþykkt, á lögmætum félagsfundi, um að friða með öllu fisk í fiskihverfi félagsins eða fyrir allri veiði, annari en stangarveiði.

2. Samþykkt um friðun samkv. 1. málsg. gildir um 5 ár í senn, nema $\frac{2}{3}$ félagsmanna samþykki að breyta henni fyrir eða ráðherra skipi svo fyrir. Leita skal staðfestingar ráðherra á samþykkt samkv. 47. gr.

54. gr.

1. Fiskræktarfélagi skal heimilt á lögmætum félagsfundi að gera samþykkt um möskvavidd netja, er nota megir á félagssvæðinu, og um friðun tiltekinna svæða fiskihverfisins. Friðun þessi má ná til allrar veiði eða til tiltekinna veiðarfæra eða veiðiaðferða, og skal hún bundin við tiltekið tímabil.

2. Samþykkt samkv. 1. málsg. er háð staðfestingu ráðherra samkv. 47. gr.

55. gr.

1. Hverjum manni er skýlt að láta af hendi land eða landsafnot, svo og vatn eða afnot vatns, er með kann að þurfa vegna byggingar eða starfrækslu klakstöðvar, svo og þola þær eignarkvaðir, óhagræði og takmörkun á afnotarétti, er bygging klakstöðvarinnar eða starfræksla kann að hafa í för með sér, enda komi fullar bætur fyrir eftir mati, nema samkomulag verði.

2. Nú eru skilyrði til friðunar samkvæmt 18. gr. eða 1. málsg. 23. gr. eigi fyrir hendi, og getur þá ráðherra, eftir tillögum veiðimálástjóra, leyft fiskræktarfélagi að taka eignarnámi til leigu um ákveðið tímabil, og gegn fullum bótum, veiði í veiðivatni eða á tilteknu svæði í því, innan fiskihverfis þess, er félagið starfar við, þar, sem hentugt þykir, að félagið afli sér klakfiska.

IX. KAFLI.

Um veiðifélög.

56. gr.

1. Heimilt er mönnum að gera með sér félagsskap um veiði í þeim tilgangi:

- 61** a. að félagið sjálft láti stunda veiði,
 23. júní b. að félagið selji á leigu rétt til stangarveiði, samkvæmt 3. málsg. 2. gr.
 2. Um slíkan félagsskap, sem ræðir um í 1. málsg., skal fara svo sem sagt er fyrir í kafla þessum.

57. gr.

1. Félagssvæði veiðifélags getur verið:
 - a. heilt fiskihverfi,
 - b. einstakt vatn í fiskihverfi,
 - c. hluti af vatni, þar sem sérstaklega hagar til um veiðiskap eða vatnskosti.
2. Ef um hluta straumvatns er að ræða, verður félagssvæði ætíð að ná svo langt upp með vatninu sem veiði er stunduð í því fiskihverfi.

58. gr.

1. Til þess að veiðifélag verði löglega stofnað, þarf leyfi veiðimálastjóra og veiðimálanefndar að koma til.
2. Þeir, sem stofna vilja slíkt félag, skulu sækja til veiðimálastjóra um leyfi til félagsstofnunarinnar. Umsókninni skal fylgja:
 - a. greinargerð fyrir fyrirhugaðri starfsemi félagsins: veiðiaðferðum og veiðistöðum, ásamt ástæðum þess, að slíkt félag teljist æskilegt.
 - b. skýrsla um vatn eða vötn á fyrirhuguðu félagssvæði. Skal hún gerð samkvæmt 2. málsg. 10. greinar, enda hafi vatn þetta eða vötn eigi verið skrásett áður.
 - c. skýrsla um fyrirhugað félagssvæði og greinargerð fyrir takmörkum þess, ef um hluta vatns er að ræða, samkvæmt c.-lið 57. greinar.
3. Þegar veiðimálastjóri hefir rannsakað skjöl þau, er ræðir um í 2. málsgrein, og aðra málavöxtu, leggur hann málsskjölin, ásamt álitinu sínu, fyrir veiðimálanefnd, sem svo tekur ásamt veiðimálastjóra fullnaðarákvörðun um það, hvort leyfa skuli félagsstofnunina eða ekki.
4. Þegar ákveðið hefir verið að veita leyfi til félagsstofnunar samkvæmt 3. málsg., gefur veiðimálastjóri út leyfi þetta, og skal það bundið við tiltekið félagssvæði og tiltekna starfsemi félags.
5. Ákvæði greinar þessarar skulu eigi gilda um stofnun félaga, er hafa það starfssvið, er getur um í 1. málsg. b.-lið 56. greinar, og er þeim, sem stofna vilja slíkt félag, heimilt að kveðja til stofnfundar, samkvæmt 59. gr., án frekari undirbúnings.

59. gr.

1. Nú er stofnun félags löglega undirbúin samkv. 58. gr., og skulu þá frumkvöðlar félagsstofnunarinnar kveðja til fundar um málið.
2. Ef stofna á félagið við vatn eða vötn, sem veiði er í, skal kveðja til fundarins ábúendur allra jarða á hinu fyrirhugaða félagssvæði. Ef félag á eða hefir til afnota land, sem veiðiréttur fylgir, skal boða formann félags. Hafi veiðiréttur verið skilinn frá landareign, skal boða notanda veiðiréttarins.

3. Ef stofna á veiðifélag við vatn eða vötn, sem áður hafa verið veiðilaus, skal boða til fundar ábúendur allra þeirra jarða, sem lönd eiga að vatni eða vötn- 61
um á hinu fyrirhugaða félagssvæði. 23. júní

4. Fundi skal boða skriflega og eigi síðar en 3 dögum fyrir fundardag.

60. gr.

1. Á fundi þeim, sem boðaður hefir verið samkvæmt 59. gr., skal lagt fram leyfi veiðimálastjóra til félagsstofnunarinnar, ásamt öðrum skjölum, sem fram hafa komið um málið. Á fundinum skal ræða um stofnun félagsins og verkefni og bóka fundargerð.

2. Atkvæðisrétt á fundinum hafa allir þeir, sem boða skal til fundar samkvæmt 59. gr. Fela mega þeir öðrum að fara með atkvæði sitt, enda sé umboðið skriflegt og þess getið í fundarbók.

3. Ef allir þeir, sem kvaddir eru til fundarins samkv. 59. gr., samþykkja félagsstofnunina, má stofna félagið þegar á þessum fundi, án frekari undirbúnings.

61. gr.

1. Nú verður félagið ekki stofnað á þessum fundi, og skal þá fundurinn kjósa nefnd, er búi málið undir annan fund. Nefndin skal semja frumvörp til samþykktar og arðskrár fyrir félagið samkv. 63. og 64. gr. Leita skal og nefndin álits sérfróðra manna um þau deiluatríði, sem upp kunna að hafa komið á fundinum, og að öðru leyti afla þeirra gagna, sem fundurinn óskar eða nauðsynleg þykja.

2. Þegar nefndin hefir samið frumvörp til samþykktar og arðskrár, skulu þau ásamt öðrum skjölum, sem félagsstofnunina varða, lögð fram á hentugum stað til sýnis fyrirhuguðum félagsmönnum. Skal auglýsa framlagningu skjalanna með þeim hætti, er þar tíðkast í héraði um birtingu auglýsinga, sem varða almenning. Skulu skjölin liggja frammi til sýnis að minnsta kosti 2 vikna tíma.

62. gr.

Þegar lokið er undirbúningi samkv. 61. gr., skal nefndin boða til annars fundar samkv. 59. gr. Á fundinum skal enn ræða félagsstofnunina og taka ákvörðun um hana. Ef $\frac{2}{3}$ þeirra manna, sem á fundinum mæta, samþykkja félagsstofnunina, skal öllum hinum, sem boðaðir voru á fundinn, skylt að gerast félagar.

63. gr.

1. Nú er stofnun félagsins löglega ákveðin, og skal þá gera samþykkt fyrir félagið þegar á stofnfundi eða öðrum fundi, boðuðum á sama hátt. Um samþykktina ræður afl atkvæða, svo og um önnur félagsmálefni, nema öðruvísi sé um mælt í samþykkt. Hver félagsmaður hefir eitt atkvæði í félagsmálum.

2. Í samþykkt félags skulu vera ákvæði um:

a. Nafn félags, heimilisfang og varnarþing.

61
23. júní

- b. Félagssvæði. Skulu þar taldar, svo að eigi verði um villzt, þær jarðir, sem þátt taka í félagsskapnum.
- c. Verkefni félags.
- d. Skipun og starfssvið félagsstjórnar.
- e. Fundahöld.
- f. Reikninga félags og endurskoðun.
- g. Hvernig fara skuli um afla félagsins eða arð og um greiðslu kostnaðar þess, er leiðir af starfsemi félagsins.
- h. Sektir fyrir brot á samþykkt félags.
- i. Hvernig samþykkt félagsins verði breytt.
- j. Hvernig fara skuli um félagsslit.

64. gr.

1. Á stofnfundi eða öðrum fundi, boðuðum á sama hátt, skal gera skrá, er sýni hluta þann af veiði eða arði af veiði, sem koma eigi í hlut hvernar jarðar eða jarðarhluta, er veiðiréttur fylgir í vatni eða vötnum á félagssvæðinu. Veiðinni eða arði af henni skal jafna niður eftir veiðimagni eða áætluðu veiðimagni jarðanna, og skal skráin gerð með hliðsjón af veiðiskýrslum undanfarinna 10 ára, ef til eru.

2. Arðskrá skal lögð undir samþykki fundarins, og er hún því aðeins samþykkt, að hún hljóti $\frac{2}{3}$ atkvæða félagsmanna.

3. Nú eru einhverjir félagsmenn óánægðir með arðskrá, og geta þeir þá krafist mats samkvæmt 83. gr.

65. gr.

Kostnað, er leiðir af starfsemi félagsins, skulu félagsmenn greiða í sama hlutfalli og þeir taka arð.

66. gr.

Samþykkt og arðskrá skal félagsstjórnin senda ráðherra til staðfestingar. Ef samþykkt og arðskrá þykja eigi þannig úr garði gerðar, að staðfesta megja þær, sendir ráðherra þær aftur til félagsstjórnarinnar með athugasemdum um það, er ábótavant þykir. Ella staðfestir hann hvorttveggja, svo og þegar það hefir lagað verið, er ábótavant þótti, enda mæli veiðimálastjóri og veiðimálanefnd með staðfestingu. Aldrei má samþykkt brjóta í bág við réttarákvæði, almennar grundvallarreglur laga né réttindi einstakra manna.

67. gr.

1. Þegar veiðifélag hefir verið stofnað með löglegum hætti, skal hverjum manni óheimilt að veiða í vötnum á félagssvæðinu, nema hann hafi samþykki félagsstjórnarinnar.

2. Í samþykkt félags má setja ákvæði, er banna félagsmönnum og öðrum þeim, sem á félagssvæðinu búa, að hafa með höndum ádráttarnet, nema þeir geti sannað, að nota eigi þau til veiða í vatni utan félagssvæðis.

3. Ákvæði 1. málsgreinar skulu eigi taka til þeirra, sem fengið hafa veiðiskírteini samkv. 20. gr.

61
23. júní

68. gr.

1. Ráðherra getur, eftir tillögum veiðimálastjóra og með samþykki veiðimálanefndar, veitt veiðifélagi undanþágu frá ákvæðum 27., 28. og 30. gr. laga þessara um lengd fastra veiðivéla út í vatn.

2. Undanþága, slík er ræðir um í 1. málsg., skal aðeins gilda fyrir félagssvæði þess félags, sem hún er veitt. Má því aðeins veita hana, að fiskrækt sé starfrækt í vatni eða vötnum á félagssvæðinu, og skal hún bundin þeim skilyrðum, að eigi sé nema ein veiðivél notuð á öllu félagssvæðinu og engin önnur veiði sé stunduð þar. Ef ástæða þykir til, má og binda undanþáguna skilyrðum um eftirlit samkv. 77. gr.

69. gr.

1. Nú verða ábúendaskipti á jörð á félagssvæði, og er þá hinum nýja ábúanda skylt að gerast félagi í stað hins og taka að sér skuldbindingar hans við félagið.

2. Skylt er félagi, þá er ábúandi fer frá jörð á félagssvæði, að svara honum út þeim hluta, er hann kann að eiga í eignum félagsins.

3. Ef ekki semst um skuldbindingar eða eignarhluta samkv. 1. og 2. málsgrein, skal mat skera úr ágreiningi.

70. gr.

1. Nú vill fiskræktarfélag taka upp félagsveiði eða veiðifélag fiskrækt, og er það þá heimilt, ef fullnægt er skilyrðum laga þessara um stofnun fiskræktarfélags eða veiðifélags, eftir því sem við á.

2. Nú vilja menn stofna félag um fiskrækt og félagsveiði, og er það heimilt, ef fullnægt er skilyrðum laga þessara um bæði fiskræktar- og veiðifélög.

X. KAFLI.

Um ófriðun sels.

71. gr.

1. Hverjum manni er heimilt að skjóta eða styggja sel í veiðivötnum, svo og í ósum þeirra, ef eigi er öðruvísi mælt fyrir í lögum.

2. Á Hvammsfirði skal svæði, er liggur fyrir innan línu úr ytri enda Skoravíkurmúla í Hólmlátursborgir, verða undanþegið banni gegn selaskotum og uppidrápi.

72. gr.

1. Nú eru friðlýst selalátur eða selalagnir í veiðivatni eða nær árósi, er lax eða göngusilungur gengur í, en 7 km., og skulu þau þá ófriðuð,

61 enda verði talið við matsgerð, að arður af laxveiði eða göngusilungs í ánni sé
23. júní meiri en arður af selveiðinni.

2. Nú eru friðlýst selalátur eða selalagnir í veiðivatni eða svo nærri ósum ár, sem segir í 1. málsgrein, en lax- og silungsveiði í vatninu er metin minna virði en selveiðin, og getur þá ráðherra, eftir tillögum veiðimálastjóra, leyft, að þau séu ófriðuð, enda hafi fiskrækt verið stunduð við vatnið svo lengi og með þeim árangri, að matsgerð telji þess fulla von, að laxveiði eða göngusilungs í vatninu verði arðsamari en selveiðin.

73. gr.

1. Fyrir missi selveiðinytja þeirra, er ræðir um í 72. gr., skulu koma fullar bætur.

2. Bætur þessar greiði eigendur laxveiði eða göngusilungs í fiski-hverfinu. Skulu bæturnar vera árgjald og ákveðnar í eitt skipti fyrir öll, sbr. þó 3. málsg. Bæturnar greiði veiðieigendur að tiltölu við veiðimagn hvers um sig á síðasta ári á undan. Jafnar sýslumaður gjaldinu niður og innheimtir á manntalsþingi, og fylgir því lögtaksréttur. Nú er veiðiréttur leigður samkv. 2. eða 55. gr., og greiðir þá leigutaki bæturnar í stað leigusala.

3. Ef lax- eða göngusilungsveiði þeirra jarða, er bætur hljóta samkvæmt 2. málsgrein, eykst eftir að byrjað er á ófriðun sels, þá skulu hagsmunir af þeirri aukningu metnir til frádráttar bótunum, enda geri einhver þeirra, er bætur eiga að greiða, kröfu um mat veiðiaukans. Nú er talið í matsgerð, að lax- eða silungsveiði einhvern jarðar hafi aukizt svo, að aukningin gefi eins mikinn arð og selveiðin áður, og skulu þá bætur fyrir selveiðimissinn falla niður.

XI. KAFLI.

Um stjórn veiðimála og eftirlit.

74. gr.

1. Atvinnumálaráðherra hefir yfirumsjón allra veiðimála.

2. Til aðstoðar ráðherra um stjórn veiðimála eru veiðimálastjóri og veiðimálanefnd.

75. gr.

1. Veiðimálastjóri skal vera kunnáttumaður um veiðimál og vatnalíffræði. Skal hann skipaður af atvinnumálaráðherra til 5 ára í senn og launaður af ríkissjóði.

2. Veiðimálastjóri skal hafa þessi störf með höndum:

- a. að annast nauðsynlegar rannsóknir vatna og fiska og skrásetningu veiðivatna,
- b. að sjá um söfnun á skýrslum um veiði og fiskrækt.

- c. að gera eða láta gera uppdrætti að klakstöðvum og fiskvegum og hafa umsjón með gerð þeirra mannvirkja,
- d. að gera tillögur um reglugerðir og önnur ákvæði um friðun eða veiðiskap, sem sett eru samkv. lögum þessum,
- e. að veita mönnum leiðbeiningar um veiðimál og vera ráðherra til aðstoðar um allt, sem að þeim lýtur.

61
23. júní

76. gr.

1. Veiðimálanefnd skal skipuð 3 mönnum. Atvinnumálaráðherra skipar nefndina, og skal einn nefndarmanna skipaður eftir tillögum Búnaðarfélags Íslands, en annar eftir tillögum Fiskifélags Íslands, þangað til samband íslenskra fiskræktarféлага kynni að verða stofnað. Skal þá samband þetta, í stað Búnaðarfélagsins og Fiskifélagsins, gera tillögur um skipun tveggja manna í nefndina.

2. Veiðimálanefnd tekur ekki kaup fyrir starfa sinn, en útlagðan kostnað fær hún greiddan úr ríkissjóði.

3. Veiðimálanefnd skal vera ráðherra til aðstoðar um veiðimál. Getur hún gert tillögur um allt, er að veiðimálum lýtur. Samþykkis veiðimálanefndar skal leitað til setningar reglugerða og annara ákvæða um friðun eða veiðiskap, þar sem svo er fyrir mælt í lögum þessum.

77. gr.

1. Ráðherra skipar eftirlitsmenn við veiðivötn, svo marga og við þau vötn, er nauðsynlegt þykir. Um tölu þeirra og skipun skal farið eftir tillögum veiðimálastjóra.

2. Eftirlitsmenn skulu hafa nákvæmar gætur á því, að veiði í umdæmi þeirra sé stunduð með löglegum hætti. Þeir skulu safna veiðiskýrslum, hver í sínu umdæmi, og gefa veiðimálastjóra þær upplýsingar um veiði og veiðivötn, er hann kann að óska. Þeir skulu gera skrár yfir fastar veiðivélar, lagnir og drætti í umdæmi sínu og sjá um merkingu veiðarfæra. Nánari ákvæði um starfsemi þeirra skulu sett í erindisbréf, er veiðimálastjóri gefur þeim.

3. Veiðimálastjóri gefur út skirteini handa eftirlitsmönnum.

4. Eftirlitsmenn skulu hafa vald til að taka upp úr veiðivatni ólögleg veiðitæki, eða veiðitæki, sem notuð eru á óleyfilegum tíma eða á þeim stöðum, þar sem eigi má nota þau.

78. gr.

Veiðimálastjóri semur við eftirlitsmenn um kaup þeirra. Kaupið greiðist úr sýslusjóði og endurgreiðist sýslusjóði af veiðieigendum, að tiltölu við veiðimagn hvers þeirra um sig undanfarið ár. Sýslunefnd jafnar gjaldinu niður, og má taka það lögtaki.

XII. KAFLI.

Um styrkveitingar til fiskræktar.

79. gr.

1. Nú byggir fiskræktarfélag klakstöð, og skal þá veita því styrk úr rikissjóði, er nemi kr. 1,50 fyrir hvert metið dagsverk við byggingu stöðvarinnar.

2. Nú gerir fiskræktarfélag fiskveg eða aðrar framkvæmdir til að greiða fyrir fiskför um vatn, og skal þá veita félaginu styrk úr rikissjóði, er nemi $\frac{1}{3}$ kostnaðar við verkið.

3. Nú þykir eigi ráðlegt að stofna fiskræktarfélag í fiskihverfi, vegna þess hve lítið fiskihverfið er eða af öðrum ástæðum, en veiðieigendur í hverfinu, einn eða fleiri, gera mannvirki slík sem ræðir um í 1. og 2. málsg., og má þá veita þeim styrk til þess úr rikissjóði, jafnháan og ákveðið er í 1. og 2. málsgrein.

80. gr.

Nú er fiskrækt hafin í fiskihverfi, er áður var veiðilaust, og skal þá veita styrk úr rikissjóði, er nemi allt að kr. 3,00 á hvert þúsund seiða, sem flutt eru í vatnið.

81. gr.

1. Styrkur sá, er ræðir um í 79. og 80. gr., skal því aðeins veittur, að veiðimálastjóri mæli með styrkbeiðni, enda hafi hann samþykkt tilhögun mannvirkja þeirra, er styrkur er veittur til, og þau gerð undir eftirliti hans.

2. Nú er styrkur veittur úr rikissjóði til að gera klakstöð, og skal ráðherra þá heimilt að ákveða hámarksverð á seiðum, sem seld eru frá klakstöðinni.

82. gr.

Veita má lán úr ræktunarsjóði til framkvæmda þeirra, sem getið er í 79. og 80. gr. Lánstíminn má vera allt að 10 ár, og mega lánin vera afborgunarlaus fyrstu 5 árin. Lásupphæðin má vera allt að $\frac{2}{3}$ kostnaðar við framkvæmd verksins.

XIII. KAFLI.

Um matsgerðir og skaðabætur.

83. gr.

1. Nú greinir menn á um takmörk óss eða leiru, um það, hvar aðalstraumlína ár sé eða hvað teljast skuli kvísl, og skal þá skera úr þeim ágreiningi með matsgerð.

2. Matsgerðir samkv. 1. málsg. og aðrar matsgerðir, sem rætt er um **61**
 í lögum þessum, skulu framkvæma 2 menn, sem dómkvaddir eru af héraðs- **23. júní**
 dómara í því umdæmi, er vatn það, er ágreiningurinn ris af, er í. Nú er um
 merkivatr milli lögsagnarumdæma að ræða, og ákveður þá ráðherra, í hverju
 lögsagnarumdæmanna matsmenn skuli dómkvaddir.

3. Mati má skjóta til yfirmats innan 6 vikna frá lokum matsgerðar. Yfir-
 mat framkvæma 3 menn, dómkvaddir með þeim hætti, sem segir í 2. málsg.

4. Matsmenn ákveða kostnað við mat og skiptingu hans á aðila.

5. Rétt er matsmönnum að kveðja kunnáttumenn sér til aðstoðar, ef
 þörf þykir, og telst kostnaður af því til matskostnaður.

84. gr.

Nú rýrna hlunnindi og þar með verðmæti jarðar við framkvæmd þessara
 laga, og getur þá jarðareigandi krafist endurmats á jörðinni.

85. gr.

Um ákvörðun upphæðar bóta eða endurgjalds, er greiða skal samkv.
 lögum þessum, skal matsnefnd fara eftir því, sem segir í lögum um fram-
 kvæmd eignarnáms. Um greiðslu bóta eða endurgjalds fari einnig eftir
 þeim lögum.

XIV. KAFLI.

Refsiákvæði og réttarfar.

86. gr.

1. Ef maður veiðir ólofað í veiðivatni annars manns, varðar það sekt-
 um, allt að 1000 kr. Sá, er misgert var við, skal fá allt veiðifang eða andvirði
 þess, auk bóta fyrir annað tjón, er hann kann að hafa orðið fyrir.

2. Nú hittist maður með veiðarfæri við veiðivatn annars manns fyrir
 utan venjulega vegi, og skal þá sekta hann sem hann væri sekur um ólög-
 lega veiði, nema sannað sé, að hann hafi haft þar lögmætt erindi.

87. gr.

Sektum frá 100 kr. og allt að 1000 kr. varðar, ef maður gerist brotleg-
 ur gegn lögum þessum eða reglum, sem samkvæmt þeim eru settar, þannig:

- a. að hann veiði á þeim tíma eða þeim stöðum, er veiði er bönnuð,
- b. að hann notar veiðitæki eða veiðiaðferðir, sem bannað er að nota, sbr. þó
 88. gr., eða fylgir ekki settum reglum um tilhögun veiðitækja eða um að-
 ferð við veiði.
- c. að hann veiðir fisk, sem minni er en svo, að leyfð sé veiði hans, eða
 sleppir eigi í vatn veiddum fiski, er skylt er að sleppa.
- d. að hann brýtur ákvæði 21. gr. eða 32. gr. eða
- e. að hann spillir fiskvegi eða tálmar á ólögmætan hátt fiskför um vatn.

61

23. júní

88. gr.

Nú notar maður sprengiefni, eitruð efni eða deyfandi við veiði, og varðar það fangelsi eða sektum, ekki lægri en 500 kr.

89. gr.

Önnur brot gegn lögum þessum eða reglum, sem settar eru samkvæmt þeim, varða sektum allt að 500 kr.

90. gr.

Brot þau, er ræðir um í 86. gr., a—b-liðum 87. gr. og 88. gr., teljast fullframin jafnskjótt og veiðarfærin eru komin í vatn.

91. gr.

Ólögleg veiðitæki, svo og veiðitæki, sem notuð eru með ólöglegum hætti, skulu upptæk gerð.

92. gr.

Sektir samkvæmt lögum þessum, svo og andvirði upptækra veiðitækja, renna í sýslusjóð, þar sem brot er framið. Nú er brot framið í fleiri sýslum en einni, og skiptist þá sekt og andvirði upptækra veiðitækja að jöfnu milli sýslusjóðanna.

93. gr.

1. Mál út af brotum samkv. 86. gr. skulu rekin sem einkalögreglumál, og á sá sókn sakar, sem misgert er við.

2. Önnur mál til refsingar fyrir brot á lögum þessum eða á reglum, sem settar eru samkvæmt þeim, skulu rekin sem almenn lögreglumál.

XV. KAFLI.

Niðurlagsákvæði.

94. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1933, og ganga þá eftirfarandi lagaákvæði úr gildi:

Lög nr. 5, 19. febr. 1886, um friðun á laxi.

Lög nr. 55, 30. júlí 1909, um samþykktir um friðun silungs og veiði-aðferðir í vötnum.

Lög nr. 24, 22. okt. 1912, um samþykktir um ófriðun og eyðing sels úr veiðiám.

XIII. kafli vatnalaga, nr. 15, 20. júní 1923.

2. málsgr. 1. gr. laga nr. 30, 27. júní 1925, um selaskot á Breiðafirði 61
 og uppidráp. 23. júní
 Lög nr. 6, 14. júní 1929, um fiskiræktarfélög.

XVI. KAFLI.

Bráðabirgðaákvæði.

95. gr.

1. Ákvæði XI. kafla laga þessara, um stjórn veiðimála og eftirlit, önnur en 1. málsgr. 74. gr., koma ekki til framkvæmda fyrst um sinn, en atvinnu-
 málaráðherra setur með reglugerð fyrir mæli um það, að sá maður, sem hefir
 með höndum eftirlit með laxa- og silungaklaki í landinu, komi í stað veiðimála-
 stjóra og veiðimálanefndar, eftir því sem við getur átt, og hreppstjórar í stað
 eftirlitsmanna við veiðivötn. Skulu slík reglugerðarákvæði gilda þar til Alþingi
 kveður öðruvísi á.

2. Ákvæði XII. kafla þessara laga, um styrkveitingar til fiskræktar, koma
 ekki til framkvæmda fyrr en fé er veitt til þeirra í fjárlögum.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
 (L. S.)

Dorsteinn Bríem.

62
23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 71, 28. nóv. 1919, um laun embættismanna.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir „Hóls“ í 2. málsg. 12. gr. laganna komi: Ögur, — og í stað „Naut-
eyrar“ í sömu málsg. sömu gr. komi: Ólafsfjarðar.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. jan. 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

63

23. júní

um

viðauka við og breyting á lögum nr. 7 15. júní 1926, um raforkuvirki.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Störmæri, Péttnerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á eftir 3. gr. nefndra laga komi ný grein, er verður 4. grein, svo hljóðandi:
Nú hefir einstakur maður eða félag fengið leyfi til að stofnsetja og starfrækja raforkuver eða raforkuveitu til almenningsþarfa, og skal þá ákveða gjald á raforku í gjaldskrá, er hlutaðeigandi sveitar- eða bæjarstjórn samþykkir og ráðherra staðfestir.

Gjaldskrá skal endurskoða á árs fresti, ef annaðhvort leyfishafi eða sveitar- eða bæjarstjórn óskar þess, og eigi sjaldnar en fimmta hvert ár.

2. gr.

4. gr. laganna verði 5. gr. og á eftir henni komi ný grein, er verði 6. gr., svo hljóðandi:

Nú hefir sveitar- eða bæjarstjórn stofnsett raforkuver eða raforkuveitu og starfrækir til almenningsþarfa í umdæmi sínu, og getur hún þá áskilið sér einkarétt til sölu í umdæminu á rafmagnstækjum og öðrum hlutum raforkuvirkja, sem nota á í sambandi við raforkuveituna.

3. gr.

5. gr. laganna verði 7. gr. og orðist þannig:

Ráðherra setur reglugerð um raforkuvirki. Til raforkuvirkja teljast hér raforkuver, raforkuveita og rafmagnstæki, laus og föst.

Í reglugerð skal setja ákvæði um:

- a. Gerð, uppsetningu og starfrækslu raforkuvirkja, til öryggis gegn hættu og tjóni og til varnar gegn truflunum á viðtöku útvarps og loftskeyta, svo og

63

23. júní

- um gerð, uppsetningu og starfrækslu annara virkja, sem sett eru eða notuð svo nálægt raforkuvirkjum, að tjón eða hættu getur stafað af.
- b. Takmörkun á innflutningi, sölu og notkun tækja og annara hluta raforkuvirkja, er ekki fullnægja þessum skilyrðum.
 - c. Skyldu til þess að gefa skýrslu um þau raforkuvirki, sem fyrir hendi eru þegar reglugerðin öðlast gildi, og um ný virki og aukning eldri virkja, svo og að hlíta fyrirmælum ráðherra um rannsókn á slíkum virkjum.
 - d. Eftirlit með raforkuvirkjum í húsrúmi, þar sem hætt er við sprengingum eða þar sem erfitt er að halda við nægilega fullkominni einangrun vegna raka eða annara orsaka, svo og með raforkuvirkjum, sem ætla má, að hafi í för með sér sérstaka hættu fyrir líf manna eða mikil verðmæti, og með raforkuvirkjum í leikhúsum og samkomuhúsum. Eigandi virkja greiðir kostnað við eftirlitið, eftir nánari fyrirmælum í reglugerð.
 - e. Löggilding á hæfum raforkuvirkjum.
 - f. Skyldu rafveitustjórna til að hafa eftirlit með því, að rafmagnslagnir og tæki, er notuð eru í sambandi við raforkuveitur þeirra, brjóti eigi í bága við ákvæði settra reglugerða, og um heimild fyrir eftirlitsmanni ríkisins að láta stöðva um stundarsakir starfrækslu raforkuveitna eða láta loka fyrir rafmagnsstrauminn hjá einstökum mönnum eða fyrirtækjum, er þverskallast við að hlíta settri reglugerð, svo og að taka löggildingu eða söluleyfi um lengri eða skemmri tíma af þeim, sem hafa gerzt brotlegir við reglugerðina.
 - g. Sektir, allt að 1000 kr., fyrir brot á reglugerðinni.

4. gr.

Á eftir 6. gr. laganna, sem verður 8. gr., komi tvær nýjar greinar, er verða 9. og 10. gr., svo hljóðandi:

- a. Ráðherra skipar eftirlitsmann með raforkuvirkjum, til að annast eftirlit, skýrslugerð og annað, sem honum verður falið samkvæmt lögum þessum og þeim reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim. Ráðherra getur einnig falið honum eftirlit með framkvæmdum á ákvæðum reglugerða um varnir gegn útvarpstruflunum, um loftnet fyrir útvarpstæki o. fl.

Eftirlitsmaður skal hafa lokið fullnaðarprófi við rafmagnsdeild verkfræðaháskóla.

- b. Heimilt er ráðherra að ákveða í reglugerð, að eigendur raforkuvera skuli greiða af þeim árlegt gjald til eftirlits ríkisins með raforkuvirkjum. Skal gjald þetta miðast við stærð rafala í orkuveri, og má eigi nema meiru en einni krónu af hverju kílówatti málraun þeirra. Ráðherra setur ákvæði um innheimtu gjalds þessa, og má taka það lögtaki.

Kostnaður við eftirlitið greiðist úr ríkissjóði, að svo miklu leyti, sem ekki er öðruvísi ákveðið í lögum þessum og í reglugerðum, er settar verða samkvæmt þeim. Veitist fé til þess árlega í fjárlögum.

5. gr.

63

7., 8. og 9. gr. laganna verði 11., 12. og 13. gr., og tilvísanir þeirra í 5. og 23. júní 7. gr. verði tilvísanir í 7. og 9. gr.

6. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlzt staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í texta laga nr. 7, 15. júní 1926, og gefa þau út svo breytt.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

64

23. júní

um

kirkjugarða.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í kirkjugörðum þjóðkirkjunnar á hver maður rétt til legstaðar þar í sókn, sem hann andast, hefir átt lögheimili eða óskað legstaðar. Sjóreknir menn og druknaðir eiga legstað þar, er þeir eru á land fluttir, og þeir, er á fjöllum eða öræfum andast, þar í sókn, er þeir eru fyrst fluttir til byggða.

2. gr.

Hver kirkjugarður þjóðkirkjunnar er sjálfseignarstofnun með sérstöku fjárhaldi, í umsjón og ábyrgð safnaðar undir yfirstjórn biskups.

64 Sókarnefnd hefir á hendi umsjón og fjárhald kirkjugarðs, samkvæmt
 23. júní því, sem fyrir er mælt í lögum þessum.

Nú óskar bæjarstjórn eða hreppsnefnd að taka að sér umsjón kirkjugarðs og fjárhald, og getur ráðherra heimilað það, að fengnum tillögum biskups og sókarnefndar, enda hvíla þá á bæjarstjórn eða hreppsnefnd hinar sömu skyldur sem á sókarnefnd eftir lögum þessum.

3. gr.

1. Skyld er sveitar- eða bæjarfélagi því, er liggur innan sóknar, að leggja til ókeypis hæfilegt kirkjugarðsstæði eða grafreit, svo og hleðslu- eða steypu-efni — sand og mól — í girðingu, þó svo, að kvaðir þær, er þegar eru á jörðum og lóðum, þar sem kirkjugarðar standa, haldist óbreyttar.
2. Þar, sem ekki er völ á nægilega þurrum eða djúpum jarðvegi til kirkjugarðsstæðis, skal sveitar- eða bæjarfélagið kosta framræslu eða uppfyllingu landsins, svo að unnt verði að taka nægilega djúpar grafir og vatn standi ekki í gröfum.
3. Þar, sem kirkja er ekki í kirkjugarði, leggur sveitar- eða bæjarfélag veg frá kirkju að kirkjugarði og heldur honum akfærum. Ennfremur leggur sveitar- eða bæjarfélag til ókeypis hæfilegan ofaníbúrd í götur og gangstíga kirkjugarðs, ef þess er krafist.
4. Í kaupstöðum og kauptúnum sér sveitar- eða bæjarfélag fyrir nægilegu vatni til vökvunar blóma og trjágróðri í kirkjugarðinum, úr vatnspípum innan garðs, þar sem við verður komið, eða úr brunni í nánd, þar sem engin óhollusta getur af honum stafað.
5. Nú hafa fleiri en eitt sveitarfélag, eða bæjarfélag og hreppur eða hreppshluti, sameiginlegan kirkjugarð, og skal þá skipta kostnaðinum niður á hlutaðeigandi bæjar- og sveitarfélög, eða hluta þeirra, eftir mannfjölda í hverju þeirra fyrir sig.
6. Heimilt er, með samþykki dóms- og kirkjumálaráðuneytisins, að taka eignarnámi hentuga lóð undir kirkjugarð, samkv. lögum nr. 61, 14. nóv. 1917.
7. Rétt er sókarnefnd, ef óhæfilegur dráttur verður á framkvæmd þeirra verka, er getur í 2. og 3. lið þessarar greinar, að taka sjálf að sér framkvæmd þeirra að nokkru eða öllu leyti. Gerir hún þá reikning yfir kostnaðinn að verkinu loknu, en bæjar- eða sveitarstjórn kýs mann til að endurskoða reikninginn, og sætir reikningurinn úrskurði dóms- og kirkjumálaráðuneytisins, ef ágreiningur verður. Sveitar- eða bæjarstjórn greiðir síðan reikninginn innan mánaðar frá því endurskoðun hefir farið fram.

4. gr.

Sóknarmönnum er skyldt að koma upp og halda við fjárheldri og viðeigandi girðingu um kirkjugarð sinn, með steinlimdu hliði og vandaðri grind, sem hægt er að tvílæsa.

5. gr.

64

23. júní

Pegar girða þarf grafreit, gamlan eða nýjan, gerir lögmætur eða ályktunarfar safnaðarfundur ályktun um fyrirkomulag girðingar og efni hennar. Girðing skal vera úr vel hlöðnu grjóti, steinsteypu eða öðru sæmilegu efni, að dómi prófasts.

Nú er kirkjugarður fjarri kirkju; skal þá vera klukka í sálubliði eða likhúsi til hringingar.

6. gr.

Sóknarnefnd sér um framkvæmd verksins við girðingu grafreita, samkvæmt því, er fyrir er mælt í lögum þessum. Að verkinu loknu gerir sóknarnefnd reikning yfir kostnaðinn, og sætir hann úrskurði héraðsfundar.

7. gr.

Lögmætur eða ályktunarfar safnaðarfundur tekur ákvarðanir um, hvenær taka skal upp nýjan kirkjugarð eða stækka gamlan, enda komi samþykki prófasts til.

Nú sýnir söfnuður vanrækslu í þessu efni, og skipar prófastur þá fyrir um stækkun eða flutning kirkjugarðs, telji hann garðinn eigi lengur greftrunarhæfan. Skjóta má úrskurði prófasts til biskups.

Pegar gera á nýjan kirkjugarð eða stækka gamlan, skal sóknarnefnd leita álits héraðslæknis og fá vottorð hans um, að kirkjugarðsstæði sé valið samkvæmt heilbrigðisreglum. Síðan skal hún gera uppdrátt í 3 eintökum að fyrirhuguðum kirkjugarði, eða viðbót. Skulu þar markaðir aðalgangstigar ekki mjórri en $1\frac{1}{2}$ m. og aðrir stigar ekki mjórri en $1\frac{1}{4}$ m. og öllu skipulagi garðsins vel fyrir komið. Mælikvarði uppdrátta þessara skal vera 1 á móti 200.

Sendir síðan sóknarnefnd uppdrætti þessa, ásamt vottorði héraðslæknis, biskupi til staðfestingar, ásamt umsögn sóknarprests og prófasts.

Vilji biskup ekki samþykkja uppdrætti þessa, ber hann málið undir dóms- og kirkjumálaráðuneytið, er leggur á það úrskurð, að fengnu áliti sérfróðs manns um skipulag kirkjugarða.

Nú vill ráðuneytið ekki samþykkja uppdrátt, og lætur það þá sérfróðan mann gera nýjan skipulagsuppdrátt í 3 eintökum og sendir biskupi.

Geymir síðan biskup uppdráttinn, en sóknarprestur og sóknarnefnd hvorn hinna.

8. gr.

Sóknarnefndir skulu, innan árs frá því, er lög þessi öðlast gildi, láta gera uppdrætti að kirkjugörðum þeim, sem nota má til nokkurrar frambúðar, að dómi prófasts. Skal mælikvarði uppdrátta þessara vera sami sem að nýjum görðum. Þar skal marka fyrir legsteinum og að minnsta kosti öllum nýjustu leiðum.

Kallar prófastur eftir uppdráttum þessum í tæka tíð og sendir biskupi.

- 64** Lætur kirkjustjórnin þá sérfróðan mann gera tillögur um, hvernig skipu-
 23. júní lagi hvers kirkjugarðs verði bezt fyrir komið til frambúðar og gera uppdrætti
 þar að lútandi. Og fer um þá síðan sem um uppdrætti að nýjum görðum.

9. gr.

Sóknarnefndir skulu annast um, að greftrun sé hagað samkvæmt staðfest-
 um uppdrætti, enda er ekki heimilt að taka gröf annarsstaðar í kirkjugarði en
 þar, sem sóknarnefnd eða umboðsmaður hennar leyfir.

Bannað er að taka gröf innan kirkju.

Jafnóðum og grafið er, skulu leiðin mörkuð á uppdrætti sóknarnefndar
 og tölusett. En nafn hins jarðaða og greftrunardag ber að setja á legstaðaskrá,
 er fylgja skal uppdrættinum.

Sóknarprestur skal a. m. k. einu sinni á ári tölusetja á uppdrætti sínum
 ný leiði samkvæmt uppdrætti sóknarnefndar.

10. gr.

Grafir skulu vera svo djúpar, að a. m. k. fullur meter sé frá kistuloki á
 grafarþarm. Skyldur er sá, er gröf lætur taka, að ganga vel frá legstaðnum
 svo fljótt, sem við verður komið, og færa burt úr garðinum grjót og mold, ef
 ekki er allt látið aftur ofan í gröfina. Sé þetta vanrækt, lætur sóknarnefnd, eða
 umboðsmaður hennar, gera verkið á kostnað hlutaðeiganda.

11. gr.

1. Sóknarnefnd er skylt að annast um, að allar götur og gangstígar garðsins
 séu snyrtilegar og vel við haldið. Skal hún sjá um, að garðurinn sé sleginn,
 en þó með varúð, og að skepnur komist þar alls ekki inn.
2. Hlutaðeigendum ber að annast um, að legstaðir séu jafnan vel og smekk-
 lega hirtir.
3. Vanræki hlutaðeigendur skyldur sínar samkvæmt 2. lið, skal sóknarnefnd
 eða umboðsmaður hennar halda leiðum við og hreinsa af þeim illgresi á
 kostnað þeirra hlutaðeigenda, er til næst, en ella á kostnað kirkjugarðsins.
4. Hlutaðeigendum er skylt að halda við girðingum og legsteinum á leiðum.
 En sé það vanrækt þrátt fyrir aðvörun sóknarnefndar, er henni heimilt að
 láta slétta yfir legstaðinn og flytja ónýtar eða óviðeigandi girðingar burt,
 en setja slíka legsteina í skipulega röð á þeim stað í garðinum, er prófastur
 telur bezt fara á.

12. gr.

Rétt er sóknarnefnd að banna grafkapellur í kirkjugörðum, nema í sér-
 stökum röðum og gegn gjaldi, sem ákveða má í reglugerð. Henni er og heimilt
 að setja reglur um fyrirkomulag girðinga um leiði, svo að sem bezt samræmi
 verði í garðinum.

Þar, sem líkbrennsla fer fram, en menn vilja þó geyma duftker með bál- 64
fararleifum í kirkjugarði, getur sóknarnefnd ákveðið, að kerin skuli grafin í 23. júní
sérstökum röðum, eða geymd í grafkapellum, er bæjarstjórn eða bálfararfélög
reisa innan kirkjugarðs í því skyni. Hefir þá sóknarnefnd allar hinar sömu
skyldur til eftirlits með viðhaldi grafkapellu og varðveislu bálfararleifa sem
með einstökum leiðum í kirkjugarði.

13. gr.

1. Sóknarnefnd er heimilt, með samþykki safnaðarfundar, að ráða sérstakan umsjónarmann kirkjugarðs og greiða honum þóknun fyrir starf sitt.
2. Hefir umsjónarmaður þá allt eftirlit með kirkjugarðinum á hendi, undir yfirumsjón sóknarnefndar og á ábyrgð hennar, og gefur hún honum erindisbréf.
3. Sóknarnefnd getur falið umsjónarmanninum að taka allar grafir í garðinum gegn ákveðnu gjaldi.
4. Einnig getur sóknarnefnd falið umsjónarmanni árlegt viðhald legstaða fyrir einstaka menn, er þess óska, og setur hún honum þá gjaldskrá.
5. Í kaupstöðum getur lögmætur eða ályktunarfær safnaðarfundur veitt sóknarnefndinni, fyrir hönd kirkjugarðsins, einkaheimild til að nota líkvagna við jarðarfarir gegn hæfilegu gjaldi, sem rennur í sjóð kirkjugarðsins.

14. gr.

Sóknarnefndir skulu stuðla að því, að legstaðir séu smekkvíslega prýddir, með blómplöntum þeim, er bezt þola veðráttufar landsins. Ber þeim í því skyni að sjá um, eða fela manni innan sóknar fyrir sína hönd að annast fyrir þá, er þess óska, útvegum skrautplantna til gróðursetningar á leiðum.

15. gr.

Skógræktarstjórn landsins skal skylt að láta sóknarnefndum í té trjáplöntur til gróðursetningar meðfram girðingum kirkjugarða að innanverðu og meðfram gangstígum innan garðs. Skulu trjáplöntur þessar látnar ókeypis.

Ræktunarstöðvum, sem styrktar eru af almannafé, er skylt að láta sóknarnefndum, eða umboðsmönnum þeirra, í té blóma- og trjáplöntur til gróðursetningar á leiðum gegn vægu gjaldi.

16. gr.

Nú er í einhverju prestakalli fullur $\frac{1}{3}$ hluti íbúa í utanþjóðkirkjusöfnuði, er hefir safnaðarstjórn og prest, eða forstöðumann, er hlotið hefir staðfestingu ráðherra. Skulu þá sóknarnefnd þjóðkirkjusafnaðar og safnaðarstjórn slíks safnaðar kjósa hvor úr sínum hópi sérstaka kirkjugarðsstjórn. Skipa hana 5 menn, og á hvor safnaðanna þar fulltrúa eftir mannfjölda í hvorum þeirra fyrir sig. Sbr. þó 38. gr.

- 64 Hefir kirkjugarðsstjórnin þá á hendi allar skyldur og ábyrgð sóknar-
23. júní nefnda að því er tekur til kirkjugarðsins.

Legstaðasjóðir.

17. gr.

Heimilt er að stofna legstaðasjóði í hverri sókn.

18. gr.

Í legstaðasjóð geta menn lagt fé, sem ávaxtast þar til viðhalds legstaðar þess, er hlutaðeigandi óskar.

19. gr.

Sóknarnefnd hefir á hendi stjórn sjóðsins undir yfirstjórn prófasts, og er henni skylt að ávaxta innlögin í Söfnunarsjóði Íslands, þannig, að hver legstaður hafi sérstaka viðskiptabók.

Stofnandi hvers sjóðs skal í samráði við sóknarnefnd setja fyriræmi um, hvernig verja skuli útborguðu vaxtafé til viðhalds og endurnýjunar legstaðnum, og er sóknarnefnd þá skylt að sjá um, að þeim fyriræmum sé fylgt.

Niðurlagðir kirkjugarðar.

20. gr.

Nú vilja sóknarmenn leggja kirkjugarð niður. Skal sóknarnefnd þá boða til almenns safnaðarfundar og auglýsa í fundarboðinu umræðuefni fundarins og tillögur sínar um það. Er sú ákvörðun gild, sem gerð er með $\frac{2}{3}$ atkvæða atkvæðisbærra manna á lögsmætum eða ályktunarfærum safnaðarfundar, ef samþykki prófasts og biskups kemur til.

21. gr.

Niðurlagðir kirkjugarðar skulu taldir meðal fornleifa, og sér dóms- og kirkjumálaráðuneytið um, að friðhelgi þeirra sé lýst á þingi.

22. gr.

Sóknarnefnd lætur gera griphelda girðingu um niðurlagðan kirkjugarð og heldur henni við á kostnað sóknarkirkjugarðsins, á meðan vel sést til leiða í kirkjugarðinum. Næstu 20 ár eftir að kirkjugarður hefir verið lagður niður má þar jarða einstaka menn, ef rúm leyfir og klukka er þar til hringingar, en skylt er þeim, er lætur grafa, að setja trausta girðingu um legstaðinn og leggja hæfilega fjárupphæð í legstaðasjóð, honum til viðhalds.

23. gr.

64

Nú eru liðin meira en 20 ár frá því er kirkjugarður var lagður niður, og vill meiri hluti atkvæðisbærra manna á lögmætum safnaðarfundum slétta yfir garðinn og gera að grasreit. Skal það þá heimilt, ef ráðuneytið samþykkir, að fengnum tillögum biskups og fornmenjavarðar.

Eru þá öll minnismerki í garðinum á ábyrgð vandamanna hinna látnu, en heimilt er þeim að halda slíkum legstöðum óhöggðum, ef þeir halda þar við sómasamlegri girðingu.

Niðurlagðan grafreit má ekki nota til neins þess, er óviðurkvæmilegt er, að dómi prófasts. Ekki má þar neitt jarðrask gera, svo sem með kjallaragreftri eða skurðagerð, fyrr en 100 ár eru liðin frá því, er þar var síðast jarðað. Þó getur ráðuneytið, að fengnum tillögum biskups, veitt undanþágu frá þessu ákvæði, þegar liðin eru 60 ár.

Nú hefir ráðuneytið leyft að slétta yfir niðurlagðan kirkjugarð. Getur það þá mælt svo fyrir, að þau minnismerki, sem þar eru og enginn hirðir um, séu flutt til sóknarkirkjugarðsins á kostnað hans, og komið þar fyrir í garðinum í skipulegri röð, á þeim stað, er prófastur telur bezt fara.

24. gr.

Prófastur felur sóknarpresti að gera skrá yfir alla legsteina og minnismerki í niðurlögðum kirkjugörðum, og skal þar öllum merkilegum eða fornum legsteinum lýst sérstaklega. Skrá þessa sendir prófastur biskupi. Leitar kirkjustjórnin þá álits fornmenjavarðar, og skal síðan með þá legsteina fara svo sem hún mælir fyrir um.

25. gr.

Nú brýtur sjór eða vatnsfall gamlan kirkjugarð eða hann eyðist af uppblæstri, svo að bein framliðinna koma í ljós, og skal þá sóknarnefnd tafarlaust gera prófasti og fornmenjaverði viðvart, enda ber henni eftir samráði við þá að gera svo fljótt sem verða má, á kostnað kirkjugarðs sóknarinnar, þær ráðstafanir, er þyrfa þykir.

Um líkhús o. fl.

26. gr.

Sóknarnefnd er heimilt, ef safnaðarfundur samþykkir, að láta reisa líkhús við kirkju eða í kirkjugarði, á kostnað kirkjugarðsins. Ennfremur verkamannaskýli í kirkjugarði, eða við hann, með nauðsynlegum þægindum fyrir starfsmenn kirkjugarðsins.

27. gr.

Áður en sóknarnefnd framkvæmir verkið skal hún tilkynna það prófasti, en hann aftur kirkjustjórninni. Felur hún þá húsameistara að gera uppdrátt

64 að byggingunni, og skal síðan fara eftir þeim uppdrætti, eða öðrum, er ráðu-
23. júní neytið samþykkir.

28. gr.

Líkhús skal vera úr steinsteypu og með steinsteypu gólfi, eða öðru jafnhentugu til sótthreinsunar, að dómi héraðslæknis. Skulu veggir og gólf vandlega sléttuð og séð fyrir nægilegri loftræslu. Í líkhúsi og verkamannaskýli skal vera vatnsveita og frárænnslí, ef við verður komið.

Um fjárhag kirkjugarða.

29. gr.

Sóknarnefnd er heimilt, að fengnu samþykki safnaðar- og héraðsfundar, að taka upp legkaup í sókn sinni, með samþykkt, er ráðuneytið staðfestir.

Sóknarnefndin innheimtir þá legkaupið gegn 6% innheimtulaunum.

30. gr.

Fyrir hver áramót skal sóknarnefndin gera fjárhagsáætlun fyrir kirkjugarðinn næsta ár.

Nú hrökkva ekki tekjur kirkjugarðsins fyrir útgjöldum, og skal sóknarnefndin þá jafna því, er á vantar, niður á útsvarsgreiðendur í sókninni sem hundraðsgjaldi af útsvörum þeirra, sbr. þó ákvæði 38. gr.

Þó má hundraðsgjald þetta ekkert ár fara fram yfir 2%, nema safnaðarfundur leyfi.

Nú er í sókn meira en eitt sveitar- eða bæjarfélag, og skal þá fyrst skipta gjaldinu niður á þau eftir íbúatölu hvers þeirra innan sóknarinnar.

Eindagi hundraðsgjaldsins er sá sami sem á útsvörum. Innheimtumönnum ríkissjóðs í kaupstöðum og oddvitum, eða innheimtumönnum sveitarsjóða, er skylt að innheimta hundraðsgjaldið gegn 6% innheimtulaunum, ef sóknarnefnd óskar. Ella innheimtir sóknarnefnd gjaldið gegn sömu þóknun.

31. gr.

Lögtaksréttur fylgir öllum þeim gjöldum, sem mælt er fyrir í lögum þessum.

32. gr.

Um reikningshald kirkjugarðs- og legstaðasjóðs, svo og hvenær reikning skuli senda prófasti, og um ábyrgð sóknarnefndar, gilda sömu ákvæði sem um reikningshald safnaðarkirkna.

Um heimagrafreiti.

64
23. júní

33. gr.

Heimilt er ráðherra að veita leyfi til að taka upp heimagrafreiti samkvæmt lögum þessum.

34. gr.

Nú óskar einhver að taka upp heimagrafreit á jörð sinni fyrir sig og vandamenn sína, og sendir hann þá beiðni um það til biskups.

Beiðninni skal fylgja uppdráttur af reitnum með fyrirhugaðri girðingu ásamt vottorði hreppstjóra eða tveggja skilríkra manna um það, að staður sé vel valinn.

35. gr.

Biskup leggur síðan beiðnina, ásamt fylgiskjölum, fyrir ráðuneytið ásamt tillögum sínum, og getur ráðherra veitt umsækjanda leyfið, ef hann fullnægir eftirfarandi skilyrðum:

- a. Setur hæfilegt veð fyrir því, að hann reisi í tæka tíð trausta og vandaða girðingu um reitinn samkvæmt uppdrætti.
- b. Leggur hæfilega upphæð í sjóð til viðhalds grafreitnum, eigi minna en 150 kr. Skal féð varðveitt og ávaxtað í legstaðasjóði sóknarkirkjugarðsins og sóknarnefnd hafa á hendi eftirlit reitsins, nema stofnandi hafi aðra skipun gert um fjárfar og eftirlit með skipulagsskrá.
- c. Greiðir hundraðsgjald í kirkjugarðssjóð, sbr. 30. gr.

36. gr.

Prófasti er skylt að hafa eftirlit með heimagrafreitum á yfirreiðum sínum.

Um grafreiti utanþjóðkirkjumanna.

37. gr.

Heimilt er viðurkenndum söfnuðum utan þjóðkirkjunnar að taka upp sérstakan grafreit, með samþykki ráðuneytisins.

Setur ráðuneytið þá safnaðarstjórninni allar hinar sömu reglur um skipulag, umgengni og viðhald slíkra grafreita sem sóknarnefndum þjóðkirkjusafnaða, að því er við á. Safnaðarmenn utanþjóðkirkjusafnaða, er hafa sérstakan grafreit, eru ekki skyldir að greiða hundraðsgjald til kirkjugarðs sóknarinnar, meðan þeir halda reitnum sómasamlega við og fylgja settum reglum.

Um reglugerð, samþykktir o. fl.**38. gr.**

Ráðuneytið gefur út reglugerð um kirkjugarða í samráði við biskup. Skal þar setja nánari ákvæði og leiðbeiningar um ýms atriði, er snerta kirkjugarða, svo sem um umgengni þeirra, útmælingu legstaða, ættargrafreiti, tilhögun á greftri o. fl. þess háttar.

39. gr.

Sóknarnefndum er heimilt, með leyfi safnaðar- og héraðsfundar, að setja nánari ákvæði um kirkjugarð og greftrun í samþykkt, er ráðherra staðfestir, samkvæmt tillögum biskups. Má þar setja ákvæði um legkaup, gjald fyrir grafkapellur og um gerð þeirra, lokunartíma kirkjugarða í kaupstöðum og það annað, sem nauðsynlegt þykir að haga eftir staðháttum.

40. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, 10—500 kr., enda liggi eigi þyngri refsing við samkvæmt öðrum lögum.

Mál, sem rísa kann út af lögum þessum, skal fara með sem almenn lög-reglumál.

41. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 39, 8. nóv. 1901, um kirkjugarða og viðhald þeirra, lög nr. 29, 15. júní 1926, um líkhús. Ennfremur eru afnumin öll ákvæði eldri laga, er koma í bága við lög þessi.

42. gr.

Meðan verið er að koma lögum þessum í framkvæmd er ráðuneytinu heimilt að taka sérfróðan mann sér til aðstoðar, til að veita nauðsynlegar leiðbeiningar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

L Ö G

65
23. júní

um

breyting á lögum nr. 37, 8. sept. 1931, um heimild fyrir ríkisstjórnina
til ýmsra ráðstafana vegna útflutnings á nýjum fiski.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Síðari málsg. 1. gr. laganna orðist svo:

Til undirbúnings þessara framkvæmda og lánveitinga til fiskisölufélaga,
sbr. 4. gr., má verja úr ríkissjóði allt að 100 þús. kr. á árunum 1932 og 1933,
og er ríkisstjórninni heimilt að taka fé þetta að láni.

2. gr.

5. gr. laganna verði þannig:

Nú leigir fiskisölufélag, sbr. 1. og 4. gr., sjálft skip til flutninga á ísvörð-
um fiski, og er þá ríkisstjórninni heimilt að taka ábyrgð á slíkri skipaleigu, allt
að 200 þús. kr. samtals, gegn tryggingum þeim, er hún metur gildar.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

66
23. júní

L Ö G

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til að leyfa erlendum manni eða félagi að reisa og starfrækja sildarbræðsluverksmiðju á Austurlandi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvik, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Nú sækir erlendur maður eða félag um leyfi til þess að reisa og starfrækja sildarbræðslustöð á Austurlandi og sannar, að hann eða það hafi nægilegt fjármagn, og skal þá ríkisstjórninni vera heimilt, að fengnum meðmælum bæjarstjórnar eða sveitarstjórnar á þeim stað, er umsækjandi óskar eftir aðsetri, að veita umsækjanda leyfi til þess að reisa þar sildarbræðsluverksmiðju og starfrækja hana í allt að 30 árum, og jafnframt leyfi til þess að eiga eða leigja nægilegt land handa fyrirtækinu, enda sé það tryggt, að eingöngu íslenzkt verkafólk, að undanteknum sérfræðingum, starfi í þjónustu fyrirtækisins.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar í stað.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um

lántöku fyrir ríkissjóð.

67

23. júní

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka handa ríkissjóði lán, allt að 12 milljónir
króna, eða jafngildi þeirrar upphæðar í erlendri mynt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um

breyting á fátækralögum, nr. 43, 31. maí 1927.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

21. gr. fátækralaganna orðist þannig:

Eftir 16 ára aldur vinnur hver sá, sem hefir íslenzkan ríkisborgararétt, sér framfærslurétt í þeirri sveit, þar sem hann hefir dvalizt 2 ár samfleytt búandi, vistfastur eða haft löglegt heimilisfang, enda hafi hann ekki þegið endurkræfan eða óendurkræfan sveitarstýrk á síðustu 4 árum.

Þeirri sveitfesti, er menn hafa unnið sér áður en lög þessi ganga í gildi, halda þeir þangað til þeir þar eftir hafa unnið sér sveitfesti annarsstaðar samkvæmt lögum þessum. Að öðru leyti fer um sveitfesti manna frá þeim degi að telja, er þau öðlast gildi, svo sem segir fyrir um í lögum þessum. Þó skulu þeir menn, er dvalið hafa síðustu 3 árin áður en lögin komu í gildi sveitfestisdvöl í einhverri sveit, vinna sér þar framfærslusveit, ef þeir halda áfram dvöl sinni þar á eftir í hinni sömu sveit enn 1 ár, og að öðru leyti uppfylla skilyrði laga þessara.

2. gr.

Aftan við 65. gr. fátækralaganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Nú verður ríkissjóður að greiða sveitarstýrk erlendis með þurfamanni, sem á framfærslusveit hér á landi, eða kostnað við flutning hans og fjölskyldu hans frá útlöndum, og á hann þá rétt til endurgjalds hjá framfærslusveit þurfa-
lingsins á þeirri upphæð, er hann hefir þannig lagt fram. Á þetta jafnt við um þá þurfalinga, sem fengið hafa slíkan stýrk hjá fátækrastrjórn á þeim stað erlendis, þar sem þeir voru staddir er stýrkurinn var veittur, sem um þá menn, sem fengið hafa stýrk hjá sendiherra Íslands í Kaupmannahöfn eða hjá öðrum umboðsmönnum ríkisins erlendis, samkvæmt heimild þeirri, sem veitt er í fjárlögum til styrktar nauðstöddum Íslendingum erlendis, en sá stýrkur telst sveitarstýrkur, ef hann er eigi endurgreiddur af stýrkþega innan mánaðar frá veitingu hans.

Sama gildir, ef slíkur framfærslustyrkur eða flutningskostnaður er greiddur á annan hátt úr ríkissjóði.

68
23. júní

3. gr.

66. gr. orðist þannig:

Oddvitum sveitarstjórna og bæjarstjórna ber fyrir lok marzmánaðar ár hvert að senda atvinnumálaráðuneytinu skýrslu um fátækraframfæri í hreppum eða kaupstöðum fyrir umliðið ár í því formi, sem ráðuneytið ákveður. Ennfremur ber þeim samtímis að senda ráðuneytinu skýrslu um tölu þeirrra karla og kvenna, er greiða eiga gjald til ellistyrktarsjóðs, staðfesta af hreppstjóra eða lögreglustjóra.

Sýslumenn skulu fyrir lok marzmánaðar ár hvert senda atvinnumálaráðuneytinu skýrslu um samanlagðar skattskyldar tekjur allra íbúa hvers einstaks hrepps sýslunnar samkvæmt skattskrá fyrir umliðið ár, svo og um skuldlausar eignir samkvæmt sömu skattskrá, og loks um skattmat allra fasteigna í hverjum hreppi, sem skatt bar að greiða af síðastliðið ár. Á sama hátt ber bæjarfógetum í kaupstöðum og tollstjóranum í Reykjavík að senda ráðuneytinu tilsvarendi skýrslur úr umdæmum þeirra.

4. gr.

67. gr. orðist þannig:

Nú fara samanlögð fátækraútgjöld sveitarfélags samkv. skýrslum þeim, er í 66. gr. getur, meira en 15% fram úr meðaltali fátækraútgjalda á öllu landinu, miðað að $\frac{1}{3}$ hluta við tölu þeirra karla og kvenna, er greiða eiga gjald til ellistyrktarsjóðs, að $\frac{1}{3}$ hluta við skattskyldar tekjur, að $\frac{1}{6}$ hluta við skuldlausar eignir og að $\frac{1}{6}$ hluta við fasteignamat, og greiðast þá $\frac{2}{3}$ hlutar af því, sem þar er fram yfir, úr ríkissjóði. Þó greiðist aldrei minni upphæð en 100 kr.

5. gr.

Nú skuldar sveitarfélag öðru sveitarfélagi verulega fúlgvæga vegna sveitarstyrks, sem þurfalingi þess hefir verið veittur af hinu síðartalda fyrir en á árinu 1932, og skal þá ráðuneytið rannsaka hag hins fyrirtalda og meta gjaldþol þess. Telji ráðuneytið hlutaðeigandi sveitarfélag eigi fært um að endurgreiða alla skuldina, skal ráðuneytið leita samninga um greiðslu hennar við það sveitarfélag, sem skuldina á, og má þá, ef samningar takast, greiða úr ríkissjóði nokkurn hluta hennar, þó aldrei frekara en það, sem vanta kann á, að sveitarfélag það, sem skuldina á að lúka, geti greitt helming hennar. Samningurinn skal bundinn við það, að sá hluti skuldarinnar, sem um er samið að greiða, sé goldinn þegar í stað, enda falli þá hinn hluti skuldarinnar niður.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó koma ákvæði 1. gr. eigi til framkvæmda fyrir en 1. jan. 1933. Kostnað þann, sem áfallinn er samkv. 66. og 67. gr. fátækra-

68 laganna, ber að greiða úr rikissjóði til þess tíma, er lögin öðlast gildi, á sama
23. júní hátt og hingað til. Þó miðast fyrsta framlag rikissjóðs samkvæmt 4. gr. þess-
ara laga við fátækraútgjöld sveitarfélaganna allt árið 1932.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

69

23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 55, 27. júní 1921, um skipulag kaupúna og sjávarþorpa.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Aftan við 13. gr. komi ný setning, svolátandi:

Nú hefir skipulagsuppdráttur ekki hlotið staðfestingu stjórnarráðs áður
tvö ár séu liðin frá framlagningu, og er hann eigi lengur bindandi.

2. gr.

Nú hefir skipulagsuppdráttur verið framlagður áður en lög þessi hafa
öðlzt konungsstaðfestingu, en eigi náð staðfestingu stjórnarráðs, og fellur hann
þá úr gildi, ef hann hefir eigi verið staðfestur áður ár sé liðið frá þeim tíma.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

70

23. júní

um

gjaldfrest bænda.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Þeir, sem landbúnað hafa að aðalatvinnu, eiga rétt á að fá gjaldfrest
á skuldum sínum eftir því, sem fyrir er mælt í lögum þessum.

Fresturinn nær aðeins til höfuðstóls þeirra skulda, sem stofnaðar eru
fyrir 1. janúar 1932. Fresturinn nær ekki til opinberra skatta og gjalda.

2. gr.

Í sýslufélagi hverju og kaupstað skal skipa nefnd þriggja manna til að
inna af hendi það starf, sem lög þessi ákveða, og jafnmarga til vara. Nefnd
þessi, sem heitir skilaneftnd, skal skipuð þannig, að atvinnumálaráðherra til-
nefnir formann, en sýslunefnd eða bæjarstjórn hina 2. Um val varamanna fer
eftir sömu reglum. Skilaneftndarmenn skulu vera búsettir á starfssvæði sínu.

3. gr.

Nú telur atvinnurekandi, sem um ræðir í 1. gr., sig ekki geta innt af
hendi umsamdar eða umkrafðar afborganir skulda, er á honum hvíla, og hann
nær ekki þeim samningum við lánardrottna sína, sem hann treystist að upp-
fylla, og er honum þá rétt að snúa sér til formanns skilaneftndar með skrif-
lega beiðni um að njóta verndar þeirrar, sem lög þessi heimila. Beiðninni
skal fylgja:

- a) Afrit af síðustu skattskýrslu.
- b) Skrá yfir ábyrgðir beiðanda.
- c) Skýrsla um breytingar, sem orðið hafa á efnahag eða ástæðum skuldu-
nauts síðan skattskýrsla var gefin.
- d) Sundurliðuð skrá um skuldir, og skulu tilgreindir eigendur þeirra, greiðslu-
skilmálar og vaxtakjör.

70

23. júní

4. gr.

Nú hefir skilanefnd borizt beiðni eins og í 3. gr. getur, og skal hún þá þegar tilkynna það dómara þeim, sem í hlut á, enda er aðför gegn skuldunaut og ábyrgðarmönnum hans óheimil fyrir þeim skuldum, sem lög þessi ná til, þar til úrskurður skilanefndar um, að frestur verði ekki veittur, er fallinn. Hið sama er um málssókn á hendur skuldunaut eða ábyrgðarmönnum hans, nema um skuld sé að ræða, sem ekki er viðurkennd.

5. gr.

Skilanefnd skal, svo fljótt sem ástæður leyfa, taka gjaldfrestsbeiðni til meðferðar og rannsaka hana nákvæmlega. Hún heimtar frekari skýrslur af beiðanda, ef hún telur nauðsyn á. Hún á kröfu á að fá hjá formönnum skattanefnda allar þær upplýsingar um hag þeirra, sem skuldunautur er í ábyrgð fyrir, er skattskýrslur þeirra geta veitt, enda er skilanefnd í öllum störfum sínum bundin sömu þagnarskyldu og skattanefndir.

6. gr.

Þegar skilanefnd hefir fengið þau gögn, sem hún telur þörf á til þess að úrskurða um málið, fellir hún úrskurð sinn eins fljótt og við verður komið, og eigi síðar en 3 mánuðum eftir, að frestbeiðni barst henni, nema leita þurfi skýrslna úr fjarlægum landshlutum. Lengur en 5 mánuði frá móttöku frestbeiðni má úrskurður þó aldrei dragast.

Í skilanefnd ræður afl atkvæða úrslitum, enda taki 3 skilanefndarmenn þátt í úrskurði.

7. gr.

Skilanefnd skal hafa gerðabók. Sýslumaður eða bæjarfógeti löggildir hana, en í Reykjavík lögmaður. Í gerðabók skal skrá allar ályktanir skilanefndar og stutt yfirlit yfir það, sem fram fer á fundum hennar. Þar skal og gefið móttökudags frestbeiðna.

8. gr.

Skilanefnd á rétt á, ef hún telur ástæðu til, að kalla fyrir sig skuldunaut, lánardrottna hans og þá, sem hann er í ábyrgð fyrir, eða umboðsmenn þeirra, til þess að reyna að koma á samkomulagi um frest til handa skuldunaut. Ef samkomulag næst, skal niðurstaðan skráð í gerðabók, og gildir hún sem úrskurður væri. Ef samkomulag næst ekki, gengur málið til úrskurðar skilanefndar.

9. gr.

Einróma úrskurði skilanefndar verður ekki áfrýjað, en verði nefndarmenn ekki á eitt sáttir, getur skuldunautur eða skuldheimtumaður áfrýjað til atvinnumálaráðuneytisins, og kveður það upp fullnaðarúrskurð eins fljótt og verða má.

Úrskurðir skilanefndar og ráðuneytis eru bindandi fyrir aðilja sem dómur væri.

70
23. júní

10. gr.

Skilanefnd er óheimilt að úrskurða skuldunauti frest á afborgunum, ef hún telur:

1. Að hann geti innt þær af hendi eftir samningum eða kröfum án verulegs hnekkis þeirri atvinnu hans, sem í 1. gr. getur.
2. Að hann sé líklegur til að nota frestinn til að rýra tryggingar skuldunauta sinna.
3. Að ástæður hans séu svo erfiðar, að ekki séu líkur til, að hann geti uppfyllt skuldbindingar sínar í venjulegu árferði.
4. Að hann eigi ekki fyrir skuldum, þegar lagt er til grundvallar:
 - a) Á fasteignum gildandi fasteignamat.
 - b) Á bústofni, búshlutum, bátum, veiðarfærum og öðrum eignum meðaltal þess verðs, sem lagt er til grundvallar mati við framtal til tekju- og eignarskatts 3 síðustu árin.
 - c) Um ábyrgðir, hverjar líkur séu til, að þær falli á hann.

11. gr.

Nú telur skilanefnd, að skuldunautur falli ekki undir ákvæði 10. gr., og úrskurðar hún honum þá frest á þeim afborgunum, sem hann, að álitum hennar, getur ekki innt af hendi án verulegs hnekkis fyrir atvinnu þá, sem í 1. gr. getur.

12. gr.

Skilanefnd má ekki úrskurða skuldunaut lengri frest en 1 ár, talið frá úrskurðardegi.

13. gr.

Fjármálaráðherra hefir heimild til, að fengnum tillögum þeirra lánsstofnana, sem gefa út vaxtabréf, að ákveða dráttarvexti af vaxtabréfalánunum.

14. gr.

Nú kemur það í ljós, að skuldunautur hefir skýrt skilanefnd rangt frá fjárhag sínum, eða hagur hans hefir breytt í verulegum atriðum, og getur nefndin þá fellt úr gildi úrskurð sinn eða breytt honum, ef atvik eru þannig, að þau hefðu leitt til annarar niðurstöðu, ef kunn hefðu verið, er úrskurðað var í byrjun.

15. gr.

Nú sannast það, að skuldunautur notar frest, sem hann hefir fengið samkvæmt lögum þessum, til þess að rýra tryggingar skuldheimtumanna sinna, og getur þá skilanefnd ógilt þær ráðstafanir hans, enda skal hún hafa gert það innan fjöggra mánaða frá því að þær voru gerðar.

70 Auk þess skal skilanefnd þá svipta skuldunaut þeirri vernd, er hann
23. júní hefir fengið samkvæmt lögum þessum.

16. gr.

Ef lög þessi valda þeim stofnunum, sem gefið hafa út vaxtabréf, erfiðleika um innlausn þeirra bréfa, sem út eru dregin til greiðslu, er fjármálaráðherra heimilt að taka fyrir hönd ríkissjóðs lán, allt að 200000 kr., til greiðslu á þeim, ef ekki er til þess veitt fé í fjárlögum. Þetta lán telst veitt þeim skuldunautum, sem greiðslufrest fengu, er tryggt með lögveði næst á eftir þeirri skuld, sem afborgunin er hluti af, og endurgreiðist ríkissjóði á þann hátt og með þeim vöxtum, að ríkissjóður sé skaðlaus af.

Nú lenda aðrar lánsstofnanir, þar nieð talin verzlunarfyrirtæki, svo sem kaupfélög og kaupmenn, í greiðsluörðugleikum, að öllu eða nokkru leyti vegna ákvæða þessara laga, og verða bú þeirra þá ekki tekin til gjaldþrotaskipta að þeim nauðugum meðan lög þessi eru í gildi, ef skattframtöl þeirra eða efnahagsreikningar sýna, að þau eða þeir eigi fyrir skuldum.

Ákvæði laga þessara um gjaldfrest taka eigi til skulda, er stafa af ógreiddum verkakaupi eða ógreiddum aflahlut.

17. gr.

Tímabilið frá afhendingu gjaldfrestsbeiðnar til loka hins úrskurðaða frests telst ekki með fyrningartíma skuldar né víxilréttar.

18. gr.

Atvinnumálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara.

19. gr.

Kostnaður af framkvæmd þessara laga greiðist að hálfu úr ríkissjóði, en að hálfu úr sýslusjóði eða bæjarsjóði.

20. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til 1. júlí 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G

71

23. júní

um

byggingarsamvinnufélög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Tilgangur byggingarsamvinnufélaga er að reisa íbúðarhús fyrir meðlimi
þeirra til eigin afnota með sem hagfelldustum kjörum, að safna eiginframlög-
um félagsmanna (sjá 3. gr.) og reka lánastarfsemi.

2. gr.

Nú vilja menn stofna byggingarsamvinnufélag, og skulu þeir þá kveðja
til almenns fundar á því svæði, sem félaginu er ætlað að ná yfir, og bera málið
upp til umræðu og atkvæða. Ef 15 menn eða fleiri komast saman um stofnun
byggingarsamvinnufélags og bindast samtökum um að gerast félagsmenn, setja
þeir félaginu samþykktir í samræmi við lög þessi, og er þá félagið löglega stofnað.

3. gr.

Byggingarsamvinnufélögum sé aflað fjár:

- A. Með frjálsum framlögum hvers félagsmanns í stofnsjóð, unz fjárhæð hans
í sjóðnum nemur minnst $\frac{1}{5}$ hluta andvirðis þess húsnæðis, sem hann á-
kveður, að félagið komi upp fyrir hann. Þegar þessari fjárhæð er náð, situr
félagsmaður fyrir um byggingu húss, enda gangi stofnsjóðsinnieign hans
upp í byggingarkostnaðinn. Eftir það greiðir félagsmaður á ári í stofnsjóð
fjárhæð, sem nemur 1% af kostnaðarverði húsnæðis þess, sem hann hefir
eignast frá félaginu. Vextir af stofnsjóði leggjast við höfuðstól, og skulu
þeir á hverjum tíma jafnháir og innlánsvextir í sparisjóði hjá Landsbanka
Íslands. Um rétt til útborgunar stofnfjár fer eftir ákvæðum laga um sam-
vinnufélög, nr. 36 frá 1921.
- B. Þá skulu félagsmenn árlega leggja fram fé í rekstrarsjóð, sem eigi nemi
minnu en 1% og eigi meiru en 2% af kostnaðarverði húsnæðis þess, er
byggt hefir verið af félaginu. Er þessum sjóði ætlað að standa straum af

71
23. júní

rekstrarkostnaði félagsins. Kostnaður við að reisa nýjar byggingar telst ekki rekstrarkostnaður.

- C. Ennfremur getur félagið tekið lán til útlánsstarfsemi sinnar. Lánin ábyrgist ríkissjóður, með sameiginlegri ábyrgð félagsmanna að baktryggingu. Lánin má taka í erlendri mynt og gefa út skuldabréf fyrir þeim, er hvert um sig hljóðar á fjárhæðir, er fjármálaráðherra samþykkir.

4. gr.

Byggingarsamvinnufélag veitir félagsmönnum sínum lán til þess að koma upp byggingum til eigin afnota, enda hafi þeir uppfyllt skilyrði þau um stofnsjóðstillög, sem um getur í 3. gr. A. hér að framan.

Lán þessi skulu tryggð með fyrsta veðrétti í húsum og lóðaréttindum allt að 60% af virðingarverði eignarinnar. Ennfremur veitir félagið lán gegn öðrum veðrétti í eignunum, þó þannig, að samanlagðir fyrsti og annar veðréttur nemi ekki meiri fjárhæð en 80% af kostnaðarverði eignarinnar. Félagið veitir lánin með sömu kjörum og það nýtur á lánum þeim, sem tekin eru í þessu skyni.

5. gr.

Stofnsjóður skal jafnan vera í handbæru fé í þanka eða sparisjóði, þar sem ávaxta má fé ómyndugra, að svo miklu leyti, sem honum er eigi varið til að standast framkvæmdir við byggingar eða til útlána. Nú kemur fram hagnaður við útlán eða aðra ávöxtun stofnfjár, og rennur hann í varasjóð félagsins. Um ráðstöfun varasjóðs félagsins gilda ákvæði laga um samvinnufélög, nr. 36 frá 1921.

6. gr.

Félagsmenn í byggingarsamvinnufélagi fá því aðeins lán hjá félaginu, að þeir uppfylli eftirfarandi skilyrði auk þess, sem um ræðir í 3. gr. A.:

- A. Að húsin séu gerð úr varanlegu efni með tveggja til fjögurra herbergja íbúðum, auk eldhúss og geymslu, með venjulegum nútímabægindum og eftir fastákveðnum fyrirmyndum, sem stjórn félagsins hefir ákveðið og samþykktar hafa verið af atvinnumálaráðuneytinu.
- B. Að húsin séu byggð á þeim stöðum, sem félagsstjórnin ákveður og samþykktir eru af atvinnumálaráðuneytinu, enda útvegi félagsstjórnin leigulóðir.
- C. Að félagið annist um byggingu hússins að öllu leyti, og sé það afhent honum gegn skuldabréfum með veði í húseigninni, er nemi þeirri fjárhæð, sem húsið kostar umfram stofnfjárframlagið.

7. gr.

Nú ákveður félagsstjórn, að félagsmenn skuli reisa sambyggingar, og fær til þess samþykki atvinnumálaráðuneytisins, og er félaginu þá heimilt að annast viðhald slíkra bygginga utanhúss. Noti félag heimild þessa, skal gera reglugerð um eftirlit og framkvæmd viðhalds, svo og skiptingu kostnaðar á eigendur. Um sameiginleg tæki innanhúss í sambyggingu, svo sem leiðslur allar og hit

unartæki, fer eftir því, sem segir í reglugerð. Um reglugerðir, er samdar kunna að verða samkvæmt þessari grein, skal leita samþykkis atvinnumálaráðuneytisins. 71 23. júní

8. gr.

Byggingarsamvinnufélagi, sem kemur upp sambyggingum, er heimilt að eiga til frambúðar sameiginlegt miðstöðvarhús og þvottahús fyrir margar íbúðir, húsnæði fyrir fasta starfsmenn félagsins og fyrir matvöruverzlun. Ákvæði skulu sett í reglugerð um þátttöku eigenda íbúðanna í kostnaði, sem af þessu hlýzt.

9. gr.

Ákveðið skal í samþykktum byggingarsamvinnufélags, að enginn, sem fengið hefir íbúð að tilhlutun félagsins, megi selja hana, nema stjórnin hafi áður hafnað forkaupsrétti félagsins vegna, og aldrei framleigja nema nokkurn hluta af íbúðinni, og þarf þó samþykki stjórnarinnar til. Þó getur eigandi, að fengnu leyfi stjórnarinnar, leigt heila íbúð um stundarsakir, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi. Söluverð slíkrar íbúðar, hversu oft sem eigendaskipti kunna að verða, má aldrei vera hærra en stofnverð hennar, að viðbættu virðingarverði þeirra endurbóta, er á kunna að hafa verið gerðar, en að frádreginni hæfilegri fyrningu, hvorttveggja samkvæmt mati dómkvaddra manna. Sé um framleigu að ræða, ákveður stjórn félagsins, hve há leigan megi vera, og miðast hún við raunverulegan kostnað eiganda, samkvæmt mati, af íbúðinni eða hluta hennar, sem leigður er.

Nú sannast, að félagsmaður hefir selt hús hærra verði en leyfilegt er samkvæmt þessari grein, og rennur þá sá hluti söluverðsins, sem er umfram hið löglega verð, til félagsins og leggst í varasjóð. Verði seljandi einhverra orsaka vegna eigi fær um að greiða fjárhæð þessa, á félagið kröfu á hendur kaupanda, en þó því aðeins, að honum hafi þegar kaupin fóru fram verið kunnugt um, að seljandi hafi brotið á móti ákvæði þessarar greinar, og er þá fjárhæðin forgangsskuld með veði í húsinu næst á eftir veðréttum félagsins. Auk þess eru þá öll lán félagsins, sem á húsinu hvíla, þegar fallin í gjalddaga.

10. gr.

Nú neytir stjórn byggingarsamvinnufélags eigi forkaupsréttar, og er þá eiganda heimilt að selja eignina hverjum þeim manni, sem félagsstjórn samþykkir, en þó verður kaupandi að gerast meðlimur í byggingarsamvinnufélaginu og hlíta samþykktum þess.

11. gr.

Óheimilt er að veðsetja húseignir byggingarsamvinnufélaga fyrir hærri fjárhæð samtals en nemur 80% af upphaflegu kostnaðarverði þeirra og endurbóta, sem á kunna að hafa verið gerðar, að frádreginni eðlilegri fyrningu, eins og hún kann að vera á hverjum tíma, enda verður eigi gert fjárnám í eigninni fyrir meiri fjárhæð.

71

23. júní

12. gr.

Um stjórn, reikningsskil og fundi byggingarsamvinnufélaga fer eftir ákvæðum laga um samvinnufélög, nr. 36 frá 1921. Fjármálaráðherra skipar annan endurskoðanda, enda skal félaginu skylt að senda ráðuneytinu samrit af aðalreikningi sínum árlega.

Þóknun til stjórnar og endurskoðenda greiðist úr rekstrarsjóði félagsins.

13. gr.

Ríkisstjórnin lætur gera fyrirmyndaruppdrætti bæði að sérbyggingum og sambyggingum, til afnota fyrir byggingarsamvinnufélög, og lætur þær í té án endurgjalds.

Sömuleiðis sér ríkisstjórnin um öruggt eftirlit með framkvæmdum og húsbbyggingum þeirra félaga, er starfa samkvæmt lögum þessum.

14. gr.

Um skrásetningu og félagsslit byggingarsamvinnufélaga fer eftir ákvæðum laga um samvinnufélög, nr. 36 1921.

15. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Dorsteinn Briem.

L Ö G**72**

23. júní

um

framlenging á gildi laga um verðtoll.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenberg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

Lög nr. 47, 15. júní 1926, um verðtoll á nokkrum vörum, svo og lög nr.
5, 3. apríl 1928, um breyting á þeim lögum, skulu gilda til ársloka 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

73

23. júní

L Ö G

um

breyting á lögum nr. 36, 7. maí 1928 (Gengisviðauki).

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

Í stað „til ársloka 1930“ í 1. gr. komi: til ársloka 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Asgeir Asgeirsson.

FJÁRAUKALÖG

74

23. júní

fyrir árið 1931.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Til viðbótar við gjöld þau, sem veitt eru í fjárlögum fyrir 1931, eru
veittar samkvæmt 2.—10. gr. hér á eftir kr. 348279,64.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 10. gr. er veitt:	Kr.	Kr.
Eftirstöðvar af byggingarkostnaði Arnarhváls		12541,16

3. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 11. gr. er veitt:

1. Greitt fyrir að gegna forsetastörfum í hæstarétti vegna sjúkdómsforfalla L. H. Bjarnasonar	1000,00	
2. Greitt fyrir endurskoðun skipamælinga	1000,00	
3. Greitt fyrir samningu innflutningsskýrsla	4055,00	
		6055,00

4. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 12. gr. er veitt:

1. Til landsspítalans:		
a. Til byggingar	kr. 20000,00	
b. — hitalagnar	— 9077,88	
c. — vegalagningar	— 10070,25	
d. — rekstrar	— 75000,00	
		114148,13
2. Eftirstöðvar af byggingu á Kleppi		1190,50
3. Aðgerðir á Kleppi		1548,83
4. Fjósbygging s. st.		27889,59
		144777,05
		Flyt 163373,21

	Flutt	Kr.	Kr.
			163373,21
5. gr.			
Til viðbótar við gjöldin í 13. gr. er veitt:			
1. Íbúðarhús við Kambanesvita		9000,00	
2. Byggingar á Bakkaseli		19438,00	
3. Kostnaður við sjóvarnargarð á Siglufirði		1271,73	
4. Rekstrarkostnaður snjóþila		6084,84	
5. Póst- og símahús á Selfossi		6470,00	
6. Aðgerð á gestaskála á Ytri-Kotum		429,74	
7. Aðgerð íbúðarhúss í Fornahvammi		1575,92	
			44270,23
6. gr.			
Til viðbótar við gjöldin í 14. gr. er veitt:			
1. Til kirkjumálanefndar		263,80	
2. Til nýs kirkjugarðs í Reykjavík		29410,00	
3. Aðgerð á menntaskólahúsinu		5694,20	
4. Aðgerð á Kirkjustræti 12		1288,40	
5. Hlöðubygging á Hvanneyri		5330,21	
6. Styrkur handa læknaefnum til náms á fæðingar- stofnunum erlendis		2505,72	
			44492,33
7. gr.			
Til viðbótar við gjöldin í 15. gr. er veitt:			
1. Til landskjálftamælinga		753,91	
2. Til Fornritaútgáfunnar (endurveiting)		5000,00	
3. Styrkur handa Finnþoga R. Valdímarssyni, til þjóð- réttarnáms		1000,00	
			6753,91
8. gr.			
Til viðbótar við gjöldin í 16. gr. er veitt:			
1. Skrifstofukostnaður húsameistara		14407,43	
2. Sjómaelingar og hafrannsóknir		27096,98	
3. Fyrirhleðsla á Prestbakkaá		1849,65	
4. Kostnaður við laxveiðanefnd		3600,00	
5. Til Skeiðaáveitunnar		812,05	
6. Kostnaður við byggingu rafst. á Reykjum í Ölfusi		9893,77	
7. Til þess að gera Laxfoss og Glanna laxgenga		494,33	
	Flyt	58154,21	258889,68

	Flutt	Kr.	Kr.	74
		58154,21	258889,68	23. júní
8. Fyrirhleðsla Þverár í Eyjafirði		1826,50		
9. Bryggja á Þórshöfn og virkjun Fossár		588,75		
10. Undirbúningur tryggingarstarfsemi		4100,00		
11. Kostnaður við raforkunefnd		1591,75		
12. Kostnaður við verðrannsóknarnefnd		600,00		
			66861,21	

9. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 18. gr. er veitt:

1. Til Ögmundar Sigurðssonar, fyrrv. skólastj.	2800,00	
2. — Hedvig Blöndal, ekkju Óla Blöndals, póstrítara	280,00	
3. — Sigr. Jóhannesdóttur, ekkju sr. Kj. Helgasonar ..	280,00	
4. — Bened. Þ. Gröndals, fyrrv. bæjarfógetaskrifara	1120,00	
5. — Ástriðar Petersen, prófastsekkju	70,00	
6. — Polly Ólafson, ekkju Gísla Ólafsonar landsímastj.	280,00	
7. — séra Jóns Finnssonar	134,75	
8. — Lárusar Rists, fyrrv. leikfímikennara	210,00	
9. — Ingveldar Guðmundsdóttur, ekkju Erlends Zaka- riassonar, fyrrv. vegaverkstjóra	140,00	
10. — Þorv. Pálssonar fyrrv. lækni, endurv. kr. 3856,00		
— sama, styrkur 1930	420,00	
	4276,00	
		9590,75

10. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 19. gr. er veitt:

1. Kostnaður við sænska ullarmatið	10000,00	
2. Keyptar skrifstofuvélar handa gjaldheimtumönnum	2938,00	
		12938,00
	Samtals kr.	348279,64

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

75

23. júní

L Ö G

um

breytingar á lögum nr. 58 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Í fyrstu grein laganna komi 15. gr. og 16. gr. í stað 13. og 14. gr.

2. gr.

8. gr. laganna breytist þannig:

Tóbakseinkasalan skal leggja frá 10 til 50 af hundraði á tóbak, eftir því sem henta þykir fyrir hverja tegund. Álagningu þessa skal miða við verð vörunnar kominnar í hús hér á landi, að meðtöldum tolli. Tóbak til sauðfjárbaða selst án hagnaðar.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

76

23. júní

um

bráðabirgðabreytingu nokkurra laga.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

1. Framkvæmd laga nr. 50, 10. nóv. 1913, um að landssjóður leggi Landsbankanum til 100 þúsund krónur á ári í næstu 20 ár, er frestað til ársloka 1933.
2. Tekjur eftir lögum nr. 56, 31. maí 1927, um skemmtanaskatt og þjóðleikhús, renna í ríkissjóð til ársloka 1933.
3. Tekjur eftir lögum nr. 58, 8. sept. 1931, um einkasölu ríkisins á tóbaki, skulu renna í ríkissjóð til 1. júlí 1933.
4. Framkvæmd 2. og 3. gr. laga nr. 45, 10. nóv. 1913, um Bjargráðasjóð Íslands, er frestað til ársloka 1933.
5. Framkvæmd 12. gr. laga nr. 40, 7. maí 1928, um breyting á jarðræktarlögum, nr. 43, 20. júní 1923, er frestað á árinu 1933.
6. Kennslueftirlit það, sem ræðir um í 6.—8. gr. laga nr. 35, 19. maí 1930, fellur burt til ársloka 1933.
7. Fjórðungur þeirra tekna, sem ræðir um í 1. gr. laga nr. 54, 7. maí 1928, um Menningarsjóð, skal frá 15. apríl 1932 til ársloka 1933 renna í ríkissjóð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

77
23. júní

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1930.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Til viðbótar við gjöld þau, sem talin eru í fjárlögum 1930, eru veittar
kr. 5125572.87 til útgjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2.—12. gr. hér á eftir.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 10. gr. er veitt:

I. Ráðuneytið o. fl.

	kr.	kr.	kr.
Við 2. Utanferðir ráðherra	8049.65		
— 4. Annar kostnaður	31414.13		
— 5. Fyrir að gegna ríkisféhirðisstörfum	6113.78		
— 6. b. Til pappírs og prentunar	13745.97		
— 7. Til umbóta og viðhalds á stjórnar- ráðshúsinu og ráðherrabústaðnum	1341.11		
		60664.64	

II. Hagstofan.

Við 2. Pappír, prentun og hefting hag- skýrslna	2886.48		
— 5. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður	3800.64		
— 6. Til að gefa út manntal 1703	46.00		
		6733.12	

III. Utanríkismál o. fl.

Við 4. Kostnaður við sambandslaganefnd	1724.77		
		69122.53	
		Flyt	69122.53

kr.
Flutt

kr.

kr. 77
69122.53 23. júní

3. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 11. gr. er veitt:

A. Dómgæzla og lögreglustjórn:

Við	1. b. Annar kostnaður	2074.25	
—	4. a. Laun	2970.00	
—	d. Ýms útgjöld	1174.48	
—	5. a. Laun fulltrúa og 4 skrifara	21443.00	
—	b. Laun 6 tollvarða	1020.00	
—	c. Húsaleiga	475.00	
—	e. Innheimtukostnaður	922.00	
—	6. a. Laun fulltrúa og 3 skrifara	8599.75	
—	d. Ýms gjöld	8106.28	
—	7. Skrifstofukostnaður sýslumanna og bæjarfógeta	3940.00	
Við	9. Til landhelgisgæzlu	139979.86	
—	11. Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaður fangelsa ..	2875.46	
—	12. Til vinnuhælisins á Litla-Hrauni ..	70000.00	
—	13. Annar sakamála-kostnaður og lög- reglumála m. m.	106353.70	
—	15. Borgun til setu- og varadómara ..	594.00	
			370527.78

B. Sameiginlegur kostn. við emb.rekst.:

Við	1. a. Burðareyrir	23422.50	
—	b. Embættisskeyti	28482.01	
—	3. Til embættis eftirlitsferða	2533.15	
—	4. Skattanefndakostnaður m. m.	99521.03	
—	5. Eyðublöð o. fl.	29272.35	
			183231.04
			553758.82

4. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 12. gr. er veitt:

Til lækna skipunar og heilbrigðismála:

Við	2. Skrifstofukostnaður landlæknis ..	2800.00
—	3. Læknisvitjanastyrkur	1400.00
—	9. Geislalækningastofa ríkisins	168.18

Flyt 4368.18

622881.35

77		kr.	kr.	kr.
23. júní	Flutt	4368.18		
Við 14.	Heilsuhælið á Vífilsstöðum	5100.00		
— 16. a.	Til byggingar landsspítala	867432.70		
— c.	Til sjúkraskýla og læknisbústaða	1289.80		
— h.	Heilbrigðiseftirlit með alþýðuskólum	1717.10		
— p.	Styrkur til lækninga erlendis	1000.00		
				880907.78

5. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 13. gr. er veitt:

A. Póstmál.

Við 1. b.	Póstafgreiðslum. utan Reykjavíkur	3550.00		
— c.	Bréfhirðingamenn	128.77		
— 2.	Póstflutningur	60726.98		
— 3. a.	Skrifstofukostnaður	3843.08		
— d.	Önnur gjöld	39424.46		
				107673.29

B. Vegamál.

Við I. 3.	Ferðakostn. og fæðispeningar	4752.61		
— 4.	Til aðstoðarm. og mælinga	8880.68		
— 5.	Skrifstofukostnaður	6780.91		
Við II.	Þjóðvegir:			
— a. 1.	Kjalarnesvegur	1848.25		
— 2.	Stykkishólmsvegur	12079.60		
— 3.	Holtavörðuheiðarvegur ..	11603.12		
— 4.	Vesturlandsvegur	36671.84		
— 6.	Langadalsvegur	6999.81		
— 7.	Blönduhlíðarvegur	13097.51		
— 8.	Öxnadalsvegur	3207.37		
— 9.	Vaðlaheiðarvegur	1449.04		
— 13.	Skaftáreldahraunsvegur ..	2927.92		
— 14.	Vopnafjarðarvegur	2760.52		
— b.	Viðhald og umbætur	371338.70		
— III.	Til brúagerða samkv. brúalögum	307806.30		
— V.	Til slitlags á akvegum	50000.00		
— VI.	Fjallvegir	20948.30		
Flyt		863152.48	107673.29	710881.35

		kr.	kr.	kr.	77
	Flutt	863152.48	107673.29	710881.35	23. júní
Við	VII. 1. Til áhalda	19217.89			
—	VIII. 1. Til akfærra sýsluvega	36478.71			
—	XI. Til vetrarflutninga	19115.22			
			937964.30		

C. Samgöngur á sjó.

Við	1. a. Til strandferða	135000.00
-----	-----------------------------	-----------

D. Hraðskeyta- og talsímasamband:

Við I.—II.	Til nýrra símalagninga o. fl. ..	319887.84
—	III. 2. Kostnaður við aðalskrifstofu	9640.47
—	3. Ritsímastöðin í Reykjavík ..	15287.46
—	4. Þráðlausu stöðin í Reykjavík	2285.06
—	5. Bæjarsíminn í Reykjavík ..	60947.92
—	6. Áhaldahúsið	2832.94
—	7. Ritsíminn á Akureyri	5615.00
—	8. — - Seyðisfirði	6524.84
—	9. — - Ísafirði	6640.88
—	10. Símsstöðin - Borðeyri	959.99
—	11. — - Hafnarfirði	6071.65
—	12. — - Vestm.eyjum ..	1259.71
—	13. — - Siglufirði	4357.75
—	14. Til aukaritsímaþjónustu	8242.40
—	15. Til annara símastöðva og eftirlitsstöðva	11539.39
—	16. b. Til uppbótar á launum símrítara	4216.04
—	c. Til uppbótar á launum kvenvarðstjóra o. fl.	483.18
—	IV. Eyðublöð o. fl.	24674.41
—	V. Viðbót og viðhald stöðvanna ..	81270.84
—	VI. Ferðakostnaður	437.30
—	VII. Viðhald landssímanna	39600.00
—	VIII. Áframhaldsgjöld	1465.05
—	XI. Ýmisleg gjöld	3718.92
		617959.04

E. Vitamál.

Við	I. 2. Til verkfróðrar aðstoðar ..	442.32
—	3. Til skrifstofuhalds	8404.02

Flyt 8846.34 1798596.63 1503789.13

77

23. júní

		kr.	kr.	kr.
	Flutt	8846,34	1798596,63	1503789,13
Við	4. Ferðakostnaður og fæðispen- ingar	5992,90		
—	II. Laun vitavarða	279,00		
—	III. Rekstrarkostnaður vitanna	17473,21		
—	IV. Sjómerki	1028,19		
—	V. Til vitabygginga	25255,99		
—	VI. Ýmislegt	115818,13		
—	VII. Til bryggjugerða og lendingabóta	8086,23		
—	XI. Til að dýpka Snepilrás	2563,84		
			185343,83	
				1983940,46

6. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 14. gr. er veitt:

B. Kennslumál.

Við	I. f. Heimsókn erl. visindamanna	266,52
—	l. Hiti, ljós o. fl.	1376,76
—	m. 2. Ýms gjöld	5356,72
—	II. a. Til ísl. stúdenta erlendis	1259,01
—	III. b. 1. — bókasafns skólans ...	259,13
—	2. — eldiviðar ljósa og ræstingar	2627,53
—	3. — skólahússins utan og innan	355,59
—	4. — stundak. og prófdóm- enda	2344,45
—	8. — visindalegra áhalda .	537,60
—	9. — ýmislegra gjalda	3978,40
—	10. — verðlaunabóka	142,30
—	IV. b. 1. Aukakennarar og stunda- kennsla	10399,19
—	3. Bækur og kennsluáhöld ..	5411,82
—	4. Eldiviður og ljós	7408,03
—	6. Dyravarzla	750,00
—	8. Ýms gjöld	10535,10
—	V. b. 1. Stundakennsla	4426,28
—	3. Bókakaup og áhöld	1049,95
—	6. Viðhald og aðgerð skóla- hússins	13864,80

Flyt 72349,18

3487729,59

			kr.	kr.	kr.	77
		Flutt	72349.18		3487729.59	23. júní
Við	V. b.	7. Ýms gjöld	2117,79			
—	VI. b.	1. Stundakennsla	500.00			
—		4. Ýms gjöld	313.34			
—	VII. b.	1. Stundakennsla	65.00			
—		5. Próf	160.00			
—		6. Ýms gjöld	144.92			
—	VIII. 1. c.	3. Eldiviður og ljós	1371.89			
—		4. Ýms gjöld	712.09			
—		2. c. 1. Verklegt nám	262.60			
—		3. Eldiviður og ljós	1898.20			
—		4. Ýms gjöld	7535.55			
—	IX. a.	Iðnskóli í Reykjavík	1000.00			
—		e. Iðnaðarmannastyrkur	61.00			
—	XIII. 1. b.	Skrifstofukostnaður	5282.86			
—		5. Prófdómarar	10923.26			
—		6. Til þess að reisa barnaskóla utan kaupstaða	5000.00			
—	XIV. 1. b. 1.	Kennsluáhöld	73.90			
—		2. Eldiviður og ljós	207.72			
—		4. Til þess að reisa héraðsskóla í sveitum	28000.00			
—		8. Til útgáfu kennslubóka	125.00			
—	XVI.	Til kennslu heyrnar og mál- leysingja	11351.23			
—	XVIII.	Til Málfriðar Jónsdóttur	200.00			
—	XIX. 4.	Sundlaugar	1516.00			
					151171.53	

7. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 15. gr. er veitt:

Til vísinda, bókmennta og lista.

Við	1. j.	Ýms gjöld	1500.00
—	2. b.	Bókband o. fl.	268.84
—	3. b.	Til aðstoðar	300.00
—	d.	Til áhalda og aðgerðar	1200.00
—	5. a.	Landsbókasafnshúsið	311.80
—	6.	Kaupstaðabókasöfn	350.00
—	8.	Sýslubókasöfn og lestrarsalir	60.00

Flyt 3990.64

3487729.59

77		kr.	kr.	kr.
23. júní	Flutt	3990.64		3487729.59
Við 23.	Ingibjörg Steinsdóttir	100.00		
— 31.	Alþingissagan	16879.95		
— 50.	Utanfararstyrkir	5932.12		
				26902.71

8. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 16. gr. er veitt:

Til verklegra fyrirtækja.

Við 3.	Sandgræðsla	4078.24		
— 4.	Áveita og sandgræðsla í Meðal-landi	5000.00		
— 9.	Rannsókn og till. um raforkuveitur	7606.83		
— 18. b.	Aðstoð	1166.65		
— 19. b.	Veðurstofan	3898.00		
— d.	Veðurskeyti o. fl.	1659.49		
— f.	Húsaleiga o. fl.	708.46		
— 20.	Landmælingar	28108.46		
— 23. e.	Ferðakostnaður yfirmatsmanna	6026.90		
— 24.	Eftirlit með skipum og bátum	4855.85		
— 43.	Leiðbeiningar um húsagerð til sveita	1000.00		
— 46.	Mælingar og rannsókn vatnasvæðis Þverár og Markarfljóts	9682.33		
				73791.21

9. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 17. gr. er veitt:

Almenn styrktarstarfsemi.

Við 6.	Slysatryggingar	9745.72		
— 7.	Slysavarnir	500.00		
— 8.	Hjálp handa nauðstöddum Ís-lendingum erlendis	3085.61		
				13331.33

10. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 19. gr. er veitt:

Óviss gjöld	141673.01
-------------------	-----------

Flyt

3894599.38

kr.

kr.

kr.

77

Flutt

3894599.38 23. júní

11. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 23 gr. er veitt:

Ýmsar heimildir.

Við VIII. Skrifstofubýgging á Arnarhóls-

túni 126000.00

— Þingvallavegurinn nýi 360366.15

486366.15

12. gr.

Ýmsar greiðslur samkv. lögum m. m.

Bryggjugerð í Borgarnesi 9340.53

Bygging héraðsskóla 209828.07

Sildarbræðslustöðin á Siglufirði 425035.29

Væntanleg fjáráukalög 84218.39

Þingsályktanir 16185.06

744607.34

Samtals kr. 5125572.87

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

L Ö G

um

78
23. júní

samþykkt á landsreikningnum 1930.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. Tekjur:	Áætlun	Reikningur
	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur	250000.00	283536.04
2. Tekju- og eignarskattur	1200000.00	1240021.69
3. Lestagjald af skipum	40000.00	53106.40
4. Aukatekjur	450000.00	612921.92
5. Erfðafjárskattur	30000.00	66552.04
6. Vitagjald	350000.00	497929.88
7. Leyfisbréflagjöld	10000.00	15829.30
8. Stimpilgjald	325000.00	445967.39
9. Skólagjöld	15000.00	2100.00
10. Bifreiðaskattur	60000.00	108336.70
11. Útflutningsgjald	1075000.00	1075795.99
12. Áfengistollur	350000.00	752689.05
13. Tóbakstollur	950000.00	1279012.20
14. Kaffi- og sykurtollur	850000.00	1045096.69
15. Annað aðflutningsgjald	200000.00	286844.87
16. Vörutollur	1350000.00	1949791.92
17. Verðtollur	1500000.00	2337628.70
18. Gjald af brjótsykur- og konfektgerð	35000.00	144659.01
19. Pósttekjur	450000.00	719716.46
20. Símatekjur	1580000.00	2029126.84
21. Vineinkasalan	450000.00	1250000.00
22. Tekjur af fasteignum ríkissjóðs o. fl.	34600.00	21443.41
23. Tekjur af bönkum og vaxtatekjur	205000.00	255981.85
24. Óvissar tekjur, ýmsar greiðslur og endurgjöld	170000.00	660240.53
25. Tekjur samkv. sérstökum lögum (skiptimynt)		74322.16
26. Innkomið af teknum lánum		6014425.00
27. Lækkun á sjóði		2546620.82
Samtals	11929600.00	25769696.86

II. Gjöld:

	Fjárveiting	Reikningur
	kr.	kr.
1. Greiðslur af lánum rikissjóðs og framlag til Landsbankans	1295536.00	1850343.00
2. Borðfé hans Hátignar konungsins	60000.00	73200.00
3. Kostnaður við Alþingi og yfirskoðun landsreikninganna	229350.00	324997.43
4. Til ríkisstjórnarinnar:		
I. Ráðuneytið, ríkisféhirðir o. fl.	210100.00	291644.59
II. Hagstofan	55500.00	60218.16
III. Utanríkismál o. fl.	103500.00	100422.45
5. A. Dómgæzla og lögreglustjórn	702200.00	1103000.05
B. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur	192000.00	374336.68
6. Læknaskipun og heilbrigðismál	702875.00	1554102.67
7. Til samgöngumála:		
A. Póstmal	509500.00	605488.31
B. Vegabætur	1002350.00	1980236.57
C. Samgöngur á sjó	375500.00	509400.00
D. Hraðskeyta- og talsímasamband	1575500.00	2187666.05
E. Vitamál	367400.00	541845.25
8. Til kirkju- og kennslumála:		
A. Andlega stéttin	314650.00	342854.28
B. Kennslumál	1243650.00	1551483.50
9. Til vísinda, bókmennta og lista	303660.00	395392.03
10. Til verklegra fyrirtækja	1535960.00	1859047.51
11. Til almennrar styrktarstarfsemi	791300.00	908055.78
12. Eftirlaun og styrktarfé	226893.95	234196.76
13. Óviss útgjöld	100000.00	241673.01
14. Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10000.00	42035.40
15. Lán til Jóh. Jósefssonar		40850.10
16. Heimildargreiðslur		971519.67
17. Greiðslur samkvæmt lögum, fjáráukalögum og þingsályktunum		3690486.02
18. Aukin innstæða (bls. XVIII.)		1236945.97
19. Lækkun á lausaskuldum		2698255.62
Samtals	11907424.95	25769696.86

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

79

23. júní

L Ö G

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til að leggja á tekju- og eignarskattsauka.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Eftir 1. okt. 1932 er ríkisstjórninni heimilt að innheimta aukreitis tekju- og eignarskatt fyrir árið 1932, sem nemur 25% af skattinum það ár samkvæmt áður gildandi lögum, ef hún álitur það nauðsynlegt vegna fjárhags ríkissjóðs. Þó skal eigi innheimta lægri upphæð en 2 krónur hjá gjaldanda.

2. gr.

Heimilt er ríkisstjórninni með reglugerð að ákveða fleiri en einn gjald-
daga á skatti samkv. lögum þessum og lögum nr. 74, 27. júní 1921, og breyt-
ingum á þeim lögum, enn fremur að skylda kaupgreiðendur til þess að halda
eftir og skila í ríkissjóð upp í skattgreiðslur manna hluta af kaupum þeirra, sem
nægir fyrir skattgreiðslunni. Er ríkisstjórninni heimilt að láta gera sérstök
skattmerki til notkunar við innheimtu skattsins.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

FJÁRLÖG

80

23. júní

fyrir

árið 1933.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

I. KAFLI.

Tekjur:

1. gr.

Árið 1933 er ætlað til, að tekjur ríkisins verði svo sem talið er í 2.--5.
gr., og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Þessir skattar og tollar er ætlað til að nemi:

	kr.	kr.
1. Fasteignaskattur... ..	330000	1170000
2. Tekjuskattur og eignarskattur ..	800000	
3. Lestagjald af skipum... ..	40000	
4. Aukatekjur	550000	1500000
5. Erfðafjárskattur	45000	
6. Vitagjald	400000	
7. Leyfisbréfagjöld	10000	
8. Stimpilgjald... ..	375000	
9. Skólagjöld	20000	
10. Bifreiðaskattur	100000	
		1500000
Flyt	...	2670000

80

23. júní

	kr.	kr.
Flutt ...		2670000
11. Útflutningsgjald		800000
12. Áfengistollur (þar á meðal óáfengt öl, áfengislaus vín, ávaxtasafi og gosdrykkir)... ..	500000	
13. Tóbakstollur ..	1000000	
14. Kaffi- og sykurtollur...	975000	
15. Annað aðflutningsgjald	200000	
16. Vörutollur	1300000	
17. Verðtollur	1100000	
		5075000
18. Gjald af innlendum tollvörum		150000
Samtals ...		8695000

3. gr.

	kr.	kr.
A.		
I. Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:		
1. Rekstrarhagn. Símans	264900	
2. — Vín-einkasölu	710000	
3. — Ríkisprensmiðju	40000	
4. — Ríkisvélsmiðju	25000	
5. — Vífilsstaðabús	4000	
6. — Kleppsbús	3000	
7. — Tóbakseinkasölu	200000	
Samtals ...		1246900
II. Frá dregst:		
1. Rekstrarhalli Póstsjóðs	13000	
2. — Útvarps... ..	27600	
		40600
Eftir		1206300

		80 23. júní	
		kr.	kr.
Sundurliðun. Póstsjóður.			
I. Tekjur ...			600000
II. Gjöld:			
1. Laun:			
a. Eftir launalögum ...	100000		
b. Póstafgreiðslumenn utan Reykjavíkur	87000		
c. Bréfhirðingamenn ...	25000		
		212000	
2. Póstflutningar...		270000	
3. Annar kostnaður:			
a. Skrifstofukostnaður í Reykjavík, eftir reikningi ...	30000		
b. Skrifstofukostnaður og aðstoð utan Reykjavíkur ...	18300		
c. Húsaleiga utan Reykjavíkur á stærri pósthöfum og póstafréiðslum	10700		
d. Önnur gjöld ...	60000		
e. Fyrning húsa og áhalda (sjá 20. gr.)	12000		
		131000	
			613000
Fært á 3. gr. A. II. 1			13000
Síminn.			
I. Tekjur ...			1750000
II. Gjöld:			
a. Til einkasíma í sveitum ...		25000	
b. Til starfrækslu landssímanna m. m.:			
1. Kostnaður við aðalskrifstofu landssímanna ...	60000		
2. Ritsímastöðin í Reykjavík ...	157000		
3. Loftskýtastöðin í Reykjavík .	31000		
4. Bæjarsíminn í Reykjavík ...	380000		
5. Áhaldahúsið ...	12000		
6. Ritsímastöðin á Akureyri ...	45000		
7. Ritsímastöðin á Seyðisfirði ...	58000		
Flyt ...	743000	25000	1750000

		kr.	kr.
	Flutt ...	743000	
8.	Ritsímastöðin á Ísafirði... ..	28000	1750000
9.	Símastöðin á Borðeyri	15000	
10.	Símastöðin í Hafnarfirði.	18500	
11.	Símastöðin í Vestmannaeyjum	23500	
12.	Símastöðin á Siglufirði	17000	
13.	Til annara símastöðva og eftirlitsstöðva	120000	
14.	Vextir af láni frá L. M. Ericsson o. fl.	90100	
		1055100	
Uppbót á launum símritara, kvenvarðstjóra, kvensímritara o. fl., svo og Steindórs Björnssonar, Jónasar Eyvindssonar og Gróu Dalhoff, greiðist eftir sömu reglum og verið hefir, enda færast þær greiðslur á framangreinda liði viðkomandi stöðva.			
c.	Eyðublöð, prentkostnaður, ritföng m. m.	45000	
d.	Viðbót og viðhald stöðvanna	60000	
e.	Kostnaður við ferðalög vegna starfrækslunnar, eftir reikningi, allt að	10000	
f.	Viðhald landssímanna... ..	185000	
g.	Áframhaldsgjald	25000	
h.	Til kennslu fyrir símamenn	1000	
i.	Tillag til alþjóðaskrifstofunnar í Bern	1500	
j.	Ýms gjöld	6000	
k.	Fyrning á línun, húsum og áhöldum (sjá 20. gr.)	70000	
l.	Slysatrygging... ..	1500	
		1485100	
	Fært á 3. gr. A. I. 1		264900
Eignahreyfingar.			
Út.			
I.	Afborgun af láni L. M. Ericsson		58700
II.	Til viðauka símakerfa, smærri efnis- og áhaldakaupa, afborgana af húseign á Seyðisfirði o. fl.		60000
III.	Til nýrra símalína		60000
	að því tilskildu, að samkomulag náist við hlutað-eigandi héruð.		
	Fært á 20. gr. Út I. 2. a og II. 3		178700

80
23. júní

	kr.	kr.
Víneinkasalan.		
I. Tekjur (brúttó af vörusölu)		900000
II. Gjöld:		
a. Ýms rekstrarkostnaður	184000	
b. Fyrning á pakkhúsi og áhöldum (sjá 20. gr.) ..	6000	
		190000
Fært á 3. gr. A. I. 2		710000
Útvarpið.		
I. Gjöld:		
a. Starfræksla:		
1. Yfirstjórn	17000	
2. Útvarpsstöðin	52000	
3. Útvarpssalur	18000	
4. Útvarpsefni	70000	
5. Skrifstofan	15000	
6. Viðgerðarstofan	20000	
7. Óviss gjöld	10000	
8. Húsaleiga, hiti o. fl.	25000	
	227000	
b. Vextir af láni frá Marconifélaginu í London	21500	
c. Fyrning húss, véla og áhalda (sjá 20. gr.)	29100	
		277600
II. Tekjur		250000
Fært á 3. gr. A. II. tekjuhalli		27600
Eignahreyfingar.		
Út.		
Afborgun af láni frá Marconifélaginu í London £ 5600		
á 22,15 (fært á 20. gr. Út I. 2. b.)		124040

80

23. júní

B.

Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru taldar:

	kr.	kr.
1. Eftirgjald eftir jarðeignir ríkissjóðs..		25000
2. Tekjur af kirkjum		100
3. Legkaup til kirkjugarðs dómkirkjunnar.		3500
4. Arnarhvoll:		
a. Tekjur	51780	
b. Gjöld:		
1. Vextir (6,2% af 350 þús.) 21600		
2. Ýms rekstrarkostnaður... .. 26680		
3. Fyrning hússis (sjá 20. gr.) 3500		
	51780	
Samtals ...		28600

4. gr.

Tekjur af bönkum og vaxtatekjur eru áætlaðar:

	kr.	kr.
1. Vextir af bankavaxtabréfum, keyptum samkvæmt lögum nr. 14, 9. júlí 1909		20000
2. Vextir af stofnfé Landsbankans, 6% af 3 millj.		180000
3. Aðrir vextir... ..		350195
Samtals ...		550195

5. gr.

Óvissar tekjur eru taldar 50000 kr.

II. KAFLI.

Gjöld:

6. gr.

Árið 1933 eru veittar til gjalda upphæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánum ríkissjóðs eru taldir:

Vextir:

	kr.	kr.
1. Innlend lán		125096,93
2. Dönsk lán, danskar kr. 128395,86 á 122.00		156642,95
3. Ensk lán, £ 46295 - 12 - 0 á 22.15		1034447,57
4. Aðrir vextir		90000,00
Samtals ...		1406187,45

8. gr.

	kr.	kr.
Borðfé Hans Hátignar konungsins		73200

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	kr.	kr.
1. Til alþingiskostnaðar		225000
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		4000
3. Fyrning á alþingishúsi (sjá 20. gr.)		4067
Samtals ...		233067

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

	kr.	kr.
I. Ráðuneytið, ríkisféhirðir o. fl.		
1. Til ráðherra:		
a. Laun... .. 33375		
b. Til risnu 6000		
	39375	
2. Til utanferða ráðherra.. 6000	6000	
3. Laun starfsmanna stjórnarráðsins 90225	90225	
4. Annar kostnaður 50000	50000	
5. Fyrir að gegna ríkisféhirðisstörfum 32000	32000	
Par af 1000 kr. persónuleg launaviðbót til núverandi ríkisbókara.		
6. Til þess að gefa út stjórnartíðindi:		
a. Þóknun fyrir útgáfu tíðindanna o. fl. 700		
b. Til pappírs og prentunar 18000		
c. Til kostnaðar við sendingar með póstum 1000		
	19700	
7. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu og ráðherrabústaðnum og til hitunar og lýsingar hans	5000	
8. Fyrning á stjórnarráðshúsi og ráðherrabústað (sjá 20. gr.) 3667	3667	
		245967
II. Hagstofan:		
1. Laun 12250	12250	
2. Pappír, prentun og hefting hagskýrslna 12000	12000	
3. Prentun eyðublaða. 1500	1500	
4. Húsaleiga, hiti og ljós m. m. 5000	5000	
5. Aðstoðar- og skrifstofukostnaður 23000	23000	
		53750
III. Utanríkismál o. fl.		
1. Til sendiráðs í Kaupmannahöfn:		
a. Laun sendiherra 20000		
b. Húsaleiga... .. 6000		
c. Kostnaður við embættið 25000		
d. Til skrifstofuhalds... .. 20000		
	71000	
Flyt ...	71000	299717

		kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ...	71000	299717	
2.	Fyrir meðferð utanríkismála	14600		
3.	Ríkisráðskostnaður	4000		
4.	Kostnaður við sambandslaganefnd	5000		
			94600	
	Samtals ...		394317	

11. gr.

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar o. fl. er veitt:

		kr.	kr.
A.			
Dómgæzla og lögreglustjórn.			
1.	Hæstiréttur:		
a.	Laun.	29375	
b.	Annar kostnaður, allt að	5000	
	Par af 3000 kr. til ritara.		34375
2.	Laun bæjarfógeta, sýslumanna og lögreglustjóra..		142425
3.	Laun hreppstjóra..		24000
4.	Skrifstofukostnaður lögmannsins í Reykjavík:		
a.	Laun 3 fulltrúa og 2 skrifara	23000	
b.	Húsaleiga, hiti, ljós og ræsting .	4200	
c.	Ýms gjöld	6500	
d.	Til samningar spjaldskrár yfir afsals- og veð- málabækur	1000	
			34700
5.	Skrifstofukostnaður tollstjórans í Reykjavík:		
a.	Laun 5 skrifara	20000	
b.	Laun 6 tollritara... ..	30000	
c.	Aðstoð og aukavinna	10000	
d.	Húsaleiga, ljós og hiti	7200	
e.	Innheimtukostnaður	18000	
f.	Ýms gjöld, allt að	14000	
			99200
	Flyt ...		324700

	kr.	kr.
Flutt ...		324700
6. Skrifstofukostnaður lögreglustjórans í Reykjavík:		
a. Laun 2 fulltrúa og 5 skrifara	25000	
b. Húsaleiga	5000	
c. Hiti og ljós	2400	
d. Ýms gjöld	3500	
		35900
7. Toll- og löggæzla		70000
8. Skrifstofukostnaður sýslumanna og bæjarfógeta		90000
9. Til landhelgisgæzlu, gegn allt að 250000 kr. framlagi úr landhelgissjóði		300000
10. Framlag til landhelgissjóðs		20000
11. Til hegningarhússins í Reykjavík og viðhaldskostnaður fangelsa		13770
(Par af fyrning kr. 1770, sjá 20. gr.).		
12. Til vinnuhælisins í Litla-Hrauni		21250
(Par af fyrning kr. 6250, sjá 20. gr.).		
13. Sakamálakostnaður og lögreglumála		30000
14. Borgun til sjóðómsmanna		2000
15. Borgun til setu- og varadómara		5000
Samtals A. ...		922620
B.		
Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.		
1. Burðareyri og embættisskeyti:		
a. Endurgjald handa embættismönnum fyrir burðareyri undir embættisbréf	45000	
b. Fyrir embættisskeyti	55000	
		100000
2. Brunaábyrgðar- og fasteignagjald fyrir nokkrar opinberar fasteignir		25000
3. Til embættisefirtirlitsferða		6000
4. Gjöld til yfirskattaneftnda, skattstofu Reykjavíkur og fyrir skattvirðingar		45000
5. Til ríkisskattaneftndar		5000
6. Eyðublöð, bókbænd, auglýsingar o. fl.		30000
Samtals B. ...		211000

12. gr.

80

Til læknaþingunar og heilbrigðismála er veitt:

23. júní

	kr.	kr.
1. Laun		227250
2. Til skrifstofukostnaðar landlæknis, eftir reikningi, allt að		5500
3. Styrkur til læknisvitjana handa sveitum, sem eiga sérstaklega erfiða læknissókn		9900
Styrkurinn skiptist þannig: 1. Til Ólafsfjarðarbúa 600 kr. — 2. Til Kolbeinsstaða-, Eyja- og Miklaholts-hreppa í Hnappadalssýslu, 200 kr. til hvers, 600 kr. — 3. Til Staðarsveitar 200 kr. — 4. Til Bæjarhrepps 300 kr. — 5. Til Örnefinga 400 kr. — 6. Til Þingvalla-hrepps 200 kr. — 7. Til Grimseyinga 400 kr. — 8. Til Suðureyrarhrepps 200 kr. — 9. Til Klofnings- og Skarðs-hreppa 300 kr. — 10. Til Holts- og Haganeshreppa 300 kr. — 11. Til Breiðdalshrepps 300 kr. — 12. Til Eyrarsveitar 200 kr. — 13. Til Flateyjarhrepps í Þingeyjarsýslu 200 kr. — 14. Til Selvogshrepps 150 kr. — 15. Til Vestur- og Austur-Eyjafjallahreppa 200 kr. — 16. Til Sléttu-, Grunnavíkur- og Snæfjallahreppa, 300 til hvers, 900 kr. — 17. Til Borgarfjarðarhrepps í Norður-Múlasýslu 300 kr. — 18. Til Rauðasands- og Barðastrandarhreppa, 150 kr. til hvors, og til Múla-hrepps 250 kr., 550 kr. — 19. Til Fjallahrepps í Norður-Þingeyjarsýslu og Jökuldalshrepps í Norður-Múlasýslu, vegna byggðar í Möðrudalsheiði og Jökuldalsheiði, 200 kr. til hvors, 400 kr. — 20. Til Árneshrepps í Strandasýslu 600 kr., sé héraðið læknislaust. — 21. Til Nauteyrarhrepps 300 kr. — 22. Til Reykjarfjarðarhrepps 150 kr. — 23. Til Loðmundarfjarðarhrepps 150 kr. — 24. Viðbótarstyrkur til Ólafsfjarðarbúa, gegn eigi minna tillagi frá þeim sjálfum en 1600 kr., ef þeir ráða til sín sérstakan lækni, 2000 kr.		
4. Til læknis í Reykjavík, er skylt sé að gegna sjúkra-vitjunum í Kjós, Kjalarnesi og Mosfellssveit og fara eftir taxta héraðslækna		1200
5. Til Lúðvíks Nordals, læknis á Eyrarbakka, til að sinna læknisstörfum í Árnessýslu		1000
Flyt ...		244850

80

23. júní

	kr.	kr.
Flutt ...		244850
6. Til augnlækninga:		
a. Styrkur til augnlækis í Reykjavík... ..	800	
b. Styrkur til augnlækis á Akureyri	800	
c. Styrkur til lækningaferða kringum landið	800	
		2400
Ferðastyrkurinn skiptist að jöfnu milli augnlækis í Reykjavík, er hafi til yfirsóknar svæðið milli Eski-fjarðar og Ísafjarðar, að báðum stöðum meðtöldum, og augnlækis á Akureyri, er hafi hinn blutann, frá Hólmavík til Norðfjarðar, enda hafi þeir dvöl a. m. k. á einni höfn eða tveim í hverri sýslu.		
7. Styrkur til tannlækis Vilhelms Bernhöfts í Reykjavík		800
8. Styrkur til háls-, nef- og eyrnalækis Ólafs Þorsteins-sonar í Reykjavík		800
Styrkurinn til augnlækis í Reykjavík og lækna Vilhelms Bernhöfts og Ólafs Þorsteinssonar er bundinn því skilyrði, að þeir, hver um sig, segi stúdentum í læknadeild háskólans til í sinni sérfræði og veiti fátæku fólki ókeypis læknishjálp á tilteknum stað, ekki sjaldnar en 4 sinnum á mánuði, og gefi skýrslu um það.		
9. Til radíumsjóðs Íslands, styrkur til að reka radíum-lækningar		2000
10. Styrkur til héraðslækna til utanferða, í því skyni að afla sér nýrrar lækisþekkingar		1500
Þennan styrk veitir stjórnarráðið eftir tillögum land-lækis, og má hann ekki fara fram úr 250 kr. fyrir hverja mánaðardvöl erlendis.		
11. Til Guðmundar Karls Péturssonar lækis, til fram-haldsnáms í handlækningum erlendis		1500
12. Landsspítalinn:		
Rekstrarkostnaður		47000
Sá kostnaður sundurliðast þannig:		
A. Laun lækna	41000	
B. Annar kostnaður:		
1. Laun starfsfólks	79000	
2. Fæði	68000	
3. Þvottur og ræsting	32000	
Flutt ...	179000	41000
		300850

80

23. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...	179000	41000
4. Lyf og umbúðir ...	...	17000	
5. Ljós og hiti ...	...	24000	
6. Viðhald og umbætur ...	...	25000	
7. Skattar ...	...	5000	
8. Ýms gjöld ...	...	16500	
9. Fyrning húsa og áhalda ...	...	24000	
		290500	300850
C. Til ljósmæðra- og hjúkrunarkvennadeildar, þar í fæði ljósmæðranema ...	...	8000	
		339500	
Par frá dregst:			
1. Daggjöld sjúklinga...	...	232000	
2. Tekjur af röntgendeild ...	...	45000	
3. Skurðstofugjald o. fl. ...	...	15500	
		292500	
	Mismunur ...	47000	
13. Holdsveikraspítalinn ...	...		64590
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun lækna...	...	7125	
B. Annar kostnaður:			
1. Laun starfsmanna...	...	11400	
2. Viðurværi 35 manna ...	...	13700	
3. Klæðnaður ...	...	1400	
4. Lyf og sáraumbúðir ...	...	1400	
5. Ljós og hiti ...	...	9000	
6. Húsbúnaður og áhöld...	...	1800	
7. Viðhald á húsum...	...	2500	
8. Þvottur og ræsting..	...	1500	
9. Flutningskostnaður ...	...	1000	
10. Greftrunarkostnaður ...	...	500	
11. Skemmtanir ...	...	500	
12. Skattar o. fl. ...	...	3500	
	Flyt ...	48200	7125
			365440

80

23. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...	48200	
13. Ýmisleg gjöld	1000	7125	365440
14. Fyrning húsa og áhalda (sjá 20. gr.)	8265		
		57465	
		64590	
14. Geðveikrahælið á Kleppi:			
I. Gamli spítalinn			45268
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun læknis		6125	
B. Önnur gjöld:			
1. Kaup starfsmanna fastra	12000		
2. Kaup daglaunamanna	750		
3. Matvæli	26000		
4. Fatnaður sjúklinga	3000		
5. Klæðnaður starfsfólks	500		
6. Lyf og sáraumbúðir	500		
7. Ljós og hiti	10000		
8. Viðhald og áhöld	6000		
9. Þvottur og ræsting	3500		
10. Flutningskostnaður	1600		
11. Skemmtanir	500		
12. Skattar m. m.	2500		
13. Óviss gjöld	1400		
14. Fyrning húsa og áhalda (sjá 20. gr.)	6480		
		74730	
		80855	
Par frá dragast þessar tekjur:			
Meðgjöf með 65 sjúklingum, kr. 1,50 á dag ...		35587	
	Mismunur ...	45268	
II. Nýi spítalinn			52083
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun læknis		6125	
	Flyt ...	6125	462791

					kr.	kr.	80 23. júní
B. Önnur gjöld:							
				Flutt ...	6125	462791	
1.	Kaup starfsmanna fastra	...	...	25000			
2.	Kaup daglaunamanna	...	...	1500			
3.	Matvæli	...	...	30000			
4.	Fatnaður sjúklinga	...	...	2500			
5.	Fatnaður starfsfólks	...	...	1000			
6.	Lyf og sáraumbúðir	...	...	3000			
7.	Ljós og hiti	...	...	12000			
8.	Viðhald og áhöld	...	...	3500			
9.	Þvottur og ræsting	...	...	5500			
10.	Skattar og tryggingar	...	...	3000			
11.	Skemmtanir	...	...	500			
12.	Óviss útgjöld	...	...	1500			
13.	Fyrning húss og áhalda (sjá 20. gr.)	...	...	10958			
					99958		
Par frá dregst:					106083		
Innborgað frá sjúklingum					54000		
Mismunur					52083		
15.	Heilsuhælið á Vífilsstöðum	...	...	...			410
Sá kostnaður sundurliðast þannig:							
A.	Laun yfirlæknis	...	...	...	6125		
B.	Laun aðstoðarlæknis	...	...	...	5200		
C. Önnur gjöld:							
1.	Kaup starfsmanna	...	...	32000			
2.	Viðurvári	...	...	85000			
3.	Lyf og hjúkrunargögn	...	...	10000			
4.	Ljós og hiti	...	...	31500			
5.	Þvottur og ræsting	...	...	7500			
6.	Viðhald húsa	...	...	5000			
7.	Viðhald véla	...	...	3000			
8.	Húsbúnaður og áhöld	...	...	10000			
9.	Flutningskostnaður	...	...	4500			
10.	Óviss gjöld	...	...	5000			
Flyt ...					11325	463201	

80

23. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...	193500	
11. Fyrning á húsum og áhöldum (sjá		11325	463201
20. gr.)	9110		
		202610	
Par frá dragast þessar tekjur:		213935	
Meðgjöf með 105 sjúklingum, 5 kr. á dag	191625		
Meðgjöf með 15 börnum, 4 kr. á dag ...	21900	213525	
	Mismunur ...	410	
16. Heilsuhælið á Reykjum í Ölfusi:			
Rekstrarkostnaður			500
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun lækni og annars starfsfólks		9000	
B. Annar kostnaður:			
1. Fæði... ..	14000		
2. Lyf og hjúkrunargögn	1000		
3. Ljós	1000		
4. Þvottur og ræsting... ..	2000		
5. Viðhald húsa og áhalda	2000		
6. Flutningur og símakostnaður	2000		
7. Óviss gjöld	1500		
8. Fyrning húsa og áhalda	3000		
		26500	
Par frá dregst:		35500	
Daggjald sjúklinga 7000 legud., 5 kr. á dag		35000	
	Mismunur ...	500	
17. Heilsuhælið í Kristnesi:			
Rekstrarkostnaður			770
Sá kostnaður sundurliðast þannig:			
A. Laun lækni... ..		5600	
B. Annar kostnaður:			
1. Laun starfsfólks	19200		
2. Fæði... ..	45000		
3. Lyf og hjúkrunargögn... ..	3200		
	Flyt ...	67400	5600
			464471

		80 23. júní	
		kr.	kr.
Flutt ...		5600	464471
4. Ljós og hiti ...	9000		
5. Þvottur og ræsting...	2500		
6. Viðhald húsa og véla...	4500		
7. Viðhald læknistækja ...	500		
8. Húsbúnaður og áhöld...	5500		
9. Flutningskostnaður ...	3900		
10. Ýms gjöld ...	11000		
11. Fyrning húsa og áhalda ...	7670		
		111970	
Hér frá dregst:		117570	
Daggjald 64 sjúklinga, 5 kr. á dag ..		116800	
Mismunur ...		770	
18. Önnur gjöld:			
a. Styrkur til sjúkrahúsa og sjúkraskýla, allt að ...		15000	
Sjúkrahús og sjúkraskýli, sem styrksins vilja verða aðnjótandi, sendi umsóknir um hann fyrir 1. október, enda fylgi umsóknunum rekstrarreikningar, gerðir eftir fyrirmælum heilbrigðisstjórnarinnar.			
Styrkupp hæðirnar miðast við fjölda legudaga, enda fari tekjur þær, sem sjúkrahúsið eða sjúkraskýlið hefir af hverjum sjúklingi á legudag, að viðbættum styrknum fyrir hvern legudag, ekki fram úr þeirri upphæð, sem talið getur sanngjarnt kostnaðarverð á hverjum stað, miðað við sjúkrahúsrekstur í landinu yfirleitt. Það er og skilyrði fyrir styrkveitingu, að sjúklingar þeir, sem ríkissjóður greiðir sjúkrahúsunum eða sjúkraskýlunum fyrir, njóti sömu kjara sem innanhéraðssjúklingar.			
b. Styrkur til að reisa læknisbústaði og sjúkraskýli...		8000	
c. Til þess að kaupa ferðaröntgentæki ...		3500	
d. Bólusetningarkostnaður ...		3500	
e. Gjöld samkv. 13. gr. í lögum 16. nóv. 1907, um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma ...		15000	
Flyt ...		45000	464471

	kr.	kr.
Flutt ...	45000	464471
f. Gjöld samkv. 25. gr. í lögum 6. nóv. 1902, um varnir gegn því, að næmir sjúkd. berist til Íslands	1500	
g. Gjöld samkv. lögum nr. 16 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum	8000	
h. Kostnaður við heilbrigðiseftirlit lækna með alþýðuskólum	3000	
i. Til hjálparstöðvar hjúkrunarfélagsins Líknar, gegn a. m. k. jafnmiklu frá bæjarsjóði Reykjavíkur ...	4000	
j. Til hjálparstöðvar Rauðakrossdeildar Akureyrar fyrir berklaveika, gegn jafnmiklu frá bæjarsjóði Akureyrar	500	
k. Til félags íslenzkra hjúkrunarkvenna	500	
l. Til styrktar mönnum, er þurfa að fá sér gervilimi	2000	
m. Viðbótarlaun yfirsetukonu í Grímsey, gegn jafnmikilli launaviðbót annarsstaðar frá	300	
n. Til Sigurðar Sigurðssonar frá Húnstöðum, til þess að ljúka framhaldsnámi í læknisfræði	2000	
o. Til Halldórs Arnórssonar umbúðasmiðs	1600	
p. Til Gísla Andréssonar, sjúkrastyrkur	1200	
q. Til frú Sigríðar Kjartansdóttur, vegna sjúkleika manns hennar, sr. Jakobs Ó. Lárussonar	3000	
r. Til Unnar Vilhjálmsdóttur, sjúkrastyrkur	1500	
19. Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra		74100 80000
Samtals ...		618571

13. gr.

Til samgöngumála er veitt:

A.	kr.	kr.
Vegamál.		
I. Stjórn og undirbúningur vegagerða :		
1. Laun vegamálastjóra... ..	7125	
2. Laun aðstoðarverkfræðings	6125	
Flyt ...	13250	

		kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ...	13250		
3.	Ferðakostnaður þeirra og fæðispeningar, eftir reikningi, allt að	5000		
4.	Til aðstoðarmanna og mælinga, allt að	16000		
5.	Skrifstofukostnaður, allt að	13000		
			47250	
II. Þjóðvegir.				
a. Til nýrra akvega:				
1.	Kjósarvegur... ..	10000		
2.	Stykkishólmsvegur	10000		
3.	Vesturlandsvegur	5000		
4.	Holtavörðuheiðarvegur	30000		
5.	Geiradalsvegur	4000		
6.	Breiðadalsheiðarvegur í Ísafj.s.	5000		
7.	Húnavatnssýsluvegur	5000		
8.	Hotsósvegur	5000		
9.	Blönduhlíðarvegur	10000		
10.	Öxnadalsvegur	5000		
11.	Ljósavatnsskarðsvegur	13000		
12.	Pistilfjarðarvegur	7000		
13.	Bakkafjarðarvegur	5000		
14.	Jökuldalshlíðarvegur... ..	5000		
15.	Breiðdalsvegur	5000		
16.	Geithellnavegur	5000		
17.	Brunahraunsvegur	6000		
18.	Fjallabaksvegur	10000		
19.	Hreppavegur	5000		
		150000		
b.	Viðhald og umbætur	500000		
			650000	
III.	Til brúargerða		60000	
IV.	Fjallvegir		15000	
Par af 5000 kr. til vegar frá Hvalskeri við Patreksfjörð yfir Skersheiði að Saurbæ á Rauðasandi.				
V.	1. Til áhalda, allt að	15000		
	2. Til bókasafns verkamanna	300		
			15300	
	Flyt ...		787550	

	kr.	kr.
Flutt ...		787550
VI. Til sýsluvega:		
1. Tillög til akfærra sýsluvega, allt að gegn að minnsta kosti jafnmiklu tillagi annars- staðar að og öðrum þeim skilyrðum, sem at- vinnumálaráðherra setur.	25000	
2. Til sýsluvegasjóða eftir lögum nr. 10 1923	80000	105000
VII. Til dragferjubalds:		
1. Á Lagarfljóti	300	
2. - Skjálfandaflóti	300	
3. - Blöndu	300	900
VIII. Til ferju á Hrosshyl í Þjórsá		250
IX. Styrkur til þess að halda uppi vetrarflutningum yfir Hellsisheiði		5000
X. Vöruflutningastyrkur til hafnleysishéraða á Suðurlandi Styrkurinn greiðist því aðeins, ef frumv. það um skatt af bifreiðum o. fl., er nú liggur fyrir þinginu, verður að lögum. Um úthlutun styrksins til hinna einstöku héraða fer eftir reglum, er atvinnumála- ráðherra setur.		20000
XI. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu fyrir ferðamenn Atvinnumálaráðuneytið veitir styrkinn ábúendum á afskekktum bæjum við þjóðbraut.		3000
XII. Iðgjöld til slysatryggingar verkamanna samkv. lög- um nr. 44, 27. júní 1925		4000
XIII. Fyrning áhaldahússins (sjá 20. gr.)		1248
Samtals A. ...		926948
B.		
Samgöngur á sjó.		
1. Til strandferða:		
a. Ríkissjóðs enda verði launagreiðsla til yfirmanna skipanna í samræmi við launagreiðslur eftir lögum nr. 63, 7.	256600	
Flyt ...	256600	

80
23. júní

	kr.	kr.
Flutt ...	256600	
maí 1928, að því leyti, sem við verður komið og við á. (Par af fyrning kr. 31600, sjá 20. gr.).		
b. Eimskipafélags Íslands	250000	
c. H/f Skaftfellings	24000	
		530600
2. Til bátaferða á flóum, fjörðum og vötnum... ..		78000
Samtals B. ...		608600
C.		
Vitamál og hafnargerðir.		
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:		
1. Laun vitamálastjóra	7125	
Hann sé umsjónarmaður vitamála og hafn- argerða og ókeypis ráðunautur landsstjórnar, hjeraðsstjórna og bæja í öllu því, er varðar vitamál og hafna.		
2. Laun aðstoðarverkfræðings	6125	
3. Til skrifstofuhalds, eftir reikningi, allt að. ...	10000	
4. Ferðakostnaður og fæðispeningar, eftir reikn- ingi	2500	
5. Til aðstoðarmanna og mælinga, allt að	3500	
		29250
II. Laun vitavarða..		25000
III. Rekstrarkostnaður vitanna		115000
IV. Sjómerki, þar með talið viðhald sæluhúsa		8000
V. Til áhaldakaupa		5000
VI. Ýmislegt		25000
VII. Til hafnargerðar á Akranesi		25000
VIII. Til bryggjugerða og lendingarbóta, allt að $\frac{1}{3}$ kostn- aðar, gegn $\frac{2}{3}$ annarsstaðar að, enda sé það fé fyrir hendi og stjórnarráðið samþykki áætlun ...		20000
IX. Til sjómælinga		10000
Fyrning (sjá 20. gr.),		89790
Samtals C. ...		352040

Til kirkju- og kennslumála er veitt:

	kr.	kr.
A.		
Kirkjumál.		
a. Biskupsdæmið:		
1. Laun biskups	8125	10125
2. Skrifstofukostnaður, eftir reikningi, allt að	2000	
b. Önnur gjöld:		
1. Til prestakalla samkvæmt lögum 27. febr. 1880, 1. gr.	300	354220
2. Hluti ríkissjóðs af lífeyrisgjaldi presta samkvæmt lögum nr. 49 1907	120	
3. Viðbót við eftirlaun þau, er fátækir uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkvæmt lögum	8000	
4. Framlag til prestaunarsjóðs... ..	261000	
Stjórninni er heimilt að greiða síra Einari Thorlacius í Saurbæ 1000 kr. úr prestaunarsjóði fyrir að vinna að undirbúningi og fjársöfnun til Hallgrímskirkju, ef hann lætur af prestsskap vorið 1932, enda sé prestakallið með óskertu prestssetri veitt frá næstu fardögum.		
5. Til dómkirkjuprestsins í Reykjavík, fyrir skýrslugerðir	800	
6. Embættiskostnaður presta	60000	
7. Til húsabóta á prestssetrum	24000	
Samtals A. ...	...	364345
B.		
Kennslumál.		
I. Háskólinn:		
a. Laun	102375	127975
b. Til kennslu í réttarlæknisfræði	400	
c. Til kennslu í söng	800	
d. Til kennslu í bókhaldi	400	
e. Námsstyrkur	15000	
f. Húsaleigustyrkur	9000	
Flyt ...	127975	...

	kr.	kr.	80 23. júní
Flutt ..	127975	...	...
g. Rekstrarstyrkur til rannsóknarstofu háskólans	6000		
h. Til kennsluáhalda læknadeildar	800		
i. Til kennslu í efnafræði	1600		
j. Hiti, ljós, ræsting og vélgæzla	4000		
k. Önnur gjöld:			
1. Til ritara og dyravarðar 4000			
auk hlunninda, er dyravörður hefir áður notið.			
2. Ýms gjöld 5000			
	9000		
l. Ferðastyrkur vegna stúdentaskipta	750		
m. Til Stúdentaráðs Háskóla Íslands, til þess að starfrækja upplýsingaskrifstofu	800		
n. Framlag fyrir eitt herbergi í alþjóðastudentagarði í París, lokagreiðsla	2500		
o. Fyrning á Kirkjustræti 12 (sjá 20. gr.)	549		
		153974	
II. Námsstyrkur erlendis:			
a. Til íslenzkra stúdenta í erlendum háskólum ...	24000		
b. Námsstyrkur samkvæmt ákvörðun menntamálaráðs	8000		
Styrkinn má veita konum sem körlum til hvers þess náms, er menntamálaráðið telur nauðsyn að styrkja.			
c. Til Jóns Blöndals, til lokanáms í hagfræði ...	1200		
d. Til Jóns Gauta Jónatanssonar, til að lúka námi í rafmagnsfræði í Þýzkalandi	1800		
e. Til Ingólfs Þorsteinssonar, til þess að nema vélaverkfræði við háskóla erlendis	1200		
f. Til Guðmundar Jónssonar frá Stokkseyri, til að lúka vélfræðinámi í Þýzkalandi	1000		
g. Til Yngva Pálssonar, til vélaverkfræðináms ...	1200		
h. Til Jóns Gissurarsonar, til verzlunarfræðináms í þýzkum háskóla	1000		
i. Til Leifs Ásgeirssonar, til lokanáms í stærðfræði í Þýzkalandi	1000		
		40400	
Flyt ...	...	194374	

		kr.	kr.
	Flutt ...		194374
III. Fræðslumálastjórnin:			
1. Laun fræðslumálastjóra		7125	
2. Til eftirlitsferða, eftir reikningi, allt að		800	
3. Skrifstofukostnaður, eftir reikningi, allt að ...		5000	
			12925
IV. Menntaskólinn almenni:			
a. Laun		71750	
b. Önnur gjöld:			
1. Til bókasafns skólans	800		
2. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar ...	8000		
3. Til viðhalds	3000		
4. Til stundakennslu og til prófdóm- enda, allt að	7000		
5. Húsaleigustyrkur handa 15 læri- sveinum, 75 kr. handa hverjum ...	1125		
6. Námsstyrkur	2800		
7. Læknisþóknun	400		
8. Til kennslutækja	500		
9. Ýmisleg gjöld	3500		
10. Til verðlaunabóka	200		
11. Vegna kostnaðar við skólastjórn ...	1500		
12. Til bókasafnsins íþöku	200		
13. Fyrning (sjá 20. gr.)	6515		
		35540	
Húsaleigustyrk og námsstyrk má aðeins veita efnilegum, reglusömum og efnalitlum nemendum. Húsaleigustyrkur sé venjulega aðeins veittur utan- bæjarmönnum, og að námsstyrk gangi utanbæjar- menn fyrir innanbæjarmönnum, að öðru jöfnu.			107290
V. Menntaskólinn á Akureyri:			
a. Laun		39225	
b. Önnur gjöld:			
1. Til aukakennara og stundakennslu	20000		
2. Vegna kostnaðar við skólastjórn ...	2000		
3. Til bóka og kennsluáhalda	500		
4. Til eldiviðar og ljósa	10000		
Flyt ...	32500	39225	314589

		kr.	kr.
	Flutt ...	8750	454943
b. Önnur gjöld:			
1. Til stundakennslu	1000		
2. Húsnæði	3800		
3. Ljós og hiti	500		
4. Ræsting	600		
5. Til prófhalda	900		
6. Ýms gjöld	500		
		7300	
Við skólana undir liðunum IV.—VIII. skal vera skólagjald, að minnsta kosti 150 kr. fyrir hvern innanbæjarnemanda. Stjórnarráðið má þó, eftir tillögum skólastjóra, veita undanþágu frá skólagjaldi, ef í hlut eiga efnalitlir, en einkar efnilegir nemendur.			
IX. Bændakennsla:			
1. Til bændaskólans á Hólum:			
a. Laun	8750		
b. Til smíða-, leikfimi- og dráttlistar- kennslu	1450		
c. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms, allt að	2000		
2. Til kennsluáhalda ...	600		
3. Til eldiviðar og ljósa...	3500		
4. Ýmisleg gjöld	4000		
	10100		
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)	1714		
		22014	
2. Til bændaskólans á Hvanneyri:			
a. Laun	8750		
b. Til smíða- og leikfimikennslu ...	1300		
c. Önnur gjöld:			
1. Til verklegs náms, allt að	2400		
2. Til kennsluáhalda	500		
3. Til eldiviðar og ljósa ...	4000		
4. Ýmisleg gjöld	3500		
	10400		
Flyt ...	20450	22014	470993

		kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ... 20450	22014	470993	
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr. 1530		21980	43994	
Styrkurinn til verklegs náms við bændaskólana á Hólum og Hvanneyri veitist nemendum, sem stunda verknám samkvæmt samningi, eigi skemur en 8 vikur á ári, og skila skólunum dagbókum um vinnubrögðin yfir námstímann, enda sjái skólastjóri nemendum fyrir ókeypis fæði og kennslu. Nemi styrkurinn aldrei hærri upphæð á hvern nemanda en 18 kr. fyrir hverja viku námstímans. Styrkinn má aðeins greiða eftir á, samkvæmt skýrslu um námið, og sé í henni getið, hve háan vikustyrk hver nemandi skal fá.				
X. Iðnfræðsla:				
a. Til Iðnaðarmannafélagsins í Reykjavík, til þess að reka iðnskóla í Reykjavík, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar		6500		
b. Til Iðnaðarmannafélagsins á Akureyri, til kvöldskólahalds		1500		
c. Til Iðnaðarmannafélagsins á Ísafirði, til skólahalds		1000		
d. Til Iðnaðarmannafélagsins í Hafnarfirði, til kvöldskólahalds		1200		
Styrkurinn til þessara 4 skóla má þó ekki fara yfir $\frac{4}{5}$ rekstrarkostnaðar.				
Skólar þessir skulu senda ráðuneytinu skýrslu um starf sitt.				
e. Til verklegs framhaldsnáms erlendis		3000	13200	
XI. Verzlunarskólar:				
a. Til Kaupmannafélagsins og Verzlunarmannafélagsins í Reykjavík, til að halda uppi skóla fyrir verzlunarmenn, undir umsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar		5000		
	Flyt ...	5000	528187	

		kr.	kr.
	Flutt ...	5000	528187
b. Til Sambands samvinnufélaganna, til þess að halda uppi verzlunarskóla, undir yfirumsjón landsstjórnarinnar, þó ekki yfir $\frac{3}{4}$ kostnaðar ...		5000	10000
XII. Kvennaskólar:			
1. Til kvennaskólans í Reykjavík:			
a. Húsnæðisstyrkur	5000		
b. Rekstrarkostnaður, gegn að minnsta kosti 1800 kr. framlögum annarsstaðar að en úr rikissjóði	18000		
c. 40 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið, allt að	4000		
d. Námsstyrkur til sveitastúlkna... ..	1000		
		28000	
2. Til kvennaskólans á Blönduósi:			
a. Rekstrarstyrkur, gegn að minnsta kosti 1000 kr. framlögum annarsstaðar að en úr rikissjóði	12000		
b. 65 kr. fyrir hverja námsmey, sem er allt skólaárið, allt að	2000		
		14000	
Skólar þessir standa undir yfirumsjón landsstjórnarinnar.			42000
XIII. Almenn barnafræðsla:			
1. Laun kennara við fasta skóla og dýrtíðaruppbót		360000	
2. Laun farkennara og dýrtíðaruppbót		70000	
3. Til farkennslu og eftirlits með heimafræðslu, með sömu skilyrðum sem verið hefir, allt að		4000	
4. Til eftirlitskennara		15000	
5. Utanfararstyrkur handa barnakennurum		1500	
			450500
XIV. Unglinga- og alþýðuskólar:			
1. Til alþýðuskólans á Eiðum:			
a. Laun	9500		
b. Til hannyrða-, leikfimi- og smíðakennslu	2000		
Flyt ...	11500		1030687

			kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ...	11500	...	...	1030687
c. Önnur gjöld:					
	1. Til kennsluáhalda ...	400			
	2. Til eldiviðar og ljósa ...	4000			
	3. Ýmisleg gjöld ...	3000			
	4. Til viðhalds... ..	1000			
		8400			
d. Fyrning húsa (sjá 20. gr.)					
		1680			
			21580		
	2. Til héraðsskóla samkv. l. nr. 32 1929		70000		
	3. Til gagnfræðaskóla samkv. l. nr. 48 1930. ...		50000		
	4. Til Gagnfræðaskóla Reykvíkinga		2500		
	5. Til unglingafræðslu utan kaupstaða, samkv. 20. gr. l. nr. 48 1930		14000		
	6. Til bókasafna við unglingaskóla		1600		
	7. Til þess að gefa út kennslubækur handa skólum		1600		
				161280	
XV. Húsmæðrafræðsla:					
	1. Til húsmæðradeildar við Alþýðuskóla Þing- eyinga		4500		
	2. Til húsmæðrafræðslu á Hallormsstað.		7500		
	Styrkir samkvæmt tölul. 1—2 eru bundnir því skilyrði hvor um sig, að atvinnumálaráðherra samþykki reglugerðir skólanna.				
	3. Til kvenfélagsins Óskar í Ísafjarðarkaupstað, til húsmæðrafræðslu, gegn 1000 kr. annarsstaðar að		4500		
	Noti félagið ekki styrkinn, má greiða hann öðrum á Ísafirði eða Ísafjarðarsýslu, að óbreyttum skilyrðum.				
	4. Til húsmæðrafræðslu í Vík í Mýrdal.		800		
	5. Til frú Bjargar C. Þorláksson, til þess að leiðbeina íslenskum konum í næringarefnafræði og blöndun matvæla		2000		
				19300	
XVI. Til kennslu heyrnar- og málleysingja m. m.				30975	
	Par af fyrning húss kr. 975,00 (sjá 20. gr.).				
	Stjórnin annast um, að aðstandendur nemend-				
	Flyt ...		...	...	1242242

	kr.	kr.
Flutt ... anna eða nemendurnir sjálfir greiði kostnað, ef efni þeirra leyfa, samkv. tilsk. 28. febr. 1872, 2. gr.		1242242
XVII. Til Blindravinafélags Íslands		2600
XVIII. Sundkennsla o. fl.:		
1. Til sundkennslu í Reykjavík Styrkur þessi er bundinn því skilyrði, að kennsla þessi fari fram að minnsta kosti 2 mánuði að vorinu og 1 mánuði að haustinu og að lærisveinar ríkisskólanna og skóla fyrir ung- linga og fullorðna, sem styrktir eru af ríkisfé, njóti kennslunnar ókeypis.	300	
2. Laun Ólafs Pálssonar og Jóns Pálssonar fyrir sundkennslu þá, sem getur í 1. lið, og til að kenna öðrum sundkennurum björgunarsund ...	2400	
3. Til sundkennslu o. fl. annarsstaðar en í Rvík ... Styrkurinn veitist bæjarstjórnnum og sýslu- nefndum með því skilyrði, að annarsstaðar frá sé lagt til sundkennslunnar eigi minna en rík- issjóðsstyrknum nemur.	2400	
4. Til þess að gera nýjar, steinsteyptar sundlaugar og sundskýli, enda séu þær til afnota fyrir al- menning og landsstjórnin samþykki uppdrátt og kostnaðaráætlun, helmingur kostnaðar, allt að	5000	
		10100
XIX. Til Ríkarðs Jónssonar, til þess að halda uppi kennslu í teikningu og tréskurði í þjóðlegum stíl		1500
XX. Til íþróttakennslu		2400
XXI. Til íþróttasambands Íslands		5000
Samtals B. ...		1263842

15. gr.

Til vísinda, bókmennta og lista er veitt:

80

23. júní

	kr.	kr.
1. Landsbókasafnið:		
a. Laun	21575	
b. Launauppbót til 2. bókavarðar, 1000 kr... ..	1000	
c. Til aðstoðar	3800	
d. Til þess að kaupa bækur og handrit og til bókbands	12000	
e. Til þess að semja spjaldskrá	800	
f. Til þess að semja og gefa út skrá yfir handrit ..	2400	
g. Til ritaukaskrár	700	
h. Brunaábyrgðargjald fyrir safnið	360	
i. Húsaleiga	2000	
j. Ýmisleg gjöld... .. .	1000	
		45635
2. Þjóðskjalasafnið:		
a. Laun	6225	
b. Til bókbands, bóka- og handritakaupa, umbúnaðar skjala og aðstoðarmanns	5000	
c. Ýms gjöld.. .. .	1000	
		12225
3. Þjóðminjasafnið og verndun fornminja:		
a. Laun þjóðminjavarðar (fornminjavarðar)	6625	
b. Til aðstoðar, eftir reikningi, allt að... ..	2500	
c. Til þess að útvega forngripi, allt að	1200	
d. Til áhalda og aðgerða... .. .	1200	
e. Til rannsókna og ferðakostnaðar	800	
Þjóðminjasafnið sé opið 6 stundir á viku, eftir nánari fyrirmælum stjórnarráðsins.		
		12325
4. Náttúrufræðifélagið:		
a. Tillag	2000	
b. Til aðstoðarmanns	1400	
Styrkurinn veitist með því skilyrði, að safnið sé til sýnis almenningi ekki sjaldnar en einu sinni á viku.		
		3400
5. Landsbókasafnshúsið:		
a. Til eldiviðar, ljósa og ræstingar	6500	
Flyt ...	6500	73585

	kr.	kr.
Flutt ...	6500	73585
b. Til viðhalds og áhalda	1800	
c. Fyrning (sjá 20. gr.)	6815	
		15115
6. Til kaupstaðabókasafna, gegn eigi minna tillagi úr bæjarsjóði og sýslusjóði		1800
7. Aukastyrkur til fjögurra bókasafna:		
a. Til amtsbókasafnsins á Akureyri, að því tilskildu, að Davíð skáld frá Fagraskógi hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500	
b. Til bókasafnsins á Ísafirði, að því tilskildu, að Guðmundur Gíslason Hagalín rithöfundur hafi þar bókavörzlu með a. m. k. 2000 kr. launum auk verðstuðulsuppbótar	2500	
c. Til amtsbókasafnsins á Seyðisfirði	800	
d. Til Bókasafns Hafnarfjarðar	1000	
		6800
8. Til sýslubókasafna, gegn eigi minna tillagi úr sýslusjóði		2500
9. Til Hins íslenska bókmenntafélags		2800
enda haldi það áfram útgáfu hins íslenska fornbréfasafns sem að undanfögnu.		
10. Til Þjóðvinafélagsins, þar af 4000 kr. með því skilyrði, að félagið gefi út æfisögu Jóns Sigurðssonar ...		5400
11. Til Fornleifafélagsins		800
12. Til Sögufélagsins, til þess að gefa út alþingisbækur, landsyfirdóma o. fl.		2400
13. Til Snorrabókasafns í Reykholti		500
14. Til útgáfu allt að 20 arka af Þjóðsagnasafni Sigfúsar Sigfússonar, gegn þreföldu framlagi annarsstaðar að		800
15. Til Björns K. Þórólfssonar, til þess að semja skrá um skjöl, er Ísland varða og geymd eru í skjalasöfnum í Kaupmannahöfn, enda fái Þjóðskjalasafnið afrit af skránni		1200
16. Til Leikfélags Reykjavíkur, gegn að minnsta kosti 2000 kr. framlagi úr bæjarsjóði Reykjavíkur, enda leyfi það, að útvarpað sé án endurgjalds síðustu sýningu hvers leiks... ..		4000
17. Til frú Soffíu Guðlaugsdóttur, til sjálfstæðra leiksýninga		1000
Flyt ...		118700

		kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ...		118700	
18.	Til Leikfélags Akureyrar, gegn að minnsta kosti 500 kr. framlagi frá Akureyrarkaupstað.		1000	
19.	Til Leikfélags Ísafjarðar, gegn að minnsta kosti 300 kr. framlagi frá Ísafjarðarkaupstað		600	
20.	Til Tónlistarskólans, gegn að minnsta kosti 2000 kr. framlagi frá bæjarsjóði Reykjavíkur		2500	
21.	Til Páls Ísólfssonar, til þess að veita kirkjuorgelleikurum og barnakennurum utan Reykjavíkur ókeypis kennslu í orgelleik, hljómfraði og söngstjórn í kirkjum og barnaskólum... ..		1600	
22.	Styrkur til skálda og listamanna, þó eigi minna en 500 kr. til hvers		5000	
23.	Til Halldórs Kiljan Laxness, til ritstarfa		1600	
24.	Til Jóns Leifs tónskálds		1500	
25.	Til Gunnlaugs Blöndals málara		1200	
26.	Til Þórbergs Þórðarsonar, til þess að safna orðum úr alþýðumáli, enda sé safnið eign ríkisins.		1600	
27.	Til Jóns Ófeigssonar yfirkennara, til útgáfu þýzk-íslenzkrar orðabókar, fyrri greiðsla af tveim		2000	
28.	Til Hannesar Þorsteinssonar, til þess að semja æfisögur lærðra manna íslenzkra á síðari öldum, enda sé handritið eign ríkisins að honum látnum		1600	
29.	Til Sigurðar Nordals, til ritstarfa		2000	
30.	Til Magnúsar Ásgeirssonar, til ljóðapýðinga		1200	
31.	Til Ólafs Marteinssonar mag. art., til orðtöku og vísnaöfnunar		1000	
32.	Til Skáksambands Íslands		1500	
33.	Til Bjarna Sæmundssonar, til fiskirannsóknna:			
	a. Föst laun með dýrtíðaruppbót	6125		
	b. Til ferða og annara útgjalda við rannsóknirnar ...	1000		
			7125	
34.	Til Odds Oddssonar, til ritstarfa		400	
35.	Til Guðbrands Jónssonar, til þess að semja miðalda-menningarsögu		1500	
36.	Til Frímanns B. Arngrímssonar, til þess að safna steinum og jarðtegundum og rannsaka, að hverju sé nýtt		1200	
	Flyt ...		154825	

	kr.	kr.
Flutt ...		154825
37. Til Páls Þorkelssonar, til þess að vinna að málsháttasafni sínu		800
38. Til listasafnshúss Einarssonar		4295
(Par af fyrning kr. 1295 (sjá 20. gr.).		
39. a. Til Einarssonar myndhöggvara, 5000 kr. með verðstuðulsuppbót	6125	
enda hafi hann forstöðu og umsjón listasafns síns, er sé almenningi til sýnis endurgjaldslaust 4 stundir á viku.		
b. Til sama, til aðstoðar	1000	
		7125
40. Til fréttastofu blaðamannafélagsins		1600
41. Ferðastyrkur til útlanda		3000
Samtals ...		171645

16. gr.

Til verklegra fyrirtækja er veitt:

	kr.	kr.
1. Til atvinnubóta í kaupstöðum og kauptúnum gegn tvöföldu framlagi frá hlutaðeigandi bæjar- og sveitarfélögum, enda sé þeim jafnframt gefinn kostur á láni, er nemi helmingi framlags þeirra.		350000
2. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki atvinnu- málaráðuneytið fjárhagsáætlun búnaðarþingsins... ..		200000
3. Til sandgræðslu		30000
Par af 3000 kr. til áveitu og sandgræðslu í Meðallandi.		
4. Gjöld samkvæmt jarðræktarlögnum		450000
5. Til búfjárræktar samkv. l. nr. 32 1931		30000
6. Tillag til Búnaðarbankans:		
a. Til byggingar- og landnámssjóðs	200000	
Flyt ...	200000	1060000

		80 23. júní	
		kr.	kr.
	Flutt ...	200000	1060000
b.	Tillag til teiknistofu og leiðbeininga um húsagerð til sveita	4000	
c.	Til ræktunarsjóðs:		
	1. Afgjöld þjóðjarða	20000	
	2. Kostnaðartillag	6000	
	3. Hluti af útflutningsgjaldi	50000	
		76000	
7.	Til framhaldslagningar ræktunarveggar í Vestmannaeyjum, gegn $\frac{1}{3}$ framlagi úr bæjarsjóði Vestmannaeyja		280000 6000
8.	Tillag til verkamannabústaða:		
	a. Tillag til byggingarsjóða kaupstaða og kauptúna, samkv. lögum um verkamannabústaði, nr. 27 1931	70000	
	b. Helmingur af ágóða tóbakseinkasölu	100000	
			170000 30000
9.	Vegna ráðstafana um tilbúinn áburð, allt að		
10.	Til Garðyrkjufélags Íslands:		
	Laun garðyrkjustjóra... ..		3400
11.	Til veiði- og loðdýrafélags Íslands		500
12.	Til Ársæls Árnasonar, til innflutnings á grænlenzkum hérum		500
13.	Til skógræktar:		
	a. Laun	10600	
	Par af 600 kr. húsaleiguuppbót til Einars Sæmundsens.		
	b. Til skógræðslu	7500	
			18100
14.	Til dýralækninga:		
	a. Laun handa 4 dýralæknum	15875	
	b. Til Hólmgeirs Jenssonar, til dýralækninga	700	
	c. Til Eggerts Magnússonar, til dýralækninga	300	
	d. Til Halldórs Kr. Jónssonar, til dýralækninga	300	
			17175
15.	Til rannsóknastofu í þarfir atvinnuveganna		15000
16.	Til fjárkláðalækninga		2000
17.	Til efnarannsóknarstofu í Reykjavík:		
	a. Laun forstöðumanns, auk 25% af öllum tekjum stofnunarinnar, 4100 kr. með dýrtíðaruppbót ...	5125	
	Flyt ...	5125	1602675

	kr.	kr.
Flutt ...	5125	1602675
b. Til aðstoðar, allt að	4800	
c. Húsaleiga	3000	
d. Til ljósa, eldsneytis og ræstingar	1200	
e. Til áhaldakaupa	500	
		14625
18. Til veðurstofu Íslands:		
a. Laun forstöðumanns og fulltrúa	15550	
b. Til aðstoðar	16000	
c. Til veðurathugana utan Reykjavíkur, áhalda o. fl.	9000	
d. Til veðurskeyta o. fl.	11000	
e. Til loftskeytatækja	600	
f. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting... ..	3000	
g. Eftirlit með veðurathugunarstöðvum o. fl.	1000	
h. Til að varpa út veðurskeytum á erlendum málum	1500	
		57650
19. Til landmælinga... ..		35000
20. Til Fiskifélagsins, enda samþykki atvinnumálaráðuneytið fjárhagsáætlun fiskiþingsins og félagið sjái um á sinn kostnað útgáfu fiskimanna-almanaks		70000
21. Til sama félags, til þess að annast birtingu útvarpaðra veðurfregna í verstöðvum landsins		5000
22. Laun yfirmatsmanna o. fl.:		
a. 5 fiskiyfirmatsmenn	25000	
b. Laun 4 ullarmatsmanna	2000	
c. Laun 6 kjötmatsmanna	4500	
d. Ferðakostnaður yfirmatsmanna	8000	
		39500
23. Til eftirlits með skipum og bátum og öryggi þeirra:		
a. Laun skipaskoðunarstjóra	6375	
b. Til skrifstofukostnaðar, allt að... ..	7000	
c. Ferðakostnaður, allt að	2000	
		15375
24. Til erindrekstrar í Miðjarðarhafslöndunum, gegn tvöföldu fjárframlagi annarsstaðar að		6000
25. Til Sambands íslenzkra heimilisiðnaðarfélaga		4000
26. Til Guðmundar Jónssonar frá Mosdal, til þess að halda uppi kennslu og námsskeiðum í tréskurði og heimilisiðnaði		650
Flyt ...		1850475

		kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ...		1850475	
27.	Til Halldóru Bjarnadóttur, til þess að vinna að útbreiðslu og eflingu heimilisiðnaðar		1500	
28.	Til Guðrúnar Finnsdóttur		300	
29.	Til Kvenfélags Hvammshrepps í Vík í Mýrdal, til þess að halda uppi kennslu í handavinnu kvenna ...		500	
30.	Til Kvenfélagasambands Íslands		1600	
31.	Til sambands norðlenzkra kvenna		400	
32.	Til sambands austfirzkra kvenna		400	
33.	Til sambands sunnlenzkra kvenna		400	
34.	Til sambands vestfirzkra kvenna		400	
35.	Til kvenfélagasambands Mýra- og Borgarfjarðarsýslu		300	
36.	Til Bandalags kvenna		400	
37.	Til kvenréttindafélags Íslands		400	
38.	Til vörumerkjaskrásetjara		1600	
39.	Handa Ungmennafélagi Íslands, til eflingar íþróttar og skóggæðslu		5000	
	Félagið gefi landsstjórninni skýrslu um, hvernig fénu er varið.			
40.	Til Bandalags skáta		400	
41.	Til Dýraverndunarfélags Íslands, til dýraverndunarstarfsemi		1000	
42.	Til Fiskiræktarfélagssins Blöndu, $\frac{1}{3}$ rekstrarkostnaðar, allt að		500	
43.	Til laxastiga í Lagafljóti		700	
44.	Húsameistari ríkisins:			
	a. Laun	7125		
	b. Skrifstofukostnaður	5000		
			12125	
45.	Gjöld vegna laga um skipulag bæja og sjávarþorpa, gegn jafnmiklu framlagi annarsstaðar frá		5000	
46.	Til vatnsrennismælinga		1000	
47.	Til Guðm. Einarssonar myndhöggvara, til fullnaðar-rannsóknar á leirtegundum til postulínsgerðar o. fl. ...		2500	
48.	Til Búnaðarbanka Íslands, til greiðslu á eftirstöðvum af láni Áslækjarrjómabús við viðlagasjóð, ásamt áföllnum vöxtum		5500	
	Flyt ...		1892400	

	kr.	kr.
Flutt ...		1892400
49. Til Búnaðarbanka Íslands, til greiðslu upp í viðlagasjóðslán mjólkurfélagsins Mjallar		12000
50. Til Búnaðarbanka Íslands, til greiðslu á viðlagasjóðsláni Stefáns skálds frá Hvítadal		8000
Samtals ...		1912400

17. gr.

Til almennrar styrktarstarfsemi er veitt:

	kr.	kr.
1. Styrkur til berklasjúklinga Par af til Elínar Sigurðardóttur 1200 kr. og til Guðrúnar Böðvarsdóttur 1200 kr.		650000
2. Gjöld samkvæmt 66. og 67. gr. fátækralaga		80000
3. Styrkur til sjúkrasamlaga Af þessum lið má greiða sjúkrasamlagi Hins ísl. prentarafélags styrk í samræmi við styrk til annara sjúkrasamlaga.		12000
4. Til styrktarsjóðs verkamanna- og sjómannafélaganna í Reykjavík		3000
5. Til sjúkra- og styrktarsjóðs vitavarða		400
6. Til slysaftryggingar samkv. 2. gr. laga nr. 73 1928 ...		18000
7. Til slysavarna, allt að enda sé stjórnarráðinu send skýrsla um starfsemina.		8000
8. Til þess að hjálpa nauðstöddum Íslendingum erlendis		1000
9. Til bjargráðasjóðs		25000
10. Tillag til ellistyrktarsjóða		50000
11. Til Stórstúku Íslands, til bindindisstarfsemi Par af til sambands bindindisfélaga í skólum landsins 2500 kr.		10000
12. Til Rauðakrossfélags Íslands		500
13. Til slysaftryggingarsjóðs félagsins Dagsbrúnar		400
14. Til sjúkrasjóðs Fellshrepps		300
Flyt ...		858600

		kr.	kr.	80 23. júní
Flutt ...			858600	
15.	Til sjúkrasjóðs Hofshrepps		300	
16.	Til styrktar- og sjúkrasjóðs verkakvennafélagsins Framsóknar í Reykjavík		400	
17.	Til sjúkrasjóðs Félags járnsmíðanema í Reykjavík ...		200	
18.	Til styrktarsjóðs sjómannafélags Vestmannaeyja		400	
19.	Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins Drífanda í Vestmannaeyjum		400	
20.	Til sjúkrasjóðs verkamannafélags Akureyrar		300	
21.	Til sjúkrasjóðs verkakvennafélagsins Einingar á Akureyri		200	
22.	Til sjúkrasjóðs verkamannafélagsins á Þingeyri... ..		300	
Fjárveitingarnar undir 13.—22. tölu. eru bundnar því skilyrði, að jafnmikið fé að minnsta kosti komi annarsstaðar að og að stjórnarráðinu sé send skýrsla um starfsemina.				
23.	Til sjúkrasjóðs hjúkrunarfélags Ólafsvíkur... ..		300	
24.	Til Elliheimilisins »Grundar« í Reykjavík		5000	
25.	Til gamalmennahælis á Ísafirði		1000	
26.	Til gamalmennahælis á Seyðisfirði		1000	
Samtals ...			868400	

18. gr.

Til eftirlauna og styrktarfjár er veitt:

		kr.	kr.
I. Samkvæmt eftirlaunalögum:			
a.	Embættismenn	49532,97	
b.	Embættismannaekkjur og börn	18785,15	
c.	Prestsekkjur	6252,33	
d.	Lífeyrir samkvæmt lögum nr. 49 1923	2500,00	
e.	— — — — 51 1921	2070,00	
			79140,45
Flyt ...			79140,45

		kr.	kr.
Flutt ...			79140,45
II. Styrktarfé og eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna:			
a. Embættismenn:			
1. Til Sigurðar Magnússonar læknis ...	600,00	1305	
2. — Sigurðar Kvarans héraðslæknis	405,00		
3. — Þorvalds Pálssonar læknis... ..	300,00		
b. Embættismannaekkjur og börn:		1305	
1. Til Magneu Ásgeirsson	200		
2. — Ólivu Guðmundsson	175		
3. — Theodóru Thoroddsen	800		
4. — Sigríðar Hjaltadóttur	400		
5. — Ingileifar Snæbjarnardóttur	400		
6. — Sigríðar Fjeldsted læknisekkju ...	450		
7. — Sigríðar Finnbogadóttur	800		
8. — Rannveigar Tómasdóttur	600		
9. — Önnu Gunnlaugsson	900		
10. — Kristbjargar Marteinsdóttur	1200		
11. — Kristínar Jacobson	600		
12. — Kirstínar Þ. Blöndal	300		
13. — Guðlaugar Magnúsdóttur... ..	2000		
14. — 2 barna hennar	200		
15. — Rögnu Gunnarsdóttur læknisekkju	600		
16. — Jenny Forberg	600		
17. — Ástu Hallgrímsson	600		
18. — Ástu Einarson	600		
19. — Aðalbjargar Sigurðardóttur	1200		
20. — Dómhildar Jóhannsdóttur	1200		
21. — Önnu Þorgrímsdóttur læknisekkju, 600 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	1300		
22. — Soffíu Johnsen læknisekkju	500		
23. — Kristínar Þórarinsdóttur læknisekkju	400		
24. — Sigríðar Blöndal læknisekkju... ..	300		
25. — Hrefnu Einarsdóttur læknisekkju, 600 kr., auk 100 kr. með einu barni í ómegð	700		
26. — Sigríðar Jónsdóttur læknisekkju ...	400		
Flyt ... 17425		1305	79140,45

80
23. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...	17425	
27.	Til Súsönnu Friðriksdóttur ...	500	
28.	— Önnu Jónsson, ekkju Klemens Jóns- sonar ...	450	
29.	— Polly Ólafson, ekkju Gísla J. Ólafson	600	
30.	— Margrétar Lárusdóttur læknisekkju	400	
		19375	79140,45
c. Uppgjafaprestar:			
1.	Til Bjarna prófasts Einarssonar ...	780,00	
2.	— Sigurðar prófasts Gunnarssonar .	662,25	
3.	— Guttorms Vigfússonar ...	600,00	
4.	— Björns Þorlákssonar ...	208,00	
5.	— Jóns Árnasonar ...	445,00	
6.	— Þórðar Ólafssonar ...	370,00	
7.	— Páls Stephensens ...	355,00	
8.	— Helga P. Hjálmarssonar ...	475,00	
9.	— Einars Pálssonar ...	430,00	
10.	— Kristins Danielssonar ...	520,00	
11.	— Jóns Finnssonar ...	385,00	
12.	— Magnúsar prófasts Bjarvarsonar	355,00	
13.	— Ólafs prófasts Stephensens ...	550,00	
		6135,25	
d. Prestsekkjur:			
1.	Til Auðar Gísladóttur ...	300,00	
2.	— Bjargar Einarsdóttur ...	500,00	
3.	— Guðrúnar Björnsdóttur ...	300,00	
4.	— Guðrúnar J. Jóhannesdóttur ...	300,00	
5.	— Guðrúnar Ólafsdóttur ...	300,00	
6.	— Guðrúnar Pétursdóttur ...	300,00	
7.	— Guðrúnar Torfadóttur ...	300,00	
8.	— Ingunnar Leftdóttur ...	300,00	
9.	— Hlífur Bogadóttur, 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar, sem er í ómegð ...	600,00	
10.	— Kirstínar Pétursdóttur .	300,00	
11.	— Sigrúnar Kjartansdóttur ...	300,00	
12.	— Steinunnar Pétursdóttur ...	300,00	
13.	— Sigríðar Halldórsdóttur Jónsson	300,00	
	Flyt ...	4400,00	26815,25
			79140,45

		kr.	kr.
	Flutt ...	4400,00	26815,25
14.	Til Guðlaugar Vigfúsdóttur ...	209,20	79140,45
15.	— Ingibjargar Magnúsdóttur ...	157,90	
16.	— Guðfinnu Jensdóttur ...	183,04	
17.	— Guðrúnar Sigurðardóttur ...	181,07	
18.	— Guðbjargar Hermannsdóttur ...	181,70	
19.	— Þórunnar Bjarnadóttur ...	155,56	
20.	— Guðrúnar S. Jónsdóttur ...	250,00	
21.	— Önnu Stefánsdóttur ...	200,00	
22.	— Helgu Skúladóttur ...	227,06	
23.	— Guðríðar Ólafsdóttur ...	164,26	
24.	— Guðríðar Helgadóttur, ekkju Jóh. L.L. Jóhannssonar, 132 kr., auk 100 kr. með hverjubarni hennar í ómegð	332,00	
25.	— Arndísar Pétursdóttur ...	137,90	
26.	— Guðnýjar Þorsteinsdóttur ...	173,56	
27.	— Valgerðar K. Guðmundsdóttur frá Grenivík ...	135,37	
28.	— Jakobínu Sigurgeirsdóttur frá Borg	157,44	
29.	— Kamillu Briem ...	170,57	
30.	— Kristínar Jónsdóttur prófastsekkju á Brjánslæk ...	300,00	
31.	— Sigríðar Þórðardóttur ...	144,00	
32.	— Sigurlaugar Knudsen ...	300,00	
33.	— Þóru Jónsdóttur ...	217,28	
34.	— Margrétar Jónasdóttur ...	168,64	
35.	— Sigríðar Jónasdóttur ...	146,71	
36.	— Sigríðar Jóhannesdóttur ...	300,00	
37.	— Ástríðar Petersen prófastsekkju	200,00	
38.	— Margrétar Sigurðard. prófastsekkju	500,00	
39.	— Jóhönnu Magnúsd. prófastsekkju	300,00	
40.	— Guðrúnar Mettu Sveinsdóttur ...	300,00	
			10293,26
e. Kennarar, kennaraekkjur og börn:			
1.	Til Önnu Ásmundsdóttur ...	300	
2.	— Guðlaugar Zakaríasdóttur ...	360	
3.	— Magnúsar Einarssonar ...	500	
4.	— Elínar Briem Jónsson ...	300	
	Flyt ...	1460	37108,51
			79140,45

80
23. júní

		kr.	kr.
	Flutt ...	1460	37108,51
5.	Til Steinunnar Frimannsdóttur ...	450	79140,45
6.	— Þórunnar Stefánsdóttur ...	400	
7.	— Guðmundar Björnssonar ...	200	
8.	— Baldvins B. Bárðdals ...	200	
9.	— Jóns Strandfelds ...	150	
10.	— Einars Hávarðssonar ...	150	
11.	— Elísabetar Jónsdóttur ...	300	
12.	— Ragnheiðar Torfadóttur ...	400	
13.	— Ásdísar Þorgrímsdóttur 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð ...	600	
14.	— Sigurjóns Rögnvaldssonar ...	200	
15.	— Ástu Magnúsdóttur kennaraekkju	200	
16.	— Ögmundar Sigurðssonar .	2500	
17.	— Cathineu Sigfússon ...	600	
18.	— Ragnh. Guðjónsdóttur ...	300	
19.	— Lárusar Rists kennara ...	600	
		8710	
f. Póstmenn, póstar og ekkjur þeirra:			
1.	Til Guðm. Kristjánssonar ...	300	
2.	— Böðvars Jónssonar ...	400	
3.	— Þóru Matthíasdóttur ...	300	
4.	— Vigdísar Steingrímisdóttur ...	300	
5.	— Þórunnar Sigurðardóttur, ekkju Halldórs Bjarnasonar pósts ...	200	
6.	— Friðriks Möllers ...	1200	
7.	— Anínu Arinbjarnardóttur ...	200	
8.	— Eliesers Eiríkssonar ...	200	
9.	— Jóhannesar Þórðarsonar ...	300	
10.	— Guðm. Kristjánssonar ...	300	
11.	— Stefáns Stefánssonar, Eskifirði ...	600	
12.	— Friðriks Klemenssonar ...	2000	
13.	— Böðvars Sigurðssonar pósts ...	300	
14.	— Halldórs Benediktssonar pósts ...	200	
15.	— Ragnheiðar Bjarnadóttur, ekkju Þorleifs Jónssonar ...	1000	
16.	— Friðriks Jónssonar pósts ...	450	
	Flyt ...	8250	45818,51
			79140,45

		kr.	kr.
	Flutt ...	8250	45818,51
17.	Til Einars Ólasonar fyrrum pósts ...	300	
18.	— Þórodds Bjarnasonar pósts ...	600	
19.	— Sigríðar Guðmundsdóttur, ekkju Böðvars Þorlákssonar ...	300	
20.	— Kristjáns Jónssonar pósts ...	200	
21.	— Hedvig Blöndal, ekkju Óla Blöndals póstritara, 300 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð ...	600	
22.	— Guðmundar Ólafssonar fyrrv. pósts á Akureyri ...	300	
23.	— Torfa Sæmundssonar pósts ...	200	
24.	— Guðjóns Kjartanssonar pósts ...	250	
25.	— Jóns Jónssonar í Galtarholti, f. pósts	200	
26.	— Álfheiðar Blöndal, ekkju Kristjáns Blöndals póstaðgreiðslumanns ...	300	
		11500	
g. Rithöfundar:			
1.	Til Indriða skrifstofustjóra Einarssonar	3500	
2.	— Ólafar Sigurðardóttur frá Hlöðum	500	
3.	— Einars Hjörleifssonar Kvarans ...	3000	
4.	— Þorsteins Gíslasonar ...	2000	
5.	— Guðmundar Friðjónssonar ...	1500	
6.	— dr. Helga Péturss ...	4000	
7.	— Kristínar Sigfúsdóttur skáldkonu...	1000	
8.	— Einars Benediktssonar ...	5000	
9.	— Stefáns frá Hvítadal ...	1200	
10.	— Jakobs Thorarensens ...	1200	
11.	— Sigurjóns Friðjónssonar ...	1000	
12.	— Guðmundar Kambans ...	2000	
13.	— Unnar Benediktsdóttur skáldkonu	1000	
14.	— Bríetar Bjarnhéðinsdóttur ...	1000	
15.	— Herdísar Andrésdóttur ...	500	
16.	— Ólínu Andrésdóttur ...	500	
		28900	
h. Ekkjur og börn skálda og rithöfunda:			
1.	Til Jakobínu Pétursdóttur .	200	
2.	— Guðrúnar Jónsdóttur ..	300	
	Flyt ...	500	
		86218,51	79140,45

				80 23. júní	
				kr.	kr.
	Flutt ...	500		86218,51	79140,45
3.	Til Arnbjargar Einarsdóttur	300			
4.	— Guðrúnar Sigurðardóttur	300			
5.	— Ólínu Þorsteinsdóttur	300			
6.	— Eleanor Sveinbjörnsson	1200			
7.	— Kristínar Jakobsdóttur	800			
				3400	
i. Ýmsir starfsmenn og ekkjur:					
1.	Til Petreu Jónsdóttur	300			
2.	— Kristínar Sigurðardóttur júbíl- ljósmóður	500			
3.	— Matthildar Þorkelsdóttur júbíl- ljósmóður	500			
4.	— Þórdísar Símonardóttur júbílljós- móður	500			
5.	— Þórunnar Gísladóttur ljósmóður ...	500			
6.	— Önnu Þorsteinsdóttur ljósmóður ...	400			
7.	— Kristínar Jónasdóttur ljósmóður ...	300			
8.	— Nikólínu Björnsdóttur ljósmóður ...	300			
9.	— Sigurfljóðar Einarsdóttur ljósmóður	300			
10.	— Jórunnar Guðmundsdóttur ljós- móður	300			
11.	— Margrjetar Grímsdóttur ljósmóður	200			
12.	— Kristínar Guðmundsdóttur ljósm.	200			
13.	— Hólmfríðar Friðfinnsdóttur ljós- móður	200			
14.	— Áslaugar Bjarnadóttur ljósmóður	300			
15.	— Hildar Jónsdóttur ljósmóður ...	300			
16.	— Guðrúnar Guðmundsdóttur ljós- móður	300			
17.	— Halldóru Metúsalemsdóttur ljós- móður	300			
18.	— Jensínu Pálsdóttur ljósmóður ...	200			
19.	— Margrétar Jónsdóttur ljósmóður ...	200			
20.	— Guðrúnar Jónasdóttur ljósmóður	200			
21.	— Guðrúnar Magnúsdóttur ljósmóður	200			
22.	— Gróu Jónsdóttur ljósmóður	200			
23.	— Þuríðar Jónsdóttur ljósmóður ...	300			
Flyt ... 7000				89618,51	79140,45

		kr.	kr.
	Flutt ... 7000	89618,51	79140,45
24.	Til Guðríðar Guðmundsdóttur ljósmóður ... 200		
25.	— Guðrúnar Einarsdóttur ljósmóður 200		
26.	— Guðrúnar Jóhannesdóttur ljósmóður 300		
27.	— Sigríðar Narfadóttur ... 300		
28.	— Hólmfríðar Björnsdóttur, ekkju Guðm. Hjaltasonar... 300		
29.	— Páls Erlingssonar ... 1200		
30.	— Kristins Jónssonar, vegavinnustjóra á Akureyri ... 300		
31.	— Einars Guðmundssonar, fyrrum vegavinnustjóra ... 300		
32.	— Ólafs Guðmundssonar, fyrrum ferjumanns ... 300		
33.	— Guðlaugar Jónsdóttur, ekkju Jóns síldarmatsm. Stefánssonar ... 200		
34.	— Sigríðar Sveinsdóttur, ekkju Jakobs Björnssonar síldarmatsmanns ... 300		
35.	— Gests Guðmundssonar, fyrrum vitavarðar ... 400		
36.	— Vigfúsar Sigurðssonar, fyrrum vitavarðar 300		
37.	— Sigfúsar Sigfússonar frá Eyvindará 800		
38.	— Steinunnar Sigurðardóttur, ekkju Magnúsar Vigfússonar ... 600		
39.	— Margrjetar Jónsdóttur, ekkju Þórðar vitavarðar Þórðarsonar ... 300		
40.	— Ágústu Ólafsdóttur, ekkju Magnúsar Gunnarssonar ... 300		
41.	— Halldóru Pétursdóttur Briem 600		
42.	— Kristjönu Benediktsdóttur ... 400		
43.	— Bjargar Guðmundsdóttur ... 400		
44.	— Guðbjargar A. Þorleifsdóttur í Múlakoti ... 400		
45.	— Henriette Kjær... 600		
46.	— Helgu Ófeigsdóttur, ekkju Árna Zakariassonar ... 400		
	Flyt ... 16400	89618,51	79140,45

		kr.	kr.	80 23. júní
	Flutt ...	16400	89618,51	79140,45
47.	Til Guðrúnar Egilson, 2000 kr., auk 100 kr. með hverju barni hennar í ómegð	2400		
48.	— Guðjóns Guðlaugssonar...	1200		
49.	— Önnu Bjarnadóttur, ekkju Hjálmars Lárussonar ...	300		
50.	— Jóhannesar Jörundssonar hafnsögu- manns, Hrísey ...	300		
51.	— Halldóru Þórðardóttur ...	600		
52.	— Vigdísar Bergsteinsdóttur fyrrv. spít- alaráðskonu ...	300		
53.	— Sigríðar Magnúsd. hjúkrunarkonu	500		
54.	— Jónínu Marteinsd. hjúkrunarkonu	300		
55.	— Guðleifar Erlendsdóttur fyrrv. hjúkrunarkonu ..	300		
56.	— Arndísar Sigurðardóttur, þvotta- konu í Laugarnesspítala...	300		
57.	— Sigurðar Péturssonar fangavarðar	1000		
58.	— Ragnheiðar Erlendsdóttur, ekkju Valdimars Daðasonar tollþjóns ...	300		
59.	— Susie Briem, ekkju Halldórs Briems	800		
60.	— Valgerðar Steinsen fyrrv. spítala- ráðskonu ...	500		
61.	— Benedikts Þ. Gröndals ...	800		
62.	— Jóns Runólfssonar sýsluskrifara ...	600		
63.	— Ingveldar Guðmundsdóttur, ekkju Erlendar Zakaríassonar...	300		
64.	— Sigríðar Pálsdóttur, ekkju Gunn- laugs Indriðasonar ...	400		
			27600	
Á styrkveitingar í II. a.—i. greiðist dýrtíðar- uppbót eftir reglum launalaganna.				
j.	Til ekkju Jóhanns skálds Sigurjónssonar ...	1000		
k.	Lífeyrir hjónanna á Staðarfelli	3000		
III. Dýrtíðaruppbót á fjárhæðirnar í I. og II. a.—i. ...				121218,51
				49089,74
Samtals ...		...		249448,70

			80	
			kr.	kr.
			23. júní	
	Flutt ...	163943,11	...	...
	b. Dönsk lán, d.kr. 320433,09 á 122.00	390928,37		
	c. Ensk lán, £ 6000—0—0 á 22.15	132900,00		
			687771,48	
2. Lán ríkisstofnana:				
	a. Síminn (sjá 3. gr. A. Út I.) ...	58700		
	b. Útvarpið (sjá 3. gr. A. Út) ...	124040		
			182740,00	
				870511,48
II. Til eignaaukningar ríkisstofnana:				
	1. Búið á Vífilstöðum (sjá 3. gr. A. I. 6) ...		4000,00	
	2. Búið á Kleppi (sjá 3. gr. A. I. 7) ...		3000,00	
	3. Síminn: Ný símakerfi o. fl. (sjá 3. gr. Út II—III.)		120000,00	
				127000,00
III. Til bygginga nýrra vita ...				50000,00
IV. Framlag til Landsbankans, 19. greiðsla ...				100000,00
V. Til lögboðinna fyrirframgreiðslna ...				10000,00
VI. Til Menningarsjóðs (sjá 20. gr. Inn V) ...				15000,00
VII. Til Þjóðleikhúss (sjá 20. gr. Inn VI) ...				75000,00
	Samtals ...		...	1247511,48

Yfirlit.
yfirlit.

80
23. júní

		kr.	kr.
	Gjöld:		
7. gr.	Vextir		1406187,45
8. gr.	Borðfé konungs		73200,00
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkis- reikninga		233067,00
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		394317,00
11. gr. A.	Til dómgæzlu og lögreglustjórnar	922620,00	
— B.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur	211000,00	
			1133620,00
12. gr.	Til læknaskipunar og heilbrigðismála		618571,00
13. gr. A.	Vegamál	926948,00	
— B.	Samgöngur á sjó	608600,00	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	352040,00	
			1887588,00
14. gr. A.	Kirkjumál	364345,00	
— B.	Kennslumál	1263842,00	
			1628187,00
15. gr.	Til vísinda, bókmennta og lista		171645,00
16. gr.	Til verklegra fyrirtækja		1912400,00
17. gr.	Til almennrar styrktarstarfsemi		868400,00
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		249448,70
19. gr.	Óviss útgjöld		150000,00
	Samtals ...		10726631,15

yfirlit.

		kr.
	Út:	
7.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstraryfirliti	10726631,15
	Aðrar útborganir:	
20. gr. I.	Afborganir lána	870511,48
— II.	Til eignaaaukningar ríkisstofnana	127000,00
— III.	Til byggingar nýrra vita	50000,00
— IV.	Framlag til Landsbankans	100000,00
— V.	Lögboðnar fyrirframgreiðslur	10000,00
— VI.	Til menningarsjóðs	15000,00
	Par af kr. 3000 til menntamálaráðs.	
— VII.	Til þjóðleikhúss... ..	75000,00
	Samtals ...	11974142,63

Stjórninni er heimilt:

- I. Að greiða af fé því, sem inn kemur vegna alþingishátíðarinnar, til Jóns Guðmundssonar, eiganda gistihússins Valhallar á Þingvelli, 5000 kr. upp í halla þann, er hann hefir orðið fyrir af byggingu vegna alþingishátíðarinnar.
- II. Að semja við Jóhannes Jósefsson hóteleiganda um greiðslu á skuld hans við ríkissjóð, að upphæð kr. 40850,10, þannig, að hann greiði skuld þessa með jöfnum afborgunum á næstu 10 árum, ásamt 6% vöxtum, og fari greiðsla afborgana og vaxta fram 1. júlí ár hvert, í fyrsta skipti 1. júlí 1932.
- III. Að ábyrgjast fyrir Tunnuverksmiðju Siglufjarðar s/f, til stofnkostnaðar, gegn þeim tryggingum, er stjórnin metur gildar, allt að 24 þús. kr. lán, er endurgreiðist á ekki skemmri tíma en 15 árum.
- IV. Að taka ábyrgð á 40000 kr. láni fyrir Fisksölusamband Austfjarða, vegna tekjuhalla af tilraunum til útflutnings á kældum fiski 1931, gegn tryggingum þeim, er stjórnin metur gildar.
- V. Að ábyrgjast allt að 60 þús. kr. lán fyrir h/f Djúpbátinn til bátskaupa, gegn ábyrgð sýslufélags Norður-Ísafjarðarsýslu og 1. veðrétti í skipinu. (Endurveiting).
- VI. Að skipa 3 menn til að athuga ástand Flóaáveitunnar og fjárhagsgetu bænda á áveitusvæðinu til greiðslu á skuldum við ríkissjóð vegna áveitunnar og Mjólkurbús Flóamanna. Skal ríkisstjórnin, að fengnu áliti þeirrar nefndar, leggja fyrir næsta Alþingi tillögur um lausn þessara mála. Sömu menn athugi fjárhagsástæður Mjólkurbús Ölfusinga og sendi stjórninni skýrslu þar um.
- VII. Að láta niður falla áskilið framlag á móti ríkissjóðstillagi til Kjósarveggar árin 1930 og 1931.
- VIII. Að veita styrk í eitt skipti fyrir öll til þess að koma á stofn mjólkurbúum til osta- og smjörgerðar og mjólkurniðursuðu. Styrkurinn nemi allt að $\frac{1}{4}$ kostnaðar og sé því aðeins greiddur, að fyrirtækið sé fullbúið til starfrækslu.
- IX. Að fela stjórn Búnaðarbankans að selja hin dönsku ríkisskuldabréf, sem viðlagasjóður á og eru nú að tryggingu fyrir veðdeild Landsbankans, enda greiðist skuld viðlagasjóðs við ríkissjóð af andvirði hinna seldu bréfa. Verði heimild þessi notuð, gefur fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs út tryggingarbréf fyrir jafnhárri fjárhæð og fengizt hefir fyrir hin dönsku ríkisskuldabréf og leggur það að tryggingu handa viðkomandi veðdeildarflokkum, enda er viðlagasjóður í bakábyrgð gagnvart ríkissjóði. Þegar viðskiptum þessara veðdeildarflokka er lokið, skal tryggingarbréfið afhent fjármálaráðherra til ónýtingar.
- X. Að taka á leigu á hentugum stað í Reykjavík kjallara til öruggrar geymslu á innlendum kartöflum, sem ætlaðar eru til sölu hér á landi, og lána hann aftur íslenzkum kartöfluframleiðendum og þeim, er verzla með íslenzkar kartöflur, gegn hæfilegum leigumála, er stjórnin ákveður.
- XI. Að endurgreiða Boga Brynjólfssyni sýslumanni úr lífeyrissjóði embættismanna það fé, sem hann hefir greitt í sjóðinn, ef hann lætur af embætti og afsalar sér rétti til eftirlauna.

23. gr.

80

23. júní

Stjórn Landsbankans veitist heimild til að greiða Steinunni Kristjánsdóttur, ekkju Alberts Þórðarsonar bankabókara, 500 kr. 1933, svo og uppbót á þá fjárhæð, eftir sömu reglu og bankinn veitir hana á laun starfsmanna sinna, og að greiða Birni Kristjánssyni uppbót á eftirlaun hans, eftir sömu reglu.

Stjórninni er heimilt að greiða Þóru Beck, ekkju Þórólfs Becks skipstjóra, eftirlaun eftir svipuðum reglum og Eimskipafélag Íslands greiðir ekkjum skipstjóra sinna, og sé upphæðin færð á útgerðarreikning Esju.

24. gr.

Ef lög þau verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1932 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum.

Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, konungsúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

81

23. júní

L Ö G

um

heimild handa ríkisstjórninni til að ábyrgjast lán fyrir dráttarbraut í Reykjavík.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Pétterski,
Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau
með samþykki Voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ábyrgjast allt að 125 þús. kr. lán fyrir dráttarbraut í Reykjavík, gegn bakábyrgð Reykjavíkurbæjar, enda sé það tryggt, að fyrirtækið geti tekið til starfa fyrir 1. marz 1933.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

82

23. júní

um

sjúkrasamlög.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 5. gr. laga, dags. í dag, um breyting á lögum nr. 81, 28. nóvember 1919, um sjúkrasamlög, höfum látið færa breytingar þær og viðauka, sem ræðir um í þeim og lögum nr. 28, 14. júní 1929, 1. gr., inn í texta téðra laga frá 1919, og gefum þau hér með út sem lög um sjúkrasamlög:

1. gr.

Það er sjúkrasamlag, ef menn bindast félagsskap í því skyni að tryggja hver öðrum gegn tilteknum iðgjöldum uppbót á tjóni, sem veikindi valda.

2. gr.

Sjúkrasamlög eiga heimtingu á því, að þau séu lögskráð, ef þau fylgja fyrirmælum þessara laga, og ber þeim þá styrkur úr landssjóði, í kaupstöðum og kauptúnum, sem læknir er búsettur í, 2 krónur, en annarsstaðar 2 krónur 25 aura árlega fyrir hvern féлага, sem árlangt hefir greitt iðgjald í samlagssjóð.

Auk þessa styrks fær hvert sjúkrasamlag greitt úr rikissjóði eftir á, samkvæmt ársreikningi þess, upphæð, sem nemur $\frac{1}{4}$ hluta af sjúkrahúskostnaði, þó aldrei meira en kr. 150 á legudag hvern.

Stjórnarráðið ræður lögskráningu sjúkrasamlaga og hefir allar þær gætur á þeim, sem því þykir þurfa.

3. gr.

Þessi eru skilyrðin fyrir því, að sjúkrasamlag geti orðið lögskráð:

1. Samlagið skal taka yfir tiltekið svæði, venjulega einn hrepp eða kaupstað.
2. Það skal veita viðtöku og full félagsréttindi hverjum manni, jafnt karli sem konu, ef hann sannar:
 - a. að hann eigi heima í samlagshéraðinu.
 - b. sé eigi yngri en 15 ára og eigi eldri en fertugur, er hann beiðist viðtöku.
 - c. sé hann búsettur í kaupstað eða kauptúni, sem læknir er búsettur í, að hann hafi ekki árstekjur meiri en 4500 kr., að viðbættum 500 kr. fyrir hvert barn innan 15 ára, sem er á framfæri hans.

- Gift kona getur ekki orðið hluttækur félagi í sjúkrasamlagi, ef maður hennar hefir hærri tekjur en hér segir.
- d. eigi ekki skuldlausar eignir, er nemi meira en 10 þús. kr., ef um einstakling er að ræða, en ef hjón eru, 15 þús. kr.
 - e. hafi engan viðloðandi eða ólæknandi sjúkdóm, er skerði eða geti skert vinnuþol hans, enda sé hann fullhraustur er hann gengur í samlagið.
3. Lögskráð sjúkrasamlög mega og veita viðtöku mönnum, sem eru yfir fertugt, gegn hærri iðgjöldum. Þau mega einnig veita mönnum viðtöku, þó að þá bresti hin önnur skilyrði í 2. tölulið þessarar greinar, en ekki skulu slíkir félagar eiga tilkall til neinnar tryggingar eða nokkurs styrks úr samlagssjóði eða landssjóði; þeir eru hlutlausir, en hinir hluttækir.
 4. Sjúkrasamlag verður því aðeins lögskráð, að í því sé að minnsta kosti 50 hluttækir félagar.
 5. Réttindi hluttækra samlagsmanna skulu vera: læknishjálp, sjúkrahúsvist og lyf, samkvæmt því, sem nánar er tekið fram í samþykktum hvers samlags. En jafnan skal þó hver félagi greiða sjálfur lyf þau að fjórðungi, er hann fær í heimahúsum eða utan sjúkrahúss.

Sjúkrasamlög skulu veita félögum sínum kost á að tryggja sér dagpeninga, sem þó mega ekki vera hærri en nemi $\frac{2}{3}$ af venjulegum tekjum hlutaðeiganda. Dagpeningagreiðslur falla niður, ef sjúklingur hefir tekjur sínar óskertar.

6. Iðgjöld hvers sjúkrasamlags skulu vera svo há, að stjórnarráðið telji þau nægja ásamt landssjóðstyrknum fyrir þeirri tryggingu, sem samþykkt hvers samlags heitir samlagsmönnum.
7. Samlagið skal haga störfum sínum og stjórn eftir reglum, sem stjórnarráðið setur.

4. gr.

Komi það fyrir, að umsækjandi í sjúkrasamlagi hafi vísvitandi gefið rangar upplýsingar, t. d. um aldur, heilsufar, tekjur eða eignir, er hann skyldur að endurgreiða allt, er samlagið hefir þurft að greiða vegna hans.

Ef tekjur eða eignir hluttæks samlagsmanns fara yfir hámark það, sem ákveðið er í 2. gr., c- og d-liðum, er hann skyldur til að tilkynna það stjórn samlagsins áður en einn mánuður er liðinn frá því honum er kunnugt um breytinguna. Geri hann það ekki, er hann skyldur að endurgreiða samlaginu allan þann kostnað, er það hefir greitt vegna hans frá þeim tíma, er hann hætti að fullnægja framangreindum skilyrðum. Ekki eiga menn þeir, sem um ræðir í 1. og 2. málsg., neina kröfu um endurgreiðslu á neinu af því fé, er þeir hafa greitt í samlagssjóð.

5. gr.

Nú nær sjúkrasamlag ekki viðunandi samningum við þá, er það þarf að semja við. Er þá stjórnarráðinu heimilt að undanþiggja samlagið, að meira

eða minna leyti, þeirri skyldu að sjá félögum sínum fyrir læknishjálp, lyfjum og sjúkrahúsvist. Skál þá að loknu reikningsári greiða samlagsmönnum sjálf- 82 23. júní
um upp í sjúkrakostnað þeirra, samkvæmt kvittuðum sundurliðuðum reikningum frá læknum, lyfjabúðum eða sjúkrahúsum, eftir því sem fjárhagur samlagsins leyfir, þó aldrei meira en $\frac{2}{3}$ af upphæð reikninganna.

Nú kemur það fyrir, að stjórn sjúkrasamlags sér það, að útgjöld þessi verða svo mikil, að hætta er á því, að samlagið komist í fjárþrot. Skál hún þá kalla saman aukafund í samlaginu, og ráðstafar hann, á hvern hátt ráða skuli fram úr málinu. Er þá heimilt samkvæmt ályktun þessa fundar, hvenær sem er á reikningsárinu:

- 1) Að hækka iðgjöld samlagsmanna, svo sem þurfa þykir.
- 2) Að undanþiggja samlagið, að meira eða minna leyti, þeirri skyldu að sjá félögum sínum fyrir læknishjálp, lyfjum og sjúkrahúsvist.

Ákvarðanir slíkra funda öðlast þó ekki gildi fyrr en þær hafa verið staðfestar af stjórnarráði Íslands, og hefir það vald til að breyta þeim, ef nauðsynlegt þykir.

6. gr.

Stjórnarráðið semur fyrirmynd að samþykktum handa sjúkrasamlögum.

7. gr.

Ef sjúkrasamslag hættir að gegna þeim skilyrðum, sem sett eru í 3. gr., þá fellur niður styrkurinn úr landssjóði og afskipti stjórnarráðsins af sjúkrasamlaginu.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Þorsteinn Briem.

L Ö G

um

raforkuvirki.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 6. gr. laga, dags. í dag, um viðauka
við og breyting á lögum nr. 7, 15. júní 1926, um raforkuvirki, höfum
látið fella meginmál þeirra inn í texta téðra laga frá 1926 og gefum þau
hérmeð út þannig breytt:

1. gr.

Hver sveitar- eða bæjarstjórn hefir einkarétt til þess að stofnsetja raf-
orkuver til almenningsþarfa, önnur en vatnsorkuver, og starfrækja þau innan
sveitar. Til starfrækslu utan sveitar þarf samþykki ráðherra.

Um raforkuveitu frá slíku veri fer eftir ákvæðum vatnalaganna um raf-
orkuveitur frá vatnsorkuverum, nema þar sem á annan veg er ákveðið með lög-
um þessum.

2. gr.

Einkaréttur sveitar- eða bæjarstjórna samkvæmt 1. gr. nær eigi til raf-
orkuvirkja, sem einstakur maður eða einstakir menn koma sér upp og nota inn-
an takmarka húseigna sinna og jarðeigna eingöngu til eigin þarfa. Þó þarf leyfi
héraðsstjórnar í þeim héruðum, þar sem héraðsstjórn hefir áður komið á stofn
raforkuvirki.

3. gr.

Einkarétt þann, sem ræðir um í 1. og 2. gr., getur sveitar- eða bæjar-
stjórn með samþykki ráðherra veitt einstökum mönnum eða félögum. Leyfið
skal veitt um tiltekið árabíl með þeim skilyrðum og kvöðum, sem ástæða þykir
til. Í hvert skipti, sem leyfistími er á enda, á sveitar- eða bæjarstjórn rétt á að
fá sér afhent raforkuverið fyrir það verð, er matsnefnd ákveður, ef samkomu-
lag næst ekki.

Um mat og matsnefnd gildir ákvæði vatnalaganna.

4. gr.

Nú hefir einstakur maður eða félag fengið leyfi til að stofnsetja og starf-
rækja raforkuver eða roforkuveitu til almenningsþarfa, og skal þá ákveða gjald

á raforku í gjaldskrá, er hlutaðeigandi sveitar- eða bæjarstjórn samþykkir og ráðherra staðfestir.

83
23. júní

Gjaldskrá skal endurskoða á árs fresti, ef annaðhvort leyfishafi eða sveitar- eða bæjarstjórn óskar þess, og eigi sjaldnar en fimmta hvert ár.

5. gr.

Nú vill sveitarstjórn eða bæjar fá handa umdæmi sinu raforkuvirki, er einstakir menn eiga og um ræðir í 3. gr. og má þá, er $\frac{1}{5}$ hlutar leyfistímans eru liðnir, ef samkomulag næst ekki, taka það eignarnámi gegn endurgjaldi, sem ákveðið skal af matsnefnd, er til skal kvódd samkvæmt 3. gr. Eignarnámið skal ná til allra tækja og útbúnaðar fyrirtækisins, nema eigendur samþykki að einungis nokkur hluti þeirra sé tekin.

6. gr.

Nú hefir sveitar- eða bæjarstjórn stofnsett raforkuver eða raforkuveitu og starfrækir til almenningsþarfa í umdæmi sinu, og getur hún þá áskilið sér einkarétt til sölu í umdæminu á rafmagnstækjum og öðrum hlutum raforkuvirkja, sem nota á í sambandi við raforkuveituna.

7. gr.

Ráðherra setur reglugerð um raforkuvirki. Til raforkuvirkja teljast hér raforkuver, raforkuveita og rafmagnstæki, laus og föst.

Í reglugerð skal setja ákvæði um:

- Gerð, uppsetningu og starfrækslu raforkuvirkja, til öryggis gegn hættu og tjóni og til varnar gegn truflunum á viðtöku útvarps og loftskeyta, svo og um gerð, uppsetningu og starfrækslu annara virkja, sem sett eru eða notuð svo nálægt raforkuvirkjum, að tjón eða hætta getur stafað af.
- Takmörkun á innflutningi, sölu og notkun tækja og annara hluta raforkuvirkja, er ekki fullnægja þessum skilyrðum.
- Skyldu til þess að gefa skýrslu um þau raforkuvirki, sem fyrir hendi eru þegar reglugerðin öðlast gildi, og um ný virki og aukning eldri virkja, svo og að hlita fyrirmælum ráðherra um rannsókn á slíkum virkjum.
- Eftirlit með raforkuvirkjum í húsrúmi, þar sem hætt er við sprengingum eða þar sem erfitt er að halda við nægilega fullkominni einangrun vegna raka eða annara orsaka, svo og með raforkuvirkjum, sem ætla má, að hafi í för með sér sérstaka hættu fyrir líf manna eða mikil verðmæti og með raforkuvirkjum í leikhúsum og samkomuhúsum. Eigandi virkjanna greiðir kostnað við eftirlitið, eftir nánari fyrirmælum í reglugerð.
- Löggilding á hæfum raforkuvirkjum.
- Skyldu rafveitustjórna til að hafa eftirlit með því, að rafmagnslagnir og tæki, er notuð eru í sambandi við raforkuveitur þeirra, brjóti eigi í bága við ákvæði settra reglugerða og um heimild fyrir eftirlitsmann ríkisins að láta stöðva um stundarsakir starfrækslu raforkuveitna eða láta loka fyrir

83
23. júní

rafmagnsstrauminn hjá einstökum mönnum eða fyrirtækjum, er þver-skallast við að hlíta setttri reglugerð, svo og að taka löggildingu eða sölu-leyfi um lengri eða skemmri tíma af þeim, sem hafa gerzt brotlegir við reglugerðina.

g. Sektir, allt að 1000 kr., fyrir brot á reglugerðinni.

8. gr.

Raforkuvirki mega ekki hafa í för með sér hættu fyrir eignir annara manna eða hættu við truflunum á starfrækslu virkja, sem fyrir eru. Sé unnt að afstýra slíkum truflunum með öryggisráðstöfunum, skulu þær gerðar á kostnað eiganda hinna nýju virkja, en þó má skylda eiganda hinna eldri virkja til að bera nokkurn hluta kostnaðarins, ef framkvæmd öryggisráðstafana hefir í för með sér verulega hagsmuni fyrir starfrækslu þeirra framvegis. Svo má og ákveða, að eigandi eldri virkja skuli kosta að nokkru eða öllu leyti þær öryggisráðstafanir, sem framvegis verða hluti af hans virkjum og hans eign, ef þær eru nauðsynlegar sökum þess, að hin eldri virki hafa verið ófullkomnari eða miður trygg en venja er til eða krafizt verður um ný virki á þeim tíma, þegar ráðstafanirnar koma til framkvæmda.

Ráðherra sker úr öllum ágreiningi um það:

- a. Hvort raforkuvirki hafi í för með sér hættu við truflunum á starfrækslu eldri virkja.
- b. Hvaða öryggisráðstafanir skuli framkvæma til að afstýra slíkum truflunum.
- c. Hver eigi að koma þeim ráðstöfunum í verk, og
- d. Hvort og að hve miklu leyti eigandi hinna eldri virkja skuli taka þátt í kostnaðinum við þær.

Ráðherra getur stöðvað notkun raforkuvirkja unz öryggisráðstafanir þær, er hann áskilur, eru komnar í framkvæmd.

9. gr.

Ráðherra skipar eftirlitsmann með raforkuvirkjum, til að annast eftirlit, skýrslugerð og annað, sem honum verður falið samkvæmt lögum þessum og þeim reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim. Ráðherra getur einnig falið honum eftirlit með framkvæmdum á ákvæðum reglugerða um varnir gegn útvarpstruflunum, um loftnet fyrir útvarpstæki o. fl.

Eftirlitsmaður skal hafa lokið fullnaðarprófi við rafmagnsdeild verkfræðaháskóla.

10. gr.

Heimilt er ráðherra að ákveða í reglugerð, að eigendur raforkuvera skuli greiða af þeim árlegt gjald til eftirlits ríkisins með raforkuvirkjum. Skal gjald þetta miðast við stærð rafala í orkuveri, og má eigi nema meiru en einni

krónu af hverju kilówatti málraun þeirra. Ráðherra setur ákvæði um inn-
heimtu gjalds þessa, og má taka það lögtaki.

83
23. júní

Kostnaður við eftirlitið greiðist úr ríkissjóði, að svo miklu leyti, sem ekki verður öðruvísi ákveðið í lögum þessum og í reglugerðum, er settar verða samkvæmt þeim. Veitist fé til þess árlega í fjárlögum.

11. gr.

Sveitastjórnir, bæjarstjórnir og stjórnir orkuveitufélaga skulu semja reglugerð um raforkuveituna, er ráðherra staðfestir, og má þá þar setja sérstök ákvæði fyrir þá menn, er fást við raforkuvirkjun innan takmarka veitu þeirra, þar á meðal vinnukaupskrá og reglur um frágang á verkum þeirra, svo og um sektir, allt að 500 krónum fyrir brot gegn reglugerðinni. Þó má ekki í slíkum reglum heimila lakari frágang á orkuvirkjum né vægari kröfur til lög-
gildingar raforkuvirkjara en ákveðið verður í reglum ráðherra samkv. 7. gr.

12. gr.

Með mál út af brotum á reglum þeim, er segir í 7. gr. og 9. gr. skal fara sem almenn lögreglumál.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Dorsteinn Briem.

84
6. júlí

L Ö G

um

bifreiðaskatt o. fl.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi og Vér staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Til viðhalds og umbóta akvegum skal greiða sérstakt innflutningsgjald og skatt af bifreiðum, sem hér segir:

- a. Af benzíni 4 auru innflutningsgjald af hverjum lítra.
- b. Af hjólabörðum og gúmmáslöngum á bifreiðar 1 — eina — krónu í innflutningsgjald af hverju kg.
- c. Af bifreiðum, sem aðallega eru gerðar til fólksflutninga:
 1. Af leigubifreiðum til mannflutninga, 6 — sex — krónur í þungaskatt árlega af hverjum fullum 100 kg. af þunga þeirra.
 2. Af einkabifreiðum 12 — tólf — krónur í þungaskatt árlega af hverjum fullum 100 kg. af þunga þeirra.

Verði ágreiningur um gerð bifreiðar, sker fjármálaráðherra úr.

- d. Af tvíhjóla bifreiðum 20 — tuttugu — krónur árlega af hverri bifreið.

2. gr.

Undanþegnar skatti samkvæmt 1. gr. c- og d-lið eru bifreiðar erlendra sendisveita og erlendra ræðismanna, ef þeir eru eigi íslenskir ríkisborgarar. Ennfremur eru undanþegnir þessum skatti vagnar, sem renna á spori eða eru notaðir eingöngu af slökkviliði eða til sjúkraflutninga, eða til aksturs á snjó.

3. gr.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um skilgreiningu á benzíni, um hvernig skuli reikna gjaldið af benzíni, svo og önnur atriði, er þurfa þykir vegna innheimtu innflutningsgjalds og skatts samkv. 1. gr.

Heimilt er að setja í slíka reglugerð ákvæði um gjaldfrest á innflutningsgjaldi af benzíni, er miðast við sölu af birgðum innflytjanda.

Sama innflutningsgjald, sem segir í 1. gr. b-lið, skal greiða af hjólabörðum og gúmmislöngum, sem fylgja bifreiðum, er fluttar eru til landsins.

84
6. júlí

4. gr.

Eindagi gjalds þess, er ræðir um í 1. gr. c- og d-lið, er 1. júlí ár hvert, í fyrsta skipti 1932, og innheimtist þar, sem bifreið eða bifhjól er skrásett. Gjaldskylda telst frá afhendingu bifreiðarmerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. júlí 1931, og reiknast skatturinn hlutfallslega fyrir hluta úr ári, hvort sem svo stendur á, að merki hefir verið afhent á gjaldárinu eða gjaldskyld bifreið hefir ónýtt. Skatturinn telst aðeins fyrir heila mánuði, þannig, að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti er sleppt.

Skattinn skal sá greiða, sem er eigandi á gjalddaga eða síðast var eigandi, ef bifreið er ónýtt.

Skatturinn hefir lögtaksrétt, enda er bifreiðin að veði fyrir honum, og gengur það veð fyrir öðrum veðum.

Lækka skal skattinn samkvæmt c-lið 1. gr. að réttri tiltölu, ef einkennismerki bifreiðar er afhent lögreglustjóra í skrásetningarumdæmi hennar til geymslu um tíma, þó aldrei skemur en 3 mánuði, en sleppa skal broti úr mánuði við frádrátt skattsins, þannig að meira en hálfur mánuður skal reiknast sem heill mánuður, en hálfum mánuði eða minna broti skal sleppt.

5. gr.

Sama gjald af benzíni, er segir í 1. gr. a., skal greiða af öllum benzínbirgðum innflytjenda, sem til eru í landinu þá er lög þessi ganga í gildi, sömuleiðis af birgðum einstakra manna eða félaga. Þó skulu gjaldfrjálsir 300 l. hjá hverjum eiganda.

Gjaldið skal greiða hvort heldur benzínið er í vörzlum eiganda sjálfs eða ekki.

Sérhver sá, er á eða hefir umráð yfir 300 l. af benzíni eða meira þann dag, er lög þessi ganga í gildi, skal skyldur að tilkynna það innheimtumanni innan 10 daga. Skal hann skyldur að aðstoða við að kanna birgðir hans og mæla, ef til kemur.

Sama gjald af hjólabörðum og gúmmislöngum á bifreiðar og segir í 1. gr. b. skal og greiða af öllum birgðum innflytjenda og heildverzlana, sem til eru í landinu, þá er lög þessi ganga í gildi.

Innheimtumaður getur krafizt upplýsinga hjá benzininnflytjendum og benzínsölum um sölu samkvæmt verzlunarbókum til viðskiptamanna áður en lög þessi ganga í gildi.

6. gr.

Innheimtu gjaldsins annast lögreglustjórar, en í Reykjavík tollstjóri, og fer um reikningsskil eftir því, sem ráðuneytið skipar fyrir.

7. gr.

Fjármálaráðherra getur með reglugerð sett ákvæði um endurgjald á innflutningsgjaldi af benzíni, er sönnur eru færðar á, að það hafi ekki verið notað eða verði ekki notað til bifreiða. Má í reglugerðinni setja ákvæði, er takmarki endurgreiðslu við ársnotkun, er nemi að minnsta kosti 750 l. hjá hverjum notanda, svo og aðrar takmarkanir, er nauðsynlegar þykja til að tryggja, að heimildin til endurgreiðslu gjaldsins nái réttum tilgangi.

8. gr.

Tekjum samkvæmt lögum þessum skal varið sem hér segir:

- a. 65% af hvers árs tekjum skal varið til viðhalds og umbóta akfærum þjóðvegum. Um skipting fjárins til einstakra vega og vegakafla fer eftir sömu reglum og um annað fé til viðhalds þjóðvegum.
- b. 15% af hvers árs tekjum má verja til akfærra sýsluvega og ræktunarvegjarins í Vestmannaeyjum, samkvæmt reglugerð, er atvinnumálaráðherra setur. Skiptir atvinnumálaráðuneytið þessum hluta milli einstakra sýslna eftir tillögum vegamálastjóra. Skal þess gætt, að féð verði lagt til sýsluveganna tiltölulega eftir því, hversu mikil umferð bifreiða er um þá og hversu aðstaðan er örðug til viðhaldsins.

Verði þessi hluti skattsins ekki notaður upp eitt ár, má verja eftirstöðvunum til viðhalds þjóðvegum til viðbótar a-lið.

- c. 20% af hvers árs tekjum skal verja til þess að greiða aukakostnað, er af því stafar að malbika þjóðvegakafla eða gera slitlag úr öðru varanlegu efni þar, sem mest er umferð bifreiða, og til að halda þeim köflum við. Verði þessi hluti skattsins ekki notaður upp eitt ár, skal leggja eftirstöðvarnar í sérstakan sjóð, er nefnist „Sjóður til malbikunar akvegum“, og má ekki verja fé úr sjóðnum til annara vegabóta.

Sjóður þessi skal vera í vörzlum atvinnumálaráðuneytisins, en vegamálastjóri skal árlega gera reikning sjóðsins.

Um skipting tekna samkvæmt framangreindu fer eftir reglum, er fjármálaráðuneytið setur.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum og gegn reglugerðum þeim, er samkvæmt þeim verða settar, varða sektum frá 10—500 kr., nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum.

Mál út af broti gegn lögum þessum og reglugerðum, sem settar eru samkvæmt þeim, sæta sömu meðferð og almenn lögreglumál.

10. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 56, 27. júní 1921, um bif- 84
reiðaskatt. 6. júl

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til ársloka 1933.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Marselisborg, 6. júlí 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
(L. S.)

Ásgeir Ásgeirsson.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um

85
6. júl

breyting á lögum nr. 55, 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur,
Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski,
Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Dómsmálaráðherrann hefir tjáð Oss, að hann telji nauðsyn bera til að gefa út bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 55, 7. maí 1928, um bann gegn dragnótaveiðum í landhelgi, sem miði að rýmkun veiðileyfis með dragnótum frá því sem nú er.

Telur ráðherrann þetta óhjákvæmilega bjargráðaráðstöfun í viðskiptaóáran þeirri, sem nú á sér stað, til að létta undir með bátaútvegi landsmanna, þar sem líkur séu til að veiða megi af bátum í dragnætur innan landhelgi kola og annan verðmætan og auðseljanlegan fisk, sem eigi náist öðruvísi svo teljandi sé.

Fyrir því teljum Vér brýna nauðsyn bera til að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar 18. maí 1920.

Því bjóðum Vér og skipum þannig:

85

6. júlí

1. gr.

1. gr. nefndra laga nr. 55, 7. maí 1928 orðist svo:

Hvarvetna í landhelgi við Ísland skulu veiðar með dragnótum bannaðar frá 1. janúar til 15. júlí ár hvert, með undantekningum þeim, sem 2. gr. nefnir.

Til dragnóta teljast nætur þær, sem til botns taka og eru dregnar með botni þegar veitt er, þar á meðal kolanót (snurrevaad).

Ráðherra setur reglugerð um möskvastærð og gerð dragnóta, sem heimilt er að nota innan landhelgi. Í reglugerð þessa skal setja ákvæði um lágmarksstærð þess fiskjar, sem leyfilegt er að hagnýta úr afla dragnóta.

2. gr.

Á eftir 1. málsgrein 8. gr. laganna komi ný málsgrein svohljóðandi:

Á sama hátt er ráðuneytinu heimilt að leyfa dragnótaveiðar í allt að 2 mánuðum ár hvert innan landhelgi með fram einstökum lögsagnarundæmum á öðrum tíma en ákveðið er í lögum þessum. Leyfi slíkt sem hér um ræðir gildir þó aðeins fyrir eitt ár í senn.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Marselisborg, 6. júlí 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

AUGLÝSING

um

86

16. júní

framlengingu á samkomulögum þeim, er gerð voru þann 11. ágúst 1927 og 11. júlí 1931, milli Íslands og Danmerkur, um ívilnun í tekju- og eignarskatti til ríkisins og um ívilnun í útsvörum.

Þann 15. júní sendu forsætisráðherrann og danski sendiherrann í Reykjavík hvor öðrum eftirfarandi erindi:

Reykjavík, 15. júní 1932.

Herra sendiherra.

Með tilvísun til fyrri bréfa, snertandi samkomulög þau, er gerð voru milli Íslands og Danmerkur þann 11. ágúst 1927 og 11. júlí 1931, um ívilnun í tekju- og eignarskatti til ríkisins og um ívilnun í útsvörum handa þeim mönnum, sem greiða eiga skatt samtímis á báðum stöðum, leyfi ég mér hér með að skýra frá, að íslenska ríkisstjórnin er samþykk dönsku ríkisstjórninni í, að samkomulög þessi verði framlengd, þannig að þau taki til ríkisskatta og útsvara fyrir skattárið 1931—1932 og gildi áfram í 5 skattár, að skattárinu 1935—1936 meðtöldu.

Ég lít því svo á, að með þessu erindi og með hliðstæðu erindi yðar, dagsettu í dag, sé gert samkomulag um þetta efni milli ríkisstjórnanna.

Móttakið, herra sendiherra, fullvissu um alveg sérstaka virðingu mína.

Ásgeir Ásgeirsson.

Herra

sendiherra Fr. de Fontenay,

Stk. af I. F., p. p.

Reykjavík.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Forsætisráðherrann, 16. júní 1932.

Ásgeir Ásgeirsson.

Reykjavík, 15. Juni 1932.

Hr. Försteminister.

Under Henvisning til tidligere Brevveksling vedrørende de mellem Danmark og Island under 11. August 1927 og 11. Juli 1931 afsluttede Overenskomster om Lempelser i Beskatning af henholdsvis Indkomst og Formue til Staten og Indkomst til Kommunen i Tilfælde af Dobbeltskatning har jeg herved den Ære at meddele, at den danske Regering med den islandske Regering er enig i, at de paa-gældende Overenskomster forlænges, saaledes at de finder Anvendelse med Hensyn til den for Skatteaaret 1931—1932 paalignede Statsskat og kommunale Indkomstskat og fremdeles bliver gældende for 5 Skatteaar til og med Skatteaaret 1935—1936.

En Aftale herom anser jeg derfor afsluttet mellem de to Regeringer med denne Note og med Deres tilsvarende Note af Dags Dato.

Modtag, Hr. Försteminister, Forsikringen om min mest udmærkede Højagtelse.

Fr. de Fontenay.

Hs. Excellence

Hr. Försteminister Ásgeir Ásgeirsson,

K. af D., p. p.

Reykjavík.

87

7. sept.

REGLUGERÐ

fyrir

Útvegsbanka Íslands h.f.**I. KAFLI.**

1. gr.

Útvegsbanki Íslands h.f. er stofnaður með lögum nr. 7, 1930. Bankinn er hlutafélag og er hlutafjárupphæðin ákveðin 7.500.000 krónur.

2. gr.

Yfirstjórn bankans er í höndum 5 manna fulltrúaráðs, sem kosið er á aðalfundi bankans. Fulltrúaráðið skipar einn aðalbankastjóra og tvo banka-
stjóra.

II. KAFLI.**Störf bankans.***A. Um ávöxtun fjár.*

3. gr.

Bankinn tekur fé til ávöxtunar svo sem hér segir:

Í hlaupareikning,
í innlánsbók,
gegn viðtökuskirteini.

4. gr.

Sá, er hefja vill hlaupareikningsviðskipti við bankann, skal um það semja við framkvæmdarstjórn hans.

5. gr.

Viðskiptamaður fær lausa kvittun fyrir innborgunum á hlaupareikning, tvíritaða, ef krafizt er.

6. gr.

Viðskiptamaður, er fé vill taka út úr hlaupareikningi, skal að jafnaði gefa út tékkávisun á bankann, á eyðublöð, er bankinn sjálfur hefir til sölu. Gerð eyðublaða ákveður fulltrúaráðið. Tékkinn skal undirskrifaður af viðskiptamanni sjálfum, af prókúrista hans eða öðrum, er hann hefir gefið lögfullt umboð til að ávísar á reikninginn, enda skal þá umboðið jafnframt afhent bankanum, ef það er eigi opinberlega tilkynnt.

Bankanum er og skylt að greiða út fé úr hlaupareikningi eftir skriflegum fyrirmælum viðskiptamanns, eða eftir símskeyti frá honum, enda sé þá undirskrift hans undir símskeytið staðfest, eða á annan hátt þannig frá gengið, að útborgun sé áhættulaus fyrir bankann. **87** 7. sept.

7. gr.

Enginn má gefa út ávísun á meira fé, en hann á inni í hlaupareikningi, nema sérstaklega sé svo um samið við framkvæmdarstjórn bankans.

8. gr.

Um leið og hlaupareikningsviðskipti eru stofnuð, skal viðskiptamaður afhenda bankanum sýnishorn af undirskrift sinni. Komi það fyrir, að fölsk ávísun sé greidd af bankanum og sú ávísun er útgefin á eyðublað úr tékkhefti, sem viðskiptamaður hefir sjálfur fengið, ber sá skaðann, sem féð á, nema augljósu gáleysi bankans sé um að kenna.

9. gr.

Í tékkávisun, sem gefin er út á innstæðu í hlaupareikningi, verður upphæðin að vera tilgreind með tölustöfum og bókstöfum. Sé þess ekki gætt, þá er bankinn eigi skyldur að útborga ávísunarupphæðina. Sé fjárhæðin tilgreind öðruvísi með tölustöfum en bókstöfum, þá gildir minni upphæðin.

10. gr.

Framkvæmdarstjórnin ákveður hvort taka skuli við ákveðnu fé í hlaupareikning og hvort greiða skuli vexti af því fé, sem tekið er við.

11. gr.

Heimilt er hverjum að sjá hlaupareikning sinn í bókum bankans, og einnig umboðsmanni hans, en varast verður, að hann sjái reikning annara manna.

12. gr.

Ef ekki er öðruvísi um samið skulu vextir af hlaupareikningsfé vera 2% lægri en bankinn greiðir á sama tíma af fé í innlánsbókum.

13. gr.

Bankinn tekur á móti innlánsfé til ávöxtunar með sparisjóðskjörum, minnst 5 kr. í hvert sinn. Þó er bankinn eigi skyldur til að taka á móti mjög stórum upphæðum til ávöxtunar, ef framkvæmdarstjórnin telur það óhaganlegt fyrir bankann.

14. gr.

Þegar innstæðan nemur minnst 5 kr., reiknast vextir af heilum krónum frá og með næsta degi eftir að féð er lagt inn, þó eigi í minni hlutum en heilum aukum.

87 Vextir reiknast 1. júlí og 31. desember ár hvert og leggjast þá þegar við
7. sept. höfuðstólinn. Af upphæðum, er nema 1000 krónum eða þar yfir, er bankinn eigi skyldur að greiða vexti, þegar upphæðir þessar standa skemur en tvo mánuði í bankanum.

15. gr.

Af fé, sem bankinn ávaxtar með sparisjóðskjörum, verður greitt það, er menn óska, án uppsagnarfrests, þegar framkvæmdarstjórnin sér sér það fært, en heimta má, að upphæðum frá 1000—3000 kr. sé með viku fyrirvara sagt upp, og upphæðum þar yfir með tveggja mánaða fresti.

Án tveggja mánaða uppsagnarfrests er bankinn eigi skyldur að borga meira en 5000 kr. á mánuði hverjum úr sömu viðskiptabók.

16. gr.

Þeim, er í fyrsta sinn leggur inn fé með sparisjóðskjörum, er fengin viðskiptabók, er hann greiðir 50 aura fyrir. Framkvæmdarstjórnin ákveður hvort sú borgun er tekin fyrirfram eða þegar bókin er útskrifuð eða ónýtt.

Í hvert skipti, sem fé er lagt inn eða tekið út úr sparisjóði, skal það um leið vera ritað í viðskiptabókina. Þó má í sérstökum tilfellum taka við fé án þess bókin sé sýnd, gegn kvittun bókara og féhirðis.

Heimilt er að stofna sérstaka deild við sparisjóðinn þar sem taka má við innlögum og ávísá á innstæðuna, án þess viðskiptabókin sé sýnd. Skulu slík innlög og útborganir færast í viðskiptabókina þegar hún er næst sýnd í bankanum. Viðskiptabækur við þá deild skulu greinilega bera með sér, að gefa megi út ávísanir á innstæðuna.

Fyrir innlögum og útborgunum kvittar bókari og féhirðir í viðskiptabókina, og er það full sönnun fyrir greiðslunni.

Það er eigi á ábyrgð bankans, þótt handhafi viðskiptabókar hafi eigi haft löglega heimild frá eiganda hennar til að fá útborgað fé það, er viðskiptabókin hljóðar um eða eitthvað af því. Um falskar ávísanir á sparisjóðsinnstæður gilda ákvæði 8. gr.

Vexti skal innfæra í viðskiptabækur 1. júlí og 31. des. ár hvert. Framkvæmdarstjórn löggildir innlánsbækurnar eða þeir starfsmenn bankans, sem bankaráðið gefur umboð til þess.

17. gr.

Glatist innlánsbók, ber eiganda að snúa sér til framkvæmdarstjórnarinnar, er annast um, að handhafa hennar verði stefnt samkvæmt 50. gr. laga um Landsbanka Íslands nr. 10, 15. apríl 1928, sbr. 9. gr. laga nr. 7, 1930.

18. gr.

Framkvæmdarstjórninni er heimilt að segja lausu fé, sem er á vöxtum í bankanum með sparisjóðskjörum, með þriggja mánaða fresti. Skal annaðhvort rita uppsögnina í innlánsbókina eða gefa út auglýsingu um hana, er sé birt í

Því blaði Reykjavíkur, er stjórnarvalda auglýsingar skulu birtar í, óg að minnsta kosti í tveim öðrum blöðum.

87
7. sept.

Eftir gjalddaga eru engir vextir greiddir af því, sem uppsagt er.

19. gr.

Ef eigandi að innstæðufé hvorki leggur inn né tekur út í 15 ár samfleytt, verður hætt að greiða vexti af því, og verður þá með auglýsingu, er skal birt með missiris fyrirvara á þann hátt, sem segir í 17. gr., skorað á eiganda að hirða féð. Gefi hann sig ekki fram áður en fresturinn er liðinn, er innlánsbók hans ógild, en féð ásamt vöxtunum rennur í bankann; þó má bankastjórnin greiða féð, að meira eða minna leyti, ef réttur eigandi gefur sig fram innan 5 ára og fulltrúaráðið leyfir.

20. gr.

Mönnum verða eigi gefnar upplýsingar um eignir annara, nema skylt sé að lögum.

21. gr.

Sá, sem tekið hefir allt út úr innlánsbók sinni, skal skila henni í bankann; sé bók útskrifuð, fær hann aðra bók ókeypis, ef hann vill halda viðskiptunum áfram.

22. gr.

Ennfremur er bankanum heimilt að taka fé til ávöxtunum eftir sérstökum samningi í hvert skipti og gefa viðtökuskírteini fyrir fénu.

B. Um útlán.

23. gr.

Útlánsstarfsemi bankans skal hagað svo, að sem bezt samrýmist aðalhlutverki hans, að styðja og efla sjávarútveg, verzlun og iðnað landsmanna.

24. gr.

Bankanum er heimilt að kaupa og selja víxla, tékka og ávísanir, hvort sem greiðsla á að fara fram innan lands eða utan.

25. gr.

Bankinn veitir, umfram það sem ræðir um í 24. gr., lán í því formi og gegn þeim tryggingum, er nú skal greina:

- a. Reikningslán.
- b. Sjálfskuldarábyrgðarlán.
- c. Lán gegn fasteignarveði.
- d. Lán gegn handveði.
- e. Lán gegn ábyrgð sýslu- eða bæjarfélaga.

87

7. sept.

26. gr.

Um reikningslán skal gerður sérstakur lánessamningur og undirritaður af framkvæmdarstjórn bankans og lántakanda. Skal í honum greint hámark lánsins, uppsagnarfrestur af hálfu beggja aðilja, trygging fyrir láninu og hverja vexti skuli greiða bæði af skuld og innstæðu. Reikningslán skulu að jafnaði einungis veitt gegn fasteignarveði eða handveði í vel tryggðum verðbréfum, en heimilt er þó að taka aðrar tryggingar, ef sérstök ástæða þykir til.

Um innborganir og útborganir gilda sömu reglur og um hlaupareikninga.

27. gr.

Sjálfskuldarábyrgðarlán má eigi veita nema til eins árs í senn, en heimilt er að framlengja þau, ef framkvæmdarstjórn telur það áhættulaust fyrir bankann. Samanlagður lánstími má þó aldrei vera lengri en 10 ár.

28. gr.

Lán samkv. c.-lið 25. gr. má veita gegn sérhverjum veðrétti í fasteign, er stjórn bankans telur fullnægjandi tryggingu fyrir láninu. Þegar meta skal veðhæfi fasteigna skal fasteignamat þeirra að jafnaði lagt til grundvallar.

Ef líkur eru til að verðbreytingar hafi orðið á fasteign frá því síðasta fasteignamat fór fram má láta nýtt mat fram fara. Skal það framkvæmt annaðhvort af dómkvöddum mönnum eða af mönnum, sem stjórn bankans tilnefnir sjálf. Að öðru leyti skal lánbeiðandi útvega sérhver þau skilríki, sem banka-stjórn krefst og málið varða.

Lán gegn fasteignarveði skulu að jafnaði eigi veitt til lengri tíma en 20 ára.

29. gr.

Bankinn lánar fé gegn handveði, svo sem arðberandi, vel tryggðum verðbréfum og öðrum þeim munum, sem framkvæmdarstjórnin tekur gilda og sér bankanum fært að geyma.

Ennfremur má veita lán gegn tryggingu í fiski og fiskiafurðum, í vátryggðum verzlunarvörum, sem bankanum eða trúnaðarmönnum hans eru afhentar sem handveðstrygging, eða vörum samkvæmt farmskírteini eða geymsluskírteini, sem bankanum er afhent og framselt.

30. gr.

Bankinn má veita lán gegn veði í eignum og tekjum bæjar- og sýslu- og sveitarfélaga, og gegn ábyrgð þeirra sem slíkra, þegar eftirfylgjandi skilyrði eru fyrir hendi:

- a. Leyfi hlutaðeigandi stjórnarvalda (sýslunefndar og stjórnarráðs) til lántökuunnar.
- b. Fjárhagsreikningur sýslunnar, sveitar- og bæjarfélagsins næsta ár á undan lánbeiðninni.

- c. Vottorð hlutaðeigandi yfirvalda um það, að þeir menn, sem annast um lán-tökuna eða veita umboð til að taka lánið, séu réttir hlutaðeigendur.
- d. Útskrift úr fundarbók lánbeiðanda, sem sýni, að löglega hafi verið samþykkt að taka lánið, og sé útskriftin staðfest af hlutaðeigandi yfirvaldi.
- e. Ábyrgðaryfirlýsing hreppsnefndar, sýslunefndar eða bæjarstjórnar.

87
7. sept.

C. Ábyrgðir.

31. gr.

Bankinn getur tekizt á hendur ábyrgðir utan lands og innan, gegn tryggingum, jafngóðum og um lán væri að ræða.

D. Innheimtur.

32. gr.

Bankinn má annast allskonar innheimtur á fjárhæðum fyrir innlenda og erlenda kröfuhafa, bæði hérlendis og erlendis.

III. KAFLI.

Reikningur og endurskoðun.

33. gr.

Ársreikningur bankans, sem miðast við almanaksárið, skal saminn í síðasta lagi þremur mánuðum eftir árslok og birtur í Stjórnartíðindunum að afloknum aðalfundi, en yfirlit yfir hag bankans skal birta eftir hver mánaðamót. Skal reikningurinn svo mikið sundurliðaður sem fulltrúaráðið leggur fyrir þannig, að hann sýni glögga mynd af hag bankans.

34. gr.

Aðalfundur hluthafa kýs (með hlutfallskosningu) tvo bókhaldsfróða endurskoðendur og skulu þeir rannsaka reikning bankans og bera saman við bækurnar og við sjóð bankans og eignir. Sjálfar bækurnar og færslu á þeim skulu þeir einnig rannsaka, svo að þeir séu þess fullvissir að bókhaldið sýni rétta mynd af því, sem fram hefir farið.

Ef þeir verða þess varir, að vanræksla eigi sér stað í einhverju eða að nauðsynlegar endurbætur þurfi að gera, þá eiga þeir að benda bankaráðinu á það og gera uppástungur um endurbæturnar.

35. gr.

Allar leiðréttingar eða breytingar í bókum bankans skulu þannig gerðar að glöggst sjáist, hvað þar hefir staðið upphaflega.

Endurskoðendur skulu framkvæma starf sitt samkvæmt erindisbréfi, sem fulltrúaráðið setur þeim.

IV. KAFLI.

Um stjórn bankans.

37. gr.

Fulltrúaráð bankans hefir yfirmsjón með eignum bankans og allri starfsemi hans. Það setur framkvæmdarstjórn bankans erindisbréf. Ásamt með framkvæmdarstjórninni ákveður það forvexti, útlánsvexti og innlánsvexti bankans og sér um að vaxtabreytingar allar séu hæfilega auglýstar fyrir almenningi. Það ákveður og, hvenær bankinn skuli opin fyrir almenning.

38. gr.

Fulltrúaráðið heldur fundi eigi sjaldnar en tvisvar í mánuði hverjum. Auk þess skal formanni þess skylt að koma í bankann eigi sjaldnar en vikulega og kynna sér ítarlega starfsemi hans. Skál hann sérstaklega líta eftir útlánsstarfsemi bankastjóranna og gerir hann fulltrúaráðinu aðvart, ef hann telur hana á einhvern hátt athugaverða. Formanni ber og að fylgjast með erlendum skuldaskiptum bankans og yfirleitt líta eftir allri starfsemi hans í höfuðdráttum. Hver einstakur fulltrúi í fulltrúaráðinu hefir aðgang að bókum og skjölum bankans til eftirlits, enda hvílir á honum fullkomin þagnarskylda.

39. gr.

Tveir bankastjórar skulu undirskrifa svo að skuldbindi bankann, ef gefa skal út eða framselja víxla, önnur verðbréf eða skriflegar skuldbindingar. Þó er fulltrúaráðinu heimilt að veita tilteknum starfsmönnum bankans umboð til að skuldbinda bankann í þessum efnum með undirskrift sinni ásamt einum bankastjóra. Þó þarf jafnan samþykki fulltrúaráðsins til að taka erlend lán.

Framkvæmdarstjórn annast hinn daglega rekstur bankans, ræður starfsfólk bankans, og skiptir með því verkum, með þeim takmörkunum sem settar eru í samþykktum bankans, og lítur eftir að starfsfólkið ræki störf sín, en fulltrúaráðið setur reglur um laun starfsmanna. Öllum starfsmönnum bankans er óheimilt að skýra óviðkomandi mönnum frá viðskiptum manna við bankann.

V. KAFLI.

87

7. sept.

Ýms ákvæði.

40. gr.

Kvittanir frá bankanum eru því aðeins fullgildar, að féhirðir hafi ritað undir þær, og þeim fylgi áritun bókara um, að þær séu athugaðar. Í forföllum þeirra er þó jafngild kvittun þess eða þeirra, er þeir fela starf sitt í samráði við framkvæmdarstjórnina.

41. gr.

Féhirðir bankans skal setja tryggingu fyrir fé því, er honum er trúað fyrir, sem framkvæmdarstjórn og fulltrúaráð tekur gilda.

Féhirðir ber ábyrgð á þeim, sem í forföllum hans eða af öðrum ástæðum annast störfín, ef eigi er séð fyrir að varamennirnir eða aðstoðarmennirnir setji tryggingu, meðan þeir gegna störfum féhirðis.

42. gr.

Starfsmenn bankans eru skyldugir til að vinna framyfír venjulegan starfstíma bankans, þegar þess er þörf.

43. gr.

Starfsmennirnir mega ekki án leyfis framkvæmdarstjórnar taka að sér annað launað starf eða reka atvinnu.

44. gr.

Embættismönnum og starfsmönnum bankans er bannað að gerast umboðsmenn annara gagnvart bankanum.

45. gr.

Þeir, sem vilja fá lán úr bankanum, skulu beiðast þess skriflega og geta þeir fengið prentuð eyðublöð undir slíkar beiðnir í bankanum. Skriflegs svars við slíkri beiðni verður ekki krafízt, og getur enginn, sem synjað er um lán, heimtað, að honum sé gerð grein fyrir, hverjar ástæður séu til synjunarinnar.

46. gr.

Sérhver skuldunautur bankans má greiða lán það, er hann hefir fengið, allt eða nokkurn hluta þess áður en gjalddagi sá, sem ákveðinn er í skuldabréfinu, er kominn, og fær hann þá endurgoldinn tiltölulegan hluta þeirra vaxta er hann hefir fyrirfram greitt af upphæð þeirri, sem hann greiðir fyrir réttan gjalddaga, en eigi hærri vexti en bankinn á þeim tíma gefur fyrir sparisjóðsinnlög, þó getur framkvæmdarstjórnin breytt til um vaxtagreiðsluna, ef ástæða

87 þykir til. Vaxtaupphæðin skal nema meiru en 3 kr. til þess, að endurgreiðsla á 7. sept. vöxtum geti komið til greina.

47. gr.

Þangað til lokið er inndrætti seðla Íslandsbanka, þeirra, sem í umferð eru, haldast í gildi ákvæði 3. kafla reglugerðar Íslandsbanka frá 6. júní 1923.

48. gr.

Fulltrúaráðið hefir heimild til að breyta ákvæðum reglugerðar þessarar innan þeirra takmarka, sem samþykktir félagsins heimila.

Reglugerðin, þannig breytt, samþykkt á framhaldsaðalfundi Útvegsbanka Íslands h/f, sem haldinn var 22. júlí 1932.

Fulltrúaráð Útvegsbanka Íslands h/f.

*Sv. Guðmundsson. Stefán Jóh. Stefánsson. Lárus Fjeldsted.
Páll Eggert Ólason. Guðm. Ásbjörnsson.*

Framanrituð reglugerð staðfestist sem reglugerð fyrir Útvegsbanka Íslands h/f.

Fjármálaráðuneytið, 7. september 1932.

Ásgeir Ásgeirsson.

Gísli Bjarnason.

88

7. sept.

SAMÞYKKT

fyrir

Útvegsbanka Íslands h/f.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Nafn félagsins er „Útvegsbanki Íslands h/f“. Í samþykkt þessari kallað Útvegsbankinn.

2. gr.

Heimili Útvegsbankans, aðalskrifstofa og varnarþing er í Reykjavík. Auk aðalskrifstofunnar má setja afgreiðslustofur í Reykjavík eftir þörfum, og útbú má stofna utan Reykjavíkur eftir því, sem þörf þykir og ástæður leyfa.

3. gr.

88

Hlutverk Útvegsbankans er að reka bankastarfsemi til styrktar sjávar- 7. sept.
útvegi, siglingum, verzlun og iðnaði landsmanna.

II. KAFLI.

Um hlutafé Útvegsbankans.

4. gr.

Hlutafé Útvegsbankans er 7 milljónir og 500 þúsund krónur. Þar af eru innborgaðar kr. 7.315.400. Hlutaféð er allt jafn réttthátt.

5. gr.

Hlutabréf hljóða á handhafa, en skrá má þau á nafn í bókum Útvegsbankans, ef handhafi óskar þess.

Hlutabréfin eru að nafnverði kr. 25, 50, 100, 200, 1000 5000, og 50000. Hefur hver flokkur sitt merki (A, B, C, o. s. frv.) og bréf í hverjum flokki hafa framhaldandi tölumerki. Hlutabréfi hverju fylgja arðmiðar og stofn.

6. gr.

Halda skal skrá yfir hluthafabréf, og skal þar tilgreina:

1. Útgáfudag hvers hlutabréfs.
2. Nafnverð þess, flokk þess og tölu.
3. Eigandaskipti að bréfi, ef þau hafa verið tilkynnt.
4. Ef hlutabréf hefur verið ónýtt með dómi eða öðrum hætti.

7. gr.

Útvegsbankinn má ekki veita lán gegn tryggingu í hlutabréfum sjálfs sín og ekki má hann eiga þau, nema fjármálaráðherra leyfi, og aldrei meira en 10% alls hlutafjárins.

8. gr.

Nú glatast hlutabréf, stofn eða arðmiði, sem því fylgir, og gefur fulltrúaráðið þá út nýtt hlutabréf, stofn eða arðmiða, til handhafa, er hann hefur fengið ógildingardóm á hinu glataða skjali.

Fulltrúaráði skal heimilt að gefa út til aðilja nýtt hlutabréf eða arðmiða, þótt ógildingardóms sé ekki aflað, ef fulltrúaráðið telur nægilega sannað, að bréfið eða arðmiðinn hafi glatazt, enda nemi nafnverð bréfsins eða upphæð arðmiðans ekki yfir 200 kr.

Ef hlutabréf, stofn eða arðmiði skemmist, en þó verður ekki villzt um flokk skjalsins, tölu þess eða efni, getur fulltrúaráðið gefið aðilja á hans kostnað, nýtt skjal í staðinn, enda skili hann hinu skemmda skjali.

Enginn hluthafi ábyrgist skuldbindingar Útvegsbankans fram yfir nafn-verð hlutabréfa sinna. Þessu ákvæði verður ekki breytt né það fellt niður með neinum ályktunum hluthafafundar. Ákvæði þetta snertir ekki þá sérstöku ábyrgð er ríkissjóður hefur tekið eða kann að taka á skuldbindingum Útvegsbankans samkvæmt lögum.

III. KAFLI.

Um starfsemi Útvegsbankans.

10. gr.

Útvegsbankinn rekur alla venjulega bankastarfsemi, svo sem:

1. Kaup og sölu víxla, tékka og annarra ávísana.
2. Kaup og sölu erlends gjaldmiðils.
3. Lánveitingar gegn ábyrgð bæjar-, sveitar- og sýslufélaga, gegn sjálfskuldar-ábyrgð, handveði, veði í fasteignum eða skipum og hverju öðru veði, sem veita má að lögum.
4. Innheimtur, erlendar sem innlendar.
5. Ávöxtun fjár á hlaupareikningi, gegn innlánsskírteini og með sparisjóðskjörum.
6. Geymsla verðmætra muna fyrir endurgjald.

11. gr.

Útvegsbankinn hefir sparisjóðsréttindi. En eiga skal hann að minnsta kosti sem svarar 10% af innlánsfé með sparisjóðskjörum í tryggum og auðseldum verðbréfum, svo sem ríkisskuldabréfum, verðbréfum Landsbanka Íslands, Búnaðarbanka Íslands og öðrum jafntryggum verðbréfum. Verðbréfaeign þessa skal hækka upp í allt að 20%, ef fjármálaráðherra, að fengnum tillögum fulltrúaráðs bankans, telur þess þörf.

12. gr.

Samkvæmt heimild í 16. gr. laga nr. 46, 19. maí 1930, og samningi milli Útvegsbankans og atvinnumálaráðherra, er Fiskveiðasjóður sérstök deild í Útvegsbankanum með aðskildum fjárhag og sérstöku bókhaldi. Skal bankinn hafa á hendi stjórn sjóðsins og starfrækslu, en ber ekki ábyrgð á töpum, er hann kynni að verða fyrir.

Fiskveiðasjóður tekur þátt í sameiginlegum reksturskostnaði með Útvegsbankanum, eftir samkomulagi milli bankastjórnar og atvinnumálaráðherra.

IV. KAFLI.

Stjórn Útvegsbankans.

88

7. sept.

13. gr.

Með stjórn Útvegsbankans fara:

- A. Hluthafafundir.
- B. Fulltrúaráð.
- C. Framkvæmdarstjórn.

A. Um hluthafafundi.

14. gr.

Hluthafafundir fara með málefni Útvegsbankans, samkvæmt þeim fyrir-
mælum, sem hér fara á eftir.

15. gr.

Aðalfund hluthafa skal halda í júnímánuði ár hvert, og skal til hans boð-
að með auglýsingu, er birt sé í Lögbirtingablaði, og með að minnsta kosti 4
vikna fyrirvara, talið frá birtingu fundarboðs. Ennfremur skal birta fundar-
boðið með að minnsta kosti viku fyrirvara í minnst tveimur dagblöðum í Reykja-
vík og sé þar tekið fram hvenær og hvar skuli afhenda aðgöngumiða og at-
kvæðamiða til fundar og skal afhendingin fara fram 4 síðustu dagana fyrir
fundardag. Aukafundi skal halda eftir ákvörðun hluthafafunda eða fulltrúaráðs,
enda skal boða þá með sama hætti sem aðalfund, en viku fyrirvari er þó næg-
ur, ef fulltrúaráðið telur þörf fundarhalds svo skjótlega. Fulltrúaráðið boðar
til funda og undirbýr þá, ásamt framkvæmdarstjórn, að öðru leyti. Hluthafa-
fundir skulu haldnir í Reykjavík.

16. gr.

Á aðalfundi fylgir 1 atkvæði hverjum 25 krónum í hlutafé. Að því er
hlutafé rikissjóðs snertir gilda engar takmarkanir um atkvæðisrétt, en um aðra
hluthafa fer eftir gildandi lögum.

17. gr.

Í fundarboði skal greina dagskrá fundarins, og má þar greiða atkvæði um
þau mál ein, sem fundarboð greinir, og breytingartillögur við þau.

Tillögur frá hluthöfum er fulltrúaráðinu skylt að taka á dagskrá á hlut-
hafafundi þeim sem boðað er til í Lögbirtingablaðinu næst á eftir að þær bær-
ust fulltrúaráðinu í hendur, enda séu þær bornar fram skriflega af hluthöfum
eða umboðsmönnum hluthafa af 100.000.00 króna hlutafjárins eða þaðan
af meira.

88

7. sept.

18. gr.

Á hluthafafundum ræður afl atkvæða, nema öðruvísi sé mælt í lögum þessum. Ef tillaga fær jafnmörg atkvæði með sér og mót, telst hún fallin. Ef tveir menn eða fleiri fá jafnmörg atkvæði, þegar kjósa skal menn til starfa fyrir Útvegsbankann, skal hlutkesti ráða.

19. gr.

Hluthafafundur kýs sér fundarstjóra, en hann tilnefnir fundarritara með samþykki fundarins. Fundarstjóri stýrir fundi og sker úr öllum atriðum, er fundarhald varða. Þá er fundargerðir hafa verið lesnar upp og samþykktar, skal fundarstjóri og formaður fulltrúaráðs, ásamt ritara, undirrita þær.

20. gr.

Á dagskrá aðalfundar, skal taka þessi mál og þeim ljúka þar:

1. Skýrslu fulltrúaráðs um starfsemi Útvegsbankans síðastliðið starfsár.
2. Endurskoðaða reikninga hans fyrir síðastliðið reikningsár.
3. Tillögu um kvittun til framkvæmdarstjórnar fyrir reikningsskil.
4. Kosning fulltrúa í fulltrúaráð, sbr. 23. gr.
5. Kosning endurskoðenda.
6. Önnur mál.

21. gr.

Hluthafafundur setur reglugerð um nánari stjórn bankans og starfrækslu eftir því sem þörf gerist og að fengnum tillögum fulltrúaráðs og framkvæmdarstjórnar. Fjármálaráðherra staðfestir reglugerðir þessar. Fulltrúaráðinu er þó heimilt að breyta einstökum ákvæðum reglugerðar bankans til bráðabirgða, með samþykki fjármálaráðherra, en breytingarnar séu síðan lagðar fyrir aðalfund til endanlegrar samþykktar.

22. gr.

Hver hluthafi sem ætlar að neyta atkvæðisréttar síns á hluthafafundi, verður, í síðasta lagi daginn fyrir fundinn að gera grein fyrir atkvæðisrétti sínum á þeim stað er fulltrúaráðið hefir tilgreint í fundarboðinu, og fær hann þar aðgöngumiða að fundinum. Skal tilgreint á aðgöngumiðunum hve mörg atkvæði hann hafi. Heimilt er hluthafa að gefa öðrum umboð til að mæta á fundinum fyrir sína hönd og fara þar með atkvæði sín. Aðrar heimildir til þess að vera fyrir hönd einhvers hluthafa á hluthafafundi, verður að sanna, er aðgöngumiða að fundinum er vitjað.

B. Fulltrúaráðið.

23. gr.

Fulltrúaráðið er skipað 5 fulltrúum, er kosnir eru á aðalfundi hluthafa með hlutfallskosningu. Skulu fulltrúar vera búsettir í Reykjavík eða svo nálægt

Reykjavík, að þeim sé auðvelt að sækja fundi fulltrúaráðs hvenær sem er. Fulltrúar skulu vera lögráða menn, fjár síns ráðandi og með óflekkað mannorð, en ekki þurfa þeir að vera hluthafar. 88
7. sept.

24. gr.

Kjörtími fulltrúa er 4 ár. Ganga fulltrúar úr ráðinu 3 og 2 á vixl á hverjum tveggja ára fresti. Á aðalfundi árið 1932 ganga úr ráðinu 3 fulltrúar, er kosnir voru á fyrsta aðalfundi, síðast á hverjum lista eftir rétttri hlutfallstölu. Fulltrúa má endurkjósa.

Nú verður autt sæti í fulltrúaráði milli aðalfunda hluthafa, og kys þá fulltrúaráðið fulltrúa í staðinn til næsta aðalfundar, er kys nýjan fulltrúa, og gegnir hann starfanum út kjörtíma þess, sem hann kemur í staðinn fyrir.

25. gr.

Fulltrúaráðið kys sér formann og varaformann úr sínum hópi, og fer um kjörtíma þeirra samkvæmt 24. gr.

Varaformaður gegnir störfum formanns í forföllum hans.

Formaður kallar saman fundi fulltrúaráðs og stýrir þeim. Reglulega fundi skal halda 1. og 15. dag hvers mánaðar, eða næsta virkan dag á eftir, ef þessa daga ber á helgidag. Aukafundi skal halda þegar formaður eða meiri hluti fulltrúaráðs eða framkvæmdarstjórn telur þess þörf.

Fundi fulltrúaráðs skal halda í Reykjavík. Eru þeir lögmætir, ef 3 fulltrúar eru á fundi. Ekki verður ályktun gerð, nema 3 fulltrúar hið fæsta, greiði atkvæði. Afl atkvæða ræður úrslitum, nema öðruvísi sé mælt í lögum þessum eða öðrum lögmætum fyrirmælum. Ef atkvæði eru jöfn, ræður þó atkvæði formanns úrslitum. Fulltrúi, er ekki getur sjálfur sótt fund, getur falið öðrum fulltrúa, sem fundinn sækir, að fara með atkvæði sitt, eða sent fundinum það skriflega.

26. gr.

Formaður fulltrúaráðsins hefir 2500 krónur í ársþóknun, en hinir fulltrúarnir hver 1200 krónur. Auk þess fá allir fulltrúarnir dýrtíðaruppbót af allri launaupphæðinni og reiknast dýrtíðaruppbótin með sömu vísitölu og dýrtíðaruppbót starfsmanna ríkisins.

27. gr.

Fulltrúaráðið hefir æðstu forstöðu Útvegsbankans, nema þar sem öðruvísi er ákveðið í lögum þessum. Þvi ber þess vegna:

1. Að ákveða laun aðalbankastjóra (framkvæmdarstjóra) og annarra bankastjóra (meðstjórnenda) og ráðningakjör þeirra, setja þeim erindisbréf, ráða þá og veita þeim lausn frá störfum. Leita skal tillagna aðalbankastjóra um ráðningu bankastjóra.
2. Að koma fram fyrir hönd Útvegsbankans fyrir dómstólum, gagnvart stjórnarvöldum og þriðja manni.

88

7. sept.

3. Að segja fyrir um og hafa eftirlit með starfrækslu bankans, þar á meðal ásamt framkvæmdastjórninni að ákveða forvöxtu, innlánsvöxtu og útlánsvöxtu bankans.
4. Að ákveða, með samþykki framkvæmdarstjórnar, hvar bankinn skuli hafa útibú, hve útibú hverju skuli fengið mikið fé til umráða, að ráða forstjóra útibúa, ákveða ráðningakjör þeirra, setja þeim erindisbréf og veita þeim lausn.
5. Að hafa eftirlit með því, að endurskoðendur ræki starfa sinn óaðfinnanlega.
6. Að skipa bókara og féhirði Útvegsbankans, og setja þeim starfsreglur, svo og að veita þeim lausn frá starfanum og að ákveða tryggingu þá, er féhirðir skuli setja, allt að fengnum tillögum og samþykki framkvæmdarstjórnar.
7. Að setja reglur um laun starfsmanna Útvegsbankans.
8. Að skera úr ágreiningi, er koma kynni upp milli framkvæmdarstjórnar og starfsmanna bankans.
9. Að taka ákvarðanir um afskrifun skulda, án gjaldþrotaskipta skuldnauta, að fengnum tillögum framkvæmdarstjórnar.
10. Að setja reglur, að fengnum tillögum framkvæmdarstjórnar, um það hvernig þeir megi binda Útvegsbankann með undirskrift sinni, hvort og hvernig aðrir starfsmenn hans megi binda hann ásamt framkvæmdastjórn, með undirskrift sinni, svo og að ákveða um það, hverjir starfsmenn bankans skuli geta skuldbundið hann í tilteknum málum með undirskrift sinni.
11. Að ráða fram úr öðrum málum, sem ekki eru til hluthafafunda eða framkvæmdarstjórnar lögð, og þeim málum, sem hluthafafundur eða framkvæmdarstjórn skjóta til fulltrúaráðsins.

28. gr.

Fulltrúaráðið og hver einstakur fulltrúi hefir aðgang að öllum bókum Útvegsbankans og skjölum.

29. gr.

Allt það, sem fulltrúaráðið lætur skriflega frá sér fara, skal undirritað af formanni og einum hinna fulltrúanna. Útvegsbankinn ábyrgist allar skuldbindingar, sem fulltrúaráðið undirgengst stöðu sinni samkvæmt, fyrir hans hönd.

C. Framkvæmdarstjórnin.

30. gr.

Framkvæmdarstjórn bankans skipa þrír bankastjórar, einn aðalbankastjóri (framkvæmdarstjóri) og tveir bankastjórar. Framkvæmdarstjórnin hefir á hendi daglega stjórn Útvegsbankans samkvæmt reglum þeim sem henni eru eða verða settar af fulltrúaráðinu, samkvæmt samþykkt þessari. Aðalbankastjóri má ekki hafa á hendi embætti eða sýslan, sem ekki er lögskýlt að gegna, nema

með samþykki fulltrúaráðsins, ekki reka sjálfur atvinnu eða vera í stjórn atvinnufyrirtækja. Aðalbankastjóri og bankastjórar mega ekki vera skuldskeyttir Útvegsbankanum eða útibúum hans, hvorki sem aðalskuldunautar eða ábyrgðarmenn. Framkvæmdarstjórnin ræður alla þá starfsmenn Útvegsbankans sem fulltrúaráðinu er eigi sérstaklega falið að ráða samkvæmt samþykktum bankans og segir þeim upp. Starfsmenn bankans skulu að jafnaði ráðnir með 3ja mánaða uppsagnarfresti.

88
7. sept.

31. gr.

Fulltrúaráðið, endurskoðendur, framkvæmdarstjórn og allir aðrir starfsmenn Útvegsbankans, skulu skyldir að gæta fullkominnar þagnarskyldu um allt það, er varðar hagi viðskiptamanna hans og þeir fá vitneskju um vegna starfsemi sinnar í þarfir bankans.

V. KAFLI.

Reikningsskil, endurskoðun, skipting ágóða og varasjóður.

32. gr.

Starfsár Útvegsbankans er almanaksárið. Skal ársreikningi lokið fyrir marzmánaðarlok, og sé hann jafnskjótt sendur endurskoðendum, en yfirlit yfir hag Útvegsbankans skal gera mánaðarlega og birta í Lögbirtingablaði.

33. gr.

Aðalfundur hluthafa kys 2 endurskoðendur, til eins árs í senn. Endurskoðendur skulu vera bókhaldsfróðir menn og leiknir í endurskoðun reikninga. Þeir mega ekki vera í þjónustu Útvegsbankans að öðru leyti, enda má jafnt kjósa þá úr flokki hluthafa sem utan hans. Þeir skulu rannsaka allt reikningshald og alla reikninga bankans, enda er þeim jafnan heimill aðgangur að öllum bókum hans og skjölum.

Fyrir aprilmánaðarlok skulu endurskoðendur hafa lokið endurskoðun á ársreikningi Útvegsbankans, og ber þeim þá þegar að senda hann framkvæmdarstjórn, ásamt athugasemdum sínum.

Í síðasta lagi 2 vikum fyrir aðalfund, skal framkvæmdarstjórnin hafa samið svör sín við athugasemdum endurskoðenda og skulu þau liggja hluthöfum til sýnis ásamt ársreikningi.

Endurskoðendur fá í laun 2000 krónur á ári og auk þess dýrtíðaruppbót af allri launaupphæðinni og reiknast dýrtíðaruppbótin með sömu vísitölu og dýrtíðaruppbót starfsmanna ríkisins.

34. gr.

Áður en ársreikningur sé gerður, skal stjórn Útvegsbankans gera sér grein fyrir því eftir föngum, hversu mikið ætla meg, að tapist af skuldum, sem

- 88** þó þykir ekki ástæða til að afskrifa þá þegar. Skal hún gera tillögur til aðalfundar um það, hversu háa upphæð leggja skuli til hliðar fyrir þessum væntanlegu töpum, og dregst sú upphæð frá tekjuafgangi ársins.
7. sept.

35. gr.

Ágóða samkvæmt ársreikningi, að frádregnu því, sem gengur til afskrifta á eignum Útvegsbankans, og því, sem lagt er til hliðar fyrir væntanlegum töpum, skal varið sem hér segir:

1. Ef hreinágóði nemur 4% af hlutafé eða minna, rennur hann óskiptur í varasjóð. Þegar varasjóður er orðinn 50% af hlutafé, er þó ekki skylt að leggja í hann meira en 2% af hlutafénu.
2. Hreinágóða fram yfir 4% af hlutafé og upp í 8% skal úthluta til hluthafa, í réttu hlutfalli við hlutafjáreign þeirra, enda standi hundraðshluti sá, sem út er hlutað, jafnan á heilum eða hálfum.
3. Hreinágóða, sem verða kynni framyfir 8% af hlutafé, ráðstafar aðalfundur, að fengnum tillögum fulltrúaráðs.

36. gr.

Ef árságóði brekkur ekki fyrir töpuðum skuldum eða til afskrifta á öðrum eignum Útvegsbankans, skal það sem á vantar, tekið af varasjóði.

VI. KAFLI.

Um breytingar á samþykktum félagsins.

37. gr.

Samþykktum félagsins má breyta á löglegum aðalfundi félagsins, þar sem staddir eru hluthafar, er umráð hafa yfir að minnsta kosti $\frac{2}{3}$ atkvæða, og sé breytingin samþykkt með $\frac{2}{3}$ atkvæða að minnsta kosti. Hafi eigi verið á fundinum svo margir hluthafar, en lagabreytingin samþykkt með $\frac{2}{3}$ atkvæða, skal halda fund aftur innan mánaðar. Skal til hans boðað á venjulegan hátt, og það tekið fram, að til fundarins sé boðað af því að eigi hafi verið nægilega margir á hinum fyrri. Séu á þeim fundi greiddir $\frac{2}{3}$ atkvæða með breytingunni öðlast hún gildi, hvort sem margir eða fáir hafa sótt fundinn.

VII. KAFLI.

Um félagsslit.

38. gr.

Nú þykir ráðlegt eða nauðsynlegt að slíta félaginu, og fer þá um tillögur þar að lútandi, sem um lagabreytingar.

Fundur sá, sem samþykkir á lögmatan hátt að slíta félaginu, kveður og á um, hvernig ráðstafa skuli eignum þess og greiðslu skulda.

88
7. sept.

Samþykktirnar þannig breyttar samþykktar á framhaldsaðalfundi Útvegsbanka Íslands h/f, sem haldinn var 22. júlí 1932.

Fulltrúaráð Útvegsbanka Íslands h/f.

*Sv. Guðmundsson. Stefán Jóh. Stefánsson. Lárus Fjeldsted.
Páll Eggert Ólason. Guðm. Ásbjörnsson.*

Framanritaðar samþykktir staðfestast sem samþykktir fyrir Útvegsbanka Íslands h/f.

Fjármálaráðuneytið, 7. september 1932.

Ásgeir Ásgeirsson.

Gísli Bjarnason.

BRÁÐABIRGÐALÖG

89
21. okt.

um

breyting á lögum nr. 50, 23. júní 1932 um útflutning hrossa.

Vér Christian hinn Tiundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Störmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Með því að atvinnu- og samgöngumálaráðuneyti Vort hefir þegnlega borið það upp fyrir Oss, að nokkur markaður fáist nú erlendis fyrir íslensk hross, en hinsvegar allmikið til í landinu af útflutningshrossum og nauðsynlegt fyrir landbúnaðinn að nota þann markað, sem fáanlegur er, þó á öðrum tímum árs sé en nú er leyfður útflutningur hrossa á, teljum Vér það brýna nauðsyn, að gefa út bráðabirgðalög samkvæmt 23. grein stjórnarskrárinnar 18. maí 1920, um breyting á lögum nr. 50, 23. júní 1932, um útflutning hrossa.

Því bjóðum Vér og skipum þannig:

1. gr.

2. gr. laganna orðist þannig:

Á tímabilinu frá 15. október til 1. júní má ekki flytja út hross á erlendan

89 markað, nema fengið sé til þess leyfi atvinnumálaráðherra í hvert sinn, enda séu
 21. okt. hrossin í góðum holdum og vel undir ferðina búin. Atvinnumálaráðherra skipar þá fyrir um meðferð hrossanna frá því þau eru keypt og þangað til þau eru flutt á skipsfjöl.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Amaliuborg, 21. október 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.
 (L. S.)

Dorsteinn Briem.

90

5. des.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um

heimild fyrir ríkisstjórnina til íhlutunar um sölu og útflutning á fiskframleiðslu ársins 1933.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Låenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Dóms- og útvegsmálaráðherra Vor hefir tjáð Oss, að nauðsynlegt sé, að ríkisstjórnin fái heimild til þess fyrst um sinn að hafa íhlutun um sölu og útflutning á fiskframleiðslu ársins 1933, í því skyni að tryggja og festa það samstarf útvegsmanna, er hófst á þessu ári og leiddi til stofnunar Sölusambands islenzkra fiskframleiðenda. Sé sala og útflutningur nýju fiskframleiðslunnar með öllu frjáls, eru líkur til að það valdi verðlækkun á eldri fiskbirgðum, en einkum þó á nýju framleiðslunni. Mundi slíkt verðfall færa yfir Sölusambandið utan og innan að komandi hættur, sem sennilega mundu ríða þessum þörfu samtökum að fullu, og á þann hátt stórkaða íslenska framleiðendur, bæði þá er eiga fiskbirgðir liggjandi hér í landinu, en þó aðallega væntanlega eigendur nýju framleiðslunnar.

Þar sem nú svo er ástatt, sem að framan greinir, teljum Vér brýna nauðsyn bera til þess að gefa út bráðabirgðalög um þetta efni, samkvæmt 23. gr. stjórnarskrárinnar frá 18. maí 1920. 90
5. des.

Fyrir því bjóðum Vér og skipum þannig:

1. gr.

Ráðherra er heimilt að skipa svo fyrir, að á tímabilinu frá 1. janúar til 1. apríl 1933 megi ekki, nema með samþykki Sölusambands íslenskra fiskframleiðenda, flytja eða selja til útlanda saltaðan fisk, hvort sem hann er verkaður eða óverkaður, ef hann er lagður á land eftir 1. janúar 1933.

2. gr.

Brot gegn banni, sem út er gefið samkvæmt 1. gr., varðar sekt allt að 25 kr. fyrir hvert skippund fiskjar, sem út hefir verið flutt eða selt.

Með brot gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hegða.

Gjört á Christiansborg, 5. desember 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Ólafur Thors.

91
23. júní

L Ö G

um

varnir gegn kynsjúkdómum.

Vér Christian hinn Tíundi, af guðs náð konungur Íslands og Danmerkur, Vinda og Gauta, hertogi í Slésvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Að Vér samkvæmt 5. gr. laga, dagsettra í dag, um breyting á lögum nr. 16, 20. júní 1923, um varnir gegn kynsjúkdómum, höfum látið færa meginmál fyrnefndra laga inn í lög nr. 16, 20. júní 1923, og gefum þau hérmeð út sem lög um varnir gegn kynsjúkdómum.

1. gr.

Kynsjúkdómar eru þrír sjúkdómar nefndir einu nafni í lögum þessum: syfilis, lekandi (gonorrhoe) og linsæri (ulcus molle). Taka lögin aðeins til sjúkdóma þessara meðan þeir eru smitandi.

Smitandi eru sjúkdómar þessir taldir meðan þess finnast merki, að smitunarhætta stafi af sjúklingnum eða ætla má, að þau komi síðar í ljós. Heilbrigðisstjórnin ákveður, hversu rannsókn sýktra og grunaðra skuli framkvæmd og hversu meta skuli sýkingarhættuna.

2. gr.

Héraðslæknar skulu, hver í sínu héraði, með aðstoð lögreglustjóra sjá um allar framkvæmdir eftir lögum þessum, er miða að því að verjast sjúkdómum þessum eða útrýma þeim, skrásetningu sjúkra og lækningu þeirra, en yfirstjórn allra ráðstafana hefir heilbrigðisstjórnin á hendi.

3. gr.

Allir læknar skulu skyldir til að skrásetja sérstaklega sjúklinga með syfilis á þann hátt, er heilbrigðisstjórnin leggur fyrir.

Skráningu skal þannig hagað, að sjúklinga megi þekkja sundur, svo eigi sé hætt á, að þeir verði margtaldir, en jafnframt vissa fyrir, að nöfn þeirra þekki ekki.

Einkennismerki sjúklinga skulu tilfærð með glöggu letri á mánaðar- eða vikuskrá þeim, sem öllum starfandi læknum skal skylt að senda héraðslækni í lok hvers mánaðar eða viku. Á sama hátt skal héraðslæknir skrá einkennismerki allra syfilssjúklinga, er vitjað hafa lækna í héraðinu, á mánaðar- eða vikuskrá þeim, sem hann sendir landlækni.

Héraðslæknar skulu halda sérstaka bók eða spjaldskrá yfir sjúklinga með

syfilis, og með því skipulagi, sem heilbrigðisstjórnin leggur fyrir. Í bók þessa má eigi skrá nöfn sjúklinganna, heldur aðeins einkennismerki þeirra.

91
23. júní

Heilbrigðisstjórnin getur krafizt þess, að sjúklingar með aðra kynsjúkdóma séu og skráðir á sama hátt, svo og þeir, sem alvarlega eru grunaðir um að hafa smitað aðra með kynsjúkdómi, þó eigi hafi fundizt óræk merki þess, að þeir væru sjúkir.

4. gr.

Hver, sem sýkist af kynsjúkdómi, eða hefir grun um að svo sé, skal skyldur að leita sér læknishjálpar þegar í stað og til þess er smitunarhætta er afstaðin. Skylt er honum að fara eftir fyrir mælum þeim, sem lækni gefur honum um meðferð sjúkdómsins og varúð við því, að hann smiti aðra. Leiti nú sjúklingurinn annars læknis áður sjúkdómurinn er fulllæknaður, skal hann tilkynna það með læknisvottorði þeim lækni, er fyrst hafði hann til meðferðar.

5. gr.

Í hverju héraði skal héraðslækni veita þeim sjúklingum, sem haldnir eru af kynsjúkdómum, ókeypis læknishjálp, ef hann telur þá þurfa þess með. Nær sú hjálp til allrar læknishjálpar, nauðsynlegra rannsókna og lyfja, og skal hún greidd úr ríkissjóði samkvæmt gjaldskrá héraðslækna og gildandi lyfjaskrá, enda sé landlækni send skýrsla um sjúklingana og læknishjálpinu, er hann fer með sem trúnaðarmál.

Þar, sem sérfræðingar eru fyrir hendi, er rétt að semja við þá um að hafa þessar ókeypis lækningar með höndum í stað héraðslækna.

6. gr.

Nú ber brýna nauðsyn til að leggja í sjúkrahús sjúkling með kynsjúkdóm, og telur sá lækni, er veitir kynsjúkdómasjúklingum ókeypis læknishjálp á þeim stað, að sjúklingurinn þarfnist ókeypis sjúkrahúsvistar, og greiðir þá ríkissjóður sjúkrahúskostnaðinn í þeim sjúkrahúsum, sem samið hefir verið við um að veita slíkum sjúklingum viðtöku. Semja skal við sjúkrahús í Reykjavík um, að allt að 10 rúm séu jafnan til taks fyrir sjúklinga með kynsjúkdómum, og um greiðslur fyrir þá sjúklinga, er fá þar vist á kostnað ríkissjóðs. Á sama hátt skal samið um eitt sjúkrarúm fyrir kynsjúkdómasjúklinga á hverjum þessara staða: Á Ísafirði, Siglufirði, Akureyri, Seyðisfirði og Vestmannaeyjum.

Sjúklingar skulu eiga aðgang að þeim sjúkrarúmum, sem samið hefir verið um í þessu skyni, eftir tilvísun þess læknis, er veitir kynsjúkdómasjúklingum ókeypis læknishjálp á staðnum, án tillits til heimilisfangs þeirra. Sá lækni má og vísa þangað kynsjúkdómasjúklingum, er greiða sjálfir legukostnað sinn, eftir því sem rúm leyfir.

Þar, sem samið hefir verið við sérfræðinga, skulu þeir skyldir að aðstoða sjúkrahúslækna við meðferð þessara sjúklinga í sjúkrahúsunum eða stunda þá að öllu leyti, ef krafizt verður.

91 Um sjúklinga þá, sem liggja í sjúkrahúsum á kostnað ríkissjóðs, ber að
23. júní senda landlækni skýrslu (sbr. 5. gr.) áður en greiðslur fara fram.

7. gr.

Ákvæði 5. og 6. gr. ná aðeins til sjálfra kynsjúkdómanna, en ekki til eftirstöðva þeirra eða fylgikvilla, nema að því leyti, sem þeir kynna að vera samfara hinum upphaflega sjúkdómi á smitandi stigi.

8. gr.

Nú koma kynsjúkdómar upp eða taka að breiðast út á stað, þar sem lækni-
islaust er eða erfitt að ná í fullkomna læknishjálp, og skal þá heilbrigðisstjórnin
senda lækni, svo fljótt sem auðið er, til þess að gera allar nauðsynlegar ráð-
stafanir og veita sjúklingum læknishjálp. Kostnaður við slíkar ráðstafanir greið-
ist úr ríkissjóði.

9. gr.

Læknir skal taka skýrt fram við sjúklinga með kynsjúkdóma, hvað að þeim
gangi. Þá skal hann skýra vandlega fyrir þeim, hversu sjúkdómurinn smiti,
hverrar varúðar beri að gæta og að hegningu varði, ef út af er brugðið, sam-
kvæmt hegningarlögum. Sérstaklega skal það tekið fram, hve langvinnur sjúk-
dómurinn geti verið og lækniseftirlit nauðsynlegt um langan tíma, svo og að
sjúklingar megi ekki giftast meðan smitunarhætta stafar af þeim. Þá skal og
læknir fá hverjum sjúklingi, sem leitar í fyrsta sinn lækni vegna kynsjúkdóms,
prentaðar leiðbeiningar, sem heilbrigðisstjórnin lætur í té.

Ef sjúklingurinn er yngri en 16 ára, skal skýra foreldrum barnsins eða
forráðamönnum frá ástæðum öllum og hverrar varúðar beri að gæta. Bera þeir
þá ábyrgð á því, að farið sé eftir fyrirmælum lækni.

Nú telur læknir, að heilsufari sjúklings sé svo varið, eða aðrar ástæður
geri það óumflýjanlega nauðsynlegt, að sjúklingi sé fyrst um sinn ekki skýrt
frá, hvað að honum gangi, og skal honum það þá heimilt.

10. gr.

Nú verður læknir þess vís, að sjúklingur, sem hann hefir til meðferðar, fer
ekki eftir þeim reglum, sem honum hafa verið gefnar, hvort heldur sem snertir
lækningu sjúkdómsins eða varúðarreglur, þá skal hann tafarlaust senda honum
skriflega áminningu og benda honum á, hverju varði, ef óhlýðnast er. Komi það
fyrir ekki og sjúklingurinn fáið ekki heldur til að leita annara lækna, skal hann
áður vika er liðin tilkynna það lögreglustjóra. Sér hann þá um, að sjúklingur-
inn verði fluttur í sjúkrahús eða að hann leiti sér á annan hátt læknishjálpar
meðan smitunarhætta stafar af honum.

11. gr.

Nú tekur læknir sjúkling til meðferðar, sem nýlega hefir smitast hér á landi,

þá skal hann vandlega grenslast eftir, af hverjum og hvernig hann hefir smit- 91
 azt, og er sjúklingnum skylt að láta læknum í té alla vitneskju sína um það 23. júní
 efni.

Ef sá býr innanhéraðs, sem talið er að valdið hafi smitun, skal lækni svo
 fljótt sem verða má gera gangskör að því, að hinn grunaði komi til hans til
 rannsóknar, og leitar hann til þess aðstoðar lögreglustjóra, ef þörf er á. Lög-
 reglustjóri sér þá um, að hinn grunaði verði lagður í sjúkrahús, eða á annan
 hátt skoðaður af lækni.

Nú er sá í öðru læknishéraði, sem talið er, að smitun hafi hlotizt af, og
 skal þá lækni tilkynna hlutaðeigandi héraðslækni tafarlaust með símskeyti,
 hver hann sé, og sér hann þá um rannsókn hans. Slik símskeyti skulu vera á
 dulmáli, eftir því sem heilbrigðisstjórn ákveður.

12. gr.

Komist lækni að því, að sjúklingur með kynsjúkdóm hafi í hyggju að ganga
 í hjónaband áður en smitunarhættu er lokið, skal hann senda sjúklingnum tafar-
 laust skriflega áminningu og benda honum á, hverri hegningu slíkt varði.

Nú þykist lækni hafa fulla ástæðu til að ætla, að slík áminning verði ekki
 tekin til greina, og skal hann þá tafarlaust tilkynna hlutaðeigandi presti og lög-
 reglustjóra, að sjúklingurinn hafi kynsjúkdóm, og er það lögmætur meinbugur
 á hjónabandi.

13. gr.

Öll börn, yngri en 16 ára, sem sýkt hafa af syfilis eða eru fædd með þann
 sjúkdóm, skulu standa undir lækni-seftirliti, og foreldrar eða forráðamenn þeirra
 ábyrgjast að fyrirmælum lækni sé hlýtt.

Slikum börnum má ekki koma í fóstur, nema hlutaðeigendum hafi verið
 skýrt frá sjúkdómi þeirra og lækni hafi gefið samþykki til þess.

Áðrar konur en móðirin mega ekki hafa þau á brjósti.

Flytji barnið úr héraðinu, skal tilkynna lækni flutninginn og hvert það fer.
 Skal hann þá skýra héraðslækni þess héraðs frá því og hvernig sjúkdómi barns-
 ins er farið.

Sömu ákvæði gilda og börn innan þriggja mánaða, þó heilbrigð virðist, ef
 ekki eru liðin full 5 ár frá því, að annað foreldra eða bæði hafa haft syfilis.

14. gr.

Sjúklingar með smitandi syfilis mega ekki fóstura börn, sem ekki hafa syfilis,
 og ekki starfa að matsölu, matreiðslu eða veitingum.

15. gr.

Á öllum, sem vegna starfs síns samkvæmt lögum þessum komast að nöfn-
 um sjúklinga og heilsufari þeirra, hvílir ströng þagnarskylda, nema þeim sé

91 skylt að lögum að láta slíkt uppi eða nauðsyn beri til þess vegna yfirvofandi
23. júní smitunarhættu, svo sem ef lækni er ekki leitað eða varúðarreglur að engu hafðar og eigi verður á annan hátt úr því bætt.

16. gr.

Lyfsölum og öðrum verzlunum er óheimilt að selja lyf, er líklegt þykir, að nota skuli til meðferðar á kynsjúkdómum, nema eftir ávísun lækni. Heilbrigðisstjórnin ákveður hver slík lyf eru.

17. gr.

Heilbrigðisstjórnin getur krafizt þess, að kennsla um kynsjúkdóma og varnir gegn þeim sé tekin upp í þeim skólum, sem hún telur þess mesta nauðsyn. Kennslunni skal í öllum atriðum hagað svo sem hún mælir fyrir.

Öll islenzk skip skulu skyld til þess að láta alþýðlega bók um kynsjúkdóma og eitt eintak af lögum þessum fylgja lyfjakistli skipsins.

Þar sem sérstök hættu stafar af kynsjúkdómum, miklar útlendar skipakomur eru, sildarstöðvar o. þvil., skal héraðslækni sérstaklega skylt að vinna árlega að því, eftir samráði við heilbrigðisstjórnina, að efla þekkingu almennings á sjúkdómum þessum, hættunni, sem af þeim stafar, og helztu vörnum gegn þeim.

18. gr.

Nú brýtur embættismaður gegn skyldum sínum samkvæmt þessum lögum, og varðar það þá ábyrgð sem brot á embættisfærslu.

Brjótí lækni, sem ekki er embættismaður, skyldur sínar eftir lögunum, varðar það sektum, allt að 500 kr.

Brot á ákvæðum 10. og 14. gr. varða sektum, allt að 200 kr.

19. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið sem almenn lögreglumál, sé brotið ekki þannig vaxið, að það varði hegningu samkvæmt hegningarlögunum.

20. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Eftir þessu eiga allir hlutaðeigendur sér að hefða.

Gjört á Christiansborgarhöll, 23. júní 1932.

Undir Vor konunglega hönd og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Magnús Guðmundsson.

